

Радован Шокловачки

МОКРИНСКИ РОДОСЛОВИ

II

Радован Шокловачки
МОКРИНСКИ РОДОСЛОВИ II

Едиција
ИСТОРИЈА

За издаваче
Радован Влаховић
Др Небојша Кузмановић

Уредник
Радован Влаховић

Рецензент
Милош Деспотов

Фотографија на насловној страни
Цветко Симић и Алекса Трнић, 1904. године, из збирке Драгољуба Бате Бадрљице

Радован Шокловачки

МОКРИНСКИ РОДОСЛОВИ
II

БАНАТСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР, Ново Милошево
АРХИВ ВОЈВОДИНЕ, Нови Сад
2021.

Садржај

I. Предговор	7
II. Промене презимена и њихова стабилизација.....	9
III. Исељавања из Мокрина	12
III. 1. Исељавање у јужну Србију око 1880. године.....	14
III. 2. Исељавање у САД почетком XX века	25
III. 3. Исељавање у новоослобођене крајеве после балканских ратова	37
IV. Мокрински родослови	40
IV. 1. Родослов рода Адамов	41
IV. 2. Родослов рода Бугарчић.....	47
IV. 3. Родослов рода Вељин.....	52
IV. 4. Родослов рода Вујин	56
IV. 5. Родослов рода Гаврилов.....	65
IV. 6. Родослов рода Грастић.....	75
IV. 7. Родослов рода Дилбер.....	82
IV. 8. Родослов рода Добросављев.....	90
IV. 9. Родослов рода Живановић.....	99
IV. 10. Родослов рода Коканов	103
IV. 11. Родослов рода Крстин	108
IV. 12. Родослов рода Ладичорбић.....	119
IV. 13. Родослов презимена Марков	125
IV. 14. Родослов рода Маленчић.....	136
IV. 15. Родослов презимена Недељков	147
IV. 16. Родослов рода Новаков	156
IV. 17. Родослов рода Паликућин	168
IV. 18. Родослов рода Пејаков	173
IV. 19. Родослов рода Решћански.....	178
IV. 20. Родослов рода Сечански	182
IV. 21. Родослов рода Силашки.....	185
IV. 22. Родослов рода Симић.....	192
IV. 23. Родослов рода Станчић.....	203
IV. 24. Родослов рода Степанов	210
IV. 25. Родослов рода Туцаков	216
IV. 26. Родослов рода Чобанов	222

I. Предговор

Показало се да израда родослова омогућава увид у: настајање презимена, записивање истих особа под различитим презименима, мењање презимена и њихову стабилизацију под притиском државне администрације, настанак и преношење неких надимака, тзв. „двојна презимена“... У овој књизи је то објашњено у другом поглављу насловљеном Промене презимена и њихова стабилизација.

У трећем поглављу Исељавање из Мокрина, обрађено је више таласа исељавања крајем XIX и почетком XX века, до којих је најчешће долазило из економских разлога.

У јужну Србију су се Мокринчани исељавали око 1880. год. (III. 1) У Александрово, новоосновано насеље код Ниша, око 1880. год. су се населиле мокринске породице: Крстин, Секулић, Арацки и Јолић. У исто време у Александрово се населила породица Голић за коју се наводи да је из Чоке, а можда је, такође, пореклом из Мокрина.

Детаљније је обрађена мокринска породица Крстин, која је у Александрову бележена као Крстић, по истом принципу по ком је мокринска породица Арацки, у Александрову, постала Арацковић. За већину података о Александрову и породици Крстић захвалност дугујемо господину Радомиру Јечинцу (1935), из Београда, уреднику Ларусових и других стручних енциклопедијских издања Издавачког предузећа „Вук Караџић“, који је у пензији. Радомир је пореклом из Александра, а његови преци су тамо стигли из Госпођинаца, у Бачкој.

Почетком XX века многи Мокринчани су се, из економских разлога, одлучивали на исељавање, и то углавном у САД (III. 2). Неки су се брзо враћали, неки су одлазили у САД више пута, а неки су одлучили да тамо остану и да преселе породице. Непотпун списак Мокринчана који су путовали за Њујорк у периоду 1892–1924. год. дат је у облику табеле.

Захваљујући Ивани Прекајски (1936), у Америци названој Ивон Далтон (Evonne Dalton), која је потомак исељеничких породица Прекајски и Пејаков из Мокрина, сазнајемо више о њиховом животу у САД.

У последњем делу поглавља о исељавању из Мокрина (III.3) говоримо о исељавању после балканских ратова, и то на примеру породице Јована Гавриловог (1878–1946) и његове супруге Славне рођене Галешев (1875–1937), који су се 1914. год. иселили на Косово, у село Милошево. Наравно, и они су, на Косову, променили презиме у Гавриловић.

У другој књизи мокринских родослова, у четвртом поглављу, дата су породична стабла за 26 презимена. Рађена су по истој методологији и коришћени су исти извори као у првој књизи. За период 1757–1817. године коришћени су: протоколи крштених, венчаних и умрлих храма СПЦ у Мокрину и порески спискови 1776–1810. године. Ови извори нису коришћени директно, него из електронског облика књиге Милоша Деспотова „Мокрински српски именованослов“. Због обимности, протоколи храма СПЦ 1757–1817. год. нису штампани у овој књизи, али постоје уз сваки родослов у електронском облику.

За период после 1817. год. главни извор су били домовни протоколи храма СПЦ. Они су претраживани уз помоћ адресара кућних домаћина које је израдио Милош Деспотов. Без његовог претходног рада, мокринских родослова не би било.

У новој књизи је за сваки род придодато по неколико фотографија. Већину тих фотографија је прикупио Драгољуб Бата Бадрљица и тако омогућио њихово објављивање.

Свима наведеним и многим ненаведеним дугујем велику захвалност за пружену помоћ.

II. Промене презимена и њихова стабилизација

Рад на изради родослова педесетак мокринских родова омогућио нам је увид у настајање презимена, њихово мењање и стабилизацију на данашњи облик.

По турским списковима пореских обвезника Мокрина из друге половине XVI века (1557/1558, 1567, 1579, 1581. год.) поуздано знамо да су презимена у Мокрину постојала и у том периоду, а да је становништво било скоро искључиво српско.¹ Међутим, та презимена су се временом мењала и немају континуитет са данашњим презименима.

Захваљујући сачуваним протоколима храма СПЦ у Мокрину од 1757. године и пореским списковима од 1776. године и њиховом представљању у облику табела,² често је могуће пратити промене презимена и добијање њиховог данашњег облика.

У првој књизи Мокрински родослови³ објашњено је како су настајала нека презимена у Мокрину, како су се мењала и како су, у црквеним протоколима из XVIII века, исте особе бележене са различитим презименима. Такође смо видели да се државна администрација борила против тога, инсистирајући на забрани промене презимена.

У другој половини XVIII века неки наши преци су записивани у црквеним протоколима храма СПЦ у Мокрину са различитим презименима, али су у пореским списковима из истог периода записивани најчешће под једним. Презимена каква данас знамо, углавном су иста са оним која су записана у пореским списковима 1776–1810. године.

Наравно, нису се сва презимена мењала. Нека су до данас остала иста као у пописима потиских граничарских насеља из 1720. године, где су наши преци живели пре пресељења у Мокрин, 1752. године (Бадрљица, Брдарић, Дражић, Зрнић, Риђички, Ладичорбић, Пиваров, Тунић, Шокловачки...)⁴

Постоји могућност да су нека данашња презимена још старија. Тако су у списку граничара из Мартоноша јануара 1701. године забележени Петко Симић, Теша Симић и Михајло Перић. Сва тројица су дошли у Мартонош из Мокрина,⁵ што значи да су та презимена постојала у Мокрину и у претходном XVII веку, пре пресељења банатских Срба у бачко Потисје, 1687. године.⁶ Нажалост, не знамо да ли су домаћини који су забележени у Мартоношу 1701. године преци Симића и Перића који данас живе у Мокрину, али је то сасвим могуће.

* * *

Размотримо сада на неколико примера како су презимена у Мокрину добила данашњи облик. Из табеле се за нека одабрана презимена види број записа за сваку варијанту презимена, како у црквеним протоколима тако и у пореским списковима.

¹ Душан Поповић, *Срби у Банату*, Београд, 1952, стр. 129, Боровски, Чанад в. II, 244; Дефтерек 196–197 за 1557–1558 год.; Дефтерек I, 334 за 1581. год.; Káldy – Nagy Gyula, *A Csanády Szandzsák 1567. és 1579. évi összeírása*, Szeged, стр. 59–60.

² Милош Деспотов, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

³ Радован Шокловачки и др., *Мокрински родослови*, Нови Сад, 2015.

⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком XVIII века*, Нови Сад, 1966, стр. 374–376.

⁵ www.Hungaricana.hu, *Urbaria et Conscriptioes UC 24:56*.

⁶ Срета Пецињачки, „Документи о бачко-банатским миграцијама 1719–1725. године“, *Зборник Матице српске за историју*, бр. 6, 1972.

Презимена

Редни број	Данашњи облик презимена	Забележени облици презимена	Број записа у црквеним протоколима 1757–1817.	Број записа у пореским списковима 1776–1810.	Број записа у домовним протоколима 1809–1817.
1.	Марков (Рељин)	Марков	7	16	2
		Рељин	67	1	
2.	Марков (Лацков)	Марков	14	14	1
		Коларски	57		
		Лацков	13		
		Лазар		2	
3.	Чобанов	Лацковић	1		
		Чобан(ов)	99	19	3
		Глишин(-ић)	15	1	
4.	Добросављев	Добросављев	96	45	8
		Бранков	41		2
		Јовкић	17		
5.	Крстин	Крстин		15	4
		Јованов		8	1
		Иванов		12	1
6.	Пејакон	Пејакон	17	20	4
		Шемилјин	26		
7.	Степанов	Степанов	39	19	2
		Пекин	95	5	
8.	Србљин	Србљин	49	15	2
		Букуров	30		
		Чобанов	1		
		Ковачић	6		
9.	Ковачић	Оприн	1		
		Влах	8		
		Ковачић	16		
10.	Јанић (Најин)	Пандуров	16	9	1
		Јанић	19		2
		Јанин	28	16	

1. Потомци Марка и његовог сина Реље (1711–1778) су у црквеним протоколима најчешће бележени као Рељин (67 записа као Рељин, а 7 записа као Марков), а у пореским списковима као Марков (16 записа као Марков, а 1 као Рељин). На крају је преовладало презиме **Марков**.

2. Потомци Марка и његовог сина Лазара – Лацка (1733–1810) су у црквеним протоколима најчешће бележени као Коларски (57 пута), затим као Лацков (13) и као Марков (14). У пореским списковима су бележени као **Марков** (14 пута), па то презиме носе и данас. Презиме Коларски је заборављено, а Лацков је надимак по коме су и данас познати.

Ово је у исто време и пример како од два Марка настаје исто презиме, а да потомци нису у међусобном сродству.

3. Потомци Григорија Глише Чобана (1725–1774) су у црквеним протоколима бележени као Глишини и као Чобанови, а у пореским списковима претежно као Чобанови. Презиме **Чобанов** је остало потомцима до данас.

4. Добросављеви су у црквеним протоколима често бележени као Јовкић и Бранков (по прецима Јови и Бранку), али су у пореским списковима искључиво бележени као **Добросављев** и тако је остало до данас. Јовкићи и Бранкови су надимци по којим су и данас познати у Мокрину.

5. Крста је по оцу бележен као Иванов, а његови синови су бележени у црквеним протоколима као Крстин. У пореским списковима су три сина записана као **Крстин**, један као **Иванов**, а један као **Јованов**. Тако су од Крсте и његовог оца Ивана (Јована) настала три презимена, јер су синови тако бележени у пореским списковима.

6. Пејакови су у црквеним протоколима чешће бележени као Шемиљини. Са презименом **Пејаков** бележени су у пореским списковима XVIII века, а то презиме носе и данас. Наравно, како то често бива, и данас су у Мокрину познатији по надимку Шемиљин.

7. Иста законитост се види и код рода Степанов-Пекин. У црквеним протоколима су чешће записивани као Пекин, а у пореским списковима су чешће Степанов. Данас носе презиме **Степанов**, а у Мокрину их чешће зову Пекин.

8. Потомци Букура Чобана (1722–1778) бележени су у црквеним протоколима као Србљин, Влах, Букуров, Чобанов, Ковачић и Оприн, али данас носе презиме **Србљин**, како су били бележени у пореским списковима.

9. Наравно и код овог правила има изузетака: Никола (?–1782) и његов син Максим (1770–1815) су у црквеним протоколима бележени равноправно као Ковачић и као Пандуров. У пореским списковима су обојица бележени искључиво као Пандуров. Њихови потомци носе презиме **Ковачић**, а презиме Пандуров је пало у заборав.

10. Јанићи-Најини су у црквеним протоколима много чешће записивани као Јанин, него као Јанић. У пореским списковима 1776–1810. год. су свих 16 пута забележени као Јанин. Ипак, данас носе презиме **Јанић**.

Пример Јанића-Најина је добар аргумент против тврдње да је администарција Хабзбуршке монархије утицала на то да се српска презимена не завршавају на -ић. Много је презимена за завршетком на -ић која су забележена у пореском списаку Мокрина 1776–1779. године и она су таква остала до данас.

Ипак, и овде има супротних примера. Гаврилови су много чешће бележени као Гавриловићи него као Гаврилови, и то и у пореским и у црквеним протоколима у другој половини XVIII и почетком XIX века. Данас носе презиме **Гаврилов**.

* * *

Радећи на изради родослова, учили смо да средње име у црквеним протоколима не мора увек да означава име оца. Понекад средње име означава брата, па чак и деду, односно домаћина куће, или пак најстарију особу у кући.

Тако је Максим Шокловачки (1753–1801) у пореском списку 1776–1779. год. забележен као Нићин брат (1739–1811), а у протоколу крштених храма СПЦ 30. 4. 1795. год. забележен је као Максим Ниће Шокловца.⁷ Анализом црквених протокола, може се закључити да је Максим млађи брат Никифора (Ниће), а не син.

⁷ Милош Деспотов, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Арсен (1742–?) Весе Шаина (Веса Шаин је иста личност као Павле Бајшански 1708–1775) забележен у протоколу крштених 10. 1. 1769. год. је Весин унук, а не син, како би се могло помислити на основу записа у протоколу крштених.

* * *

Надимак па и презиме, понекад се добијало и по кући у коју је неки младожења ушао.

Петар Адамов (1770–1814) је умро исте године кад му је рођен син Урош (1814–1868). Лазар (1778–?) који је забележен 1817. године у кући 811/209 је други муж Петрове удовице Јевре (1773–1860).⁸ Касније је у домовним протоколима Лазар бележен као Адамов по кући у коју је ушао, иако није у сродству са Адамовима.⁹ Из истог разлога су настала „двојна презимена“: Бугарчић-Кнежев, Дилбер-Сувајџин, Чобанов-Новков, Бадрљица-Татулић итд. (У домовном протоколу 1809–1817, у кући 402/840, забележен је Бадрлички-Татулић Петар. Његово право презиме је Татулић, а оженио се 8. 11. 1809. године Јулијаном, удовицом Алексе Бадрљице (~1770–1808), и ушао у кућу Бадрљица. Из те куће су Теодор (1800–1837), син Алексе Бадрљице, и Јован (1811–?), син Петра Татулића. Обојици је мајка Јулијана звана Ђула.) Тако су настали и надимци: Шокловачки – Ариш (Младен 1848–1902. је био зет у кући Софронија Хариша.)¹⁰, Голић – Гавалерови (по надимку Емилијана – Милана Шокловачког – Гавалера, у чију кућу је ушао Голић).

У Кикинди је Таца Перић (1794–1851) као зет ушао у кућу Јеринкић. У неколико домовних протокола је бележен као Перић-Јеринкић, док се није усталило Јеринкић, а тако се бележе потомци до данас.

* * *

На основу рада на изради мокринских родослова дошли смо до следећих закључака:

1. данашња презимена најчешће су иста као она из пореских спискова у другој половини XVIII века;
2. државна администрација није инсистирала да се презимена не завршавају на -ић;
3. нека презимена су добила данашњи облик још у Потиској граници, нека у Мокрину у XVIII веку, а нека тек у XIX веку;
4. у црквеним протоколима средње име обично значи име оца, али може означавати и домаћина куће, па и оца домаћина куће;
5. надимци па и презимена, често су настајали по кући у коју је младожења ушао женидбом.

* * *

III. Исељавања из Мокрина

Као што смо видели из прве књиге Мокрински родослови¹¹, данашњи Мокрин су 1751–1752. године населили Срби граничари из бачких граничарских насеља: Сенте, Кањиже, Мартоноша... Већина предака Мокринчана је у бачко Потисје стигла из Баната 1687. године. То доказује попис Мартоноша из јануара 1701. године, у коме видимо да се међу граничарима у Мартоношу налазе углавном досељеници из Баната¹², а међу њима су и тројица домаћина који су дошли из Мокрина: број 97 Теша Симић, 118 Петко Симић и 127 Миха Перић.¹³

Потиски граничари су се селили 1751–1752. године у јужну банатску границу, у Русију и у будући Великокикиндски дистрикт, све у тежњи да сачувају граничарски статус. Из истог разлога су се селили у јужну банатску границу око 1775. године, уочи укидања граничарског статуса и оснивања Великокикиндског дистрикта.

⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1817–1823, број куће 811/209.

⁹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1824–1842, број куће 710.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1880–1898, број куће 1386.

¹¹ Радован Шокловачки и др., *Мокрински родослови*, Нови Сад, 2015.

¹² Акош Корокнаи, *Проблеми задруге у Подунавској и Потиској граници (1686–1723)*, Истраживања 3, Нови Сад, 1974.

¹³ www.Hungaricana hu, Urbaria et Conscriptioes, UC 24:56.

На исељавање из Потиске војне границе можда подсећа списак идворских граничара из 1769. год.¹⁴ У списку су, између осталих, забележени: Анта Шокловачки, Лазар Маленичић, Моја Пецарски, Лазар Играчев, Димитар Ракин, Крста Краљев, Никола Попић, Стојан Вулетин, те Нинко, Никола и Моја Силашки. Та презимена средином XVIII века налазимо и у Мокрину. Постоји списак севернобанатских граничара које су Пруси заробили 1757. год.¹⁵ Међу њима су и Димитар Ракин и Нинко Силашки. Дакле, иста имена и презимена као у Идвору 1769. год. Ипак, можда се не ради о истим личностима, јер је Нинко Силашки умро у Мокрину 1787. год.

После 1775. год. до исељавања из Мокрина долазило је углавном из економских разлога, и то не у великом обиму, све до око 1880. године.

Исељавање у Србију је постало знатније после Првог српско-турског рата 1878. године, после балканских ратова и после Првог светског рата, када су исељеници добијали земљу за обраду у новоослобођеним областима.

Почетком XX века почело је исељавање у прекоморске земље, углавном у САД.

Размере исељавања биле су велике. Крајем XIX века у Мокрину је било око 9.500 становника, а данас, упркос великом прираштају у првој половини XX века, их има око 5.000. Из урађених родослова може се закључити колико је породица од сваког рода исељено. Тако је, на пример, почетком XX века било 20 домаћинстава Шокловачких са младим брачним паровима. Данас их у Мокрину има само 4 куће и то без младих брачних парова.

У књизи су делимично објашњена исељавања у јужну Србију око 1880. год, у САД почетком XX века и после балканских ратова, и то на примеру неких мокринских породица.

Пописи становника у Мокрину

Година	Број становника	Број домова	Примедба
1758.		270	¹⁶
1768.	2286		¹⁷
1771.	1901	307	271 земљорадник, 36 занатлијско-трговачких домова. ¹⁸
1777.	1902		Највиши кућни број 392. ¹⁹
1821.	5547	729	Односи се само на православно становништво. ²⁰
1825.	5254		Од тога 422 римокатолика, 8 Јевреја. ²¹
1863.	8568		²²
1868.	8846		²³
1931.	9107		
1948.	8369		
1953.	7984		
1961.	7924		
1971.	7328		
1981.	6567		
1991.	6238		
2002.	5918		
2011.	5244		

¹⁴ Срета Пецињачки, „Индивидуална расподела земље идворским граничарима 1769. године“, *Зборник МС за историју*, бр. 7, Нови Сад, 1973.

¹⁵ Јелена М. Илић, *Банатска војна крајина у другој половини 18. века*, докторска дисертација, Београд, 2014.

¹⁶ Димитрије Руварац, *Темшиварска епархија од њеног постанка до 1758. године*, Сремски Карловци, 1914.

¹⁷ Срета Пецињачки, „Подаци о свештенству и становништву граничарских насеља Баната у 1768. години“, *Зборник МС за историју*, бр. 21, 1980.

¹⁸ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 313; Архив Карловачке митрополије 1778/49.

¹⁹ Исто, стр. 317.

²⁰ Исто, стр. 319.

²¹ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 38.

²² Васа Стајић, нав. дело, стр. 320.

²³ Исто; Александар Стојачковић, *Питање Великокикиндског диштрикта*, Будим, 1868.

III. 1. Исељавање у јужну Србију око 1880. године

У Другом српско-турском рату, који се водио 1877-1878 године, ослобођене су простране територије у јужној Србији. На ретко насељену област планирано је насељавање становништва из других области насељених Србима. На основу Закона о насељавању из јануара 1880. године, насељеницима је понуђено 20 ари за окућницу и 4 хектара земље за обраду. Уколико је кућа задружна, свакој мушкој глави старијој од 16 година припадало је још по 2 хектара. Занатлије, које је влада нарочито желела да привуче, добијале су по 1 хектар земље, окућницу и бесплатну грађу за кућу из државне шуме.

Да би се избегли каснији могући случајеви шпекулације обрадивом земљом, досељеник је у току првих 15 година био само у статусу корисника земље, а тек после тог рока она би прешла у његову својину, а наводе се и друге пореске олакшице. Досељеницима се гарантовало да за 5 година неће бити у обавези да служе стајаћу војску, а за 3 године народну војску.

Ови услови су из Угарске привукли углавном оне Србе који су остали са мало или без имало земље. Прва група од око 50 породица из Војводине, предвођених свештеником Стеваном Болманцем, стигла је у Ниш крајем 1879. године, где им је био обезбеђен привремени смештај.²⁴ У Нишу су се задржали скоро годину дана, док су геометри за то време мерили и парцелисали земљиште за обраду, као и плацеве за стамбене зграде појединачним породицама, оснивачима села. У међувремену су пристизали други досељеници, па су од њих и првих 50 досељених породица основана два нова села – Александрово (названо по сину краља Милана и будућем српском краљу Александру Обреновићу) и Нова Божурна, на путу Ниш–Прокупље. Александрово је на 12 км од Ниша, док је Нова Божурна на 5 км пре наиласка на Прокупље. Иако су досељеници били из разних крајева Војводине, мештани су их по преовлађујућој групи једноставно звали – Банаћани.²⁵

Како је текла селидба сазнајемо из сећања тада најстаријег Александровчана Александра Шандора Јовановића, забележеног седамдесетих година XX века: „Према казивању мога оца, Јовановићи су из Сирига код Сегедина први стигли у Александрово. Сећам се, причали су ми, како је и та сеоба текла. Продали су земљу и купили кућевне ствари које су биле за ношење, и колима, са арњевима, са 2 пара коња кренули су на Дунав, па на дереглију. Тако су стигли до Смедерева. Одатле, после краћег одмора, пут је водио надолу у Ниш. До њега се путовало 7 дана...“²⁶

Из разних извора сазнајемо да су се од Мокринчана у Александрово населили: Крстини, Секулићи, Арацки²⁷ и Јолићи²⁸. Голићи за које се наводи да су из Чоке²⁹, можда су такође пореклом Мокринчани. Санда Барбат (1844–1888) из Мокрина умрла је у Новој Божурни.³⁰

Крстини су у Александрову бележени као Крстићи, а неки Арацки као Арацковић.

Међу оснивачким породицама су и досељеници из Кикинде: Глигорићи, Кршановићи, Мештеровићи (у Кикинди су се презивали Стражмештер, а надимак им је био Љуштикини), Пинтеровићи, Продановићи, Рајковићи и Ракићи.

Било је случајева, мада ретких, да су се неки домаћни и поколебали и вратили у постојбину, а у међувремену су две породице (Арадски/Арацки из Мокрина и Пецарски из Сенте) нашле могућност опстанка у Нишу, и одустале од првобитне намере бављења пољопривредом у настајућем Александрову.³¹

²⁴ Даринка Зечевић, *Александрово – „банаћанско село“ у Добричу: антропогеографска испитивања*, Гласник Етнографског института САНУ, књ. 4–6, Београд, 1955–1957, стр. 3.

²⁵ Сви подаци о Александрову, уколико није другачије назначено, потичу од господина Радомира Јечинаца (1935), из Београда, уредника Ларусових и других стручних енциклопедијских издања Издавачког предузећа „Вук Караџић“, који је у пензији. Радомир је пореклом из Александрова, а његови преци су дошли у Александрово из Госпођинаца, у Бачкој.

²⁶ Благоје Глозић, „Шорови на југу Србије“, 4. наставак фељтона, *Народне новине*, Ниш, септ. 1974; Радомир Јечинац, *Село Александрово, грађа и коментари*, необјављен рад.

²⁷ Радомир Јечинац, нав. дело.

²⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1880–1898. год., број куће 459. Забележено да је Јелена Јолић (1865–1882) умрла у Александрову, у Србији. Њен отац Милован Јолић (1834–?) се са супругом Милком (1835–?), сином Милованом (1854–?) и кћерима Јеленом (1865–1882) и Милком (1873–?) вероватно населио у Александрову.

²⁹ Даринка Зечевић, нав. дело, стр. 15.

³⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1880–1898. год, број куће – укућан 91.

³¹ Радомир Јечинац, нав. дело.

Са једне стране нова шанса, а са друге нагло сиромашење Мокринчана и продаја земље, довели су до масовног иселјења из Мокрина. Попис из 1880. године је показао да је становништво Мокрина смањено за 1158 душа, а том приликом забележено је 300 пустих домова у Мокрину.³²

Иселавања из Мокрина из економских разлога било је и касније. Када је у пролеће 1891. године опет запретила глад, 40-50 породица из Мокрина је намеравало да се исели у Србију, а двадесетак кућа је већ било продато.³³ Због тога је уредништво „Заставе“ написало уводник у коме апелује на Мокринчане да одустану од иселјења: „Још можемо да живимо овде, тешко, врло тешко, али боље и то, него да напустимо оно што нам нико не поклони, него нам дедови и прадедови крвљу искупише и оставише у аманет; остајмо и истрајмо.“³⁴

Да је до иселавања у Србију долазило и после 1880. године видимо из домовног протокола 1898–1914. године храма СПЦ у Мокрину. За браћу Јовановић из броја 124: Стефана (1849–?), Миливоја (1856–?), Радована (1858–?) и Николу (1863–?) забележено је да су се иселили у Србију. Само је један њихов брат Милош (1851–?) остао у Мокрину. Милошев син Петар (1879–1908) умро је без деце, па је ова грана рода Јовановић нестала из Мокрина.

У новооснованом Александрову, досељеници су се брзо снашли у новој средини. Већ у јесен 1879. године њиве су биле засејане, а у пролеће 1880. године почела је изградња кућа. Александрово је грађено плански, ушореног је типа, са улицама које се секу под правим углом. Улице су широке по 24 м (16 м је коловоз и по 4 м тротоари), а оплемењене су са дрворедима дудова и багрема.³⁵

„Пречанске“ куће су на две воде, приземне са подрумом укопаном у земљу, понека кућа окренута је лицем према улици, а све остале једна другој окренуте леђима. Према улици су собе, једна или две, а према дворишту је кујна и 'конг'-ходник. Куће су споља малтерисане и крече се скоро сваке године. Унутра су куће попатосане дрвеним даскама, што је реткост по насељима осталог Добрича, где је 'под' од набијене земље најчешће заступљен. Уопште унутрашњост 'пречанске' куће разликује се од кућа суседних насеља. Уместо огњишта заступљена је позната 'банатска фуруна', озидана од блата и парчета црепова или од печене цигле. 'Банатска фуруна', ложи се из кујне и употребљава за печење хлеба, али она у исто време загрева и собу јер их тако зидају да је једним делом и у соби. Ове 'фуруне' заузимају прилично простора у кући те они који имају мање куће зидају их у дворишту, издвојене. Због оскудице у огреву, и овде су као у Војводини ове 'фуруне' врло практичне, јер се лако загревају 'кукурузовином', сламом, 'огризином' (остац од кукурузовине што стока не поједе) и 'чапурјем' – жилама и корењем од кукуруза. Уместо 'троња', широког кревета на коме спава већина чланова породице по суседним насељима, у 'пречанској' кући заступљен је варошки кревет још од времена оснивања насеља, са перјаним 'дуњама' и јастуцима. Ни остало покућство не разликује се од градског.“ Зато Тихомир Ђорђевић у раду из 1895. године каже: „Конак у сељачкој кући у Александрову ни у чем се не разликоваше од гостинског конака у варошкој: ужасна разлика од конака наших сељака“³⁶, какви су заступљени по осталој Топлици.

„На кућу се надовезују, у дворишту, споредне зграде: шупа, која служи поред осталог и за смештај кола, штала, кош, амбар, кошара, живинарник и свињац.“³⁷

„Александрово се издваја од осталих насеља у Добричу не само по типу насеља и кућа, привредном животу и култури, већ и по начину живота и обичајима, који су очувани исти онакви какве су имали у земљи матици и какви су и данас тамо, као и по ношњи. Ношњу нису ни у једном хаљетку изменили, иако је протекло 76 година од иселјења из Војводине. И народне игре очуване су до данас онакве какве су играле у Војводини ('банатско коло', 'фицка', 'маџарац' и др.).“³⁸

„Банаћани“ су на нишкој пијаци продавали млечне производе који пре њиховог доласка нису били познати: бутер, милерам и „швапски“ сир. Гајили су много гусака због потражње за перјем, месом и гушчијом масти у Нишу.

³² Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 79; Застава 1881, 12.

³³ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 79; Застава 1891, 39.

³⁴ Исто; Застава 1891, 41.

³⁵ Даринка Зечевић, „Александрово – „банаћанско село“ у Добричу: антропогеографска испитивања, Гласник Етнографског института САНУ, књ. 4–6, Београд, 1955–1957, стр. 9.

³⁶ Тихомир Ђорђевић, *Поред Топлице*, Београд, 1896, стр. 20.

³⁷ Даринка Зечевић, нав. дело, стр. 10.

³⁸ Исто, стр. 13.

Неколико година после оснивања села, Александровчани су основали Тамбурашко друштво са два гајдаша и шест тамбураша.³⁹

Тамбурашки оркестар из Александрова. На контрабасу Марко (Милош) Остојић из Александрова, колар, са инструментом личне израде (ручни рад). Процењујемо да је слика настала 20-их година прошлог века. Из документације потомка Божидара Остојића (Нови Београд).⁴⁰

Под утицајем „Банаћана“ околно становништво је прихватило употребу гвозденог плуга уместо дрвеног рала, а и друга пољопривредна оруђа: копачице, загртачице, сејалице, ручне вејалице за жито, ручне долапе за наводњавање башта и др. Прва кована кола уместо дрвених са коњском запрегом користили су становници Александрова, пре него што су коришћена у Нишу и Прокупљу. У почетку су „Банаћани“ израђивали занатске производе само за своје потребе, али већ од око 1900. године почињу да раде пољопривредна оруђа за цео Добрич.⁴¹

Већ 1907. године Александровчани Младен Мештеровић, Милош Ракић (обојица рођени у Кикинди), Мата Пузић и Милорад Милоје Крстић (рођен 1848. године у Мокрину као Силвестар Крстин) набавили су машину за вршење, која је била прва у сва четири новоослобођена округа. Пред Други светски рат „Банаћани“ су имали неколико оваквих машина којима су вршили у Добричу и на Косову.⁴²

Са околним становништвом „Банаћани“ се до Првог светског рата нису мешали. Женидбене везе су склапале између себе, са Војвођанима насељеним у новоослобођеним крајевима: Новој Божурни (Добрич), Косанчићу (Пуста Река), Миланову (лесковачки крај) и са становницима Војводине.⁴³

Споменути Шандор Јовановић је изнео своја сећања 70-их година прошлог века, из којих сазнајемо да ни говор досељеника није измењен скоро 100 година од досељења у Александрово: „Ја сам рођен овди... али мој деда Алекса и отац Ћира досељеници причали ми, кажу... ишо добошар по селима и извикиво: 'Који 'оће да се селиду у Србију, да се пријаву'... И пошла сва сиротиња која у

³⁹ Даринка Зечевић, *Александрово – „банаћанско село“ у Добричу: антропогеографска испитивања*, Гласник Етнографског института САНУ, књ. 4–6, Београд, 1955–1957, стр. 13.

⁴⁰ За овај рад фотографију и текст уз њу обезбедио је Радомир Јечинац.

⁴¹ Даринка Зечевић, нав. дело, стр. 8.

⁴² Исто, стр. 6.

⁴³ Даринка Зечевић, *Александрово – „банаћанско село“ у Добричу: антропогеографска испитивања*, Гласник Етнографског института САНУ, књ. 4–6, Београд, 1955–1957, стр. 13.

Банату није много имала, а и сви они које је Србија вукла. И тако, и моји се упишеду. Било им тако дозвољено да продаду непокретно, а све покретне ствари у кола... Организовали се ко Чарнојевић што је народ водио... Дунав прешли код Бођеша (?), и недељу дана ишли до Ниша... У Нишу наши стари су били смештени у напуштеним кућама. Дошо начелник среза из Прокупља, зову их да виду ово место где ће се населити. Њима се допало, споразумели се да ту поставе село. Примили земљу, измерили је на дужи, село измерили на 3 сокака. Почели да правиду ћерпич, и живели, кажу, у земуницама. И кад дигли куће, немају чиме да их покрију. О'шли на Мораву и секли трску. Ш њоме и у Банату куће покривали... Они богатији имали коње, па одма' разорали земљу. Тада се о'де први пут заорало гвоздени плугом... А они сироти, они копали будаком рупе и садили кукуруз... Ко сваки дођоши, док се нису окућили. Мој отац Ћира се оженио одма', још осамдесет прве. Узо жену чак из Косанчића. Тамо се били населили Панчевци... Овдашњи? Ма какви, са овдашњим затеченима се дуго година нису гледали, а не да се жениду. Подсмевали се једни другима. Наши о'де први пут почели да раду са коњима, а да краве чуваду само за млеко. Жене скидале милерам и спремале сир самокиш. Носиле у Ниш и Прокупље, и да видиш – госпоје се отимале. Први пут се у овим крајевима тад служило слатко и вода, и спремала супа... Иди код Рајкаша/Рајковића, он је још у кући сачувао ону банатску пекару у којој се пече онај војвођански хлеб на 3 спрата...⁴⁴

На примеру породица Крстин, иселене из Мокрина, можемо сазнати о могућим разлозима за пресељење из Мокрина у јужну Србију.

Павле Крстин (1794–1865) је био власник суваче, али су и његови синови, изгледа, убрзо упали у тешкоће. Павлов син Милутин (1823 –?) и Недељков Неца продали су 1876. године 4 јутра иберландске земље Бергеру Алберту за 200 гулдена.⁴⁵ Други Павлов син Орестије (1826–?) и Тунић Сава су 1876. године продали 7 јутара иберландске земље истом купцу за 240 гулдена.⁴⁶

Губитак земље је вероватно разлог зашто су се Павлови синови Милутин и Орестије са породицама одселили. За Милутина и његову породицу постоји запис у црквеним протоколима да се одселио за Србију.⁴⁷ Орестије (1826–?) се са супругом Фатимом (1827–?) и синовима Илијом (1846–?) и Силвестаром (1848–?) одселио из Мокрина око 1880. године, али у домовном протоколу није забележено где.

<i>Nagy Kikinda</i>		ezernyolezszázkilenczven <i>Kikinda 1892</i>
<i>Mokri</i>	hisz <i>hatvan (6)</i>	napján.
Díjak :		
kadij	1 fnt - kr.	<i>Жупа Крстин</i> <i>Ева Крстин</i> <i>Петров. Нова,</i> <i>Димитр. Марко</i> <i>X Тиванитз Јучта тана</i> <i>акцио ситану Паито Кален</i> <i>Кикинда</i>
dij	" 40 "	
eg	" 50 "	
vány irás díj	" 40 "	
esítési díj	" 50 "	
eg	" 50 "	
összesen	3 fnt 30 kr.	
lat, hitelesítés, ille-		
i bemutatás és adó-		
si bizonylat be-		
se	1 fnt 30 kr.	

Део купопродајног уговора из 1892.

⁴⁴ Тихомир Нешић, „Банаћани крај Мораве / Једно село се много разликује од свих околних поморавских, добричких, топличких“, Политика, Београд, 9. јула 1978. Казивања мештанина Александра Шандора Јовановића. Радомир Јечинац, Село Александрово, грађа и коментари, необјављен рад.

⁴⁵ Ева Терхеш-Телечки, Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 1, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/361. 16. 11. 1876, Велика Кикинда, стр. 49.

⁴⁶ Ева Терхеш-Телечки, наведено дело, Ф. 31, 1/103. 17. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 21.

⁴⁷ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1880–1898. године, број куће 493.

Из купопродајног уговора из 1892. године⁴⁸, када су браћа Ђура из Александрова и Сава (син Милутина) из Рибнице продали 1340 квадрата винограда у Мокрину Петков Нови из Мокрина за 80 форинти, сазнајемо и где су се одселили.⁴⁹ Браћа Милутин (1823–?) и Орестије (1826–?) одселили су се са породицама из Мокрина у Србију око 1880. године (Милутин се одселио у Рибницу, а Орестије у Александрово), а њихови потомци су продали заједнички виноград 12 година касније. Од Павлових потомака у Мокрину је остао само Иван (1862–1933), за кога је касније забележено да је новобрац.⁵⁰

Крстини, исељени у Србију, потписују се ћирилицом у уговору из 1892. године, а становници Мокрина латиницом. Дилбер из Мокрина се потписује ћирилицом, али са помађареним именом – Шандор. Браћа Ђура и Сава потписују се као Крстин иако су у Србији вероватно већ променили презиме у Крстић.

KÖZLEGYZŐI OKIRAT.

Други део купопродајног уговора из 1892.

У Александрово су из Мокрина стигли: Орестије (1826–?) са супругом Фатимом (1827–?), њихов син Илија (1846–?) са супругом Христином – Секом (1847–?) и децом: Георгијем – Ђуром – Ђурицом – Ђуђом (1876–1915), Недељком (1870–1941), Светозаром (1875–?) и Латинком (1878–?). Са њима је дошао и други Орестијев син Силвестар – Милоје (1848–?) са супругом Софијом (1840–?) и децом: Веселином (1871–?), Аркадијем (1876–?) и Бојаном (1879–?). Син Влада (1882–1914) је вероватно рођен у Александрову. У домовним протоколима храма СПЦ у Мокрину није забележен.

За размере исељавања из Мокрина знамо из пописа становника 1880. године, а понешто су забележили и мокрински свештеници у домовним протоколима 1880–1898. године. Забележено је исељење из 37 домова у Србију, или у насеља у Војводини у близини Београда. За многе је забележено да су се иселили у друга насеља у Војводини или у источни Банат, који данас припада Румунији. Ти исељеници нису забележени у овој табели.

За многе исељенике свештеници нису забележили ништа. Једноставно су престали да пишу податке о њима, или су под тим бројем куће почели да уписују податке о новом власнику и његовим укућанима.

⁴⁸ Историјски архив Кикинде, Ф. 31, 10/3625.

⁴⁹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 10/3625. 6. 10. 1892, Велика Кикинда, стр. 99.

⁵⁰ Домовни протокол 1915–1960. године, број куће 668/525.

Мокринчани исељеници у Србију око 1880. године

БРОЈ КУЋЕ	ИМЕ	ПРЕЗИМЕ	ГОДИНА РОЂЕЊА	ГОДИНА СМРТИ	ЗАПИС У ДОМОВНОМ ПРОТОКОЛУ 1880–1898.
463	Живан	Арађански	1853.	1875.	Умро у Панчеву.
463	Савета	Арађански	1809.	?	Умрла у Гроцкој.
521	Душан	Бадрљица	1861.	?	Венчао се у Београду 1880.
1283	Тимотеј	Бајшански	1848.	1887.	Обесио се у Србији.
1283	Павел	Бајшански	1882.	?	Рођен у Шапцу.
Ук 91	Санда	Барбат	1844.	1888.	Умрла у Новој Божурни у Србији.
Ук 91	Драгиња	Барбат	1869.	?	У Србији удата.
1420	Павле	Белош	1897.	?	Умро у Обреновцу.
570	Павел	Војинов	1835.	1896.	Умро у Земуну.
1619	Младен	Галешев	1831.	1892.	Умро у Стублинама, у Србији.
Ук 3	Петар	Дилбер	1829.	?	Одселио се у Србију.
265	Јован	Дилберов	1826.	1884.	Умро у Чачку.
1284	Љубомир	Димитрин	1848.	1890.	Удавио се у Панчеву.
487	Павел	Ђуканов	1827.	1891.	Умро у Сурчину.
612	Јован	Ђуканов	1862.	?	Умро у Београду.
854	Петар	Јеринкић	1817.	1876.	Умро у Земуну.
124	Стефан	Јовановић	1849.	?	У Србији.
124	Миливој	Јовановић	1856.	?	У Србији.
124	Радован	Јовановић	1858.	?	У Србији.
124	Никола	Јовановић	1865.	?	У Србији. ⁵¹
459	Јелена	Јолић	1865.	1882.	Умрла у Александрову, у Србији.
459	Миливој	Јолић	1834.	?	Вероватно се преселио у Александрово.
461	Младен	Кецић	1836.	1874.	Умро је у Панчеву.
932	Жива	Кецић	1865.	?	Умро у Нишу. ⁵²
741	Иван	Ковачев	1826.	1879.	Умро је у Карановцу, у Србији.
1010	Јекатарина	Ковачев	1836.	1878.	Умрла у Београду.
800	Данило	Кресојевић	1810.	?	Одселио се у Србију
947	Бојана	Кришан	1881.	1887.	Умрла у Београду
493	Милутин	Крстић	1823.	?	Одселили се у Србију.
1050	Драгиња	Кувзић	1863.	?	Венчана у Београду 1880.
43	Леонтије	Лаушев	1831.	?	Ова породица се одселила у Србију.
936	Иван	Малетин	1865.	1887.	Умро у Београду.
797	Урош	Поповић	1817.	?	Умро у Смедереву.
Ук 41	Лазар	Поповић	1855.	1884.	Умро у Београду.
1340	Милан	Радојчин	1851.	1869.	Умро у Обреновцу.
605	Персида	Рајић	1832.	?	Умрла у Београду.
1146	Христина	Рајић	1837.	?	Умрла у Србији.
593	Анастасија	Суботички	1845.	?	Умрла у Србији.
206	Јован	Сувајцин	1845.	1897.	Умро је у Бугарској, у селу Рисову.
1440	Нестор	Сувајцин	1843.	1866.	Умро у Јагодини, у Србији.
937	Василије	Чавић	1856.	1889.	Умро у Боракуну, у Србији.
502	Светозар	Челекетић	1879.	?	Одселио се у Бугарску.
746	Софија	Челекетић	1832.	1886.	Умрла у Београду.
674	Наум	Шокловачки	1813.	1880.	Умро у Орашцу, у Србији.
Ук 48	Лазар	Шућуров	1865.	?	Венчао се у Србији 1883.

⁵¹ Подаци за број куће 124 су из домовног протокола СПЦ у Мокрину за 1898–1914. год.

⁵² Податак је из домовног протокола 1915–1960.

На фотографији из Александрова 1898. године, са венчања Илијине кћери Латинке Крстић, рођене у Мокрину 1878. године, видимо Илију са супругом Христином – Секом и потомцима.⁵³ Кућа покривена трском, која се види у позадини, вероватно је дом Крстиних – Крстићевих. Латинкини потомци из овог брака, са презименом Поповић и данас живе у Александрову.

Свадба у Александрову, 1898. Латинка Крстићева удаје се за Мику Поповића, трговца из Алексинца. У средини, с брковима, мој прадеда Илија, до њега прабаба Сека, па дедо Ђуђа (Ђуринца) и његов брат Недељко, баба Милева је лево од човека у шумарској униформи, у наручју држи двогодишњег Ненада (Нешу), који ће погинути у Првом светском рату. (Доле:)

Александрово: споменик Георгија/Ђуре/Ђурице/Ђуђе Крстића (1868–1915)⁵⁴

Александрово: кућа Недељка Крстића (1870–1941), права пречанска, подигнута 1900. (снимак из 60-их година XX века)⁵⁵

Син Георгија – Ђурице Крстића, рођеног у Мокрину 1868. године, који се види на фотографији из 1898. године, је Орестије Крстић, рођен 1894. године у Александрову. Орестије је основну школу завршио у Александрову, а гимназију у Скопљу 1915. године. Као ђак-поднаредник повлачио се са српском војском преко Албаније. У Кротоу на Ламаншу (Француска) је завршио школу летења. Био је ратни пилот ескадриле АП 521 (Прве српске ескадриле АП 521) на Солунском фронту. За ратне војне заслуге одликован је Медаљом за храброст „Милош Обилић“, Француским ратним крстом

⁵³ Фотографија је преузета из књиге Угљеше Крстића, *Укрштена сећања*, Београд, 2000.

⁵⁴ Фотографија Радомира Јечинца, 2010. год.

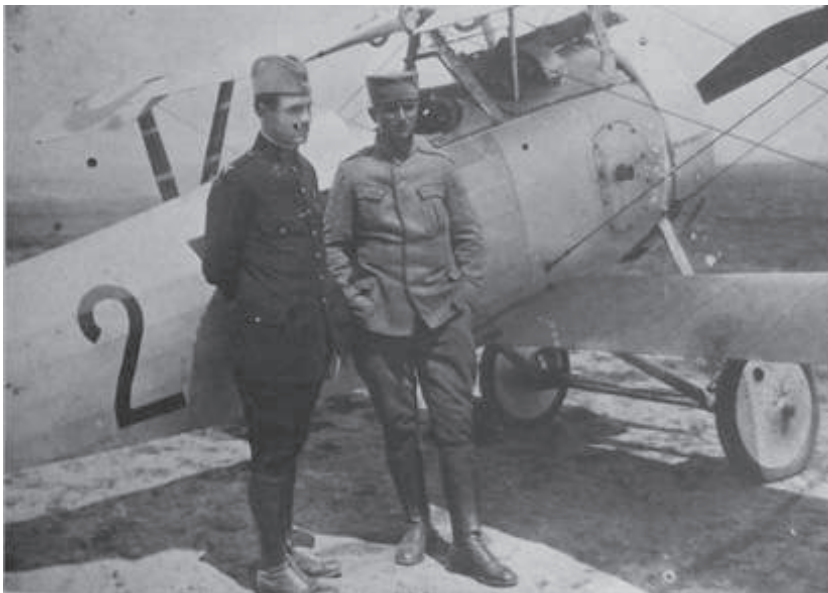
⁵⁵ Фотографија је преузета из књиге Угљеше Крстића, *Укрштена сећања*, Београд, 2000.

и Бугарским официрским крстом „Свети Александар“. После Првог светског рата дипломирао је шумарске науке на Високој школи за воде и шуме у Нансију, у Француској, 1921. године. Био је председник општине Тетово 1929–1934. године, а после тога саветник у Министарству шума и руда у Београду.

Орестије је био главни уредник часописа „Шумарски гласник“ (1936–1941) и „Наша крила“ (1936–1941). Његово капитално дело Планински и шумски пашњаци Југославије објављено је 1955. године. Умро је у Београду 1966. године.

Орестије Крстић 1894–1966.⁵⁶

Браћа Крстићи Орестије и Драгољуб – Драга на аеродрому у Вертекопу (Солунски фронт 1918. године) поред Орестијевог ловачког авиона Нијепора⁵⁷

„Прича о Орестију као првом Александровчанину који је написао књигу под својим именом има и свој занимљив наставак. У својој породици, у којој се говорило пола српски а пола француски, он је имао два сина, која су домаћим васпитањем, личним интересовањима, струком и професијом били такође усмерени на књигу: Ђурицу (1924–2018), доктора правних наука у Балканолошком институту САНУ, и Угљешу (1926–2002), динамичног човека, пуног идеја и искуства из разнородних делатности – зналца француског језика, преводиоца, лексикографа, издавача књига и главног уредника у тим пословима. Опробао се у свим аспектима издавачког и књижарског заната у друштвеним фирмама, али је у познијим годинама био и власник сопствене Издавачке и књижарске задруге „Вајат“, у време када се то још није могло лако. У кругу издавачких кућа у Србији, па и у читавој Југославији, остао је запамћен и по томе што је чувену и већ поменућу француску енциклопедијску кућу „Ларус“ 1969/1970. године наговорио и убедио да уступи издавачка права за израду копродукцијских издања београдском издавачу „Вук Караџић“, у коме је радио као главни уредник.“⁵⁸

Мали Ларус, издање 1973, чувена француска енциклопедија „за сваку кућу“.⁵⁹

Угљеша Крстић је донео пројекат „Вуку Караџићу“, али је друга редакцијска екипа урадила српско издање.

⁵⁶ Исто.

⁵⁷ Исто.

⁵⁸ Радомир Јечинац, *Александровачки и зајечарски Јечинци*, необјављен рад.

⁵⁹ Фотографија је преузета са интернета.

Угљеша Крстић је био иницијатор целог пројекта (до фазе потписаних уговора са „Ларусом“), али је потом отишао из Издавачког предузећа „Вук Караџић“, и цео посао је наставила нова екипа, без њега! Он је започео, други су наставили и други су се потписали. У редакцијској екипи један од уредника био је и Радомир Јечинац.⁶⁰

Из Издавачког предузећа „Вук Караџић“ је прешао у БГЗ као директор новооснованог издавачког сектора (то постаје БИГЗ). Ту покреће издавање цепене књиге у великим тиражима и по ниским ценама. Године 1981. основао је са групцом пријатеља књижевника Издавачку радну задругу „Вајат“.

Дипломирани инжењер Милош Крстић (1931–2011) је био конзул у Немачкој. Он је унук Светозара (рођеног 1875. у Мокрину, а умрлог 1913. у рату против Бугара) и син Јована (?– 1962) рођеног у Александрову.

Љубиша Крстић (1929–2009) је био професор доктор економских наука и социологије. Објављивао је збирке поезије и афоризама. Унук је Владе Крстића, рођеног 1882. године. Отац му је Душко (1905–1990).⁶¹

До балканских ратова је становништво напредовало економски и бројчано. Године 1910. забележено је 91 домаћинство са 486 становника. До пораста становништва, у овом периоду, дошло је природним прираштајем, али и новим насељавањем, углавном из Војводине, и насеља у јужној Србији насељених Војвођанима. После Првог светског рата у коме је, поред великих људских губитака, Александрово спаљено, многи мештани су се одселили у Ниш, Прокупље, Београд и друга места. Уместо њих ту се не насељавају становници суседних области. Ипак, Александрово је и после Другог светског рата задржало војвођанско обележје, а Даринка Зечевић је у поменутом раду о Александрову 1955–1957. године објаснила и како је до тога дошло.

„Добричанка која се уда за ’Банаћанина’ прво прима њихову ношњу, а затим начин живота у кући и обичаје, нарочито ако има живу свекрву; а и ако нема свекрву, ’комшике’ се залажу да Добричанку што пре науче и упуте како се не би разликовала од њих.“⁶²

„Иако се током времена изменио и састав становништва, јер је данас половина становништва из суседних села и области, Александрово носи обележје војвођанско и данас као раније. Захваљујући томе што се нови досељеници не досељавају у групама, већ појединачно, а долазе из заосталих села у једну културнију средину, јер ’Банаћани’ не само што су били носиоци више аграрне културе него и више културе уопште, они се утапају у нову средину и после неколико година не разликују се целокупним животом као ни по ношњи од ’Банаћана’ па чак и говор њихов примају.“⁶³

Богдан Тане Ибрајтер је забележио породично предање од Ђуре Крстиног (1906–1998) који је рођен у Мокрину, а умро у САД. Наводно се краљ Милан зауставио у Александрову и посетио кућу Крстића. Окупљеним мештанима и сељанима из околних села почео је да говори:

- Видите ли какву су Крстићи кућу направили, такве куће треба и ви да правите...
Треба да обрађујете земљу као Крстићи... Жене треба да вам се чешљају као жене Крстића...
- Само нас то не терај, господару – завапише сељаци.

„Не зна се да ли је предање тачно, а не зна се ни сасвим тачно чије су то биле реакције окупљених поданика око владара. Да ли сељана староседелаца Добричана, којима је изглед жена ’Банаћанки’ био превише слободан за схватања околних сељана, навиклих на оријенталну улогу и изглед женског живља?“⁶⁴

⁶⁰ Радомир Јечинац, нав. дело.

⁶¹ Податке о Крстиним-Крстићима из Александрова прикупио је Радомир Јечинац.

⁶² Даринка Зечевић, *Александрово – „банаћанско село“ у Добричу: антропогеографска испитивања*, Гласник Етнографског института САНУ, књ. 4–6, Београд, 1955–1957, стр. 14.

⁶³ Исто.

⁶⁴ Радомир Јечинац, *Село Александрово, грађа и коментари*, необјављен рад.

У ратовима у првој половини XX века страдали су многи становници Александрова пореклом из Мокрина.

- Погинуо у Првом балканском рату: Илија Секулић.
- Погинули у Првом светском рату: Младен Арачки, Ненад Секулић, Живан Секулић, Ђурица Крстић, Влада Крстић, Светозар Крстић, Ненад Крстић, Мика Крстић, Јаков Крстић.
- Погинули у Топличком устанку 1917. Године: Добросав Крстић и Милка Голић.
- Помрли у интернацији у Бугарској, после угушења Топличког устанка (деца): Ратомир Д. Крстић, Спасоје В. Крстић и Ратомир Арачки.
- Погинуо у Другом светском рату: Недељко Крстић.
- Одведени у заробљеништво у Немачку: Божидар Секулић и Љубиша Секулић.⁶⁵

Родослов дела фамилије Крстин која се иселила из Мокрина у Александрово, дат је у наставку. Подаци до 1880. године потичу из протокола храма СПЦ у Мокрину, а после тога од господина Радомира Јечинца из Београда, без чијег истраживања не бисмо знали ништа о судбини Мокринчана исељених у Александрово око 1880. године.

Фамилија Крстин-Крстић била је крајем XIX века и у првој половини XX века у Александрову разграната фамилија, са више домова. У међувремену, Крстићи су се, слично као и други досељеници, све мање бавили пољопривредом, слали су мушку децу на изучавање заната, те у државну службу и на школовање, и поступно напуштали Александрово преласком у већа места и градове (Прокупље, Лесковац, Ниш, Београд, а има исељених и у Јужну Америку). У Александрову данас више не живи ни једна породица Крстићевих.⁶⁶

⁶⁵ Даринка Зечевић, наведено дело, стр. 19.

⁶⁶ Радомир Јечинац, нав. дело.

III. 2. Исељавање у САД почетком XX века

Почетком XX века многи Мокринчани су се, из економских разлога, одлучивали на исељавање углавном у САД. Неки су се брзо враћали, неки су одлазили у САД више пута, а неки су одлучили да тамо остану и да преселе породице. Непотпун списак Мокринчана који су путовали за Њујорк у периоду 1892–1924. дат је доле.

Захваљујући Ивани Прекајски (1936), у Америци названој Ивон Далтон (Evonne Dalton), која је потомак исељеничких породица Прекајски и Пејаков из Мокрина, сазнајемо више о њиховом животу у САД.

Мокрин – острво Елис 1892–1924.

Бр.	Име	Презиме	Место из ког је дошао	Година доласка	Старост при доласку (године)
1	Милан	Ђуканов		1893.	14
2	Рада	Шокловачки	Чока	1910.	47
3	Живојко	Сувајџин	Мокрин	1921.	28
4	Цветко	Пејаков	Мокрин	1920.	13
5	Јана	Пејаков	Мокрин	1914.	26
6	Јоца	Пејаков	Мокрин	1922.	23
7	Косана	Пејаков	Мокрин	1914.	6
8	Љуба	Пејаков	Мокрин	1921.	28
9	Наталија	Пејаков	Мокрин	1920.	19
10	Јана	Пејаков	Мокрин	1906.	19
11	Љуба	Пејаков	Мокрин	1906.	19
12	Амалија	Прекајски	Мокрин	1913.	43
13	Драгољуб	Прекајски	Мокрин	1913.	10
14	Ладислав	Прекајски	Мокрин	1912.	24
15	Милош	Прекајски	Карлово	1907.	32
16	Олга	Прекајски	Мокрин	1913.	14
17	Смиља	Прекајски	Мокрин	1913.	7
18	Тинка	Прекајски	Мокрин	1913.	16
19	Влада	Прекајски	Бочар	1913.	37
20	Милош	Прекајски	Карлово	1914.	39
21	Омер	Прекајски	Мокрин	1907.	43
22	Љуба	Прекајски	Бочар	1912.	30
23	Душан	Челекетић	Мокрин	1907.	41
24	Обрад	Маленчић	Мокрин	1907.	24
25	Младен	Племић	Мокрин	1910.	26
26	Стева	Тешин	Мокрин	1914.	28
27	Таша	Тешин	Мокрин	1907.	22
28	Жива	Вулетин	Мокрин	1909.	32
29	Иса	Дилбер	Мокрин	1907.	23
30	Ката	Дилбер	Мокрин	1910.	26
31	Влада	Дилбер	Мокрин	1910.	6
32	Сима	Дилбер	Мокрин	1907.	38
33	Лазар	Силашки	Мокрин	1912.	20
34	Сава	Силашки	Мокрин	1907.	19
35	Аца	Гаврилов	Мокрин	1907.	48
36	Ангелина	Гаврилов	Мокрин	1920.	31

Бр.	Име	Презиме	Место из ког је дошао	Година доласка	Старост при доласку (године)
37	Драга	Гаврилов	Мокрин	1922.	61
38	Љуба	Гаврилов	Мокрин	1907.	42
39	Никола	Гаврилов	Мокрин	1910.	44
40	Рада	Гаврилов	Мокрин	1907.	18
41	Риста	Гаврилов	Мокрин	1920.	9
42	Савета	Гаврилов	Мокрин	1920.	6
43	Зорка	Гаврилов	Мокрин	1913.	24
44	Средоје	Вртипрашки	Мокрин	1907.	32
45	Север	Јолић	Мокрин	1907.	16
46	Жива	Јолић	Мокрин	1907.	40
47	Светозар	Грађин	Hungary	1907.	26
48	Чеда	Сивачки	Мокрин	1907.	27
49	Богдан	Добросављев	Мокрин	1907.	23
50	Александар	Дражић	Мокрин	1907.	17
51	Стефан	Дудић	Мокрин	1921.	49
52	Стева	Дудић	Мокрин	1909.	38
53	Душан	Крстин	Мокрин	1907.	40
54	Урош	Рељин	Мокрин	1907.	47
55	Мара	Рељин	Мокрин	1913.	1
56	Наталија	Рељин	Мокрин	1913.	28
57	Никола	Степанчев	Мокрин	1922.	17
58	Вема	Степанчев	Мокрин	1922.	43
59	Вида	Степанчев	Мокрин	1922.	15
60	Лаза	Сувајцин	Мокрин	1907.	26
61	Пера	Татић	Мокрин	1907.	26
62	Милош	Пулић	Мокрин	1912.	19
63	Шандор	Аврамов	Мокрин	1907.	17
64	Светозар	Аврамов	Мокрин	1907.	25
65	Мада	Адамов	Мокрин	1912.	19
66	Емил	Блажић	Мокрин	1907.	30
67	Марко	Блажић	Мокрин	1907.	34
68	Милош	Блажић	Мокрин	1907.	30
69	...ко	Белош	Мокрин	1907.	34
70	Фира	Белош	Мокрин	1907.	25
71	Ђука	Белош	Мокрин	1905.	43
72	Хелена	Белош	Мокрин	1909.	10
73	Јуца	Белош	Мокрин	1909.	4
74	Лаза	Белош	Мокрин	1909.	16
75	Љубица	Белош	Мокрин	1907.	48
76	Недељко	Белош	Мокрин	1906.	26
77	Милан	Белош	Мокрин	1907.	30
78	Милан	Белош	Мокрин	1909.	33
79	Недељко	Белош	Мокрин	1907.	28
80	Ника	Белош	Мокрин	1907.	29
81	Обрад	Белош	Мокрин	1906.	36
82	Шандор	Белош	Мокрин	1912.	36

Бр.	Име	Презиме	Место из ког је дошао	Година доласка	Старост при доласку (године)
83	Васа	Белош	Мокрин	1907.	23
84	Жива	Вртипрашко	Мокрин	1906.	26
85	Милан	Голић	Мокрин	1907.	26
86	Милан	Голић	Мокрин	1912.	37
87	Симеон	Голић	Мокрин	1907.	36
88	Милош	Завишић	Мокрин	1912.	39
89	Светозар	Јовић	Мокрин	1916.	29
90	Славко	Кецић	Мокрин	1907.	23
91	Јоца	Крстеканић	Мокрин	1907.	30
92	Илија	Суботички	Мокрин	1909.	31
93	Катица	Суботички	Мокрин	1915.	15
94	Смиља	Суботички	Мокрин	1915.	36
95	Стева	Тешин	Мокрин	1907.	22
96	Александар	Перишић	Мокрин	1907.	18
97	Јоца	Кодранов	Мокрин	1907.	30
98	Стева	Кодранов	Мокрин	1907.	19
99	Мита	Јанић	Мокрин	1907.	25
100	Марина	Бајић	Мокрин	1920.	21
101	Васа	Бајић	Мокрин	1912.	20
102	Бојана	Бирдић	Мокрин	1907.	26
103	Тима	Бирдић	Мокрин	1907.	40
104	Бојана	Бирдић	Мокрин	1913.	31
105	Наум	Ковачић	Мокрин	1906.	35
106	Зорка	Ковачић	Мокрин	1906.	30
107	Милица	Шокловачки	Мокрин	1929.	52
108	Славко	Шокловачки	Мокрин	1929.	50
109	Иван	Шокловачки		1907.	33
110	Стева	Шокловачки	Српски Крстур?	1907.	38, жена Јулка?

Омер Прекајски (1864~1920) и Амалија Ђуричин (1869–1949)

Амалија и Омер Прекајски 1890. | Омер Прекајски у САД | Амалија Прекајски 1932. год. у САД

Омер Прекајски, ковач из Карлова (Ново Милошево), оженио се 9. 10. 1890. године Амалијом Ђуричин из Мокрина. На повратку из Мокрина у Карлово, фотографисали су се у Кикинди и та фотографија је сачувана у САД до данас. У Карлову им се родило шесторо деце: Озрен (1892–1912), Драгиња (1893–1968), Данило (1896–1896), Тинка (1897~1940), Олга (1898–1984) и Драгољуб (1902–1986). Вероватно је било тешко прехранити бројну породицу ковачким занатом, па је Омер отпутовао у САД. У Њујорк је стигао 5. 11. 1903. године са још петорицом Карловчана. У Америци се није дуго задржао. По Омеровом повратку, породица се преселила у Мокрин, где се Омеру и Амалији родила још и кћи Смиља (1905–1969). Две године после рођења најмлађег детета, 1907. године, Омер је опет отишао у Њујорк. Овог пута се вероватно тамо добро снашао, кад је одлучио да марта 1913. године пресели целу породицу у САД. Са супругом Амалијом су допутовала из Бремена бродом „Џорџ Вашингтон“ деца: Тинка, Олга, Драгољуб и Смиља. Најстарија кћи Драгиња остала је у Мокрину, где се удала за кројача Грађин Живојка. Тинка се из САД вратила у Мокрин, удала се и остала да живи у Мокрину. Олга се удала за бербера Славка Џона Томића, који се такође иселио из Мокрина у САД. Само се најмлађа кћер Смиља удала за неког рођеног ван Мокрина, њен супруг је био Одли Страиб (Audley Streib). Драгољуб, који је имао 11 година када је дошао у САД, такође је успео да нађе „Мокринчанку“ рођену у САД – реч је о Пејаков Велинки, којом се и оженио.

У Америци је Омер радио као ковач, а Амалија као кројачица. Населили су се у градићу Покипси (Roughkeepsie), северно од Њујорка. Омеров син Драгољуб (1902–1986) сећао се оца као вредног радника, који је са свима био љубазан и који је врло волео своју децу. После Првог светског рата Омер је допутовао неким поводом у Мокрин или Карлово и ту је умро.

Omer Prekajski Arrival 1903

NAME IN FULL	Age	Sex	Color	Height	Weight	Complexion	Hair	Eyes	Markings	Country of Birth	Place of Birth	Port of Departure	Destination	Place of Origin	Ethnicity/Race/Name
<i>Stefan Katoan</i>	22	Male								Slovakia	Brezen	Bremen		add	Slovakian
<i>Ocrad Galosin</i>	48	Male								Serbia		Bremen		add	Serbian

Долазак Омера Прекајског у Њујорк 1903. год. бродом „Фридрих Велики“ из Бремена (Немачка)

Породица Прекајски је недељом ишла у цркву Свети Сава у Њујорку. Та црква је била место окупљања Срба исељеника из ближе па и даље околине.

У цркви Свети Сава је постојао учитељ који је деци исељеника држао часове из писања и граматике српског језика.

У ту цркву је долазило више фамилија пореклом из Баната, а оркестар који је свирао на забавама, звао се „Банат“. На забавама се, уз тамбурашки оркестар, играло Велико коло и Краљевско коло. Старије госпође нису желеле децу у Великом колу, па је Ивану Прекајски мајка Велинка (Синсинати, 1914–2005) код куће учила да га игра. Ивана понекад и данас пушта цеде са банатским колима и игра сама по кући. Холивудски глумац Карл Малден (Младен Секуловић) долазио је такође недељом у цркву Свети Сава кад год је снимао у Њујорку. Ивана Прекајски га се сећа као врло финог и љубазног господина.⁶⁷

⁶⁷ Ивана Прекајски (Evoenne Dalton) је рођена у САД 1936. године, 33 године после првог доласка њеног деде Омера Прекајског у САД. Подаци и сећања о Прекајским и Пејаковим у САД потичу од ње.

Љубомир Пејаков (1886–1962) и Јана Голић (1887–1955)

Љубомир Пејаков (са гајдама) 1905. године у Мокрину

Јана Голић, удата Пејаков 1904.

Љубомир Љуба Пејаков (1886–1962) и његова супруга Јана (1887–1955) први пут су стигли у Америку 1906. године. Више пута су се враћали у Мокрин и поново одлазили у Америку. Кћери Косана (1908–1932) и Мила (1920–2017) су рођене у Мокрину, а кћи Велинка – Мица (1914–2005) у Синсинатију. У Мокрину је Љуба држао кафану, а у Синсинатију је израђивао канцеларијски намештај (завршни радови) у фабрици „Глоб Верник“ („Globe Wernicke“). Последњи пут је био у Мокрину са породицом 1927. године, када је продао земљу и кафану и решио да се трајно насели у САД. Његова супруга Јана је радила у радионици у којој су се шила мушка одела. Била је задужена за отварање рупица за дугмад. Живели су у централној авенији у Синсинатију, а касније су купили кућу у Норвуду (Norwood).

Associated Passenger Jana Pejakov		Date of Arrival Mar 16, 1906		Port of Departure Rijeka		Line # 0009								
NAME IN FULL	Age Yrs. Mos.	Sex	Married or Single	Calling or Occupation	Alien to— Real. With.	Nativity (Country of last per- manent residence.)	*Race or People	Last Address (Last permanent resi- dence, factory and City or Town.)	Final Destination (Date, City, or Town.)	Whether having a ticket to such final destination	By whom was passage paid?	Whether in possession of \$50, and if less, how much?	Whether ever before in the United States; and if so, when and where?	Whether going to join a relative or friend what relative or friend, and his name and on what date
Stolijan Kichij	45	m	m	agg lab.		Yugoslav	Magyar	7, Boulevard St. James St.	Chicago Ill.	3	himself	\$ 49	100	brother: Petar Stuchij Rijeka 2. 11. 04.
Milica	30	f	m	wife							himself			
Borbala	11	f	u	child										
Vraclavac Djivan	50	m	m	agg lab.				Rivian, Zagreb, Slavonija	Chicago Ill.	3	himself	\$ 25		brother: Vukobrat Rijeka 2. 11. 04.
Joza	16	m	u					Jurian, Batajfalva, Pottung	Chicago Ill.	3	himself	\$ 25		brother: Vukobrat Rijeka 2. 11. 04.
Milica	39	f	m	wife							himself			
Pujakov Ljuba	19	m	m	agg lab.				Serbian, Rijeka, Slavonija	Chicago Ill.	3	himself	\$ 25		brother: Vukobrat Rijeka 2. 11. 04.
Jana	19	f	m	wife							himself			
Kovacki Zoran	53	m	u	agg lab.					Chicago Ill.	3	himself	\$ 25		brother: Vukobrat Rijeka 2. 11. 04.
Zorica	21	f	m	wife							himself			

Долазак Љубе и Јане Пејаков у Њујорк 16. 3. 1906. год. бродом из Ријеке

Љуба је волео музику и свирао је фрулу и гајде које је направио његов брат фотограф Ацко Пејаков. Такође је свирао и на виолини. Његов најмлађи брат Јован – Јоца (1899–?) такође је живео у Америци, није се женио и био је склон алкохолу.

Јана је гајила парадајз у дворишту куће и од њега кувала сок. Унуцима, који су јој долазили из Њујорка, месила је укисело штрудле, крофне и гурабије.

Љуба је унуке Младена и Ивану Прекајски учио да пишу и читају ћирилицу. Направио је велику таблу и на њој је сваког јутра написао нову српску реч. Унуци су је преписивали више пута и кад су увежбали добијали су по 25 центи.

Љубина најмлађа кћи Мила (1920–2015) била је удата за Милана Јурића. Муж МиLINE кћери Јелке је Ратомир Пајић. Милина унука се зове Јана, а праунука Мила.

Јана и Љуба у Мокрину око 1906.

Са децом у Синсинатију 1918.

Љуба и Јана Пејаков са кћерима Велинком, Милом и Косаном, 1926. у Синсинатију

Драгољуб Прекајски (Карлово, 1902 – САД, 1986) и Велинка Пејаков (Синсинати, 1914 – САД, 2005)

Драгољуб Прекајски се иселио у САД 1913. са мајком и сестрама да би се придружио оцу Омеру, који је у малом граду Покипси (Roughkeepsie), северно од Њујорка, радио као ковач. Када је решио да се жени, Драгољуб је са мајком Амалијом и сестром Олгом 1931. године отпутовао из Њујорка у Синсинати да посети породицу Павковић која је имала две кћери за удају. Породице Прекајски и Павковић су се знале још из Мокрина. За време посете Драгољуб је решио да посети и породицу Пејаков, која је у Синсинати такође дошла из Мокрина. Када је видео Велинку – Мицу Пејаков, заљубио се у њу и одвео је у Кентаки, где за венчање тако младе девојке није била потребна сагласност родитеља, и тамо је и обављено венчање. Неколико дана касније млади пар отпутовао је у Њујорк.

* * *

Из напред изнетих примера видимо да су се Мокринчани који су се иселили у Америку почетком XX века трудили да задрже веру, обичаје, музику, начин исхране и међусобне везе. Чак су се потомци исељеника из Мокрина рођени у САД међусобно венчавали. Много тога сачували су до данас. Ивана Прекајски, унука Омера и Амалије Прекајски, и данас зна да спреми сарму на начин како је то радила њена баба Амалија Прекајски, а рођена је у Њујорку 23 године после доласка породице у САД. Кћи Миле Пејаков (1920–2015), Јелка, говори течно српски, а Јелкина кћи се зове Јана, а унука Мила.

Драгољуб Прекајски – Џек Далтон

Велинка Пејаков и Драгољуб Прекајски

Ипак, имена па и презимена су често мењали, јер су их Американци наводно тешко изговарали. Тако је Драгољуб Прекајски прво постао Далтон Прекајски, а приликом добијања држављанства 1944. године променио је име у Џек Далтон. Његова кћи Ивана Прекајски је данас Ивон Далтон. Драгољубов син Младен – Ричард (1932) и данас носи презиме Прекајски, као и његов син и унуци.

UNITED STATES OF AMERICA

ORIGINAL
TO BE GIVEN TO
THE PERSON NATURALIZED

No. 6227837

DEPARTMENT OF JUSTICE

Petition No. 325792

Personal description of holder as of date of naturalization: Age 41 years, sex Male, color White, complexion Fair, color of eyes Brown, color of hair Brown, height 5 feet 10 inches, weight 235 pounds, visible distinctive marks none, Married status Married, former nationality Serbian.

I certify that the description above given is true, and that the photograph affixed hereto is a likeness of me.

Jack Dalton
Seal

Jack Dalton
(Complete and true signature of holder)

UNITED STATES OF AMERICA } S.S.
EASTERN DISTRICT OF NEW YORK }

Be it known, that at a term of the _____ District _____ Court of
The United States _____
held pursuant to law at _____ Brooklyn _____
on April 25th 1944 the Court having found that
JACK DALTON
then residing at 158-19 Leburnen Avenue, Flushing, New York
intends to reside permanently in the United States (when so required by the
Naturalization laws of the United States), had in all other respects complied with
the applicable provisions of such naturalization laws, and was entitled to be
admitted to citizenship, thereupon ordered that such person be and he was
admitted as a citizen of the United States of America.

In testimony whereof the seal of the court is hereunto affixed this 25th
day of April in the year of our Lord nineteen hundred and
forty four and of our Independence the one hundred
and sixty eighth

Percy G. B. Grier
Clerk of the U.S. District Court
By *Wm. Heavin* Deputy Clerk.

DEPARTMENT OF JUSTICE

It is a violation of the U.S. Code and punishable as such, to copy, forge, photograph, or otherwise illegally use this certificate.

Name changed by order of court from Dalton P. ekaiski to JACK DALTON on April 25, 1944.

Percy G. B. Grier
Clerk
Wm. Heavin
Deputy Clerk

Драгољуб (Далтон) Прекајски „постаје“ 1944. Џек Далтон (Jack Dalton)

Ивана Прекајски – Ивон Далтон

Писано 22 маја 1932 Године
 Драги брате Ацко и Пвоја фамилија
 Примите најискренији поздрав од
 мене Јоце Пејаковић и поздрав које
 лепо и само мени Јаква са
 брато Јасно Ситовићу, Косану и здуцима
 Јако нам је био за наше здуцима
 на 15. маја из здуцима рано издана је
 25 минута после 12 сати уноћи а
 саране наје 18. маја у 3. сати после
 Поне Јаква брато: Ј. матери и у сестри
 Драгичи и свима нашим родоцима
 Јако нас је онако ступила са брато
 Јаква саине Памичија кад је Коса
 драгича и са Јаном мило и мило је
 била на сарани она и Коса свих
 Јоце су ти мило брато Јаква мило
 здуцима поље Јоце нисам добио
 од Београдске банке сатино остаје
 Јоце и мило брзи од Јоване ками
 матери Јасан је поздравити не знам
 здуцима ми мило никад нећемо
 Јаква је здрав - Јане и
 мило и мило а Косане бине
 никад је нећемо заувек
 Јако нам је био за Јасаном

Писмо Јоце Пејаковог из Америке 1932. брату Ацку у Мокрину

Хаљину од зелене свиле Ивана Прекајски је сашила сама. Баба Јана Пејаков је Ивану учила да везе, друга баба Амалија Прекајски је учила да плете, а мајка Велинка Прекајски да шије. Ниједна од њих није дозвољавала „празне руке“.

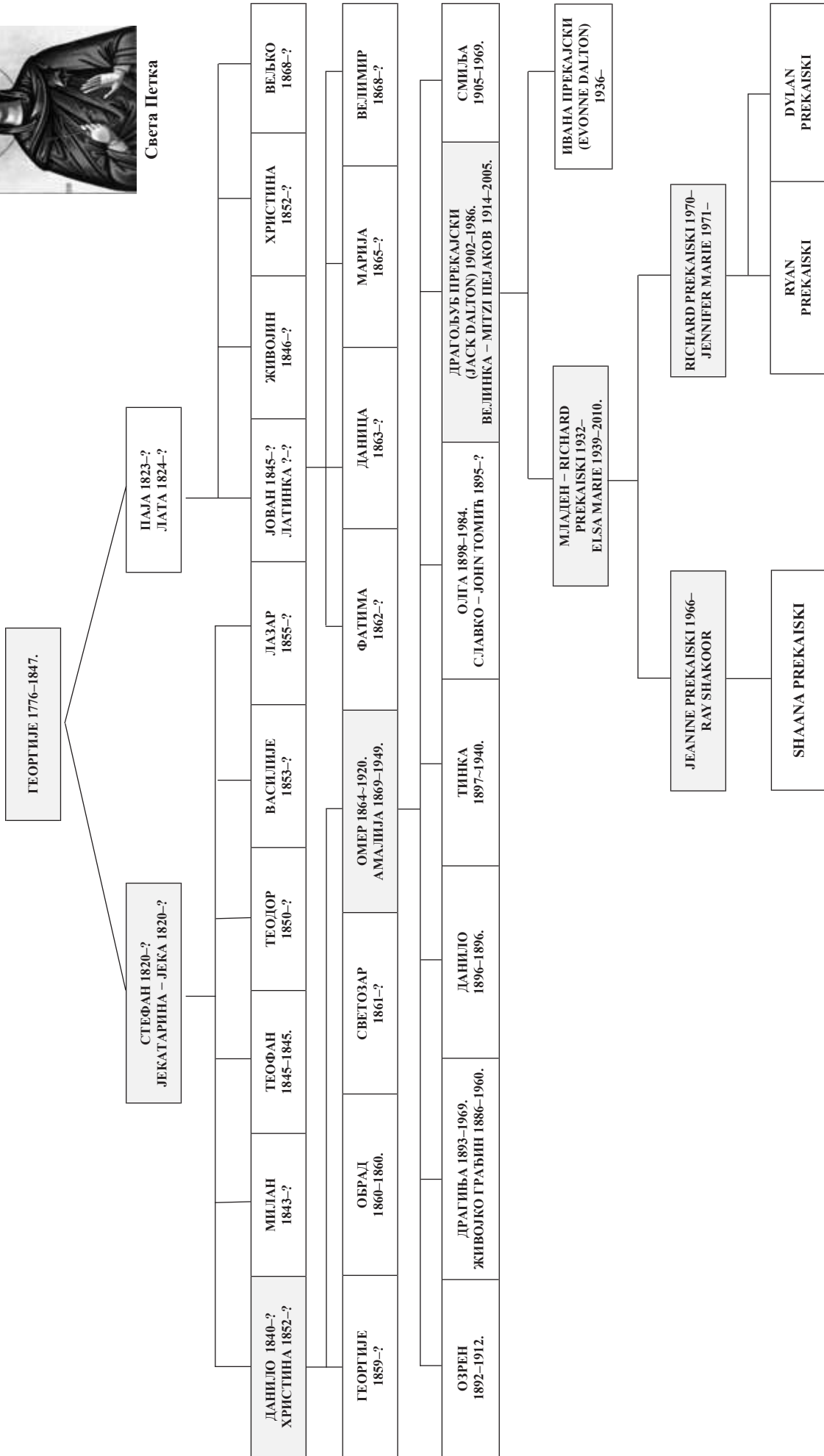
Мокринчани који су се иселили у САД су се показали и као велике патриоте. „Из Њујорка су преко Енглеске, Француске, Малте и Бизерте пребачени на фронт као добровољци: Александар Перишић – Шана, Ненад Демић, Славко Вујин, Петар Татић, Миливој Јолић, Жива Дилбер и Миливој Ладичорбић.“⁶⁸

⁶⁸ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 150.

Родослов рода Прекајски из Карлова

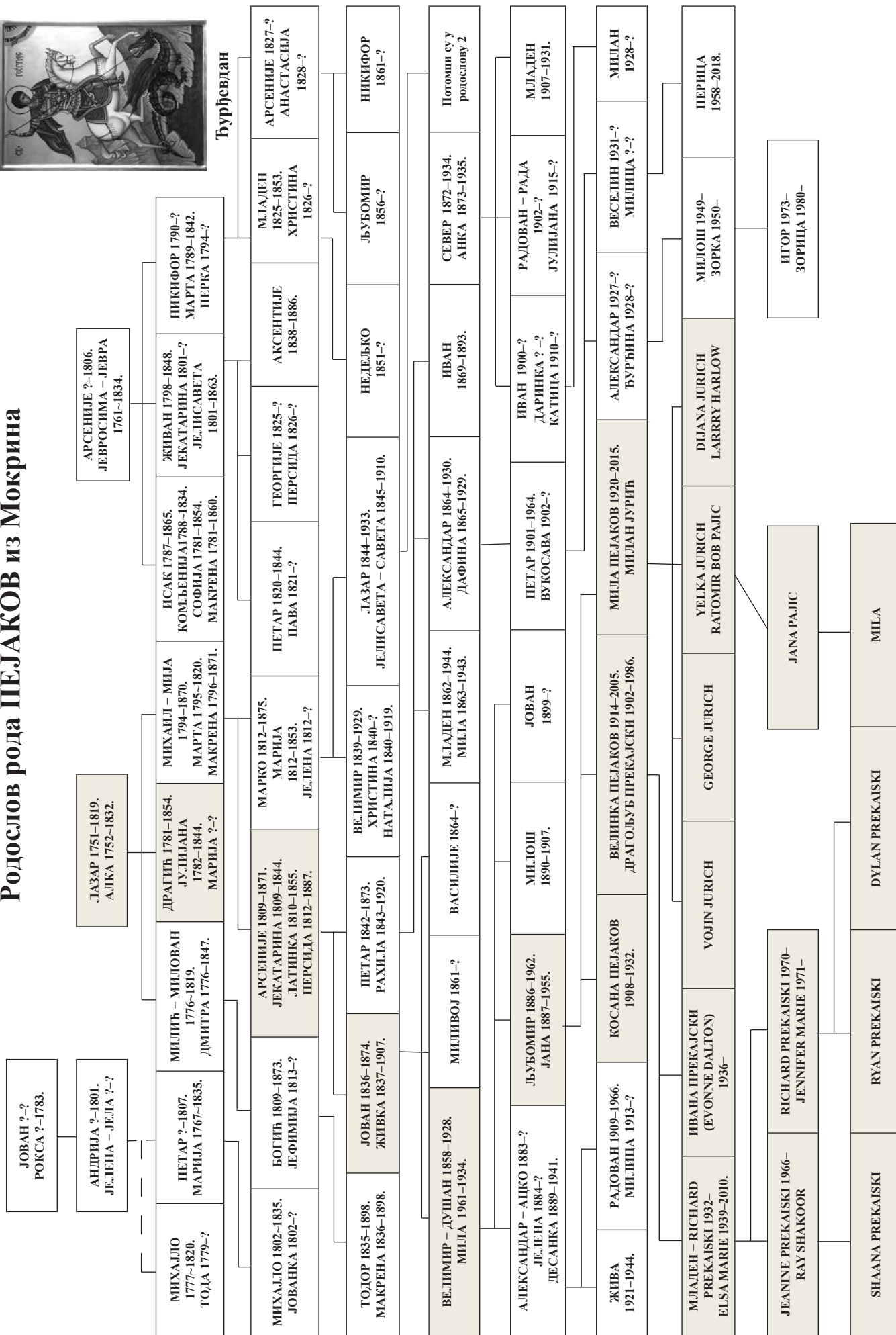
Света Петка

Родослов рода ПЕЈАКОВ из Мокрина

Ђурђевдан

III. 3. Насељавање у новоослобођене крајеве после балканских ратова

После балканских ратова Краљевина Србија је 20. фебруара 1914. године донела Уредбу о насељавању новоослобођених области, али је њено спровођење ометено избијањем Првог светског рата, јула исте године. Ипак, за то време се у Милошево на Косову населило четири породице из Мокрина и једна из Кикинде. По попису Милошева из 1921. год. досељеници из Мокрина су: Гавриловићи (у Мокрину су се презивали Гаврилов) – 2 куће, Ристићи – 2 куће, Толмачевићи (Толмачев) – 1 кућа, Аврамовићи (Аврамов) – 1 кућа. Године 1925. у Милошеву је забележена породица Лисуловић (Лисул) из Кикинде – 1 кућа.⁶⁹ Село Милошево се налази у равници поред реке Лаба, с леве стране реке, на 3 км северозападно од Муратовог турбета. Кроз село пролази друм Приштина–Вучитрн.

За Јована (1878–1946) и Славну Гаврилов рођену Галешев (1875–1937), поуздано знамо да су се са децом населили у Милошево 1914. године.

Јован Гаврилов је син Самуила (1840–1878) и његове друге жене Персиде (1842–1942). Деца из оба брака су рано преминула. Једини је преживео Јован (1878–1943). Када је Јован имао 8 месеци преминуо му је отац, а мајка Персида се 01. 2. 1879. год. преудала за Лазара Симића (1826–1905), који није имао деце. Лазар и Персида нису имали заједничку децу.

Уговором о поклону Симић Лазар је 23. 2. 1899. године поклатио кућу и 17 јутара земље усвојеном сину Гаврилов Јовану (1878–1946) у власништво.⁷⁰ Из Мокрина су се углавном исељавале осиромашене породице, а Јован то очигледно није био, бар у тренутку кад је наследио имање поочима, али је можда осиромашео до пресељења на Косово 1914. године.

Јован је са супругом Славном имао децу у Мокрину:

- Божицара 1899–1974.
- Емилију 1901–?
- Јованку 1904–?
- Добринку 1907–1907.
- Тихомира 1906–?
- Гаврила 1908–?
- Георгија 1910–?
- Христину 1912–?
- Даницу 1913–?

Последње њихово рођено дете је Војо Гавриловић (Милошево, 1918–2006), и једини је рођен на Косову.

Бождар – Бошко (Мокрин, 1899 – Змајево, 1974) се заједно са братом Војом и породицама 1952. године одселио за Ресник, али се Војо са својом породицом вратио вратио у Милошево идуће године. Бошко се из Ресника одселио за Невесиње и Мостар. Бошков син Драган – Игор – Едмонд (1939–) се одселио у Француску 1961. године.

⁶⁹ Интернет: Порекло становништва села Милошево, општина Обилић (Косово и Метохија). Према студији Косово Атанасија Урошевића. Приредио сарадник портала Порекло Војислав Ананић.

⁷⁰ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 14/4706. 23. 2. 1899, Велика Кикинда, стр. 202.

Јован Гаврилов/Гавриловић
(Мокрин, 1878 – Милошево, 1946)

Славна рођена Галешев (1875–1937)
са снахом Цанком (?–1975), супругом
Бошковом, и унуком Лепосавом

Георгије – Паја Гавриловић
(1910–?) стоји други слева

Гаврил – Гавро Гавриловић
(1908–?)

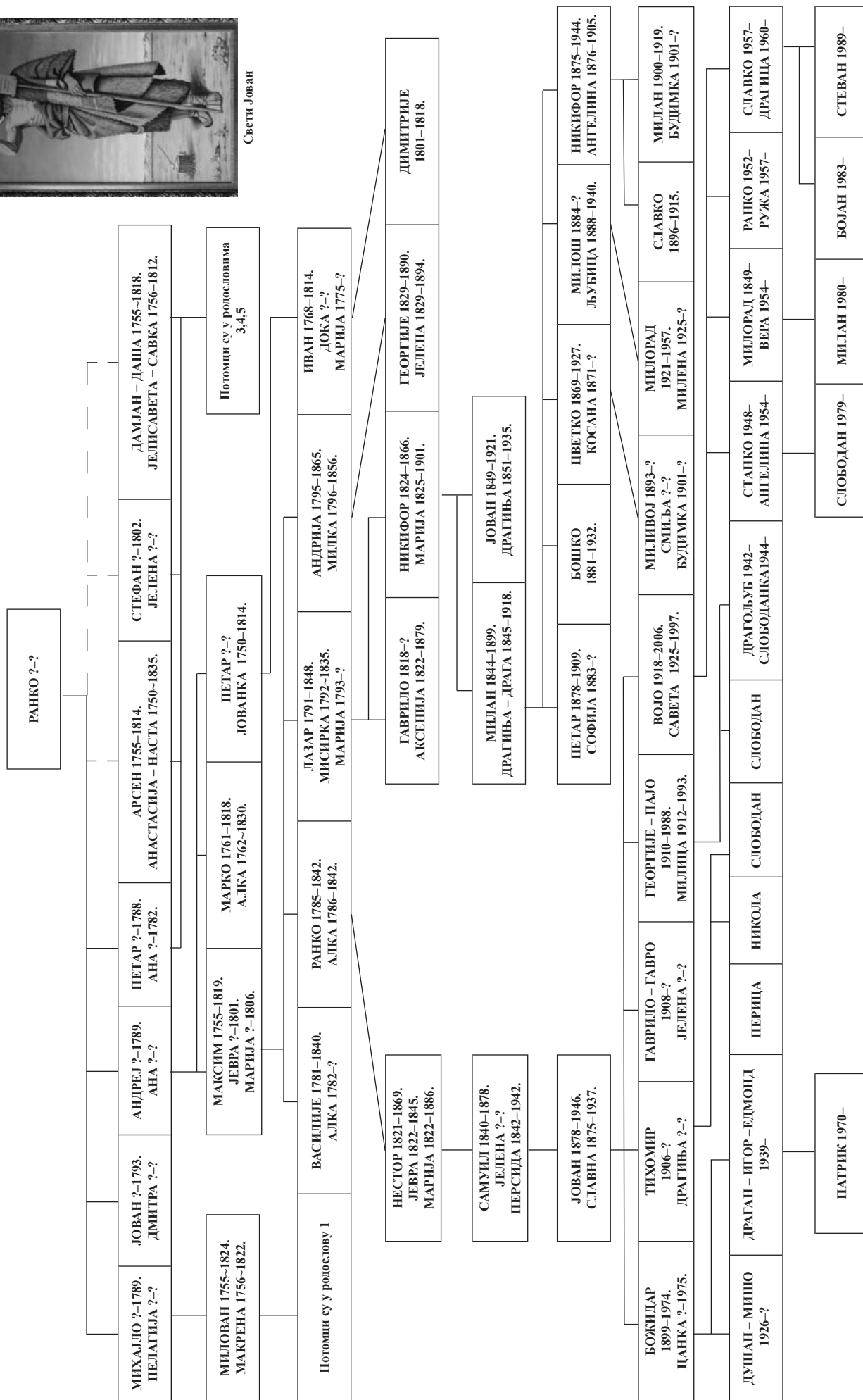

Војо Гавриловић (1918–2006)

Родослов рода ГАВРИЛОВ 2

Свети Јован

IV. Мокрински родослови

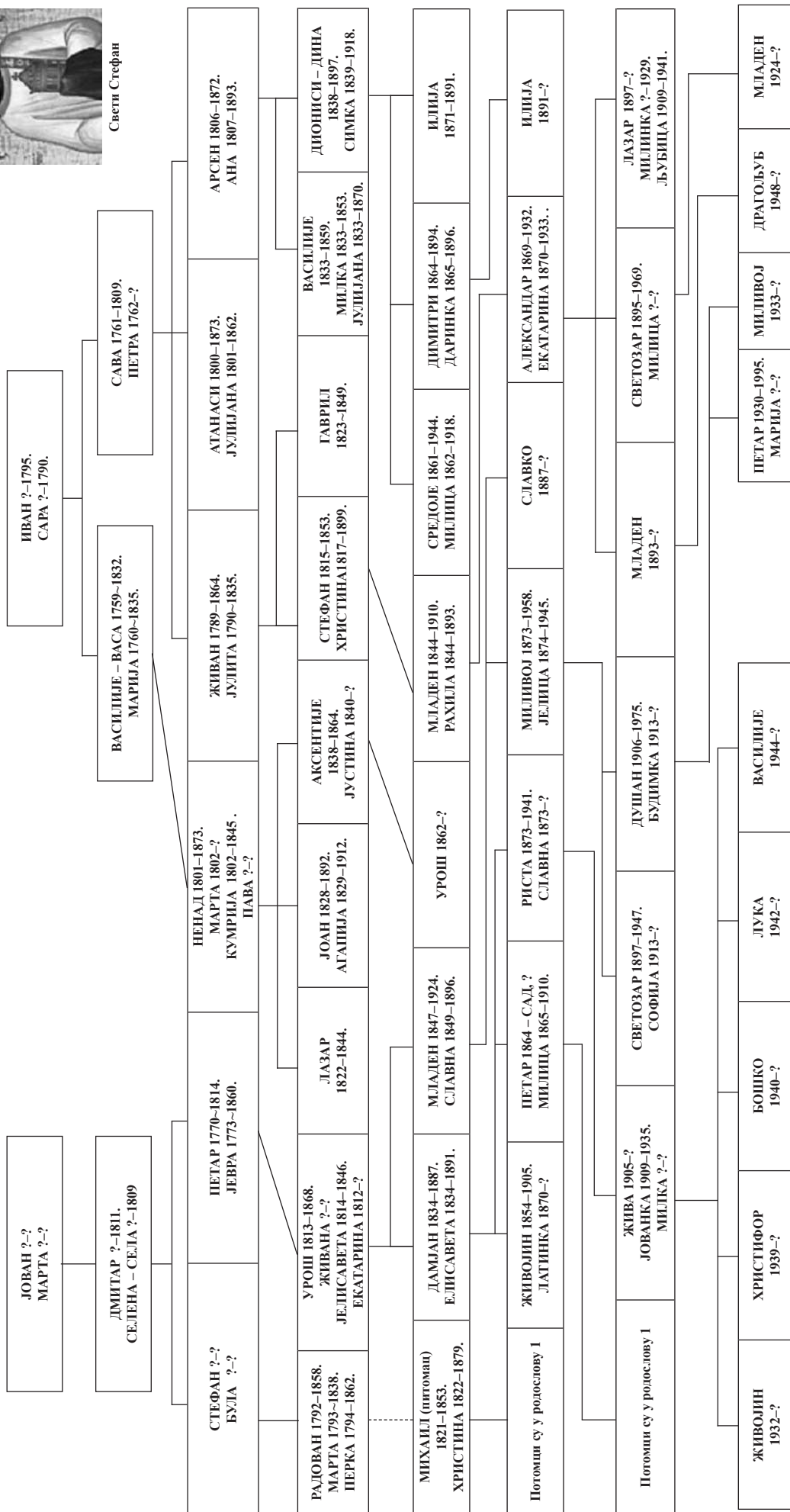

Новаков Љуба (1856–1927) са породицом око 1916.

Родослов рода АДАМОВ 2

Свети Стефан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода АДАМОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
197	Дмитар Адамов	209/ 197	Дмитар Адамов	209/ 197	Дмитар Адамов	209/ 197	Дмитар Адамов	209/ 197	Митар Адамов	209/ 197	Митар Адамов	209/ -	Дмитар Адамов	209/ 811	Дмитар Адамовић		
268	Иван Адамовић	285/ 268	Васа Адамов	285/ 268	Васа Адамов	285/ 268	Васа Адамов	285/ 268	Сава Адамов	285/ 268	Сава Адамов	285/ -	Сава Адамов	285/ 268	Сава Адамов		
								557/ -	Васа Адамов	-	-	557/ -	Васа Адамов	557/ 774	Васили Адамов		

Списак пореских обвезника 1776. године рода АДАМОВ²

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници														
197	Адамов Дмитар	Л	1/1	4/16	6-30	1 1 - 20	3-18										
268	Адамовић Иван	Л	1/2	15/16	6-30	6-20	-19										

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд – додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду Адамов

Род Адамов се доселио у Мокрин из Сенте, како је забележено по породичном предању 1925. године.³ Презиме Адамов у Сенти забележено је приликом доделе племства Неши Милиновићу, заставнику из Сенте, његовој супрузи Миланки рођеној Адамов, и њиховој деци 1751. године. У посредне доказе могу се убројати и кумства почетком друге половине XVIII века са фамилијама: Јолић, Стајић, Миланков и Курногин (Стојанов). Све набројане фамилије су се у Мокрин доселиле из Сенте.

Подаци о најстаријим Адамовим забележеним у Мокрину – Јовану (?–?) и Ивану (?– 1795) – врло су оскудни, па постоји мала могућност да се ради о истој особи са две супруге. Ипак, Јован је три пута забележен и сва три пута као отац Димитрија (?–1811); док је Иван забележен такође три пута и то као отац Васе (1759–1832) и Саве (1761–1809). Димитрију кумују Толмачеви, а Васи и Сави Јолићи. Заједничко им је да Димитријином оцу Јовану кумују Јолићи, а обе гране Адамових кумују фамилији Бајић, чији је надимак Барбир. Ови подаци и заједничка слава Свети Стефан указују на заједничко порекло свих Адамових у Мокрину, а указују и на то да су Јован и Иван вероватно две особе.

По пореском списку из 1776. године, Дмитар Адамов обрађује целу сесију земље, четврт јутра винограда и 11 јутара ибеланда, а Иван Адамовић (Адамов) пола сесије земље, 15/16 јутра винограда, а иберланд не обрађује.⁴ Немају сувачу 1776. године, али је Дмитар Адамов (?–1811) власник суваче 1809. године.⁵ Касније је власник те суваче, све до своје смрти, био Дмитров унук Радован – Рада (1792–1858).

Радован – Рада је вероватно рођен 1799. године од оца Стефана и мајке Буле, а не 1793. год. како је забележено у домовним протоколима. Такве грешке у домовним протоколима су врло честе, јер су подаци до 20-их година XIX века бележени по сећању укућана, а оно је било врло непоуздано. Радини родитељи су сигурно брзо умрли, јер нису забележени у домовном протоколу 1809–1817. године. У том протоколу Рада је забележен у кући стрица Петра са ознаком „п“ поред имена, што вероватно значи питомац. Рада је имао две супруге, али није имао деце. Усвојио је прво Милу, за коју је забележено да је питомица⁶, а касније и Михајла, који је прво забележен као питомац⁷, а касније као усиновљен син⁸. Михајлово презиме по којем је крштен, није забележено, али породично предање каже да је рођен као Михаљев у Санаду.⁹ Рада је 1841. године кандидован за суца-кнеза Мокрина,¹⁰ а мокрински кнез је био 1836–1838. године и 1851. године.¹¹ Да је Рада био имућан знамо по прилогу од 5 форинти и 35 кајцара који је уплатио за своју славу Светог Стефана 1816. године. То је био један од највећих прилога у периоду 1814–1817. год.¹²

Радин стриц Петар (1770–1814) је умро исте године кад му је рођен син Урош (1814–1868).

Лазар (1778–?) који је забележен 1817. године у кући 811/209 је други муж Петрове удовице Јевре (1773–1860).¹³ Касније је у домовним протоколима Лазар бележен као Адамов по кући у коју је ушао, иако није у сродству са родом Адамов.¹⁴

И како то понекад бива: неки из фамилије су судије, а други су осуђени за крађу. Године 1839. „од мокринског Јеврејина Бернарда Швимера украо је Стеван Адамов, у друштву са Јефтом Перићем, две вреће перја; ово су сакрили код Гаце Бошњака, а после продали у Сенти за 20 форинти шајна, док је перје вредело преко 100 форинти. Крадљивци су кажњени са по 30 корбача.“¹⁵ Стеван је

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, 327. страна.

⁴ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1809–1817. год.

⁶ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1824–1842, број куће 687/639.

⁷ Исто.

⁸ Исто.

⁹ Сећање Мирка Адамовог (1941–2015).

¹⁰ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 367.

¹¹ Драгољуб Бадрљица, *Црква, школа и општина Мокрина: поводом 300 година Велике сеобе Срба*, Мокрин, 1990, стр. 66–67.

¹² Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених 1814–1817, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

¹³ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1817–1823, број куће 811/209.

¹⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1824–1842, број куће 710.

¹⁵ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 349.

забележен у родослову Адамов као Стефан (1815–1853). Његов брат Гаврил (1823–1849) рањен је као добровољац у Буни 1849. године под Уздином и преминуо је у панчевачкој болници.¹⁶

Из протокола венчаних понекад сазнајемо и девојачка презимена супруга Адамових. Петра (1762–?) је кћи Јована Кувизића, а њена снаха Јулита (1790–1835) је кћи Крстин Проке.¹⁷

Младен Адамов је продао 1892. године јутро земље Хигел Јаношу из Мале Теремије за 265 форинти.¹⁸ Адамов Кристина (1817–1899) поклонила је земљу 1895. године сину Младену (1844–1910), под условом да је издржава до краја живота.¹⁹ Неколико месеци касније, Кристина је продала у залог некретнине на име кредита од 2.800 форинти.²⁰

Први председник-кнез Мокрина после Првог светског рата био је трговац мешовитом робом, Миливој Адамов (1873–1958). Председник Миливој Адамов је одређен за делегата на Скупштини уједињења у Новом Саду.²¹

Миливојев син Душан (1906–1975) био је један од оснивача Фудбалског клуба „Делија“, позоришни редитељ, соко и угледни свештеник у Мокрину.

Душанов син Петар (1930–1995) је био доктор медицине, специјалиста медицине рада.²²

Радован – Рада Адамов (1895–1966) је био професор историје. Умро је у Београду, а сахрањен је у Мокрину.

Радин син др Адамов Драгољуб (1927–1996) је био примаријус медицине и први директор Центра за васкуларну хирургију на Дедињу. Године 1965. уградио је први пејсмејкер у Србији.²³

Радина сестра Смиља (1897–?) је завршила вероисповедну Српско православну учитељску школу у Сомбору 1917. године.²⁴

Адамов Миливоја Маринко (1935–2016), завршио је Ваздухопловну војну академију, и био је пилот ЈАТ-а на интерконтиненталним летовима.²⁵

Миливојева браћа Влајко (1909–?) и Јован (1913–?) су били инжењери.²⁶

Адамови су се бавили и спортом. На гостовању у Румунији 1929. године Влајко Адамов (1909–?) је био десна полутка.²⁷ Тридесетих година за „Делију“ је играо и Мита Адамов звани Фрулар (1914–?).²⁸

Из новијих домовних протокола сазнајемо нека девојачка презимена супруга из кућа Адамов: Јованка Јолић (1909–1935) је супруга Живина (1905–?), Светозарева супруга Милица (1898–?) је из Крстура, друга супруга Лазарова (1897–?) је Љубица Вујин (1909–1941), прва Урошева (1905–?) супруга је Катица Сувајцин (1905–1936), а друга Драгиња Недомачки (1905–?), Миркова (1907–1930) је Даринка Михајлов (1907–?), Димитријева (1914–?) супруга је Десанка Челекетић (1914–?), Светозарева (1897–1947) супруга је Софија Чобанов (1913–?), Душанова (1906–1975) супруга Будимка је рођена у Крстуру, Миливојева (1904–1965) супруга је Смиља Чобанов (1909–?), Драгољубова (1929–?) супруга Бисерка (1930–?) је била Мијин.

Из домовних протокола сазнајемо да је Петар Адамов (1864–?) умро у Америци.²⁹

Младен Адамов (1893–?) је отпутовао у САД 1912. године.³⁰

¹⁶ Драгољуб Бадрљица, „Попис добровољаца у Буни“, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005. године.

¹⁷ Милош Деспотов, Протоколи венчаних храма СПЦ у Мокрину 1757–1817. године, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

¹⁸ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 10/3624. 6. 10. 1892, Велика Кикинда, стр. 99.

¹⁹ Исто, Ф. 31, 12/3897. 14. 1. 1895, Велика Кикинда, стр. 125.

²⁰ Исто, Ф. 31, 12/3978. 1. 6. 1895, Велика Кикинда, стр. 132.

²¹ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 139, 158.

²² Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

²³ *Духовна и материјална достигнућа Мокрина*, Мокрин, 1994, стр. 48.

²⁴ *Годишњак историјског друштва у Сомбору*, Сомбор, 1936/1937.

²⁵ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

²⁶ Књига завичајника 1942–1944

²⁷ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 172.

²⁸ Исто, стр. 174.

²⁹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

³⁰ Интернет: Ellis Island, Passenger lists.

Проф. Радован – Рада Адамов (1895–1966) 1924. Душан Адамов (1906–1975) са породицом

Пилот Маринко Адамов (1935–2016)

Оснивачи „Делије“ 1919. Душан Адамов у средини

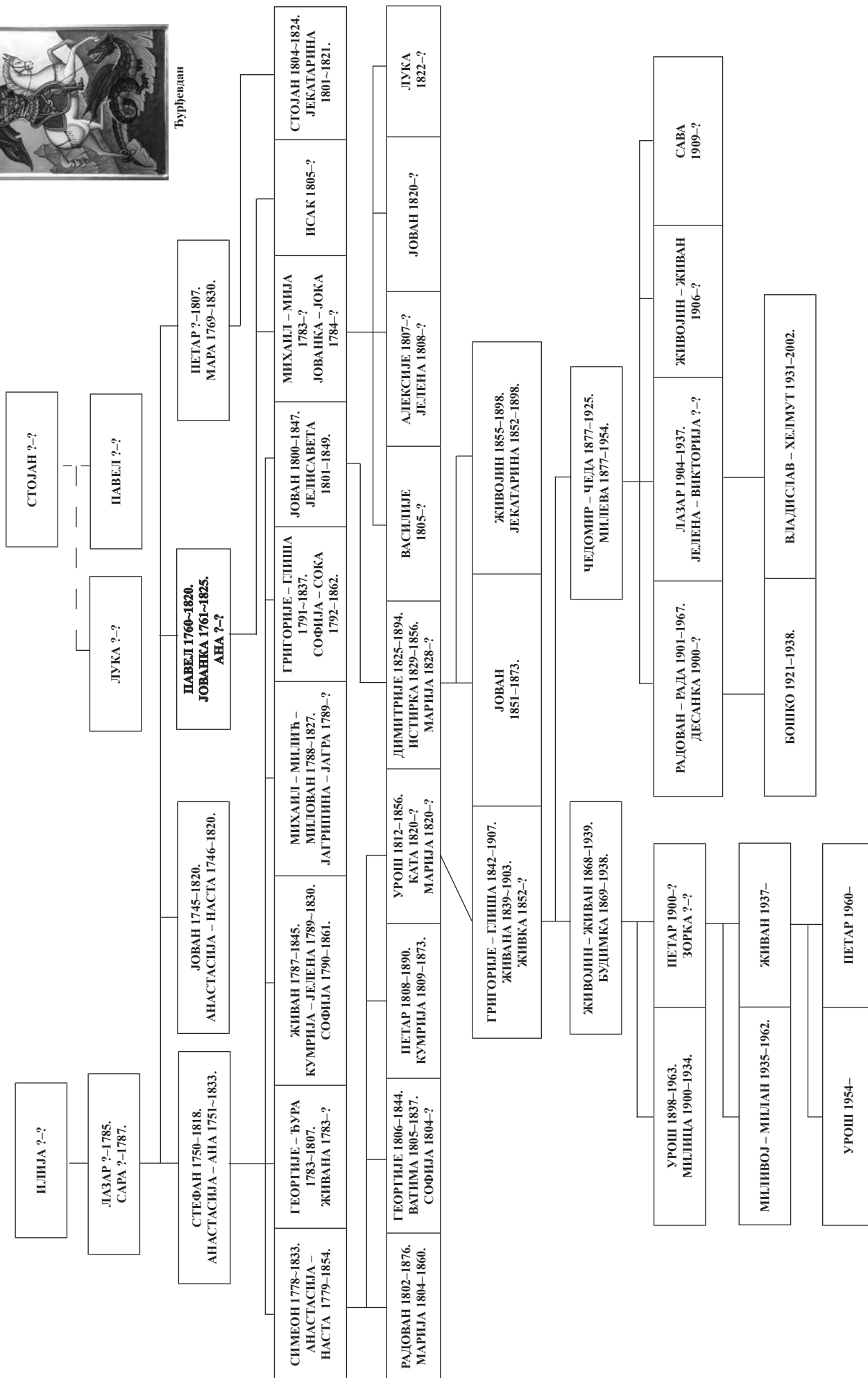

Поливачи, Димитрије – Мита Адамов (1914–?) стоји десно

Др Драгољуб Адамов (1927–1996)

IV.2. Родослов рода БУГАРЧИЋ

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода БУГАРЧИЋ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
34	Стефан Бугарчић	38/ 34	Стефан Бугарчић	38/ 34	Стефан Бугарчић	38/ 34	Стефан Бугарчић	38/ 34	Стефан Бугарчић	38/ 34	Стефан Бугарчић	38/ 34	Стефан Бугарчић	38/ -	Стефан Бугарчић	38/ 198	Стефан Бугарчић
		38/ 361	Павао Бугарчић											38½ /-	Милован Бугарчић		
350	Лука Бугарчић			98/ 361- 99	Павао Бугарски	98/ 99	Павао Бугарски	98/ 99	Павао Бугарчић	98/ 99	Павао Бугарчић	98/ 99	Павао Бугарчић	98/ -	Павао Бугарчић	98/ 469	Павел Бугарчић
						512	Петра Бугарчић	512/ -	Петар Бугарчић					512/ -	Мара Бугарчић	512/ -	Марија Бугарчић
								512- ½	Ђура Бугарчић								
								533/ -	Јован Бугарчић					533/ -	Суваца са Но. 38	533/ -	Суваца

Списак пореских обвезника 1776. године рода БУГАРЧИЋ²

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници														
			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.				
34	Бугарчић Стефан	Л	Лазар отац, Павао брат	1/1	1-8/16	14-05	11-20	-30	-54	-	-	-	-	-	-	-	-
350	Бугарчић Лука	Л		1/2	4/16	6-30	6-20	-5									2-50

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, **Врсте пореза:** 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду БУГАРЧИЋ

По кумовима из XVIII века можемо претпоставити да се род Бугарчић доселио у Мокрин из Сенте.

Неке везе између чланова рода Бугарчић, због недовољног броја података, приказане су у родословним таблицама испрекиданим линијама.

Лука је 1776. године био домаћин куће број 350,³ а његова кћи Ружа удала се 1781. године и то су сви подаци које о њему имамо. Вероватно је умро око 1780. године, јер није забележен у пореским списковима 1781–1787. године.

Павел Стојана Бугарчића је забележен 1768. године, када му се родила кћи Јулита. Вероватно је умро пре 1776. године, јер није забележен у пореском списку за 1776. годину, а ни касније.

Петар (?–1807) би могао бити Стефанов син, али и брат. По кумовима и по упоредним пореским адресарима⁴, видимо да су у врло блиском сродству.

Јован (1745~1820) је Стефанов (1754~1818) брат.⁵ Стефанови родитељи су Лазар (?– 1785) и Сара (?–1787), па није јасно како је Анђелија Бугарчић (1697–1775) мати Јована. Могла би му бити баба, али зашто онда свештеник није записао да је Анђелија мати Лазара?

Ове недоумице не утичу на тачност родослова, јер сви Бугарчићи у Мокрину воде порекло од Стефана (1754~1818), а подаци за Стефанове претке нису под сумњом.

Већ први подаци о Бугарчићима у Мокрину указују да се ради о једној од најимућнијих фамилија. Стефан Бугарчић 1776. године обрађује целу сесију земље, 1½ јутро винограда и 3 јутра иберланда.⁶ За епископску конвенцију 1788–1790. године највише су платили Трифун Кљајић и Милан Голић – по 2 форинте, па Марко Блажић – 1 форинту и 40 крајцара, а одмах иза њих су седморица Мокринчана који су плаћали 1 форинту и 20 крајцара, а међу њима је и Стефан Бугарчић.⁷

Стефанов син Симеон (1778~1833) је око 1820. године власник две суваче, вероватно заједно са својом браћом.⁸ Симеон Бугарчић и његов брат Живан (1787–1845) су власници сувача 1824–1842. године,⁹ а Димитрије – Мита (1825–1894) је забележен као власник суваче 1842–1859. године.¹⁰

Симеон је 1812. године узео зајам од 28 форинти од СПЦ у Мокрину. Дуг је остао исти и 1817. године, али је интерес од 1 форинте и 48 крајцара редовно плаћао.¹¹

Године 1815. Симеон – Сима је купио 3.000 цигала за 60 форинти. За своју славу Ђурђевдан, дао је прилог од 1 форинте и 9 крајцара.¹²

Живан Бугарчић (1787–1845) је 1831. године плаћао највећу аренду у Мокрину за иберланд и општинске трошкове – 202 форинте.¹³

Међу тридесеторицом становника Мокрина који су плаћали највећи порез 1871. године је Димитрије – Мита Бугарчић (1825–1894).¹⁴

Глиша Бугарчић (1842–1907) продао је 1890. године 6 јутара земље Хуњар Јаношу, земљораднику из Велике Теремје¹⁵, а његова супруга Живка (1839–1903) продала је 1883. године кућу са плацем Секулић Алекси за 350 форинти.¹⁶

³ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁴ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, нав. дело.

⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1809–1817. године, број куће 38/198.

⁶ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁷ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 415

⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1818–1823. године, бројеви 230/512 и 52½ / 343½.

⁹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1824–1842. године, бројеви 230 и 84

¹⁰ Исто, број 85/1119.

¹¹ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

¹² Исто.

¹³ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 312

¹⁴ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 211

¹⁵ Ева Терхеш–Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 8/3196. 30. 9. 1890, Велика Кикинда, стр. 58.

¹⁶ Ева Терхеш–Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 5/2009. 9. 11. 1883, Велика Кикинда, стр. 211.

На прослави хиљадугодишњице мађарске државе, 1898. године у Будимпешти био је као представник српског народа са другим Мокринчанима и Чеда Бугарчић (1877–1925), у народној ношњи.¹⁷

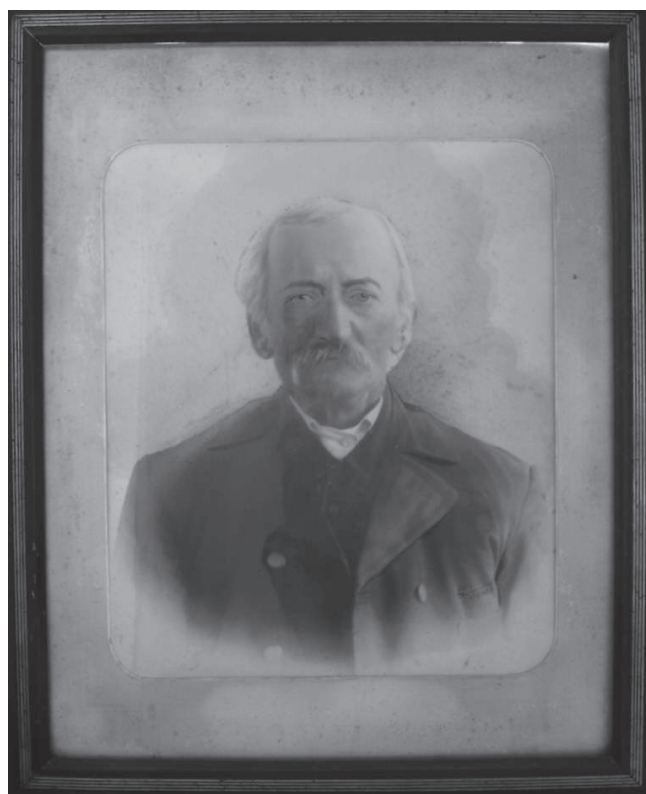
Живојин – Живан (1906–?) је за време Другог светског рата живео у Београду, а Сава (1909–?) је био чиновник у Петровграду.¹⁸

„Живан Бугарчић рођен 1906. године, био је у стању да зубима подигне цак од 50 кг. Имао је обичај да за опкладу подигне 4 цака жита на леђа (у квадрат) те их однесе дрвеним степеницама на таван, за време вршидбе, кад се лети вршило у његовом или комшијском дворишту.“¹⁹

Сава Бугарчић је био први благајник фудбалског клуба „Делија“ око 1925. год.²⁰

О Лазару Бугарчићу (1904–1937), глумцу дилетантске позоришне секције „Делије“, поводом гостовања у Српској Црњи јануара 1929. године забележено је: „Лазика Бугарчић се најбоље провео. Својом духовитошћу освојио је Црњане и они су га санкама донели све до Сент–Хуберта, сликали га код месног фотографа да га имају за успомену, јер кажу да оваквог човека нису ни видели ни чули.“²¹ Бугарчић Лазара и Хелене, Влатко – Александар – Хелмут (1931 – Хамбург, 2002), проф. др инж. на Берлинском универзитету, специјалиста за локомотиве подземне железнице (Берлин, Бон, Хелсинки, Лисабон...), несебично је помагао Мокринчанима у току ратова 90-их година.²²

Девојачко презиме Милице (1900–1934) је Цвејин, а Зорке, Петрове (1900–?) супруге, Главашки. Десанка (1900–?) је из Велике Кикинде, а девојачко презиме Лазарове (1904–1937) супруге Јелене – Викторије је Крајтер.²³

Григорије – Глиша Бугарчић (1842–1907)

Глишин син Чедомир – Чеда (1877–1925)

¹⁷ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 227.

¹⁸ Књига завичајника 1942–1944, број куће 162.

¹⁹ Димитрије Кнежев, нав. дело, стр. 185.

²⁰ Исто, стр. 167.

²¹ Исто, стр. 205, 206.

²² Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

²³ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

Синов и кћи Чедомира Бугарчића (1877–1925)

Венчање Раде Бугарчића (1901–1967)
и Десанке (1900–?), 1919.

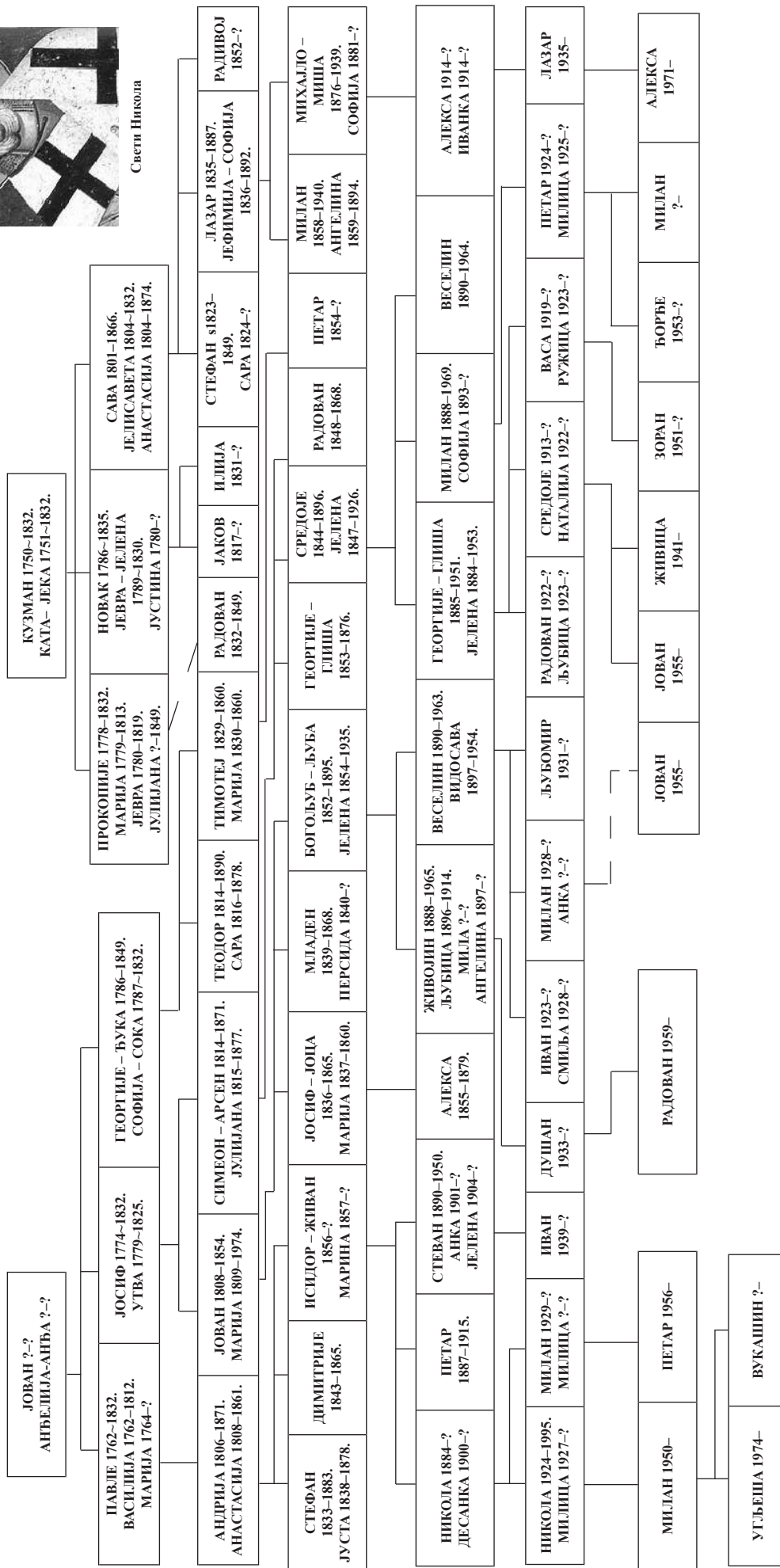

Проф. др Владислав – Влатко – Хелмут (1931–2002)

IV.3. Родослов рода ВЕЉЈИН

Свети Никола

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ВЕЉИН¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
209	Вељин Јован	221/ 209	Вељин Јован	251/ 234	Вељин Јован	251/ 234	Вељин Павао	251/ 234	Вељин Павао	251/ 209	Вељин Павао	251/ 209	Вељин Павао	251/ 792	Вељин Павао	251/ 792	Вељин Павао
				251/ 209	Вељин Кузман	251/ 209	Вељин Кузман	251/ 209	Вељин Кузман	-	-	-	-	251/ 715	Вељин Георгије	251/ 715	Вељин Георгије
								581/ -	Вељин Кузман	-	-	581/ -	Вељин Кузман	581/ 622	Вељин Кузман	581/ 622	Вељин Кузман
														1779	Павел зри	1779	Павел зри

Списак пореских обвезника 1776. године рода ВЕЉИН²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, **Врсте пореза:** 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.
Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
209	Вељин Јован	Л	Кузман брат	1/1	14/16	10-50	11-20	-18	3-18			5-10		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду ВЕЉИН

Најстарији познати чланови овог рода у Мокрину су браћа Вељин Јован (?-?) и Кузман (1750~1832). Заједно обрађују целу сесију земље, 14/16 јутара винограда и 11 јутара иберланда.³

Добровољац у Буни 1849. године био је Стефан Вељин (1823–1849), или Стефан Вељин (1833–1883).⁴

Стефан Вељин (1823–1849) је преминуо у Тителу 6. јуна 1849. године.⁵

„Вељин Јулијана, снаха Савина, син јој Радован рођен 1832. године и ћерка јој Марица, 11. априла 1849. године ’убиени от ребелиантов’.“⁶

Мишина (1876–1939) супруга Софија рођена је у Великој Кикинди. Алексина супруга (1914–?) Иванка (1914–?) рођена је као Рајков у Кикинди. Радованова (1922–?) супруга Љубица (1923–?) рођена је као Карабаш у Иђошу. Средина (1913–?) супруга Наталија рођена је као Милошев у Иђошу. Васина (1919–?) супруга Ружица (1923–?) рођена је у породици Грађин у Мокрину. Петрова (1924–?) супруга Милица рођена је као Чекрцин у Мокрину.⁷

Вељин Милана и Анке Јован Вељин Мокрински (1955–?), књижевник, објављивао је своје текстове у новинама, часописима, на радију и телевизији. Заступљен је у зборницима поезије и антологијама афоризама. Издавао је књиге афоризама, песама, прича и песама за децу.⁸

Вељин Алексе и Иванке Лазар (1935) је Мокринчанин који више од 50 година живи и ради у Копенхагену (Данска). Највећи је дародавац храма СПЦ у Мокрину и Мокринског музеја.⁹

Алекса Вељин (1971) у Мокринском музеју

³ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁴ Драгољуб Бадрљица, „Попис добровољаца у Буни“, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005. године, Историјски архив Кикинда, 3, 394, сп. 45.

⁵ Домовни протокол 1842–1859, бр. куће 9806.

⁶ Лука Надлачки, *Буна 1848/1849. г. по подацима матичних књига СПЦ у Мокрину*, 1951–1956.

⁷ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

⁸ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

⁹ Исто

Лазар Вељин (1935), 2001.

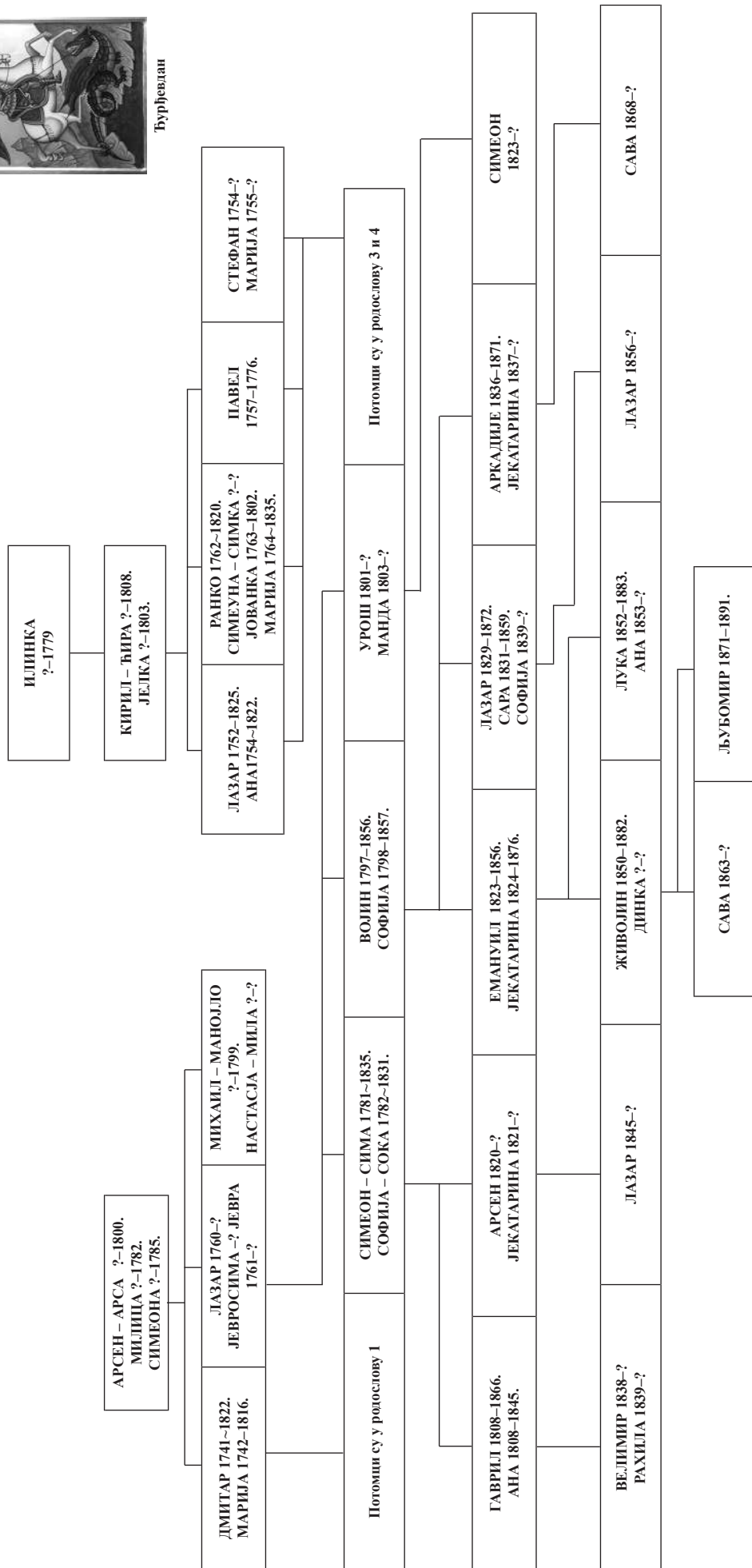

Грамата признања Лазара Вељина

Родослов рода ВУЈИН 2

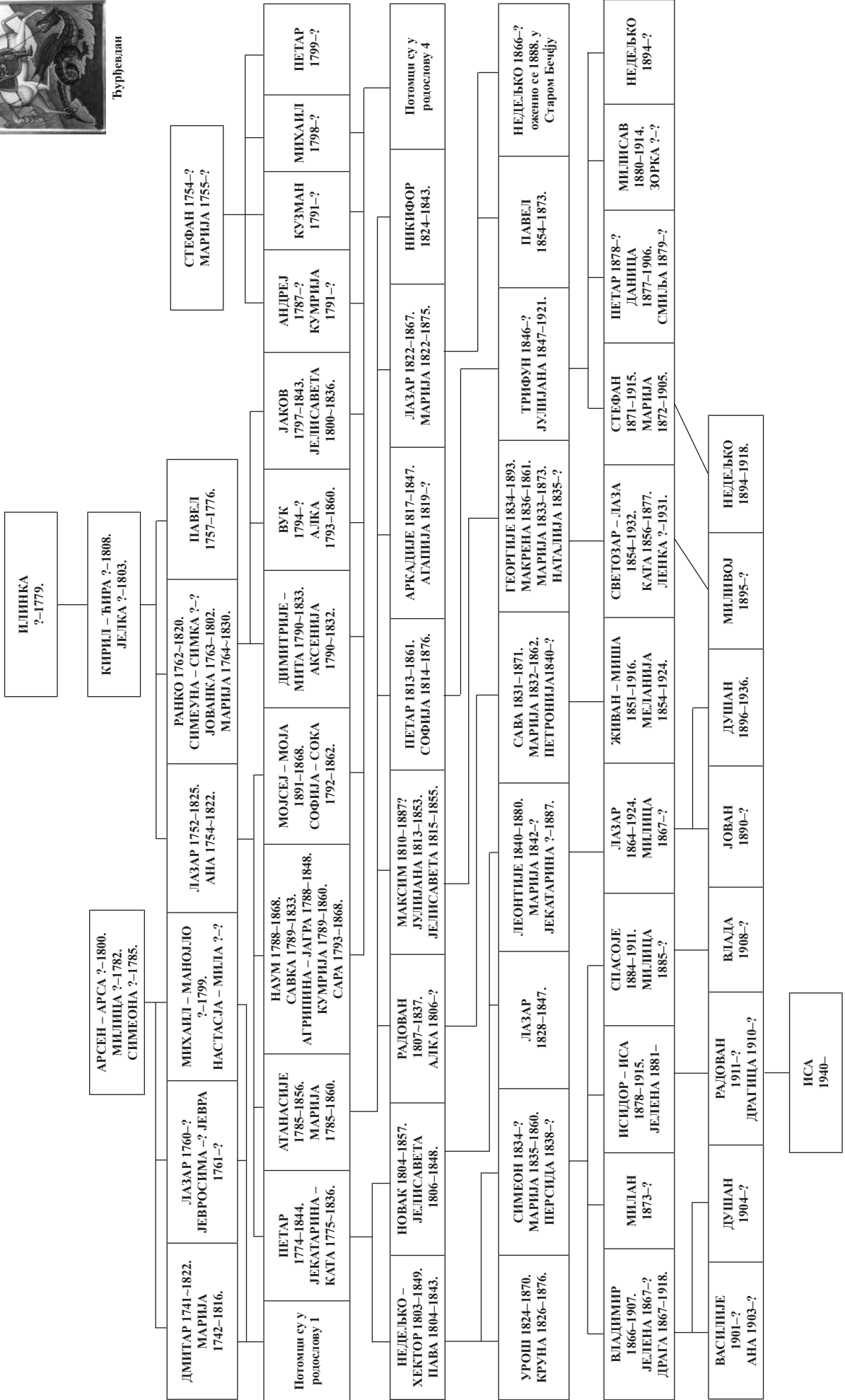
Ђурђевдан

Родослов рода ВУЈИН З

Бурђевдан

Списак пореских обвезника 1776. године рода ВУЈИН²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
28	Вуин Дмитар	Л	Арса олац	1/1	1-4/16	8-40	11-20	25	8-06	-	-	5-10	-	-
158	Вуин Лазар	Л		1/1	6/16	6-30	11-20	-8	4-48			5-10		
221	Вуин Ћира	Л		1/1	=	6-30	11-20	=	4-30			5-10		

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински ерски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Подаци и запажања о роду ВУЈИН

Род Вујин је у Мокрин стигао из Кањиже.³ То презиме је забележено у списку граничара-домаћина у Кањижи 1720. године. У том списку је домаћин Јован Вујин, који је граничар, а обрађује 15 појунских мерова оранице и 2 косе ливаде.⁴ Могуће је да је Јован предак мокринских Вујина.

Постоји неколико недоумица око сродства најстаријих чланова рода Вујин у Мокрину: Арсен (?–1800) и Кирил (?–1808) су највероватније у блиском сродству. Слава им је иста – Ђурђевдан, а обојица су, као и њихови потомци, кумовали роду Вулетин–Шедаков. Лазар Ћире Вујина је кумовао на венчању Павла Шедаковог 11. 2. 1777. године. Већ смо видели да тај податак обично значи да је Лазар син Кирила – Ћире, али понекад значи и да је у питању брат, односно да је Ћира домаћин куће. Ипак, на основу податка да је Ћирин син Павел рођен 1757. године, а да се Лазару (1752–1825) прво дете родило 1779. године, изгледа да је Ћира отац Лазару.⁵

У првом пореском списку Мокрина, после развојачења 1776. године, забележена су три домаћина са овим презименом: Дмитар Вујин (1741–1822), Кирил – Ћира (?–1808) и његов син Лазар (1752–1825). Сва тројица су обрађивали целу сесију земље, Дмитар је обрађивао још јутро и четврт винограда и 27 јутара иберланда, Кирил – Ћира је обрађивао 15 јутара иберланда, а син Лазар 6/16 јутара винограда и 16 јутара иберланда.⁶

Кирилов син Лазар (1752–1825) је био мокрински кнез, па о њему имамо највише података.

„Тодор Грастић је био судак до 16. октобра 1788, кад га је одменио Лазар Вујин. После Грастића је у општинској благајни остало свега 18 форинти. А кад је за њу постављен Вук Попов, судак Вујин је овоме предао 39 фор. 56 кр. а 75 фор. 19 1/10 кр. остао дужан. 23. фебруара 1791, у присуству сенатора Јована Њагула и контролора диштр. благајне Јована Ђаковића, састала се општина Мокрина која је рачуне бившег кнеза Лазара Вујина нашла за исправне, а дуг му драговољно опростила обзиром на незнатну плату коју је примао, као и обзиром на то што је при овим ратним временима био засут званичним пословима, тако да је, на не малу своју штету, морао занемарити рођену своју економију, а лако је могао заборавити, пошто не зна читати и писати, а бележник сеоски је кроз све време био одсутан ради премеравања терена, дати убележити понеки издатак.“⁷

Годишња плата Лазара Вујина док је био кнез износила је 60 форинти.⁸

„За време Лазара Вујина подигнут је у Мокрину велики гостилник; 30. децембра 1790. забележено је да је стао 5.846 форинти, 21½ крајцару. Исте године се требала зидати и општинска кућа: 17. фебруара 1790. општина је поднела план и предрачун магистрату на одобрење. Зграда је имала стати 1.008 форинти 7/11 крајцара. Магистрат је, међутим, ово зидање одгодио за повољнија времена, јер се Аустрија била заплела у рат против револуционарне Француске.“⁹

Лазар Вујин је судак (кнез) Мокрина и 1801. године.¹⁰

Пред смрт је Лазар направио тестамент, 10. маја 1825. године:

„Старијим мојим синовима двама, Петру и Науму, који су из куће пре неколико година изашла, дао сам свакоме по два ланца кућевна грунота и у прављењу кућа от части и у новцу и трудом јештер с моја два сина спомаштествовсо јесам; от винограда тал свакому издау; от марве у колико се у оно време трефило сваком тал издао јесам. Јештер остављам да Петру заоставша у кући два сина једног јунца, а Науму пет оваца дати имаду и више да ништа тражити немаду.

Што се конштитутивалне земље тиче која се састоји из 1½ сесије, у напредак на четири тала да се дели, а што се тиче 1/4 земље, сада скоро с трудом у кући заоставша два сина купљене, Петар и Наум ништа тражити немаду. Најмлађем сину у кући заоставшем остављам кућу с грунотом под Но. 1.033 лежашту; а старијем сину Анастасији празан грунот под Но. 1.031 от три ланца состојаштисја тим начином да када год делити се буду обојица кућу из комуне да направе. Виноград, земљу што је на њи препада, на поле, тако равним начином и марву.

³ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 327.

⁴ Иван Јакшић, *Из описа становништва Угарске почетком XVIII века*, Нови Сад, 1966, стр. 378.

⁵ Милош Деспотов, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину*, нав. дело.

⁷ Васа Стајић, *Великокикински диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 412.

⁸ Исто, стр. 413.

⁹ Исто, стр. 413, 414.

¹⁰ Исто, стр. 127.

Кћи моја која је овде у Мокрину удата, јештер за живота намирена јест, и она ништа тражити да нема.

Што се суваче тиче, премда сам ја Петру и Науму једну сувачу дао, а једну за себе задржао; но будући пре неколико месеца несрећа се трефила и ова сувача мени задржана изгоре, а премда сам ја обе правио, зато остављам да заоставшу сувачу сва четири сина моја у заједнини дотле уживају, докле претресати време не буде, онда, будући да је сада на ономе грунту који сам сину Танасију за кућевни грунт оставио: да пренесу гди им год воља буде и тамо да наместе, а чист грунт Танасији да предаду. Тако равним начином и казан докле год траје у заједнини сва четир да уживају. Што се бакра и цина тиче, то сам за живота поделио. Јештер Пери и Науму да се даде из куће једном велика калајлија за супу а другом чирак од цина.¹¹

Суваче, које Лазар правио, а спомиње их у тестаменту, забележене су у домовном протоколу храма СПЦ у Мокрину 1817–1823. године на бројевима 488 и 491, а у домовном протоколу 1824–1842. године на бројевима 1031 и 1034.

Постоји неколико података о Вујиним у црквеним рачунима почетком XIX века:¹²

- Павле Вујин (1761–1835) је 1814. године приложио 1 форинту, а 1815. године у два наврата по 5 форинти за оглашавање звона.
- Лазар – Лаза Вујин је 1815. год. за оглашавање звона приложио 3 форинте. Не знамо да ли је то Лазар (1760–?) или стари мокрински кнез Лазар (1752–1825).
- Аврам (1781–1857) је за исту намену приложио 3 форинте 1817. године.
- Петар – Пера (1774–1844) је купио 400 цигала за 8 форинти.
- Димитрије – Митар (1825–1873) је приложио за своју славу Ђурђевдан 1814. године 1 форинту и 12 крајцара.

Аврам Вујин је 1831. године плаћао 140 форинти аренде на иберланд и по величини износа за аренду био шести у Мокрину.¹³

Војин Вујин (1797–1856) је 1834. године био у затвору због туче.¹⁴

Добровољци у Буни 1849. године су из рода Вујин били: Митар (1825–1873), Влада (1826–1906), Јова (1825–1875) и Сава (1831–1871).

Вујин Ђурица и Атанасијевић Ђорђе, земљорадници из Мокрина, продали су 1876. године 6 јутара иберландске земље Бергер Алберту, трговцу из Сегедина за 450 гулдена.¹⁵

Вујин Милан (1873–?), чизмар из Велике Кикинде, и Вујин Влада (1866–1907), земљорадник из Мокрина, делили су 1902. године имање наслеђено од оца Симе.¹⁶ О Милану немамо више података, а вероватно је остао у Кикинди.

Јова Вујин (1857–?) је 1893. године купио земљу од Богосављев Вите за 450 форинти.¹⁷

Миланко Вујин (1848–?) је 1890. године продао Пескар Анталу, земљораднику из Чанада, јутро земље за 329 форинти.¹⁸

Сава и Милева Вујин су 1890. године продали 2 јутра земље Хуњар Јаношу из Велике Теремије за 480 форинти.¹⁹

Маленчић Милева је 1890. године продала Вујин Сави 2 јутра земље за 150 форинти.²⁰

Добровољци у Првом светском рату су били: Миливој (1895–?) Солунац; Славко (1889–1959), син Стефана, ступио у јединицу 3. 4. 1918.²¹

¹¹ Васа Стајић, *Великокикински диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 460, 461.

¹² Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених 1814–1817, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

¹³ Васа Стајић, нав. дело, стр. 312.

¹⁴ Зорица Хаџић, Васа Стајић, *Прилози за аутобиографију*, Нови Сад, 2017, стр. 34.

¹⁵ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/157. 10. 2. 1878, Велика Кикинда, стр. 27.

¹⁶ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда 2010, Ф. 31, 15/5102. 11. 2. 1902. Велика Кикинда, стр. 241.

¹⁷ Исто, Ф. 31, 11/3726, 25.10.1893. Велика Кикинда, стр. 109.

¹⁸ Исто, Ф. 31, 8/3233, 4.11.1890. Велика Кикинда, стр. 62.

¹⁹ Исто, Ф. 31, 8/3129, 30.4.1890. Велика Кикинда, стр. 52.

²⁰ Исто, Ф. 31, 8/3138. 9.5.1890. Велика Кикинда, стр. 53.

²¹ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Нови Сад, Мокрин, 1997.

Ранко (1893–?) је рођен у Падеју, а одселио се са братом Жарком (1896–?) из Мокрина. Милошева (1926–?) супруга Даринка (1926–?) је рођена као Лазих у Великој Кикинди. Живанова (1881–?) супруга Даница (1894–?) је рођена Мирков. Живојинова (1907–?) прва супруга Љубица (1911–1957) је рођена Макрин, а друга супруга Ђурђина је рођена Недељков. Светомирова (1918–?) супруга Софија (1920–?) је рођена Марков. Радованова (1911–?) супруга Драгица (1910–?) је рођена Мијатов. Живојинова (1901–?) супруга Велинка рођена је Ђомпарин у Великој Кикинди. Јованова (1910–?) супруга Марија (1920–?) је рођена као Павлов у Санаду. Миланова (1910–?) супруга Марија (1909–?) је рођена Јанић. Богољубова (1914–1940) супруга Миланка (1923–?) рођена је као Недељков, Милорадова (1919–?) супруга Селана (1924–?) је рођена као Србљин.²²

Вујин Аврама Милан (1903–?) био је адвокат; Вујин Светозара Александар – Алекса (1908–2000) био је правник, судија Врховног суда Војводине; Вујин М. Слободан – Бода (1935–?) био је спортиста (пливач, ватерполиста, донео је прву лопту за ватерполо у Кикинду).²³

Љубинка Вујин (?–1928?),
погинула од грома

Свадба Јована – Јоце Вујина (1910–?) око 1940.

Свадба Цвете Вујина у Мокрину

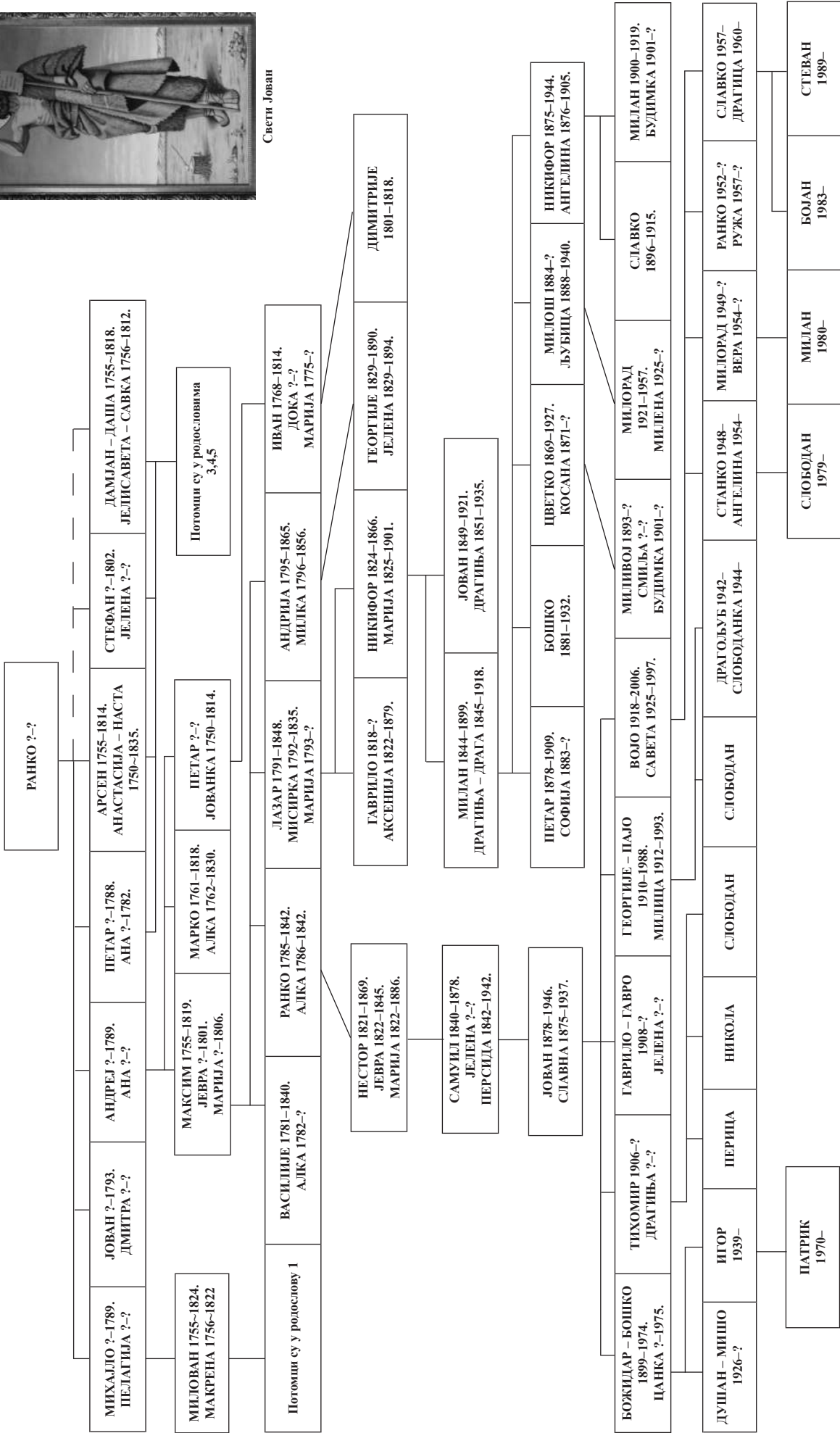
²² Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

²³ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Родослов рода ГАВРИЛОВ 2

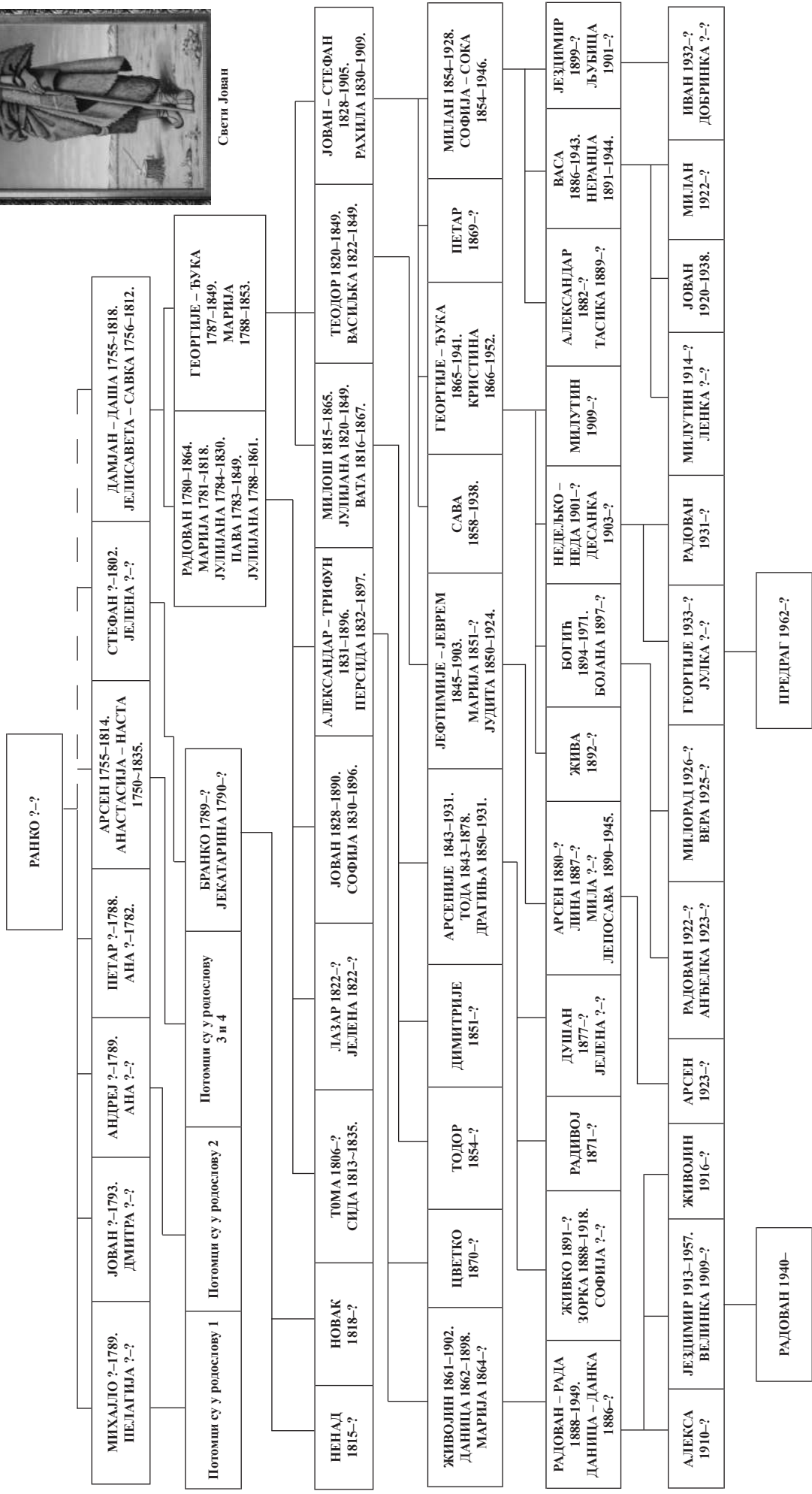
Свети Јован

Родослов рода ГАВРИЛОВ 5

Свети Јован

Подаци и запажања о роду ГАВРИЛОВ

По породичном предању забележеном 1925. године, Гавриловићи (сада Гаврилови) са славом Свети Јован су дошли у Мокрин из „мађарске Кањиже“ и примили су „два паора“ земље.³ Архивска грађа показује да је породично предање тачно. У црквеним протоколима из XVIII века су углавном бележени као Гавриловићи, али су у пореским списковима, у истом периоду, чешће бележени као Гаврилови. На крају је преовладало презиме из пореских спискова, што је, уз неке изузетке, опште правило. Михајло Гаврилов из броја куће 157 и Даша – Дамјан Гаврилов из броја 330 су добили по целу сесију земље (то су ваљда поменута „два паора“). Јован Гаврилов се осамосталио 1776. године, када је изашао из куће 157 и такође добио целу сесију земље.

Дамјан – Даша (1755~1818) и Стефан (?–1802) су браћа, а Арсен (1755–1814) је изашао из куће 330 у којој су живели Дамјан и Арсен. Свој тројници кумују Попови–Кршини, па изгледа да су сва тројица браћа. У протоколу крштених од 8. 1. 1768. год. пише да је Дамјан Ранков син, па је тако стављено и у родословним таблицама. Пошто је то закључак само на основу једног записа, веза тројице браће са Ранком је у родослову означена испрекиданом линијом.

По пореском списку за 1776. годину, Михајло Гаврилов са браћом Пером и Андријом обрађује целу сесију земље, 1¼ јутро винограда и 51 јутро иберланда. Михајлов брат Јован обрађује целу сесију земље, а Даша са братом Стефаном и вероватно Арсеном обрађује целу сесију земље и 20 јутара иберланда.⁴

О богатству појединих Мокринчана вероватно се може закључити по величини епископске конвенције 1788–1790. године. Већина Мокринчана је плаћала 20 крајцара, а Милован Гавриловић (1755–1824) четири пута више – 1 форинту и 20 крајцара.⁵ По томе би се рекло да Милован спада у имућније становнике Мокрина.

Дамјан – Даша (1755~1818) је 1817. год. платио 2 форинте и 40 крајцара интереса на зајам од 40 форинти који је дигао од цркве. За оглашавање звона поводом смрти Ивана (1768–1814) уплаћено је 3 форинте. Милован (Михаил) је за оглашавање звона 30. 9. 1817. год. приложио 4 форинте, а исте године је закупио сто у цркви за 5 форинти. За своју славу (Свети Јован), Милован (1755–1824) и Марко (1761–1818) су 1814. године приложили по 1 форинту; Милован је по истом основу 1817. године приложио 3 форинте и 20 крајцара, а Марко 5 форинти и 20 крајцара.⁶ По прилозима цркви такође се види да су почетком XIX века Гаврилови међу имућнијим Мокринчанима.

Да је на презиме често више утицало у којој је кући неко живео, него презиме биолошког оца, види се из следећег примера. Друга супруга Драгића Челекетића – Дмитра (1748–?) удала се, после Драгићеве смрти, за Јована Гавриловића (?–1793), 1786. године. Драгићев и Дмитрин син Михаил (1780–1849) се оженио 25. 10. 1797. године и тада је записан као Гавриловић.⁷ У протоколима крштених, када су му се рађала деца, бележен је прво као Гавриловић, а касније, по оцу, као Челекетић. Кумовали су му Кљајићеви, који су били кумови Гавриловићима.⁸ Колико се презиме Гавриловић (Гаврилов) укоренило види се по томе што је и приликом писања тестамена – „завештања“ 5. 11. 1839. године Михаил записан као Мија Гаврилов. Текст тог тестамена гласи: „Долуписати крепостију настојашчаго вједомо и вјероватно творим, да ја мојој второбрачој супруги Јани, прежде Недељков, у случају ако би по смрти мојој у кући са сином моим Кузманом, или ти са снахом у неповољном животу находила се и слагати се не би могла, то јеи супрузи мојој Јани 50 форинти и словом педесет форинти валуталних из сермије моје син мои Кузман издати дужан да буде и мора, сада за свақдар завјешчавам...“⁹

³ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 327.

⁴ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁵ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Нови Сад, 1990, стр. 415.

⁶ Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012

⁷ Милош Деспотов, *Протоколи венчаних*, нав. дело.

⁸ Исто.

⁹ Музејски радник Н. (Лука Надлачки), *Тестаменти*, I део, Кикинда, 1954.

Добровољци у Буни 1849. године од рода Гаврилов били су: Штева (Јован – Стефан 1828–1905), Јефта (Јефтимије 1821–?), Сима (Симеон 1834–1908) и Јова (1828–1890).¹⁰

У Буни је, наравно, страдало и цивилно становништво. Георгије – Ђука (1787–1849) је „убиен от Мађаров“, његов син Теодор (1820–1849) је „умро у Сегедин као роб“, а Теодорова жена Васиљка (1822–1849) је такође убијена.¹¹ Већ смо видели да је Георгијев најмлађи син Стефан био добровољац у Буни. Најстарији Георгијев син Милош (1815–1865) је умро у Крушедолу.¹²

Гаврилови су пример брзог ширења фамилије. Ранко, који је рођен почетком XVIII века, имао је 36 мушких потомака рођених средином XIX века, а који су доживели пунолетство. Због много деце у појединим породицама су многи остали без довољно земље за обраду, па су се селили из Мокрина.

Тодор (1854–?) је умро у Србији¹³, а за његовог брата Димитрија (1851–?) такође није забележено да је умро у Мокрину. Вероватно су се одселили у Србију око 1880. године, после турско-српског рата, када је досељеницима додељивана земља у новоослобођеним крајевима.

Аца Гаврилов (1859–?) је отпутовао у Њујорк 1907. године. Умро је у Детроиту 1918. године.¹⁴ Године 1907. у САД је отпутовао Рада Гаврилов (1889–?). Никола (1866–?) је у Њујорк стигао 1910. године, а Ангелина (1888–?) 1920. године са децом Костом (1910–?) и Саветом (1912–?).¹⁵ Муж Средоје (1884–?) је вероватно већ био у Америци. Ни датум њихове смрти није забележен у Мокрину.

У Америку су путовали још неки Гаврилови из Мокрина и вероватно су многи тамо и остали.

Јован (1878–1946) се са супругом Славном (1875–1937) рођеном Галешев, одселио на Косово 1914, у село Милошево.

Гаврилов Георгије – Ђука (1829–1890) продао је 25. 3. 1890. године жени Јелени – Јели (1829–1894) кућу, виноград и земљу за 3.000 форинти.¹⁶

Гаврилов Никола (1866–?) и Светозар (1871–?) су 1902. године продали кућу и земљу братаници Милице за 2.400 круна.¹⁷

Гаврилов Софроније – Совра (1833–1899) купио је 1891. године 2 јутра земље од Миланов Богдана за 405,50 форинти.¹⁸ Совра је 1899. године уговором о поклону поклонио деци кућу, земљу и стоку на једнаке делове, под условом да га издржавају до краја живота и исплате његов дуг од 23.760 форинти.¹⁹

Гаврилов Јоца (1849–1921) продао је 1903. године кћерки Проданац Косани (1879–1948) покретну имовину за 200 круна.²⁰ Косана је била једино Јоцино дете и живела је у његовом домаћинству са своје две кћери.

У најновијем домовном протоколу 1915– забележена су и нека девојачка презимена и места рођења супруга удатих за Гаврилове: Катица (1889–1947) је рођена у Иђошу, Рајка Кнежев (1910–?) и Катица Ђомпарин (1911–?) су из Кикинде, Даница Демид (1911–?), Анка Богдан (1945–).²¹ Будимка Мађарев (1901–?), Милена Лазин (1925–?) рођена је у Банатском Аранђелову.²² Лепосава Раказов (?–?), Ангелина Дудаш (1907–?), Драгиња Штеванов (1924–?) рођене су у Потиском Светом Николи (Остојићево), Стојанка Колдан (1926–?) рођена је у Иђошу.²³ Ковјана Никић (1896–?), Вука Новков (1907–?) је рођене су у Дески, Катица (?–?) Крстин, супруга Новакова.²⁴ Драгиња Попов (1901–?) је рођена у Беодри, Нада Вукобратов (?–?) супруга Михајлова (1928–?).²⁵ Бојана (1897–?) је рођена

¹⁰ Драгољуб Бадрљица, „Попис добровољаца у Буни“, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005. године.

¹¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859, кућа бр. 1005.

¹² Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880, кућа бр. 542.

¹³ Исто, кућа бр. 542.

¹⁴ Податак из родослова рода Гаврилов који је радио Чедомир Гаврилов (1949).

¹⁵ Интернет: Emigration lists Ellis Island.

¹⁶ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 12/4295. 13. 11. 1896, Велика Кикинда, стр. 163.

¹⁷ Исто, Ф. 31, 15/5144. 3. 7. 1902, Велика Кикинда, стр. 245.

¹⁸ Исто, Ф. 31, 9/3473. 3. 12. 1891, Велика Кикинда, стр. 85.

¹⁹ Исто, Ф. 31, 14/4725. 27. 3. 1899, Велика Кикинда, стр. 204.

²⁰ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 16/5407. 28. 10. 1903, Велика Кикинда, стр. 270

²¹ Домовни протокол 1915–1960. Кућа бр. 635.

²² Исто, кућа бр. 414.

²³ Исто, кућа бр. 240.

²⁴ Исто, кућа бр. 428.

²⁵ Исто, кућа бр. 442.

у Кикинди, Јулка Мојсин супруга Георгијева (1933–?).²⁶ Велинка Секулић (1909–?).²⁷ Ленка Сабљић супруга Милутинова (1914–?).²⁸

Алекса (1910–?) је за време Другог светског рата био поштански чиновник у Меленцима, а његов брат Живојин (1916–?) је живео у Мађарској.²⁹

Сава Гаврилов (1883–1949) лево, поред њега кћи Ана – Додица и његова супруга Јелена рођена Брумер, страдала у Другом светском рату. Иза њих су Јеленине сестре.

Ана Гаврилов Додица (1910–?)

²⁶ Домовни протокол 1915–1960. Кућа бр. 94 укућан.

²⁷ Исто, кућа бр. 300.

²⁸ Исто, кућа бр. 1642.

²⁹ Књига завичајника 1942–1944.

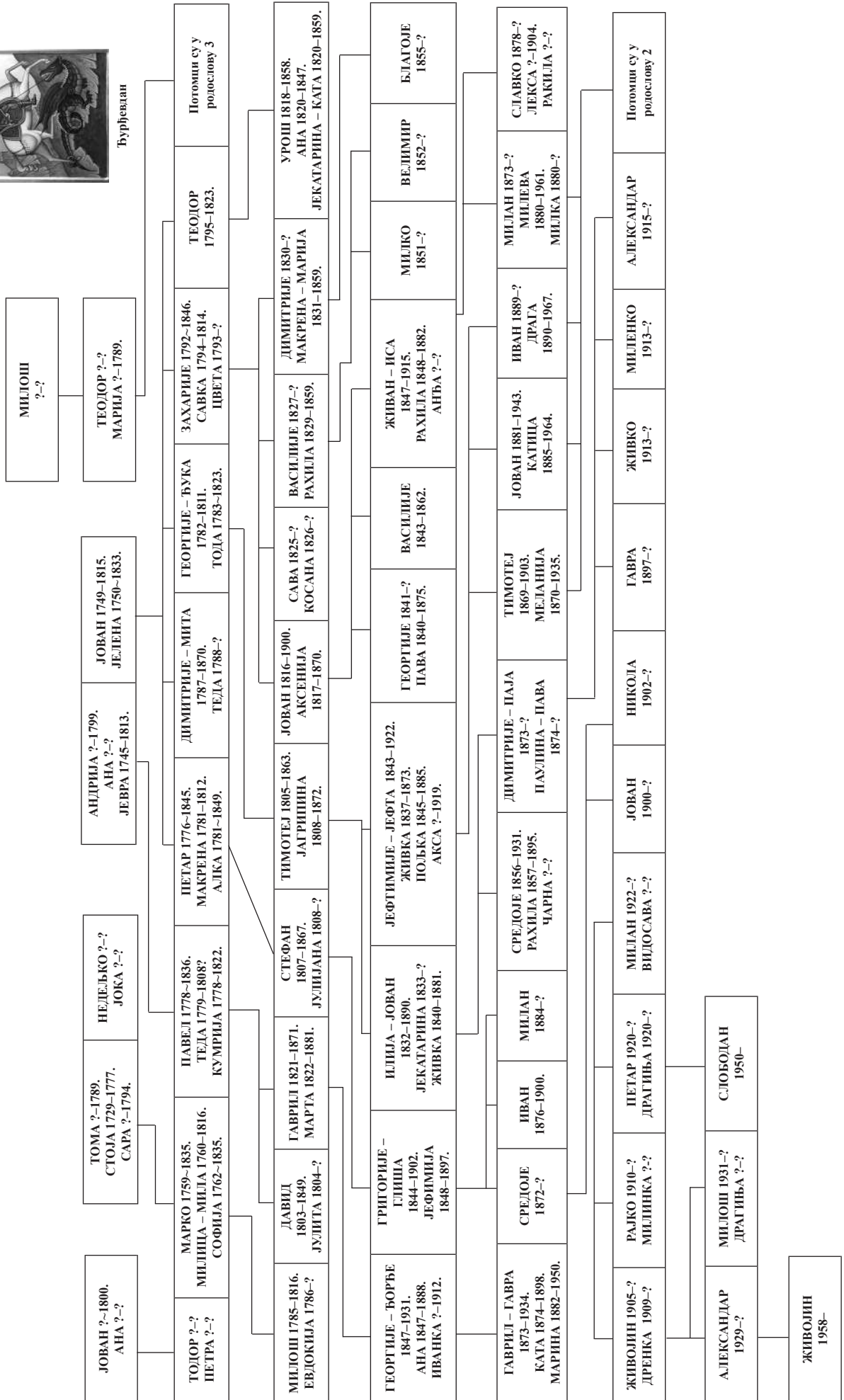

Свадба Вељка и Милице Гаврилов 1934. у Кикинди

IV.6. Родослов рода ГРАСТИЋ 1

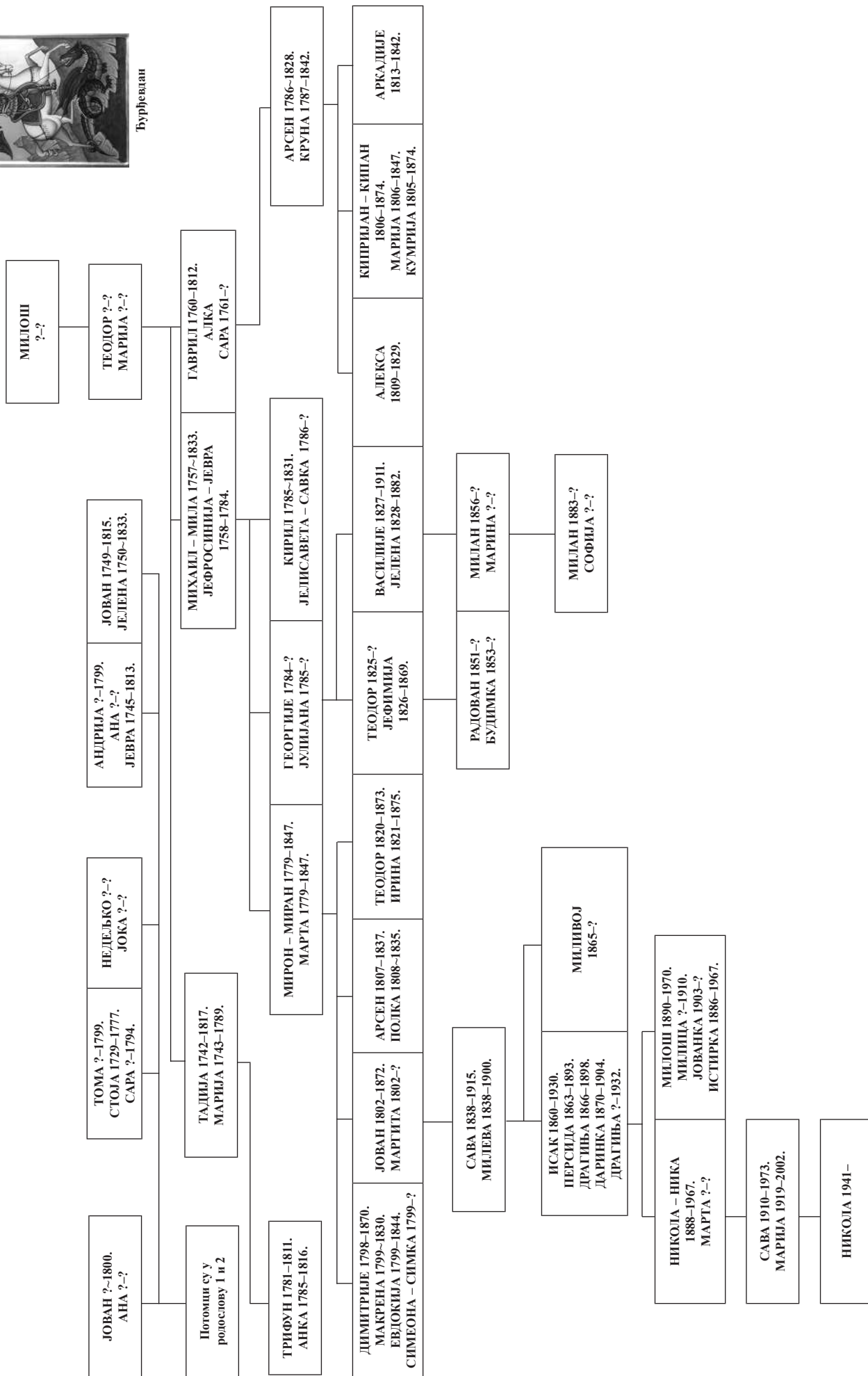
Ђурђевдан

Родослов рода ГРАСТИЋ 3

Бурједан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ГРАСТИЋ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.		
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	
126	Јован Грастић	140/ 126	Јован Грастић	455/ 126	Јован Грастић	455/ 126	Јован Грастић	455/ 126	Јован Грастић	455/ 126	Јован Грастић	455/ 126	Јован Грастић					
194	Марко Грастић	206/ 194	Марко Грастић	206/ 194	Марко Грастић	206/ 194	Марко Грастић	206/ 194	Марко Грастић	206/ 194	Марко Грастић	206/ 194	Марко Грастић	206/ -	Марко Грастић	206/ 678	Марко Грастић	
255	Андреа Грастић	272/ 255	Андреја Грастић	272/ 255	Андреја Грастић	272/ 255	Андреја Грастић	272/ 255	Андреја Грастић	272/ 255	Андреја Грастић	272/ 255	Андреја Грастић	272/ -	Андреја Грастић	272/ 820	Андреја Грастић	
357	Тодор Грастић	378/ 357	Мила Грастић	378/ 357	Гаца Грастић	378/ 357	Гаца Грастић	378/ 357	Гаца Грастић	378/ 357	Гаца Грастић	378/ 357	Гаца Грастић	378/ -	Гаца Грастић	378/ 668	Гаца Грастић	
467	Тадија Грастић	383/ 467	Тадија Грастић	383/ 467	Тадија Грастић	383/ 467	Тадија Грастић	383/ 467	Тадија Грастић	383/ 467	Тадија Грастић	383/ 467	Тадија Грастић	383/ -	Тадија Грастић	383/ 821	Тадија Грастић	
				56/ 427	Тодор Грастић	56/ 427	Тодор Грастић	56/ 427	Тодор Грастић	56/ 427	Тодор Грастић	56/ 427	Тодор Грастић	56/ 427	Тодор Грастић			
				501/ -	Мила Грастић	501/ -	Мила Грастић	501/ -	Мила Грастић	501/ -	Мила Грастић	501/ -	Мила Грастић	501/ -	Мила Грастић	501/ 670	Мила Грастић	
				556/ -	Јован Грастић	556/ -	Јован Грастић	556/ -	Јован Грастић	556/ -	Јован Грастић	556/ -	Јован Грастић	556/ -	Јован Грастић	556/ 752	Јован Грастић	

Списак пореских обвезника 1776. године рода ГРАСТИЋ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу,

Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваце, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Ј – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
126	Грастић Јован	Ј		1/2	12/16	6-30	6-20	-15	-36	-	-	2-50		
194	Грастић Марко	Ј		1/1	13/16	6-30	11-20	-17	7-12			5-10		
255	Грастић Андреа	Ј	Јован брат	1/1	5/16	10- 50	11-20	-6	3-00			5-10		
357	Грастић Тодор	Ј	Тадија син Н 467	1/1	1-14/16	6-30	11-20	-38	6-36			5-10		
467	Грастић Тадија	Ј	(из Н-357)	1/2	=	6-30	6-20	=				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кишинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кишинда, 2012.

Подаци и запажања о роду ГРАСТИЋ

По породичном предању забележеном 1925. године, род Грастић је у Мокрин дошао из Сенте.³ По кумовима из најстаријих црквених протокола храма СПЦ у Мокрину (Јолићи, Брдарићи, Степанчеви...), такође изгледа да су Грастићи из Сенте.

Године 1776. у Мокрину постоје четири куће у којима су домаћини Грастићи: Јован (?– 1800) на кућном броју 126, Марко (1759–1835) на броју 194, Андрија (?–1799) на броју 255 и Теодор (?–?) на броју 357, а из Тодорове куће се те године издвојио на кућни број 467 син Тадија (1742–1817). Јован обрађује пола сесије земље, а остали домаћини Грастићи по целу сесију. Сви имају знатне површине под виноградом, а Тодор чак 1-14/16 јутара. Поред тога обрађују и иберландску земљу. Марко обрађује 24 јутра, а Теодор 22 јутра иберланда.⁴

Тодор је био сеоски кнез (судац–бировац) са прекидима 1781–1793. године.⁵ „Тодор Грастић је био судач до 16. октобра 1788, када га је одменио Лазар Вујин. После Грастића је у општинској благајни остало свега 18 фор[инти].“⁶

За Тадију (1742–1817), најстаријег Теодоровог сина, постоје подаци из Извештаја сенатора Шимоњија од 8 јуна 1793. Године: „Он је био изаслан да изврши деобу између Тадије Грастића и синова му. Већ је био успео изградити споразум између оца и синова, али је Тадија одустао. Магистрат, извештен да споразум није прихваћен од обе стране, а иначе пошто за живота оца деца ништа не наслеђују, а нарочито ништа од стечених добара, закључио је изводом из записника упутити поглаварство Мокрина нека синове Тадије Грастића, уколико су на основу споменутог споразума примили нешто од оца, примора да то безусловно врате, јер им за живота оца не припада никакво наследство.“⁷

Из приказаног родослова произилази да Тадија (1742–1817) има само једног сина – Трифуна (1781–1811), а и он је 1793. године био сувише млад да би вршио деобу очевине. Могуће је да је Теодор који се 1792. године издвојио као домаћин на броју 56/427, Тадијин син. Он није забележен 80-их и 90-их као отац у протоколима крштених. Због тога не чуди да је после 1799. године (када је вероватно Теодор умро) као домаћин забележен Петар Грастић пупил. Изгледа да ни Петар није дуго живео, јер после 1807. године није забележен као домаћин.⁸ Није утврђено ко је други Тадијин син који је 1793. године неуспешно вршио деобу. У родослову је као Тадијин син забележен само Трифун, јер само за њега има доказа. У осталом се са Трифуном цела ова линија гаси.

Постојао је и Тодор Јована Грастића, који је имао супругу Петру, а забележен је само једном када му се родио син Марко 1787. године. Вероватно су обојица убрзо умрли, јер се касније не помињу у црквеним протоколима.

За Вука Грастића (1795–?) знамо још мање. Први пут је забележен у домовном протоколу 1859–1880, у броју куће 554. Није забележен у старијим црквеним протоколима, па се може претпоставити да се у Мокрин доселио средином XIX века. Његов син Стефан (1838–1900) и супруга Љубица (1840–?) нису имали мушких потомака.

Добровољци у Буни 1849. године били су: Васа Грастић (1827–?) и Мита Грастић (1830–?).⁹ Због недовољно прецизног вођења списка добровољаца, не знамо о ком Васи се ради: да ли о Митином брату, или сину Георгија (1784–1852).

Василије (1843–1862) „је умро у солдатима.“¹⁰

³ Јован Ердџановић, *Срби у Банату: насеља и становништво*, Нови Сад, 1986, стр. 325.

⁴ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁵ Драгољуб Бадрљица, *Општински званичници, Црква, школа и општина Мокрина*, Мокрин 1990, стр. 66.

⁶ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 412.

⁷ Исто, стр. 419.

⁸ Милош Деспотов, *Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин*, нав. дело.

⁹ Драгољуб Бадрљица, „Попис добровољаца у Буни“, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005. године.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880, број куће 640.

Земљорадник Ђорђе Грастић је 1890. године купио земљу од берберина Бабић Недељка за 50 форинти.¹¹ Не знамо да ли је купац био Ђорђе – Георгије (1847–1892) или Георгије (1841–?).

Попов Живко је 1901. године продао кућу са плацем земљораднику Грастић Васи за 280 круна.¹² Купац је један од оних које смо спомињали као могућег добровољца у Буни 1849. године.

Добровољци у Првом светском рату су били:

- „Грастић Јефте Иван, војник, рођен 1889, учествовао у борбама на Добруци, земљорадник“;
- „Грастић Мила(на) Милан (1883–?), војник, у Корпусу до маја 1917.“¹³

Девојачка презимена супруга удатих за Грастиће:

Драгиња Мирков (1923–?), супруга Петрова, Дренка Жугић (1909–?), супруга Живојинова, Драгица Пецарски (~1932–?), супруга Милошева.¹⁴ Видосава Татић, супруга Миланова (1922–?), Веселинка Кљајић (1910–?), супруга Јефтина, Смиља Путник (1934–?), супруга Стефанова, Анђелка Шокловачки (1910–?) из Падеја, супруга Добривојева, Ружица Трњић (1925–?), супруга Кристина,¹⁵ Катица Попадић (1907–?), супруга Жаркова,¹⁶ Марија Трњић (1909–?), супруга Милошева,¹⁷ Марија Трњић (1919–2002), супруга Савина (1910–1973), Смиља Попов (1921–?), супруга Лазарова, Бранка Белош (1930–?), супруга Иванова,¹⁸ Љубица Добросављев, супруга Миланова (1883–?).¹⁹

Салаш Грастић Николе (1888–1967), биволи извлаче пољопривредне машине

¹¹ Ева Терхеш–Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 8/3140. 12. 5. 1890, Велика Кикинда, стр. 53.

¹² Исто, Ф. 31, 15/4983. 20. 2. 1901, Велика Кикинда, стр. 53.

¹³ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату (1914–1918)*, Нови Сад, Мокрин, 1997, стр. 39.

¹⁴ Домовни протокол 1915–1960, кућа број 731.

¹⁵ Исто, кућа број 811.

¹⁶ Исто, кућа број 808.

¹⁷ Исто, кућа број 874.

¹⁸ Исто, кућа број 166 укућан.

¹⁹ Исто, кућа број 421.

Петобразни трактор „на дрва“ Николе Грастића. Са шеширом Сава Грастић (1910–1973), на трактору је Јован Недељков Вањеш (1912–?).

Свадба Саве и Марије (рођене Трнић) Грастић 1941. Први здесна отац младожење Никола – Ника (1888–1967). Никина сестра Милева седи друга слева, а између ње и младе седи Милевин муж.

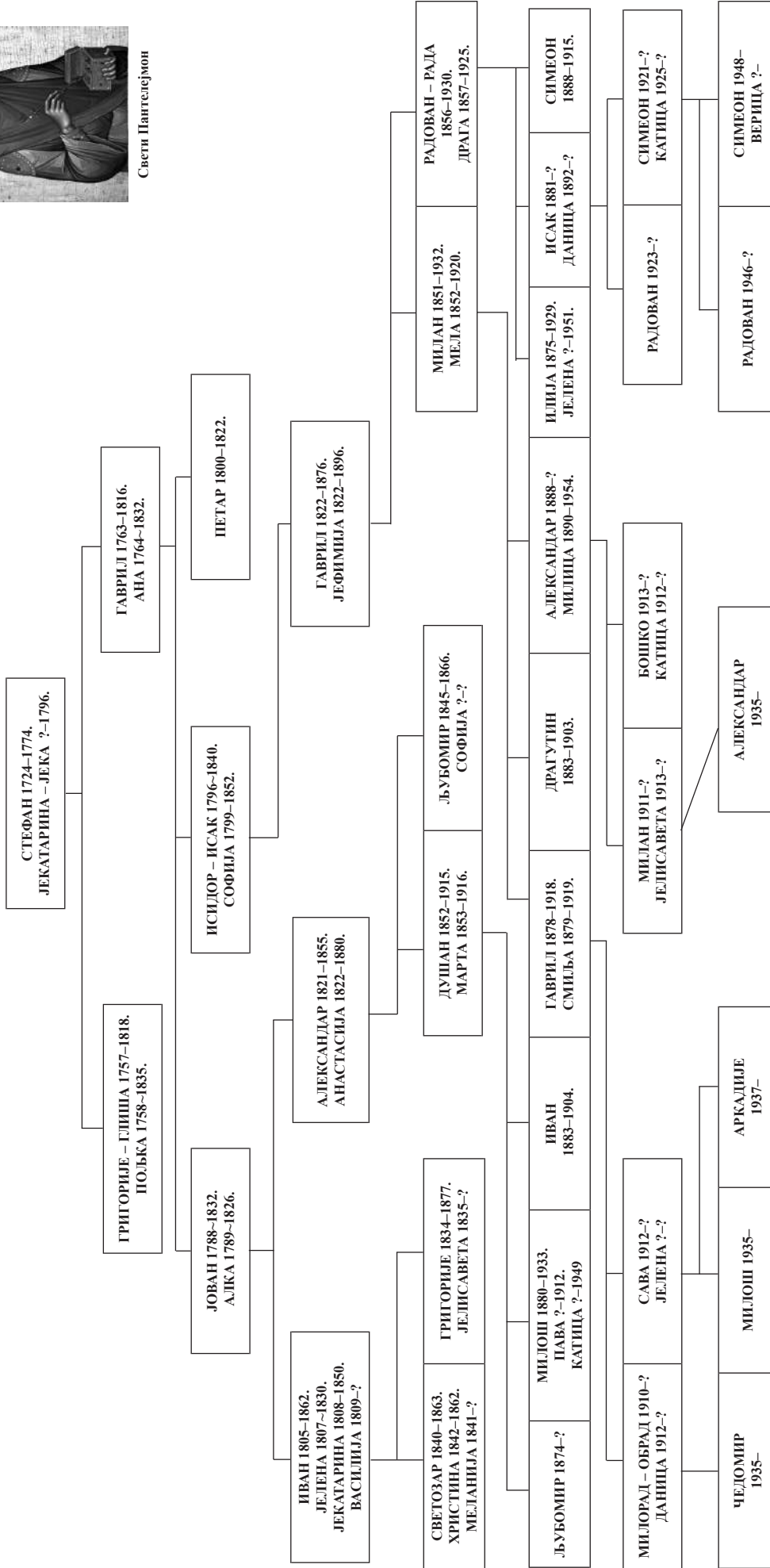

Гаврило Грастић (1873–1934) и супруга Марина (1882–1950)

Родослов рода ДИЛБЕРЗ

Свети Пантелејмон

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ДИЛБЕР¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
- / 165	Јека Дилберова	174/ 165	Глиша Дилберов	174/ 165	Глиша Дилберов	174/ 165	Глиша Дилберов	174/ 436	Глигорије Дилберов	174/ 436	Глигорије Дилберов	174/ 436- 904	Глигорије Дилберов	171/ 439	Григори Дилбер
329	Ђука Сувајица	350/ 329	сувача са Но-174	350/ 329	сувача са Но-174	350/ 329	сувача са Но-174	350/ 329	сувача са Но-174	350/ -	сувача са Но-174	350/ -	сувача Дилберова	428/ 634	Гаврило Дилберов
		428	Глиша Дилберов	428	Глиша Дилберов	428	Free place Но 174	428/-	Free place Но 174	428/ -	Гаврило Дилберов	428/ 634	Гаврило Дилберов		

Списак пореских обвезника 1776. године рода ДИЛБЕР²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
165	Дилберова Јека –удовица	Л	1/1 суваче Н - 329, 1/1 рак. казан, удовица	бс	3- 4/16	=	=	1-05			- 30		6-00	8-00

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду ДИЛБЕР

Презиме Дилбер је настало од турске речи која значи драган, љубавник.³

Име (надимак, презиме?) Дилбер забележено је у вароши Дента, Доња Махала, 1660. године,⁴ међу Србима приложницима Пећке патријаршије. Не знамо да ли је Дилбер из Денте предак мокринским Дилберима, али знамо да је Потиска граница у Бачкој насељена Србима из Баната 1687. године. Мокрин је насељен из Потиске границе, па ову могућност не смемо да одбацимо.

Михајло Дил(а)бер је забележен као домаћин у Варадину 1737. године.

Кумови роду Дилбер, првих двадесетак година по досељењу у Мокрин, били су из родова: Кирић, Тешин, Гаврилов, Галешев... Сви наведени родови су из Кањиже, па можемо претпоставити да су и Дилбери стигли у Мокрин из Кањиже.

Најстарији забележени чланови овог рода у Мокрину су Стефан (1724–1774) и његова супруга Јекатарина – Јека (?–1796). Удовица Јека Дилберова 1776. године је власница суваче на броју 327 и ракијског казана. Породица Дилбер не обрађује оранице, али има $3\frac{1}{4}$ јутара винограда.⁵ Очигледно је да се фамилија Дилбер определила за најуноснија занимања у том тренутку. Земљу не обрађују ни 1788–1790, када је домаћин куће Григорије –Глиша (1757–1818), син Стефана и Јеке.⁶ Власници сувача у првој половини XIX века су Јосиф (1787–1852) и Јова Дилбер (1826–1884).⁷

Стефанови потомци су били активни и у политичком и у културном животу. Глиша је општинар Мокрина 1791. године,⁸ судица–кнез 1794. године,⁹ а „депутат диштриктуалне општине Мокрин“ 1801. године¹⁰. Син Григорија – Глише је био Стефан Дилбер (1792–1867), који је као студент у Пешти 1813. године био главни глумац у првој позоришној представи на српском језику – „Крешталица или папагај“, коју је написао Јоаким Вујић, отац српског позоришта. По завршеку студија, Стефан се као „инженир землемер“ запослио у Великој Кикинди.¹¹ Из једног архивског списка насталог у Карлову, сазнајемо неке податке о Стефановом раду: „11. марта 1822. за кост Г. инжиниру Дилберу чрез 8 дана, које је у време прављенаго на вел. сокаку насипа провео, плаћено 17 фор.“¹²

Стефанов син Петар (1826–?) рођен у Кикинди, такође је био инжењер-землемер, а податке о њему из 1851. године имамо из притужбе среског начелника: „29. маја се тужио магистрату како Кикиндјани површно и немарно уништавају шашку. Иште да се кикиндском комесару за уништавање шашке Петру Дилберу ставе на диспозицију три диштриктуална пандура који ће соколити на рад.“¹³ Петар је био бележник у Великој Кикинди 1861. године.¹⁴

Други Стефанов син је био Јован (1834–1905), који је завршио студије фармације 1856. године у Пешти. Године 1857. прешао је у Србију, а 1863. године је добио држављанство Кнежевине Србије. Био је власник апотека у Смедереву, Београду и Кладову. Један је од оснивача Друштва апотекара у Србији 1879. године и његов први председник.¹⁵

Јован – Јоца Дилбер, апотекар из Београда, 1880. године купио је сувачу у Великој Кикинди од судије Петра Таназевића за 4.500 форинти.¹⁶ Године 1882. продао је кућу у Великој Кикинди Тилшнајдеру Леринцу (Tillschneider Lerinc) за 8.000 форинти.¹⁷ Мајка Марија Дилбер поклонила је сину Јоци, апотекару из Београда, и другу половину имања под условом да је он даје 1.200 форинти

³ Речник српскохрватскога књижевног језика, Нови Сад, Загреб, 1967.

⁴ Светозар Матић, „Катастиг пећки 1660–1666“, Гласник историјског друштва, књига 5, Сремски Карловци, 1932.

⁵ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, Мокрински српски именовани 1757–1817, Кикинда, 2012.

⁶ Лука Надлачки, Мокрин 1788–1790, необјављен рад.

⁷ Домовни протоколи храма СПЦ у Мокрину.

⁸ Васа Стајић, Великокикиндски диштрикт, Кикинда, 1989, стр. 412.

⁹ Исто, стр. 419.

¹⁰ Исто, стр. 127.

¹¹ Драгољуб Бадрљица, „Стефан Дилбер“, Нове кикиндске новине, октобар 2013.

¹² Васа Стајић, нав. дело, стр. 399.

¹³ Исто, стр. 181.

¹⁴ Музејски радник Н. (Лука Надлачки), Тестаменти, 1. део, Кикинда, 1951, стр. 85.

¹⁵ Драгољуб Бадрљица, Јован Стефана Дилбер, Мокринске новине, 15. 1. 2001.

¹⁶ Ева Терхеш-Телечки, Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1, Кикинда, 2009, Ф. 31, 3/1360. 24. 10. 1880, Велика Кикинда, стр. 149.

¹⁷ Исто, Ф. 31, 4/1638. 18. 3. 1638, Велика Кикинда, стр. 176

годишње док је жива.¹⁸ Јован је 1887. године продао другу кућу у Великој Кикинди трговцу Радовић Шандору за 3.600 форинти.¹⁹

Синови Стефановог млађег брата Димитрија (1793–1846) имају иста имена као и Стефанови синови: Јован и Петар, и такође су се одселили у Србију. Јован (1826–1884) је умро у Чачку²⁰, а за Петра (1829–?) је забележено да се одселио у Србију²¹.

Старији Стефанов брат Јосиф (1787–1852) је био кмет у Мокрину²² и кнез 1848–1849 и 1850–1851. године²³. Сачуван је његов надгробни споменик на мокринском гробљу.

Најстарији Јосифов син Теодор – Тоша (1810–1891) био је кнез Мокрина 1868–?, а и његов најмлађи син Григорије – Глиша (1830–1893) био је кнез 1881–? и 1885–1886. године.²⁴

Видели смо да Дилберови нису имали земљу 1776, него су приход остваривали од суваче, ракијског казана и винограда. Касније су, они који су остали у Мокрину, прихватили земљорадњу као основну делатност. Међу 30 великопоседника у Мокрину, 1871. године је и Јосифов син Теодор – Тоша (1810–1891).²⁵

Тоша је поклонио плацеве сину Стеви 1875. године, под условом да га овај и даље помаже.²⁶ Степа (1837–1897) је син Тошиног брата Стефана, а Теодору – Тоши је посинак, што сазнајемо из уговора о поклону којим Дилбер Тоша поклања 1885. године посинку Стеви половину куће и суваче.²⁷ Уједно сазнајемо да су Дилбери били власници сувача не само у другој половини XVIII века, него и кроз цео XIX век.

Браћа Јоца (1853–1930), Алекса (1854–?), Светозар (1860–?) и Коста Дилбер (1862–1940) купили су 1878. године од Крстин Стеве 760 квадрата винограда за 30 форинти.²⁸

Душан Дилбер (1853–1903) је 1877. године купио од Цветић Гаје 710 квадрата иберландске земље за 65 форинти.²⁹

Јефта Дилбер (1844–1910) је 1880. године купио од Максима Татулића део земље за 40 форинти.³⁰

Павел – Паја Дилбер (1849–1923) је поклонио сину Живојину – Живи (1884–?) земљу и намештај у власништво 1896. године.³¹ Можда је то кућа коју је купио 1888. године од Гине Лукин за 500 форинти.³²

Драга Дилбер продала је 1892. године свој део куће и земље брату Вељку Челекетићу за 50 форинти.³³

Душан Дилбер (1852–1915) је продао 1889. године жени Марти (1853–1916) део куће и винограда за 500 форинти.³⁴

Земљорадник Шећеров Омер из Српског Крстура је узео у најам 1903. године кћер Богдана (1849–1911), Дилбер Косану (1881–?) из Мокрина, за слушкињу на 5 година, по 100 круна годишње.³⁵ Уговор о најму је потписан 13. 2. 1903. у Великој Кикинди, а Косана је родила ванбрачну кћер Загорку 17. 11. 1903. године. Удала се 1905. године.³⁶

¹⁸ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 7/2837. 12. 12. 1887, Велика Кикинда, стр. 24.

¹⁹ Исто, Ф. 31, 8/3219. 20. 10. 1890, Велика Кикинда, стр. 60.

²⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1880–1898, бр. куће 265.

²¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880, укућан бр. 3.

²² Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 421.

²³ Драгољуб Бадрљица, *Црква, школа и општина Мокрина*, Мокрин, 1990, стр. 66–67.

²⁴ Исто.

²⁵ Васа Стајић, нав. дело, стр. 211.

²⁶ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/11. 2. 10. 1875, Велика Кикинда, стр. 12.

²⁷ Исто, Ф. 31, 6/2414. 6. 7. 1885, Велика Кикинда, стр. 250.

²⁸ Исто, Ф. 31, 2/687. 28. 2. 1878, Велика Кикинда, стр. 82.

²⁹ Исто, Ф. 31, 2/532. 26. 9. 1877, Велика Кикинда, стр. 67.

³⁰ Исто, Ф. 31, 3/1205. 22. 3. 1880, Велика Кикинда, стр. 134.

³¹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда 2010, Ф. 31, 12/4212. 25. 6. 1896, Велика Кикинда, стр. 155.

³² Исто, Ф. 31, 7/2876. 28. 2. 1888, Велика Кикинда, стр. 27.

³³ Исто, Ф. 31, 10/3552. 11. 5. 1892, Велика Кикинда, стр. 92.

³⁴ Исто, Ф. 31, 8/3068. 13. 11. 1889, Велика Кикинда, стр. 46.

³⁵ Исто, Ф. 31, 6/5268. 13. 2. 1903, Велика Кикинда, стр. 257.

³⁶ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1898–1914, бр. куће 649.

Сестре Дилбер су продале брату Ради земљу за 1.200 круна.³⁷

Јоца Дилбер, „сережан“, био је добровољац у Буни 1849. године.³⁸

За неке чланове рода Дилбер знамо да су се одселили у Србију, а за неке претпостављамо на основу података из других извора. Дилбер(овић) Александра Вера (1934–?) је доктор наука у области филологије. Живи у Констанци, у Румунији.³⁹ Верин отац је, можда, Александар (1904–?) рођен у Мокрину.

Неки чланови рода Дилбер су се селили и у Америку: Иса (1881–?) и Сима Дилбер (1888–1915) су путовали у САД 1907. године, али су се касније вратили у Мокрин. Сава – Samuel – Sam Дилбер са супругом Катом (1884–?) и са сином Владом (1903–1968) емигрирао је у САД 1910. године.⁴⁰ Владимир – Влада – Walter умро је у Детроиту 1968. године, а његови потомци се презивају Дилбер и живе у САД. Владина супруга Мили (Millie) је рођена 1909. године у Италији.

Марија Беленцан (1886–1978) је била удата за Бошка Зрнића (1879–1915). Са њим је имала двоје деце: Лазара (1911–?) и Даницу (1913–1915). Бошко је умро у болници у Винковцима, а проглашен је мртвим тек 1925. године. После повратка Живојина – Живе Дилбера (1879–1952) са Солунског фронта, Марија је почела да живи са њим, али нису могли да склопе брак док Маријин први муж није званично проглашен мртвим. То је разлог што је син Живе Дилбера и Марије – Петар – забележен са мајчиним девојачким презименом – Беленцан. Петрови потомци такође носе презиме Беленцан, а припадају роду Дилбер.⁴¹

Од рода Дилбер у Првом светском рату погинули су Максим (1916–1916) и Симеон (1888–1915).

У домовним протоколима су забележени још неки подаци: Александра (1864–1944) је рођена у Кикинди, Милка (1851–?) је умрла у Чанаду, Теодор (1870–?) је зет у кући Сувајцин Николе, Даринка (1879–?) је из Санада, Видосава (1902–?) је рођена у Ђали, Савета (1909–?) је рођена Маленчић, Вида (1914–?) је из Малог Иђоша, Иванкино (1925–?) девојачко презиме је Аврамов, Јеленино (1910–?) је Рељин, а Иванкино (1931–?) је Петков, Стана (1903–?) је из Беодре, Даница (1895–?) из Деске, Иванка (1925–1998) је рођена Аврамов, Радојка (1926–?) је девојачки Бајшански, а Даринка (1932–?) је Радојчин, Милица (1890–1954) је из Драгутинова, Јелена (1919 –?) је из Банатског Аранђелова, Даница (1912–?) је Шипош, а Катица (1912–?) је Грађин.

Добровољац у Првом светском рату био је Рада Дилбер (1890–?).⁴²

Дилбер Исе и Данице Симеон (1921–?), свештеник, службовао је у: Црној Бари, Мокрину, Српском Крстуру и Кикинди, где је био архијерејски намесник.⁴³

³⁷ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда 2010, Ф. 31, 16/5423. 17. 11. 1903, Велика Кикинда, стр. 272.

³⁸ Драгољуб Бадрљица, *Црква, школа и општина Мокрина*, Мокрин, 1990, стр. 66–67.

³⁹ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

⁴⁰ Интернет: Ellis Island, Passenger lists.

⁴¹ Породично предање по Ненаду Беленцану (1978), уз проверу у домовним протоколима.

⁴² Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Мокрин, 1997.

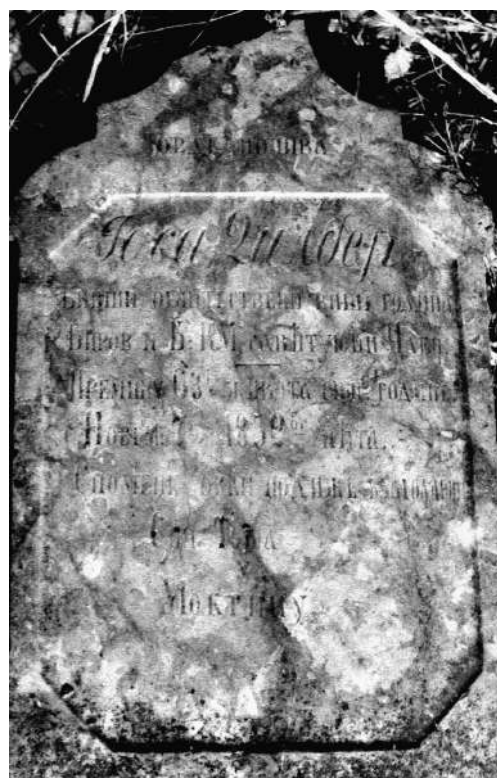
⁴³ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Јелена Дилбер, 1905.

Јован Дилбер (1834–1905)

Јосиф Дилбер (1787–1852), Мокрин

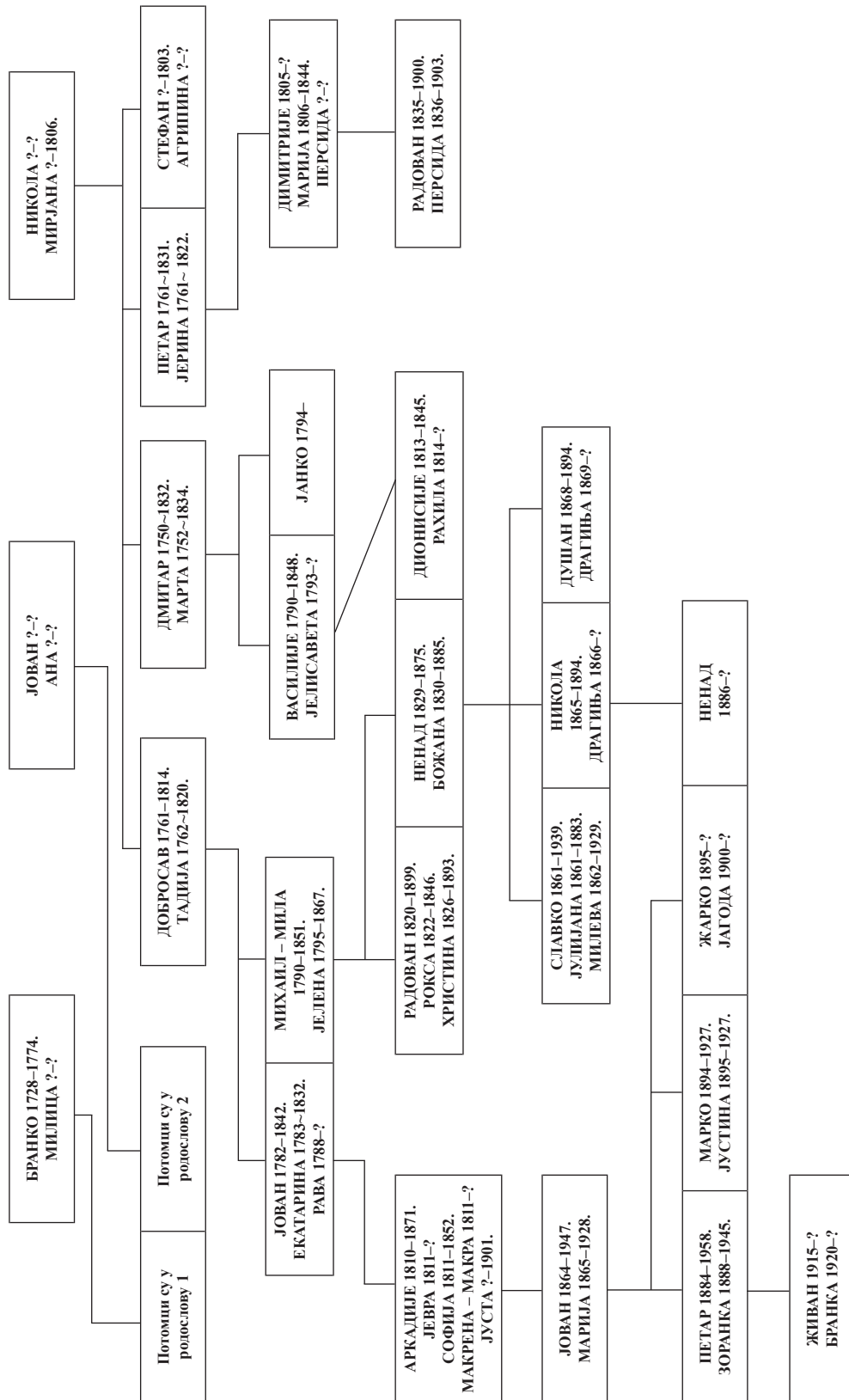
Коста Дилбер (1923–?), Миланка Шокловачки, Мандић–Тољин

Родослов рода ДОБРОСАВЉЕВ–ЈОВКИЋ 3

Свети Никола

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ДОБРОСАВЉЕВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
/ 31	Добросавље Сава	23/ 31	Добросавље Јефта	23/ 31	Добросавље Јефта	23/ 31	Добросавље Васа	23/ 31	Добросавље Васа Јаза	23/ 31	Добросавље Лазар	23/ 31	Добросавље Сима	23/ 221	Добросавље Бранков Симеон		
						23 1/2	Добросавље Јефта	23 1/2	Добросавље Јефта	23 1/2	Добросавље Јеца	23 1/2	Добросавље Јеца	23 1/2	Бранков Евимија		
								64/ 58	Добросавље Алекса	64/ 58	Добросавље Алекса	64/ 58	Добросавље Алекса	64/ 267	Добросавље Алекса		
		82/ 75	Добросавље Петар	82/ 75	Добросавље Петар	82/ 75	Добросавље Петар	82/ 75	Добросавље Петар	82/ 75	Добросавље Петар	82/ 75	Добросавље Петар	82/ 123	Добросавље Петар		
-/ 133	Добросавље Павао	147/ 133	Добросавље Петра	147/ 133	Добросавље Петра	147/ 133	Добросавље Петра	147/ 133	Добросавље Петра	147/ 133	Добросавље Петра	147/ 133	Добросавље Петра				
-/ 411	Добросавље Петар	147/ 411	Добросавље Добра	147/ 411	Добросавље Добра	147/ 411	Добросавље Добра	147/ 411	Добросавље Добра	147/ 411	Добросавље Добра	147/ 411	Добросавље Добра	147/ 286	Добросавље Јоан		
		161/ 149	Добросавље Дмитар	161/ 149	Добросавље Дмитар												
				464 /-	Добросавље Дмитар	464 /-	Добросавље Дмитар	464 /-	Добросавље Митар	464 /-	Добросавље Митар	464 /-	Добросавље Митар	464 /610	Добросавље Дмитар		
										468 /-	Бранков Јанко	468 /-	Бранков Јанко	468/ 75	Бранков Суваров Јанко		
														543/ 156	Добросавље Ефрем		
										590/ -	Добросавље Васа	590/ -	Добросавље Васа	590/ 478	Добросавље Васили		
														630/ 225	Добросавље Петар		
														652/ 474	Добросавље Лазар		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, Мокрински српски именовани 1757–1817, Кикинда, 2012.

Списак пореских обвезника 1776. године рода ДОБРОСАВЉЕВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
31	Добросављев Сава	Л		1/1	8/16	6-30	11-20	-10	-	-	-	5-10	-	-
133	Добросављев Павао	Л	Петар брат Н-411	1/1	1 6/16	6-30	11-20	-28	5-24			5-10		
411	Добросављев Петар	Л	(из Н-133)	1/1	=	6-30	11-20	=				5-10		

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински ерски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

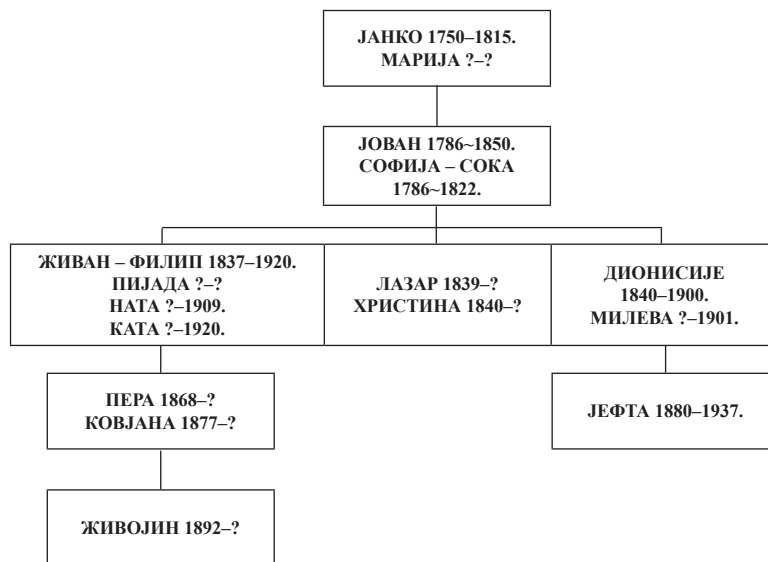
Подаци и запажања о роду ДОБРОСАВЉЕВ

У првом пореском списку Великокикиндског диштрикта за 1776. годину у Мокрину су забележена 3 домаћина са презименом Добросављевић.³

Домаћин куће број 31 је Сава (?–1783). Вероватно је он најстарији Бранков (1728–1774) син, а домаћин је постао после очеве смрти 1774. године. Јефта – Јеца (1755–1822), Василије (1768–1832), Лазар (1760–1833) и Петар (1765–1833) су му вероватно браћа, јер свима кумују Убавићи, понекад су бележени као Бранкови и сви једно време живе у кући 23/31. Све ово указује да су они Бранкови синови, али пошто нема директног доказа, са Бранком су у Родослову 1 повезани испрекиданим линијама. Сава (?–1783) са браћом обрађује целу сесију земље и пола јутра винограда.⁴

Као Бранков забележен је 1778. године и Јанко, сувачар Вртипрашки Петра. Следеће године забележен је Јанко Ђурма (Чурма), сувачар Вртипрашких. Вероватно се ради о истој особи. У пореским списковима и домовним протоколима овај Јанко је увек бележен као Бранков. Он није истог порекла као Добросављевићи, а овде се наводи само да би га будући истраживачи разликовали од Добросављевић–Бранковић. Ови Бранкови су славили Светог Јована и 1925. године их је у Мокрину било у само једној кући.⁵

Бранков–Сувачаров–Чурма (Ђурма)

Свети Јован

Павле Добросављевић је домаћин на кућном броју 133, а 1776. године је из те куће изашао Павлов брат Петар на кућни број 411. Обојица обрађују целу сесију земље, а Павле са браћом обрађује 1–6/16 јутара винограда и 18 јутара иберланда.

За Петра (?–1791) и Павла (?–1786) знамо да су браћа и да им је отац Јован. Кумовали су им Племићи, као и Јеврему (?–?). Такође су, вероватно по оцу, бележни и као Јовкићи.

Као Јовкићи су понекад бележени и Добросав (1761–1814), Петар (1761–1831) и Стефан (?–1803). По томе би могли бити Јованови синови, али би презиме Јовкић могли носити по Јовану који је домаћин куће у којој живе. Њима и Дмитру (1750–1832) кумују Карлићи. Сви потичу из кућног броја 133. Због тога и због кумова из породице Карлић, у родослову су приказани као Николини синови, а због недовољног доказа везе између њих су приказане испрекиданом линијом. Само за Дмитра веза између њега, Николе (?–?) и Мирјане (?–1806) приказана је пуном линијом, јер је Дмитар 4. 2.1768. године забележен као Мирјанин.⁶

³ Милош Деспотов, Списак пореских обвеника за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁴ Исто.

⁵ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 326.

⁶ Милош Деспотов, Протоколи крштених храма СПЦ у Мокрину 1757–1817. године, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Јован Добросављевић је 11. 1. 1814. године приложио 8 форинти за оглашавање звона. То је други прилог по величини у периоду 1814–1817. године.⁷

Јеврем Добросављевић (1780–1832) је за славу Свети Никола 1815. године приложио 2 форинте и 18 крајцара, а исте године купио је 1.000 цигли за 20 форинти.⁸

Добровољци у Буни 1849. године били су: Новак – Нова (1815–1872), Атанасије – Таца (1830–1865) и Ненад (1829–1875) Добросављевић. У Буни су страдали Јулијана Добросављевић (1829–1849), која је убијена „под Кикиндом“⁹, и Марко (1831–1849), који је преминуо у Бачкој.¹⁰

Попов Младен се маја 1880. године обавезао да до септембра исплати 200 форинти сестри Добросављевић Кристини.¹¹

Лаза Добросављевић (1834–1915), Војин Суботички и Дина Божин су 1876. године продали 4 јутра земље Бергер Алберту, трговцу из Сегедина за 125 гулдена.¹²

Добросављевић Лука (1826–1888) продао је 1876. године 10 јутара иберландске земље Бергер Алберту за 120 гулдена.¹³

Добросављевић Младен (1838–1892), Мирков Андрија и Кицошев Лаза продали су 1876. године 5 јутара иберландске земље Бергер Алберту.¹⁴

Добросављевић Панта (1853–?) продао је 1879. године 3 јутра иберландске земље Анталу Соргу, трговцу из Мокрина за 65 гулдена.¹⁵

Добросављевић Рада продао је 1876. године 4 јутра иберландске земље Бергер Алберту за 100 гулдена.¹⁶ Рада би могао бити Радован (1835–1900), Радован (1819–1878) или Радован (1821–1899).

Голић Глиша је продао 1878. године трећину урбар сесије земље Урошу Добросављевићу (1847–1906) за 1260 форинти.¹⁷

Добросављевић Богдан продао је 1888. године жени Тоди 3 јутра земље за 200 форинти.¹⁸ Можда је то Богољуб (1862–1890).

Добросављевић Јоца продао је 1895. године виноград Ђорђу Скановском за 170 форинти.¹⁹ Јоца би могао бити Јован (1864–?), или Јован (1840–?).

Добросављевић Мита (1855–?) из Мокрина је купио кућу од Деака Мора из Велике Кикинде 1887. године за 90 форинти.²⁰

Добросављевић Тоша (1854–1912) продао је 1887. године жени Милици (?–1913) 5 јутара земље за 400 форинти.²¹

„Бошко – Божа Добросављевић (1895–?) звани Шћопул (шантао је на једну ногу) имао је мануфактурну радњу на великом сокаку, близу швапске цркве од 1923. до 1932. године, када је ликвидирао, пао под стечај. [...] Божин зет Средоје Белић, муж Дафинин, имао је такође галантеријско-мануфактурну радњу, још за време Аустроугарске, преко пута радње свог шурака Боже 'Шћопула'. На његовој кући је 1922. године подигнута радио-антена, прва у Мокрину и он је имао први радио-пријемник. Деца су се интересовала чему служе два висока дирека подинута на крову куће Средоја Белића, па су напослетку дознала да је тамо неки апарат у кући звани Теслин апарат. Чули су да се са тим апаратом може чути разговор из даљине и то без жица, те су тако само нешто наслућивали, све док се нису још неки Мокринчани снабдели радио-пријемником тамо 1928–1929. године“²² Бошкова

⁷ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁸ Исто.

⁹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859, бр. куће 69.

¹⁰ Исто, бр. куће 228.

¹¹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 3/1248. 20. 5. 1880, Велика Кикинда, стр. 138.

¹² Исто, Ф. 31, 1/258. 10. 4. 1876, Велика Кикинда, стр. 38.

¹³ Исто, Ф. 31, 1/77. 15. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 18.

¹⁴ Исто, Ф. 31, 1/430. 15. 12. 1876, Велика Кикинда, стр. 56.

¹⁵ Исто, Ф. 31, 3/1133. 31. 12. 1879, Велика Кикинда, стр. 127.

¹⁶ Исто, Ф. 31, 1/229. 16. 3. 1876, Велика Кикинда, стр. 35.

¹⁷ Исто, Ф. 31, 2/860. 28. 10. 1878, Велика Кикинда, стр. 100.

¹⁸ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 7/3016. 7. 12. 1888, Велика Кикинда, стр. 129.

¹⁹ Исто, Ф. 31, 12/3942. 23. 3. 1895, Велика Кикинда, стр. 235.

²⁰ Исто, Ф. 31, 7/2820. 5. 11. 1887, Велика Кикинда, стр. 22.

²¹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 9/3274. 31. 1. 1891, Велика Кикинда, стр. 66.

²² Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 155.

браћа Милан (1883–1958) и Стеван (1897–1962) купили су циглану од Ферике Фелдмана 20-их година XX века.²³

Српски добровољац у Првом светском рату био је Велимир (1893–1990), војник Друге српске добровољачке дивизије.²⁴

Богдан Добросављевић (1884–1945) је 1907. путовао у САД. Очигледно се није дуго задржао кад му се у Мокрину рађају четири сина у периоду 1910–1929. године. Богдановог најстаријег сина Игњатија – Игу, који је у том тренутку био секретар Среског комитета КПЈ за кикиндски срез, убили су белогардејци 1944. године. После Игине смрти ухапшени су отац Богдан (1884–1944), мајка Јелена (1885–1944) и брат Илија (1929–1944), који је имао само петнаест година. Све троје су убили белогардејци. Игин брат Богољуб (1918–1942) стрељан је као партизан јануара 1942. у Драгутинову.²⁵

Истог дана је у Драгутинову стрељана петровградска радница, родом из Мокрина, Јованка Јована Добросављевић (1922–1942), код које је нађена већа количина комунистичких летака.²⁶

Као жртва фашистичког терора наводи се и Груја Јована Добросављевић (1920–1941) у Петровграду.²⁷ Груја је Јованкин брат.

Из најновијег домовног протокола вођеног од 1915. године такође можемо сазнати за неке податке о Добросављевићима:

- Вукосава (1881–?), супруга Петрова (1880–1928), рођена је као Павлов;
- Велимирова (1893–?) друга супруга Смиља рођена је Ивков;
- Цветкова (1913–?) супруга Љубица (1921–?) рођена је у Врањевићу као Бугарски;
- Веселинова (1917–?) супруга Ружица (1922–?) рођена је Симић;
- Бошкова (1913–?) супруга Јелена (1921–?) рођена је Ђурић;
- Стеван (1897–1962) и Видосава (1901–?) су се развели. Друга Стеванова супруга звала се такође Видосава (1893–?);
- Савета (1863–?) се развела од Младена (1863–1942) и после развода је живела у „Јозепову“;
- Марија (1896–?), супруга Јованова (1891–?), родом је из Семлака;
- Живкова (1930–?) супруга Десанка (1935–?) рођена је Зорић у Подлокању;
- Маркова (1894–1927) супруга Јустина (1895–1927) прешла је у православну веру 1920;
- Милорадова (1930–?) супруга Бранка (1933–?) рођена је Дражић;
- Радина (1925–?) супруга Јелица (1923–?) рођена је као Бајић у Ђали.
- Живан (1915–?) је усиновљени син Петра (1883–1958) и Зоранке (1888–1945), а син је Кузмана и Марије Живанчев. Марија је Петрова сестра.

Добросављевић Биљана удата Бијелић (1978), пливачица, била је вишеструка државна првакиња и рекордерка у пливању и брзинском рођењу, те пливачки тренер.

Добросављевић Васа (1925–2006) био је новинар новосадског „Дневника“ и покрајински секретар за информације.²⁸

²³ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 159.

²⁴ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату 1914–1918*, Мокрин, 1997, стр. 40.

²⁵ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 716.

²⁶ Исто, стр. 615.

²⁷ Исто, стр. 782.

²⁸ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Седе: Зоранка – Зорка (1888–1945) са Живаном (1915–?), Јован Добросављевић (1864–1957), супруга Марија (1865–1928) и Живанова мајка Марија Живанчевић, кћи Јованова; стоје: Јованове кћери Зорка (1900–?) и Смиља (1901–?)

Пера Добросављевић (1884–1958),
трафикант

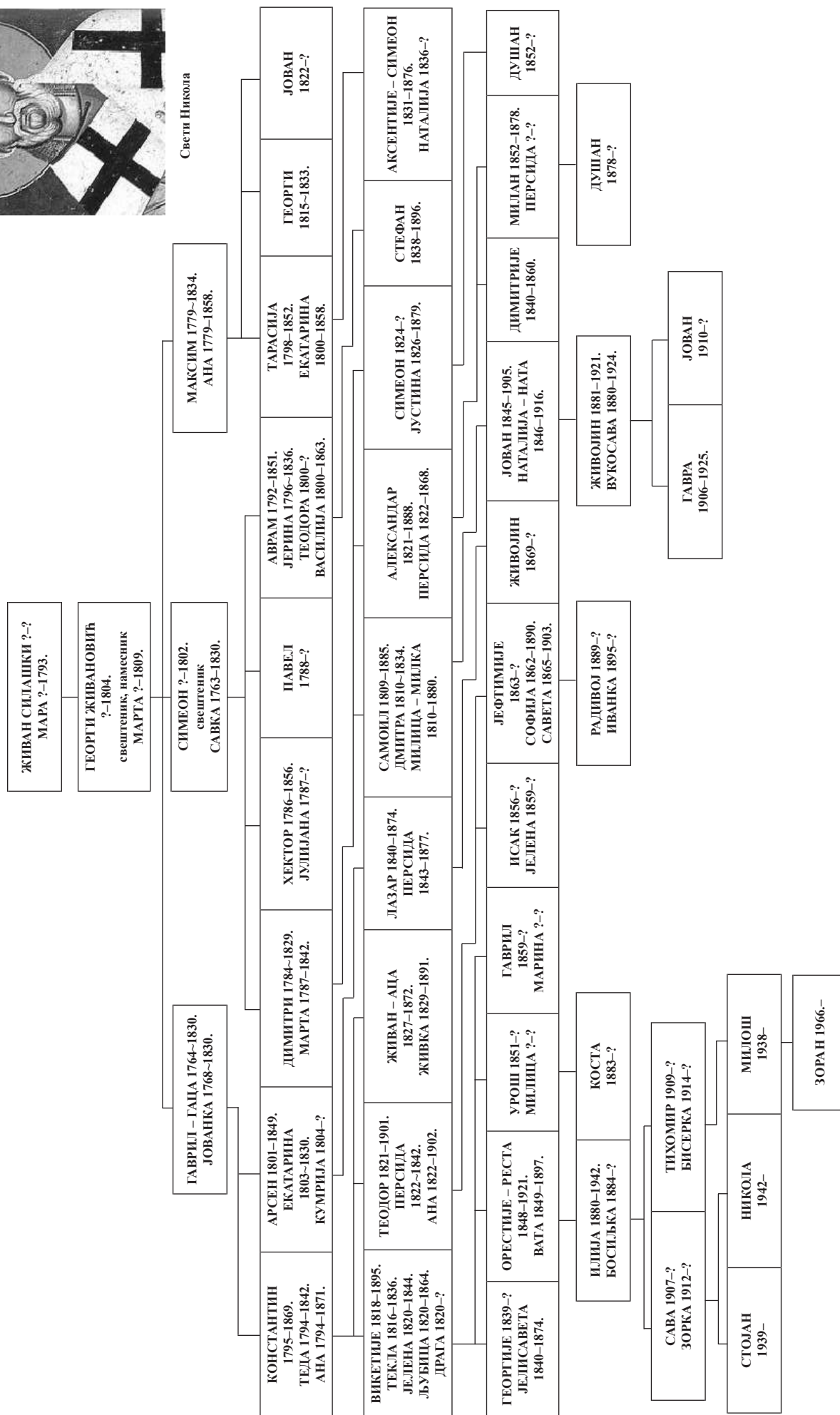

Зорка и Пера Добросављевић

IV.9. Родослов ЖИВАНОВИЋ–СИЛАШКИ

Свети Никола

Упоредни порески адресар 1776—1817. године ЖИВАНОВИЋ—СИЛАШКИ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
127	Георги Живановић	151/ 127	Георги Живановић	151/ 127	Георги Живановић	151/ 127	Георги Живановић	151/ 127	Георги Живановић	151/ 127	Георги Гс. Живановић	151/ 127	Георг Максим Живановић	151	Максим Живановић	151	Максим Живановић
				114/100	Симсон Живановић	167/156	Симсон Живановић	167	Симсон Живановић	-	Симсон, Митар Живановић	167/	Митар Живановић	-	Дмитар Живановић	167/	Дмитри Живановић
								399 1/2	Јован Живановић	399 1/2	Јован Живановић	399	Јован Живановић	399/ 587	Јован Живановић	399/ 587	Јован Живановић
								594	Гаца Живановић	594	Гаца Живановић	594	Гаца Живановић	594/ 481	Гаца Живановић	594/ 481	Гацрил Живановић

Списак пореских обвезника 1776. године ЖИВАНОВИЋ—СИЛАШКИ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. Површина винограда у јутрима, 3. За број укућана – мушких, 4. Основни порез на земљу,
Врсте пореза: 5. Порез на виноград, 6. Порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. Порез на трговину и занат, 8. Порез за некретнине – зграда суваче, 9. Десетак на откупнине, 10. Порез на сувачу, 11. Порез на ракијски казан.
Објашњење скраћеница: Ст = статус, Ј – ландум = домаћин, б.с. - Без грунта = без обрадиве земље, б.к. - Без куће.
Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
127	Живановић Георги		СВЕШТЕНИК	бс	2-3/16	=	=	-44						

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду ЖИВАНОВИЋ–СИЛАШКИ

Силашки су дошли у Мокрин из Сенте.³ Презиме указује да је неки предак дошао из Силаша, насеља из источног Баната које је данас у Румунији.

Живановићи припадају роду Силашки. Свештеник Георгије, син Живана Силашког, по једном је 1769. и 1770. године записан као Силашки, а касније је увек бележен, по оцу Живану, као Живановић. По пореском списку из 1776. године нема земље, али има 2–3/16 јутара винограда. Георгије Живановић, свештеник, намесник протопописта, у Великој Кикинди, умро је 6. јула 1804. године и сахрањен је са северне стране храма код олтара.⁴

Његов син Симеон (?–1802) био је учитељ. У периоду од 1. септембра 1789. до 31. августа 1790. године, имао је плату која је износила 100 форинти и 12 фунти свећа по 20 крајцара, тј. 2 форинте.⁵ Касније је Симеон био свештеник у Мокрину.

Симеонов син Димитрије (1784–1832) био је сеоски кнез 1823–1826. и 1829–1831.⁶

Други Симеонов син Павел – Павле (1788–?) ишао је у учитељску школу у Сомбору 1816. и 1817. године.⁷ После школовања није живео у Мокрину.

Јован Живановић који је бележен у пореским списковима од 1800. године на броју 399 не припада овом роду. Провером је утврђено да припада роду који је бележен као Милановић.

Максим Живановић (1779–1834), најмлађи Георгијев син, био је сабов – кројач. Године 1831. сашио је осам пари чакшира за пандуре.⁸

Коста Живановић (1795–1869) је био судач 1826. године⁹, а за исту функцију предложен је 1841. године.¹⁰

Јован (1822–?) је прецртан у домовном протоколу 1842–1859. године. Не пише да је умро; можда се одселио.

Арсеније Живановић је умро у Перлезу 1849. године, у бежанији за време Буне.¹¹

Јустина (1826–1871) је умрла у Темишвару, а њен син Душан (1852–?) се убио у Темишвару.¹² Вероватно је тамо умро и Симеон (1824–?).

Милан (1852–1878) је умро у Сарајеву.¹³ Син Душан (1878–?) му се родио исте године. То би могао бити Душан забележен као укућан 1898–1914. Кћи Десанка му се родила 1904. године.¹⁴

Стефан (1838–1896) је умро у Падеју.¹⁵

Алекса Живанов (1821–1888) и Пера Коканов продали су 1876. године 8 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 180 гулдена.¹⁶ Аца је продао и кућу са плацем Кости Старчеву за 350 форинти.¹⁷

Живановић Жива је 1904. године купио виноград од Зарин Александре из Чанада за 440 круна.¹⁸

Живановић Ђула продала је 1902. године кућу са плацем Живку Јолићу за 600 круна. Обоје су земљорадници из Падеја.¹⁹ Можда је то веза са Стефаном (1838–1896) који је умро у Падеју. Таква веза је могућа и за берберина Стеву Живановића из Падеја, који је 1887. године купио кућу у Падеју од Орестија Нецкова.²⁰

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 327

⁴ Група аутора, *Црква школа и општина Мокрина*, Мокрин, 1990, стр. 22.

⁵ Васа Стајић, *Великокикински диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 413.

⁶ Група аутора, *Црква школа и општина Мокрина*, Мокрин, 1990, стр. 66.

⁷ Ученици вероисповедне Српске православне учитељске школе у Сомбору 1812–1920. године, *Годишњак историјског друштва у Сомбору*, Сомбор 1936/1937

⁸ Васа Стајић, нав. дело, стр. 242.

⁹ Исто, стр. 407.

¹⁰ Исто, стр. 367.

¹¹ Домовни протокол 1842–1859, кућа бр. 189.

¹² Домовни протокол 1880–1898, кућа бр. 11.

¹³ Домовни протокол 1859–1880, кућа бр. 1087.

¹⁴ Домовни протокол 1898–1914, укућан бр. 214.

¹⁵ Домовни протокол 1880–1898, кућа бр. 59.

¹⁶ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 1*, Кикинда 2009, Ф. 31, 1/101. 17. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 21.

¹⁷ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 7/2999. 24. 10. 1888, Велика Кикинда, стр. 39.

¹⁸ Исто, Ф. 31, 17/5664. 12. 11. 1904, Велика Кикинда, стр. 295

¹⁹ Исто, Ф. 31, 15/5161. 25. 8. 1902, Велика Кикинда, стр. 246.

²⁰ Исто.

Живановић Гавра (1854–?) је купио 1896. године виноград од Милоша Лаушева за 80 форинти.²¹ Урош (1851–?) и брат Гавра (1854–?) су 1896. године продали кућу са плацем Flaishamelu Jakobu за 1.025 форинти.²²

Режа – Орестије Живановић (1848–1921) купио је 1895. године виноград од Ристић Ангелине за 70 форинти.²³

Савина (1907–?) супруга Зорка (1912–) је рођена Маленчић.²⁴

Напред: Бисерка (1914–?) и Тихомир (Лала – Миле) Живановић (1909–?);
назад: Смиља Вујин и Новаков Јелка

Јованка рођена Живановић (1919–?) (лево) и Мирјана – Миланка рођена Живановић (1921–?) –сестре Тихомира и Саве. Деца: Јованка (1935–?), Анђелка (1931–?) (други ред), Стојан (1939–?), Никола (1942–?) – Савина и Зоркина деца – те Милош (1938–?) и Иванка (1941–1948) – Тихомирова и Бисеркина деца (први ред)

²¹ Исто, Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916.: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 12/4121. 14. 2. 1896, Велика Кикинда, стр. 146.

²² Исто, Ф. 31, 12/4124. 17. 2. 1896, Велика Кикинда, стр. 146.

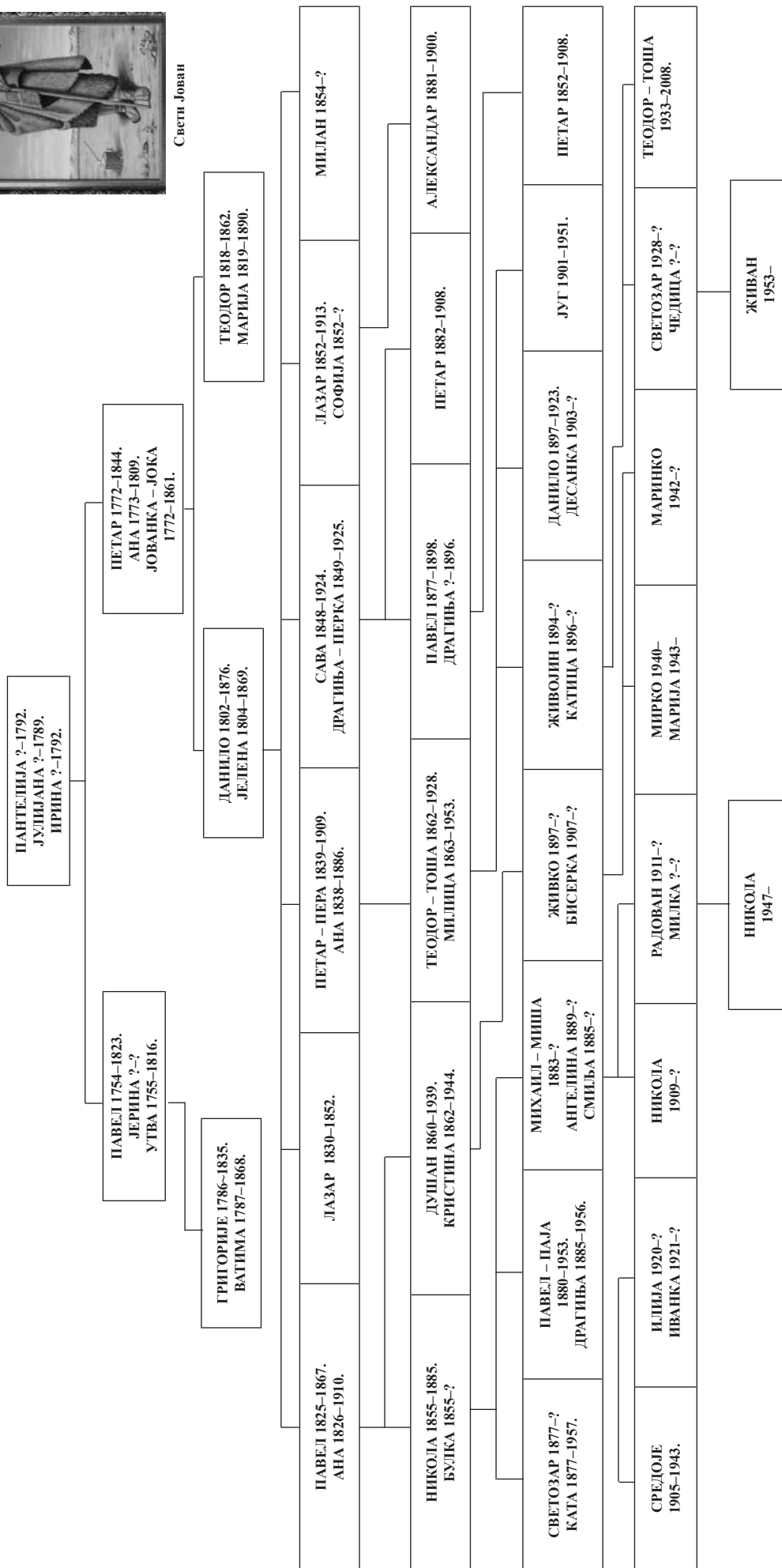
²³ Исто, Ф. 31, 7/2709. 29. 1. 1887, Велика Кикинда, стр. 11.

²⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915 –.

IV.10. Родослов рода КОКАНОВ

Свети Јован

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода КОКАНОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	М.Б./ Ц.Б.	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
371	Пантелија Коканов	381/ 371	Павао Коканов	381/ 371	Павао Коканов	381/ 371	Павао Коканов	381/ 371	Павао Коканов	381/ 371	Павао Коканов	-	-	381/-	Павао Коканов	381/674	Павел Коканов
														611/-	Пера Коканов	611/ 736	Пера Коканов

Списак пореских обвезника 1776. године рода КОКАНОВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима.

Врсте пореза: 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд – додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунла = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
371	Пантелија Коканов	Л		1/2	11/16	6-30	6-20	-14				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именованици 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Запажања и подаци о роду КОКАНОВ

Ни 1925. године није се знало одакле је род Коканов дошао у Мокрин.³ Због малог броја записа о овом роду у протоколима храма СПЦ у Мокрину, наша сазнања нису проширена. Кокановим су кумовали Племићи, а Коканови нису кумовали ником у периоду 1757–1817. године. Марко Племић забележен је у Ади 1720. године, али пошто је прво кумство ова два рода забележено тек 1768. године, не можемо тврдити да кумство води порекло из Аде, а не можемо тврдити ни да су се потомци Марка Племића населили у Мокрин.

Почетком друге половине XVIII века у протоколима храма СПЦ у Мокрину постоји неколико записа о Пантелији Кокановом, којем кумују Племићи. Од њега потичу сви мокрински Коканови. У исто време постоји и други Пантелија Коканов, којем кумује Блажић. О њему постоји само један запис из 1768. године, а касније му се губи траг.

Само један запис постоји и за Пантелију Шокловачког. Његова кћи Наста удала се 26. 1. 1790. године.⁴ У протоколу крштених око 1770. године, кад је Наста могла бити рођена, нема података о Насти са презименом Шокловачки, али постоје подаци о Ани и Анастасији, деци Пантелије Кокановог. У протоколу крштених забележено је да је Анастасија мушког пола (можда грешком свештеника).

Год.	Др ⁵	Име младенца	П	Име оца	Презиме	Име мајке	М	Име кума	к	т	Кумов отац	Презиме кума	Име куме	Т	М
1768.	4. 5.	АНА	Ж	ПАНТЕЛИЈА	КОКАНОВ	ВИДА	1	МИХАИЛ			ПЕТРА	БЛАЖИЋА	АНГЕЛИЈА	с	1
1768.	16. 7.	ГАВРИЛ	М	ПАНТЕЛИЈА	КОКАНОВ	ЈУЛИАНА	1	ПЕТАР		о	ЈОВАНА	ПЛЕМИЋА			1
1770.	6. 10.	АТАНАСИЈА	М	ПАНТЕЛЕИМОН	КОКАНОВ	ЋУЛА	1	АРСЕНИ		о	ЈОАНА	ПЛЕМИЋА			1

Да ли су Пантелија Шокловачки и Пантелија Коканов једна личност, а Коканови и Шокловачки истог порекла? То је сасвим могуће. Најстарији забележен члан породице Шокловачки је Кока(н) забележен у Сенти 1720. године. Често су наши преци бележени и по имену оца и по презимену по којем је отац бележен. Тако је једна грана могла бити бележена као Коканов, а друга као Шокловачки. Обе породице славе исту славу – Светог Јована, а у најстаријим пореским списковима од 1776. године су у суседству. Никифор Шокловачки је на броју 375/354, а Пантелија Коканов на броју 381/371. Године 1781. Анастасије Шокловачки изашао је из заједничког домаћинства са Никифором на кућни број 380/370, поред куће Пантелије Коканова. Много је сличности које би могле да укажу на заједничко порекло, али поуздани докази нису нађени.

Пантелија Коканов (?–1792) по пореском списку за 1776. годину има пола сесије земље и 11/16 јутара винограда.⁶ Само пола сесије обрађује и његов син Павао (1754–1823) по пореском списку 1792–1795. године.⁷

Теодор (1818–1862) је усинио синовца Петра (1839–1909) и пред смрт га обезбедио тестаментом. Тестамент Коканова Теодора –Тоше из Мокрина начињен је 14. марта 1862. године. Написао га је Кирић Јефтимије, мокрински бележник. Сведоци су били: Ивковић Панта, ешкуч, Голић Иса, Зиранов Аркадије, Миланков Момир и Петков Марко. Сви сведоци и тестатор су били неписмени.

„2. Моје цело движимо и недвижимо добро састојећи се из 1/8 сесије земље конштативалне, куће с грунтом под нумером 670, 2 ½ ланца иберланда, кола, коња и проче покућство завјештавам мом синовцу Пери Коканов, будући да сопствене деце немам и њега сам од малена под своје узео.

3. Исти мои синовац Пера имаде мојој жени Маци рођ. Миланков, у случају ако се они у кући неби слагали или би она удати се хотела, 500 форинти аустријске вредности из мог добра издати, иначе ако се узслажу, то моја жена има се као газдарица у том добру до њене смрти сматрати...“⁸

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986.

⁴ Милош Деспотов, *Протоколи венчаних храма СПЦ у Мокрину, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁵ Аутор је објашњења за скраћенице дао у књизи *Мокрински родослови*, Нови Сад, 2015.

⁶ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину*, нав. дело.

⁷ Лука Надлачки, *Порески списак за Мокрин 1792–1795*, необјављен рад добијен од Драгољуба Бадрљице.

⁸ Музејски радник Н. (Лука Надлачки), *Тестаменти I*, Кикинда, 1954, стр. 37.

Добровољац у Буни 1849. године био је Лазар Коканов (1830–1852).⁹

Ана Коканов (1826–1910) продала је 15. 1. 1876. године 7 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 240 гулдена.¹⁰

Два дана касније, Алекса Живанов и Пера Коканов (1839–1909) продали су истој особи 8 јутара иберландске земље за 180 гулдена.¹¹

Емилија Коканов је 1898. године продала 2 јутра земље Милошу Коцкару за 580 форинти. Обоје су земљорадници из Кикинде.¹²

У црквеним протоколима забележени су и неки подаци о супругама у роду Коканов:

Драгиња – Перка (1849–1925) је рођена Аврамов, Смиља (1885–?) је из Иђоша, Бисерка (1907–?) је из Крстура, Катица (1896–?) је из Ђале. Иванка (1921–?) је рођена као Кљајић, а Раданова супруга (1911–?) Милка рођена је Пецарски.

Југ Коканов(ић) (1901–1951)

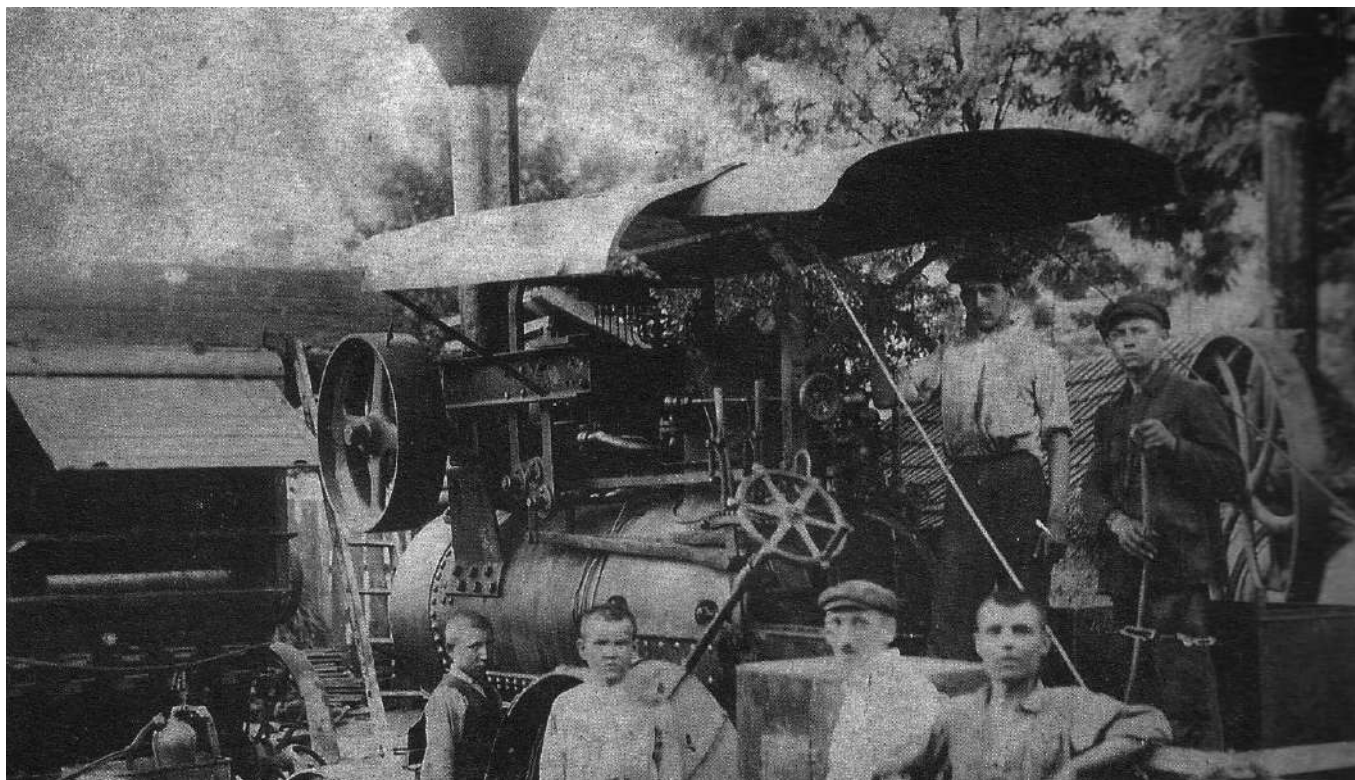
Ката Коканов (1919–?) лево

⁹ Драгољуб Бадрлица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

¹⁰ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/91, стр. 20.

¹¹ Исто, Ф. 31, 1/101, стр. 21.

¹² Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 13/4650, стр. 197.

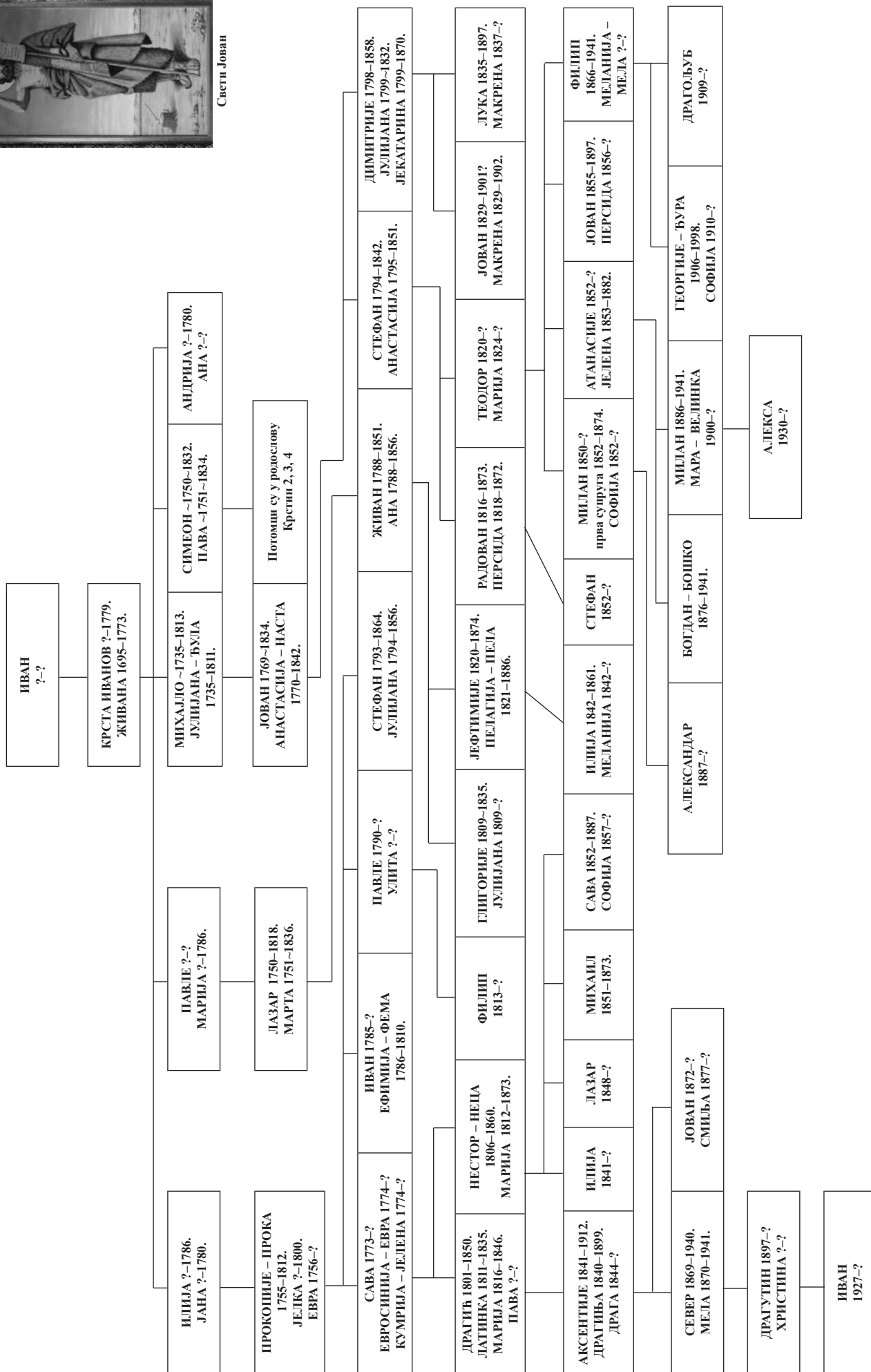

Радивој Коканов (1911–?) 1927. са ложачким вилама у рукама

IV. 11. Родослов рода КРСТИН 1 (Михајло, ИВАНОВ, ЈОВАНОВ)

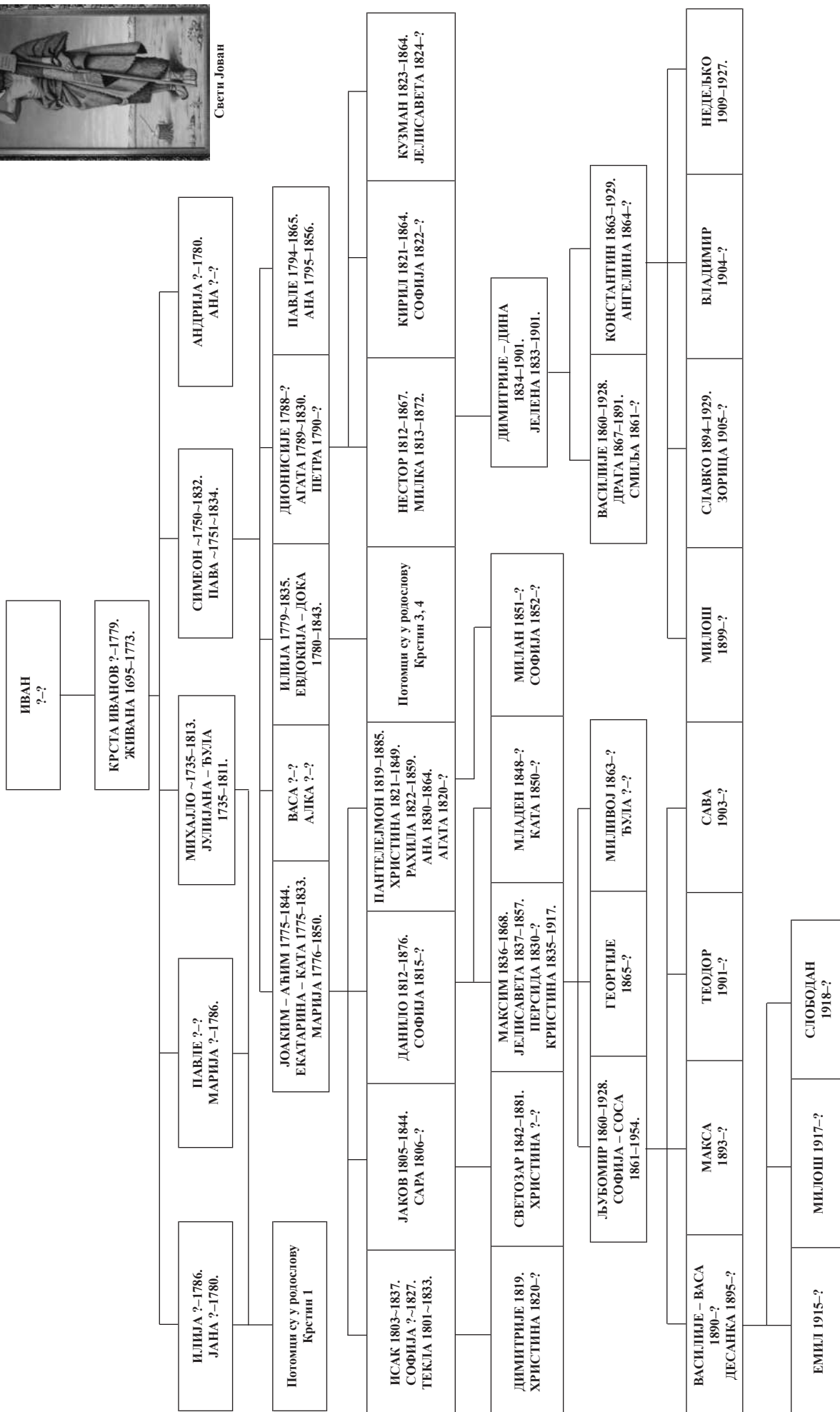
Свети Јован

Родослов рода КРСТИН 2 Симеон (Јоаким, Дионисије)

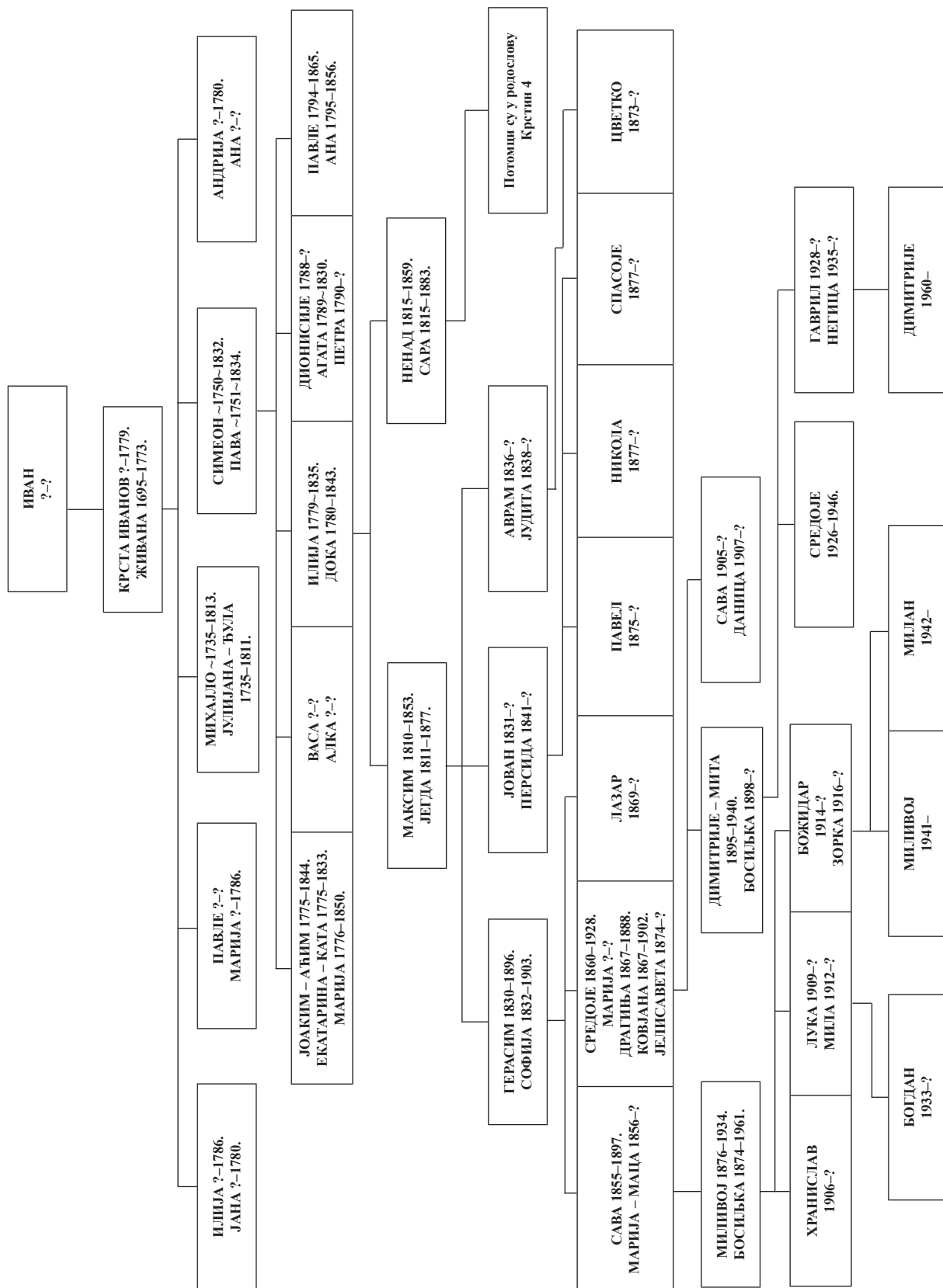
Свети Јован

Родослов рода КРСТИН з Симеон (Илија, Максим)

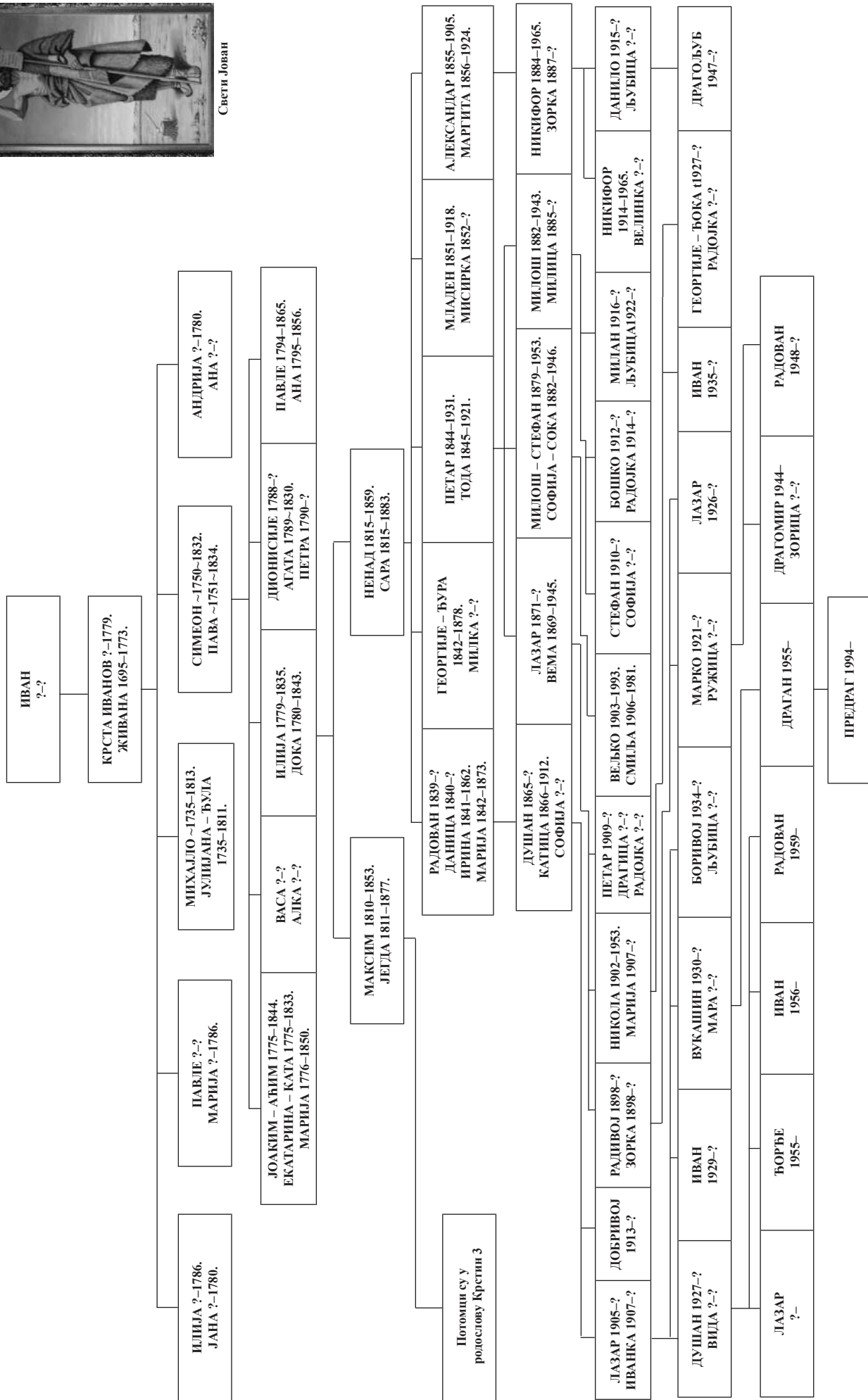
Свети Јован

Родослов рода КРСТИН 4 Симеон (Илија, Ненад)

Свети Јован

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода КРСТИН¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.		
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	
- / 199	Илиа Иванов	211/199	Прока Иванов	211/199	Прока Иванов	211/ 199	Прока Иванов	211/ 199	Прока Иванов	211/ 199	Прока Иванов	211/ -	Прока Иванов	211/ -	Прока Иванов	211/ 505	Прокопа Иванов или Крстин	
- / 252	Павао Јованов	269/252	Лазар Јованов	269/252	Лазар Јованов	269/ 252	Лазар Јованов	269/ 252	Лазар Јованов	269/ 252	Лазар Јованов	269/ -	Лазар Јованов	269/ -	Лазар Јованов	269/ 824	Лазар Јованов или Крстин	
/ 276	Михаило Крстин	300/276	Михаило Крстин	300/276	Михаило Крстин	300/ 276	Михаило Крстин	300/ 276	Михаило Крстин	300/ 276	Михаило Крстин	300/ -	Јован Крстин	300/ 671	Михаил Крстин			
		432	Прока Иванов	432	Прока Иванов	432 fret pl	Прока Иванов Но-211											
445	Андреја Крстин	341	Сима Крстин	371/445	Сима Крстин	520/ 501 445	Сима Крстин	520/445	Сима Крстин	520/445	Сима Крстин	520/-	Сима Крстин	520/868	Симеон Крстин			

Списак пореских обвезника 1776. године рода КРСТИН²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу,

Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Ј – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
199	Иванов Илиа	Л	син Прока	1/1	9/16	10-50	11-20	-11	3-00			5-10		
252	Јованов Павао	Л	син Лазар	1/1	1-1/16	10-50	11-20	-21				5-10		
276	Крстин Михаило	Л	Сима брат, Андриа Н-445	1/1	2-10/16	10-50	11-20	-53	8-24			5-10		
445	Крстин Андрија	Л	(из Н-276)	1/2	=	6-30	6-20	=				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду КРСТИН, Иванов, Јованов

Припадници овог рода бележени су као Крстин, Иванов, Ивановић и Јованов.

Потомци Илије (?–1786) и Јане (?–1780) су у пореским списковима 1776–1810. године бележени као Иванов, у протоколима крштених су бележени као Крстин, а у домовном протоколу 1809–1817. године Прокопије – Прока (1755–1812) је забележен као Иванов или Крстин. Потомци се до данас бележе као Иванов.

Потомци Павла (?–?) и Марије (?–1786) су у пореским списковима 1776–1810. године бележени као Јованов, у протоколима крштених су бележени као Крстин, а у домовном протоколу 1809–1817. године Лазар (1750–1818) је забележен као Јованов или Крстин. Потомци се до последњег мушког члана – Илије (1842–1861), бележе као Јованов.

Потомци Михајла (~1735–1813), Симеона (1750–1832) и Андрије (?–1780) до данас носе презиме Крстин.

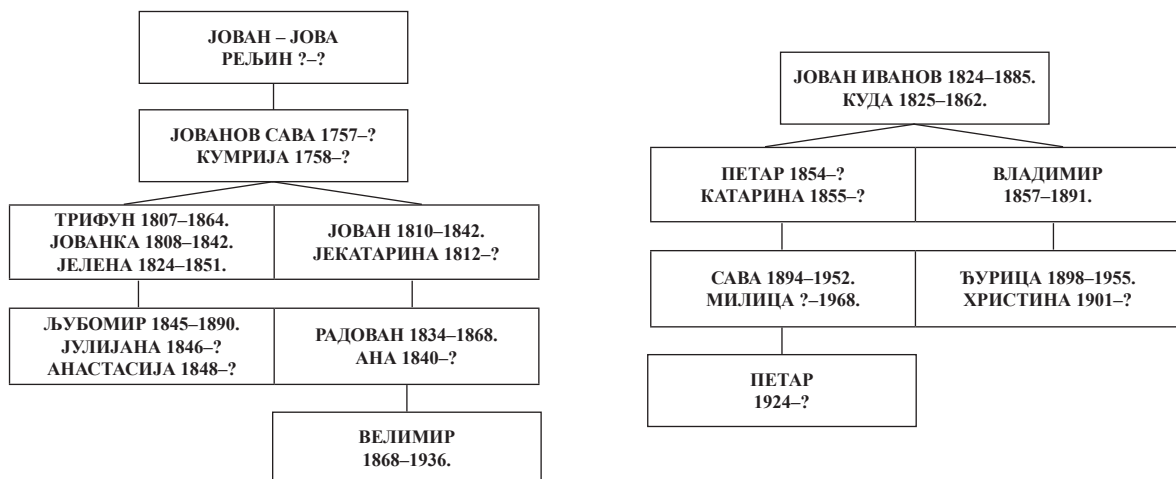
Изгледа да су сви наведени синови Крсте (?–1779) и вероватно Живане (1695–1773). Крста је 1779. године забележен као Крста Иванов, а његова супруга 1773. године као Живана Крсте Ивановића.³ На основу наведених података, Иван (Јован) би могао бити отац Крсти, али могуће је и да је Иванов презиме настало од неког старијег Крстиног претка.

Кумови роду Крстин су у другој половини XVIII века у Мокрину били: Недељкови, Весићи и Попићи. Све те три фамилије су се у Мокрин населиле из Кањиже. По томе се може претпоставити да су и Крстини дошли у Мокрин из Кањиже.

У списку граничара у Кањижи 1720. године, постоје два домаћина са презименом Иванов. Атанацко Иванов обрађује 9 пожунских мера оранице, има једну косу ливаде и једну мотику винограда. Урош Иванов је без земље, а за живот зарађује као надничар.⁴ Не знамо да ли су они у родству са Крстом Ивановим из Мокрина, тј. са родом Крстин.

На крају је код свих преовладало презиме бележено у пореским списковима 1776–1810. године, како је већ виђено код неких других родова. Свештеници су бележили исте особе под различитим презименима, али су у пореским списковима презимена пореских обвезника углавном била константна. Када је државна администрација успела да наметене забрану промене презимена, у великој већини случајева је за презиме узето оно које је бележено у пореским списковима.

Постојали су и други становници Мокрина који су бележени као Иванов, Јованов и Крстин, а нису у родству са потомцима Крсте Ивановог.

Сава Рељин (1757–?) је по оцу Јовану бележен и као Јованов.⁵ Потомци су носили презиме Јованов.

Јован Иванов (1824–1885) је забележен као зет у кући Бајшански.⁶ Вероватно је у Мокрин дошао са стране.

³ Оба податка су из Протокола умрлих храма СПЦ у Мокрину.

⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком 18. века*, Нови Сад, 1966, стр. 377–378

⁵ Милош Деспотов, *Књига крштених 25. 11. 1796, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Домовни протокол 1842–1859, бр. куће 3146/1428.

Крајем XVIII века умрла је Јока, супруга Стефана Иванова, из парохије Црњанске.⁷ Забележена је и као кћи Мије кравара.

Крајем XVIII века, у протоколима венчаних, забележен је Георгије Крстин и његова супруга Јулијана „прежде бивши Егрички жител“.⁸

Касније је такође било досељеника у Мокрин са наведеним презименима: Милан Јованов – зет⁹, Владимир Јованов – приведен¹⁰, Ранко Јованов¹¹ – слуга из Тараша, Драга Богдана Јованов (1924–?)¹².

На основу расположивих података, Илија Иванов (?–1786), Павле Јованов (?–?), Михајло Крстин (~1735–1813), Андрија Крстин (?–1780) и Симеон – Сима Крстин (~1750–1832) су синови Крсте Иванова, па се зато бележе као Крстини, Иванови и Јованови.

За Симеона је бележено и да је брат Михајлу¹³ и да је Симеон Михајла Крстина, што обично значи да је Симеон син Михајла. У овом родослову је стављено да су браћа, а други запис вероватно треба читати као: „Симеон из куће у којој је Михајло домаћин“.

Из пореског списка за 1776. годину види се да Илија Иванов обрађује целу сесију земље (34 јутра), 9/16 јутара винограда и 10 јутара иберланда.

Павле Јованов обрађује целу сесију земље, 1–1/16 јутара винограда, а иберланд не обрађује.

Михајло Крстин такође обрађује целу сесију земље, чак 2–10/16 јутара винограда и 28 јутара иберланда.¹⁴ За тако велику површину под ораницама, а нарочито под виноградом, Михајло је сигурно морао ангажовати додатну радну снагу, јер је са њим у домаћинству био још само брат Симеон. Брат Андрија је 1776. године изашао из куће, а умро је четири године касније.¹⁵

Највише података забележено је о Симеону – Сими (1755–1832). Јануара 1814. године Сима је приложио 2 форинте за оглашавање звона, а јануара 1817. године приложио је 3,5 форинти за славу Свети Јован.¹⁶

На основу последњег податка поуздано знамо да Крстини нису мењали славу бар два века. Сима је састављао тестамент 28. јануара 1828. године и у њему је изрекао своју последњу вољу:

„Када су наша два сина, Аћим и Дионисије, из куће изашли, целу сермију у марви находјаштуса на пет равних талова поделили јесмо; нами долу потписатиму име подушја један тал; два синовом у кући заоставшим, Илији и Павлу, а именоватим два синовом кои су из куће изашли, сваком по један тал издали јесмо.

Сувачу до смрти наше за препитаније наше задржавамо, а после смрти сва четири сина уживати да имаду.

Сваком сину по једну кућу направили јесмо.

Што се винограда тиче, после смрти наше чрез мјестне поглаваре на четири тала поделити да се имаде.

Кћери нашој Петри, у Чоку за Ђуру Наумова удатои, дали смо за живота једну краву; јештер после смрти наше код нас заостаха два сина, Илија и Павао, от нашег тала 6 оваца дати да морају; и тако она ништа више тражити да нема.“¹⁷

Сувача која се спомиње у тестаменту је подигнута на плацу број 750, на коме је кућа Симиног најстаријег сина Јоакима – Аћима између 1824 и 1848. године. У домовном протоколу 1842–1859. године, сувача на броју 750/561 је власништво Симиног најмлађег сина Павла (1794–1865).

У записнику о саслушању Паје Крстина и његовог сина Орестија 20. 1. 1865. године по питању кривичног дела адвоката Михаила Трифунца, наводи се да Паја има: пола сесије старе земље и 10 ланаца (вероватно иберланда), једну сувачу и виноград.¹⁸

Ова очигледно добростојећа породица је, изгледа, убрзо упала у тешкоће.

⁷ Милош Деспотов, Књига умрлих 28. 10. 1791, нав. дело.

⁸ Милош Деспотов, Књига венчаних 14. 1. 1790, нав. дело.

⁹ Домовни протокол 1898–1914, бр. куће 235/164.

¹⁰ Исто, број куће 1231/966

¹¹ Исто, укућанин бр. 161.

¹² Књига завичајника 1942. год. слуга у кући број куће 313/4.

¹³ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

¹⁴ Протокол крштених 22. 5. 1768; 29. 10. 1768.

¹⁵ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

¹⁶ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених 1814–1817, нав. дело.

¹⁷ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Кикинда 1989, страна 457.

¹⁸ ИАКи, фонд 3, кутија 457, спис 83, 1866. Подаци су добијени од Драгољуба Бадрљице.

Павлов син Милутин (1823–?) и Недељков Неца продали су 1876. године 4 јутра иберландске земље Алберту Бергеру за 200 гулдена.¹⁹

Други Павлов син Орестије (1826–?) и Тунић Сава су 1876. године продали 7 јутара иберландске земље Алберту Бергеру за 240 гулдена.²⁰

То је могући разлог што су се Павлови синови Милутин и Орестије са породицама одселили у Србију после српско–турског рата 1878. године. За Милутина и његову породицу постоји запис у црквеним протоколима да се одселио за Србију.²¹ На основу купопродајног уговора из 1892. године, када су браћа Ђура из Александрова и Сава (син Милутина) из Рибнице продали 1.340 квадрата винограда Нови Петкову за 80 форинти, сазнајемо и где су се одселили.²² Од Павлових потомака у Мокрину је остао само Иван (1862–1933), за кога је касније забележено да је нововарац.²³

Добровољци од рода Крстин у Буни 1849. године били су: Јован – Јоца, Теодор – Тоша (1820–?) и Кирил – Ћира (1821–1864). За Јоцу не знамо да ли је то онај који је рођен 1829. године, или 1831. године.

Крстин Георгије – Ђура (1842–1875), син Ненада (1815–1859), налазио се у затвору 30. 10. 1875. године због туче, а постојала је сумња и да жели да избегне војну обавезу.²⁴

Добровољац у српској војсци у Првом светском рату био је Милан (1886–1941).²⁵

Мара – Велинка (1900–?), супруга Миланова (1886–1941), рођена је Дражић, Софија (1910–?), супруга Георгија – Ђуре (1906–1998), рођена је Кнежев, Савина (1905–?) супруга Даница (1907–?) рођена је Танацков у Кикинди, Лукина (1909–?) жена Мила (1912–?) рођена је Прокић, Божићарова (1914–?) жена Зорка (1916–?) рођена је Лагунцин, Гаврилова (1928–?) жена Негица (1935–?) рођена је Миладинов у Башаиду, Николина (1902–1953) супруга Марија (1907–?) рођена је Мандић, Петрова (1909–?) супруга Драгица (?–?) рођена је Зрнић, Стефанова (1910–?) супруга Софија (?–?) рођена је Трнић, Бошкова (1912–?) супруга Радојка (1914–?) рођена је Дилбер, Миланова (1916–?) супруга Љубица (1922–?) рођена је Кљајић, Никифорова (1914–1965) супруга Велинка (?–?) рођена је Камцијаш, Данилова (1915–?) супруга Љубица (?–?) рођена је Лињачки, Маркова (1921–?) супруга Ружица рођена је Рељин, Георгијева (1927–?) супруга Радојка (?–?) рођена је Дамјановић.²⁶

У Историјском архиву Кикинде постоје купопродајни уговори који нам пружају додатне податке о роду Крстин из Мокрина:

Крстин Дана је 1876. године продала 5 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 240 гулдена.²⁷ Даница је купила кућу са плацем у Кикинди од мајке Малацков Феме из Сент Миклоша за 800 форинти. Године 1883. она продаје шестину сесије Цинегеу Јаношу и Вероники из Кикинде за 900 форинти.²⁸

Крстин Кристина је продала 1878. године 5 јутара иберландске земље Живковић Марији за 100 гулдена.²⁹

Крстин Младен – Миша (1851–1918), берберин из Мокрина, продао је кућу жени Мисирки (1852–?) за 160 форинти.³⁰

Крстин Васа је 1878. године продао брату Пери земљу за 60 форинти.³¹

Сестре Крстин из Мокрина су 1880. године продале кућу са плацем у Великој Кикинди Паји Гранфилу, земљораднику из Велике Кикинде.³²

¹⁹ Терхеш-Телечки Ева, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916. Аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/361 16.11.1876. Велика Кикинда, стр. 49.

²⁰ Исто, Ф. 31, 1/103 17.1.1876. Велика Кикинда, стр. 21

²¹ Домовни протокол 1880–1898. године, број куће 493.

²² Терхеш-Телечки Ева, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916. Аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 10/3625 6.10.1892. Велика Кикинда, стр. 99.

²³ Домовни протокол 1915–1960. године, број куће 668/525.

²⁴ ИАКи, фонд 3, 522/II, спис 75. Податак добијен од Драгољуба Бадрљице.

²⁵ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Мокрин 1997, стр. 41.

²⁶ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

²⁷ Терхеш-Телечки Ева, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/104. 17. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 21

²⁸ Исто, Ф. 31, 5/1950.17. 9. 1883, Велика Кикинда, стр. 205.

²⁹ Исто, Ф. 31, 2/858. 27. 10. 1878, Велика Кикинда, стр. 99.

³⁰ Исто, Ф. 31, 2/627. 28. 12. 1877, Велика Кикинда, стр. 76.

³¹ Исто, Ф. 31, 2/896. 5. 12. 1878, Велика Кикинда, стр. 103.

³² Исто, Ф. 31, 3/1400. 17. 12. 1880, Велика Кикинда, стр. 153.

Крстин Драга (1867–1888) је 1888. године тестаментом одредила за наследника мужа Средоја (1860–1928).³³

Сестре Крстин су 1903. године продале земљу брату Миливоју за 480 круна.³⁴

Стојаков Светозар из Бочара је усвојио малолетног Миливоја Крстина из Мокрина 1899. године.³⁵

Међу најбољим пливачима Мокрина крајем 20-их година XX века били су браћа Ђура (1906–1998) и Драгољуб – Харика Крстин (1909–?). Драгољуб је био најбољи у пливању испод воде – гњурању.³⁶

„Ђура Крстин рођен 1906. г. је у годинама после Првог светског рата могао да подигне на леђа аутомобил форд, који је био доста висок, да се Ђура могао подвући испод њега. Био је то снажан човек висок 1,90 м, широких леђа, веома лепо развијен.“³⁷

Крстин Вукашина и Маре Драган (1955–), трговац у Мокрину, заслужан за уређење тениских терена у Мокрину на месту старог забавишта и турнира младих играча под именом „Мирослав Антић“. Крстин Драгана Пеђа (1994–), професионални тенисер, репрезентативац Србије, био је у ширем саставу репрезентације Србије марта 2015. године у оквиру Дејвис куп такмичења у Краљеву против Хрватске (5:0).³⁸

Интересантна судбина је Орестија (1826–?) и Ватиме (1827–?) Крстин и њихових потомака, који су се са око 50 породица из Војводине крајем 1879. године одселили у Ниш, где су на 12 км од Ниша према Прокупљу основали село Александрово (названо по сину краља Милана и будућем српском краљу Александру Обреновићу).

Међу оснивачким породицама су кикиндске фамилије: Глигорићи, Кршановићи, Јоца Мештеровић и браћа (у Кикинди су се презивали Сражмештер, а надимак им је био Љуштикин), Пинтеровићи, Продановићи, Рајковићи (Аца и Стеван), Ракић Велемир, Драгољуб, Иван и Милош – сви браћа.

Мокринске фамилије: Арацковић/Арацки, Крстићи/Крстини и Секулић Светозар и Крста. Презимена су забележена у „посрбљеном облику“ са -ић на крају. Више о исељеним Мокринчанима и њиховим потомцима написано је у прилогу: „Исељеници у Србију 1880. године“.

Ђура Крстин (1906–1998) и Димитрије Кнежев (909–?) са породицама у САД

Драган Крстин (1955–) са супругом и сином Предрагом – Пеђом (1994–)

³³ Исто, Ф. 31, 7/2990. 30. 9. 1888, Велика Кикинда, стр. 39.

³⁴ Исто, Ф. 31, 16/5376. 7. 9. 1903, Велика Кикинда, стр. 267.

³⁵ Исто, Ф. 31, 14/4825. 24. 11. 1899, Велика Кикинда, стр. 214.

³⁶ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 175.

³⁷ Исто, стр.184.

³⁸ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Ружа и Марко – Милован Крстин–Пеђалов (1921–?) око 1980.

Драгомир Крстин (1944– ?)

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ЛАДИЧОРБИЋ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
173	Лука Ладичорба	183/173	Лука Ладичорбић	183/173	Лука Ладичорбић	183/173	Лука Ладичорбић	183/173	Лука Ладичорбић	183/ 173	Лука Ладичорбић	183/ 173	Лука, Петра Ладичорбић	183/ -	Петра Ладичорбић	183/ 307	Лука Ладичорбић
422	Арсен Ладичорба	183/422	Арсен Ладичорбић	183/422	Арсен Ладичорбић	183/422	Арсен Ладичорбић	183/422	Арсен Ладичорбић	183/ 422	Арсен Ладичорбић	183/422	Арсен Ладичорбић	183/422	Арсен Ладичорбић	183/ 312	Арсен Ладичорбић

Списак пореских обвезника 1776. године рода ЛАДИЧОРБИЋ²

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
173	Ладичорба Лука	Л	1/2 суваче Н -374, 1/4 Рак. казан, Арсен братов син Н 422	1/1	2-6/16	6-30	11-20	-48	20-24		-15	5-10	3-00	2-00
422	Ладичорба Арсен	Л	(из Н-173)	1/1	=	6-30	11-20	=				5-10		

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу,

Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 фординти и 30 крајцара

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду ЛАДИЧОРБИЋ

Род Ладичорбић се населио у Мокрин из Сенте.³ У попису граничара-домаћина 1720. године у Сенти забележен је Никола Ладичорбић. Обрађивао је 9 пожунских мерова оранице и 2 косе ливаде.⁴ Највероватније је Никола предак рода Ладичорбић у Мокрину. Ово презиме се није мењало, а само је у пореском списку 1776. године забележено као Ладичорба.⁵

Јован Ладичорбић се населио у Мокрин из Сенте, а приликом преласка остао је дужан цркви у Сенти 8 форинти и 1 форинту интереса. Као и остали дужници, Јован није одрицао дуг, него је тврдио да ће га употребити за зидање цркве у Банату, тј. у Мокрину.

Лука (1740–1811) и Арсен (~1757–1820) су 1776. године плаћали порез на целу сесију земље. Лука је имао $\frac{1}{2}$ суваче, $\frac{1}{4}$ ракијског казана, а обрађивао је 2–6/16 јутара винограда и 68 јутара иберландске земље.⁶ Очигледно је да су спадали у најимућнији слој становништва Мокрина.

На кућном броју 183/173 у XVIII веку су умрле Манда (1701–1777), Ана (1750–1778) и удова Рокса (?–1799), све забележене као Ладичорбић. Ни за једну од њих није забележено чија је била супруга.

Павел Ладичорбић (1782–1830) је 19. 8. 1817. године дао прилог – „добровољну милостињу“ – од 3 форинте. За оглашавање звона Павел је 11. 2. 1817. године платио 1 форинту, а 14. 8. 1817. године 5 форинти. Павелов брат Петар – Пера је за исту намену 1815. године платио 2 форинте.⁷

Добровољац у Буни 1849. године био је Лаврентије – Ловра – Аврам Ладичорбић (1831–1867), бубњар.⁸

Међу 30 мокринских „великопорезника“ (оних који су плаћали највећи порез), био је Јанко Ладичорбић (1804–1878).⁹

Уговором о поклону састављеном пред бележником и сведоцима, Обрад Ладичорбић (1864–1942) поконио је 21. 2. 1884. године жени Милеви у власништво четвртину урбар сесије и део винограда.¹⁰

Сестре Ладичорбић продале су 1901. године виноград стрицу Емилу за 500 круна.¹¹

Катица Ладичорбић је продала 1903. године два јутра земље сину Вељку (1878–1914) за 200 круна. У исто време Голушин Бојана из Карлова продала је брату Вељку Ладичорбићу трећину куће за 200 круна, земљу за 400 круна у готовом, и он је преузео њен дуг од 2.300 круна.¹²

Ладичорбић Сида (1832–?) и Милан (1863–1930) продали су земљу 1902. године рођаку Ладичорбић Станку (1868–1922) за 500 круна.¹³ Станко је купио 1903. године земљу од породице Дицков из Аде (Мокрина) за 1200 круна.¹⁴

На име Ладичорбић Обрада (отац) стигло је званично обавештење из Војне болнице царске Русије, Павлодар, Омск, да је: „1915. г. фебруара месеца 22. дана умро у војном лазарету у Павлодару редов 29. пука (Напомена Д.П.Б.: аустроугарске војске) Ладичорбић Веселин, ожењен, 26 л. стар.“

Веселиновом брату Паји Ладичорбићу) стигао је телеграм да је Веселин преминуо 7. марта 1915. године од туберкулозе.

„Из сачуваног Записника, вођеног у Мокрину 9. децембра 1921. год., сазнајемо да је жена покојног Веселина била Јелена Томашев (рођ. 1894. год. у В. Кикинди), која је

³ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 27.

⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком XVIII века*, Нови Сад, 1966, стр. 375.

⁵ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Исто

⁷ Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених 1814–1817*, нав. дело

⁸ Драгољуб Бадрљица, *Попис добровољаца у Буни, Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005. Године; *Историјски архив Кикинда*, 3, 394, сп. 45.

⁹ Васа Стајић, *Великокикински диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 211.

¹⁰ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 5/2081. 21. 2. 1884, Велика Кикинда, стр. 218.

¹¹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 15/5049. 7. 10. 1901, Велика Кикинда, стр. 235.

¹² Исто, Ф. 31, 16/5373, 5374, 5375. 4. 7. 9. 1903, Велика Кикинда, стр. 235.

¹³ Исто, Ф. 31, 15/5100. 4. 2. 1902, Велика Кикинда, стр. 240.

¹⁴ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 16/5298. 19. 3. 1903, Велика Кикинда, стр. 260.

вољна са Живојином Поповим (рођ. 1875. год. у Мокрину) у брак ступити. Први муж јој је у Павлодару (Сенпалатинска област) умро.

Као двојица сведока јављају се Душан Станаћев Карловачки и Аркадија Крстоношић вел. кикиндски становник, који су навели податак о падању у руско заробљеништво 1914. године, месеца септембра, 'и цело време заједно смо били у једном лагеру. Веселин Ладичорбић месеца јануара 1915. год. оболео је и 7. марта 1915. год. у болници умро, те смо нас двојица Веселина Ладичорбића леш видели и сахранили.'¹⁵

Ладичорбић Петра Милош – Мица (1940 – Београд, 2011) завршио је Војну поморску академију, био је мокрински рукометаш из првих година, рукометни тренер, војни изасланик Југославије, СР Југославије и СЦГ у Лондону и Атини.

Ладичорбић Миливој (1892–1980), из САД је дошао 1916. године на Солунски фронт као српски добровољац, писац занимљивог животописа који је послужио многим потоњим истраживачима мокринске прошлости.¹⁶ Миливој Ладичорбић и Коста Фишеков су 1912. године основали организацију Социјалдемократске странке.¹⁷

Паја Ладичорбић је био деоничар Мокринске народне штедионице основане 1887. године и једно време и њен председник.¹⁸

Обрад (1864–1942) је био члан Општинског одбора 1918. године.¹⁹

Ладичорбић Саве и Велинке Зоран (1947) завршио је Грађевинску техничку школу у Кикинди, а у Њујорку (где живи и ради) је од 1970. године модни креатор светског значаја.²⁰

Подаци из најновијег домовног протокола (1915~1960):

Велинка, супруга Савина (1907–?), рођена је као Француски у Кикинди. Љубица Безбрадица (1910–?) је супруга Божидарова. Катица Олајцин је супруга Обрадова (1913–?). Велинка Симић је супруга Вељкова (1924–?). Јелена Трњић (1928–?) је супруга Драгутинова. Јелена Коледин (Ђала, 1926 – ?) је супруга Миркова. Даринка Мандић (1930–?) је Јованова супруга.

Радивој – Рада Ладичорбић (1904–?)

Миливој Ладичорбић (1892–1980), 1916.

¹⁵ Драгољуб Бадрљица, Мокринчани у Русији и Руси у Мокрину, Прилози за *Мокрин јуче*, 98.

¹⁶ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

¹⁷ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 96.

¹⁸ Исто, стр. 108.

¹⁹ Исто, стр. 139.

²⁰ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Свадба Обрада Ладичорбића (1913–?)

Владимир Дамјененко, његова супруга Драгојла рођена Чобанов, Велинка (1908–?), Сава (1907–?) и њихов син Зоран

Велимир – Вељко Ладичорбић (1878–1914)
са супругом Даринком рођеном Маленчић (1878–1935) и децом

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода **МАРКОВ–РЕЉИЊ**¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМ. ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ./ ЦБ.	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
304	Ђура Марков	328/ 304	Никола Марков	328/ 304	Марков	328/ 304	Јован Марков										
454	Јова Марков	326	Јован Марков	328/ 454	Јован Марков	328/ 454	Јован Марков	328/ 454	Јован Марков	328/ 454	Јован Марков			328/-	Јован Марков	328/773	Јован Марков
		448/ 304	Ђура Марков	448/ 304	Ђура Марков	448/ 304	Ђура Марков	448/ 304	Ђура Марков	448/ 304	Ђура Марков			448/ -	Ђура Марков	448/ 592	Георги Марков
263	Марко Реља																

Списак пореских обвезника 1776. године рода **МАРКОВ–РЕЉИЊ**²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима.

Врсте пореза: 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, 5. порез на виноград – додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. – без грунта = без обрадиве земље, б.к. – без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
304	Марков Ђура	Л	Никола отац, Јован брат Н-454	1/1	1-13/16	10-50	11-20	-37	7-30			5-10		
454	Марков Јован	Л	(из Н-304)	1/2	=	6-30	6-20	=				2-50		
263	Реља Марко	Л	Ђура син	1/2	1-10/16	10-50	6-20	-33	2-06			2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду МАРКОВ–РЕЉИН

Најстарији предак овог рода у Мокрину је Марко. Рођен је крајем XVII века и по њему је овај род добио презиме Марков. Међутим, у црквеним протоколима 1757–1817. године много чешће су бележени под презименом Рељин, по Марковом сину Рељи. У поменутом периоду, у црквеним протоколима припадници овог рода забележени су 67 пута као Рељин, а само 7 пута као Марков. Како је онда преовладало презиме Марков? Изгледа да су и овде порески спискови били одлучујући. У пореским списковима из 1776. године, Реља и син Никола дали су податак да се презивају Марков, па су после тога у пореским списковима бележени искључиво као Марков. Као и код рода Марков–Лацков–Коларски, преовладало је презиме Марков, како је бележено у пореским списковима.

Маркови–Рељини нису у сродству са Марковим–Лацковим, са Марковим–Мркучевим, са потомцима ковача Марка Циганина, ни са неким другим становницима Мокрина који су повремено бележени као Марков, по очевом имену. Ни један род Маркових у Мокрину не потиче од истог Марка.

Маркови–Рељини нису у сродству ни са онима који данас носе презиме Рељин.

Постоје само посредни докази да је Марко Рељин отац, а Никола Рељин син:

- Реља је у црквеним протоколима забележен само два пута и то оба пута као Марков;
- у пореском списку из 1776. године Реља је забележен као Реља Марко;
- Јефта, син Реље Маркова, и Никола Рељин кумују истим особама – Јакову и Макрени Мандић.

Пошто директног доказа нема, веза између Марка и Реље означена је испрекиданом линијом.

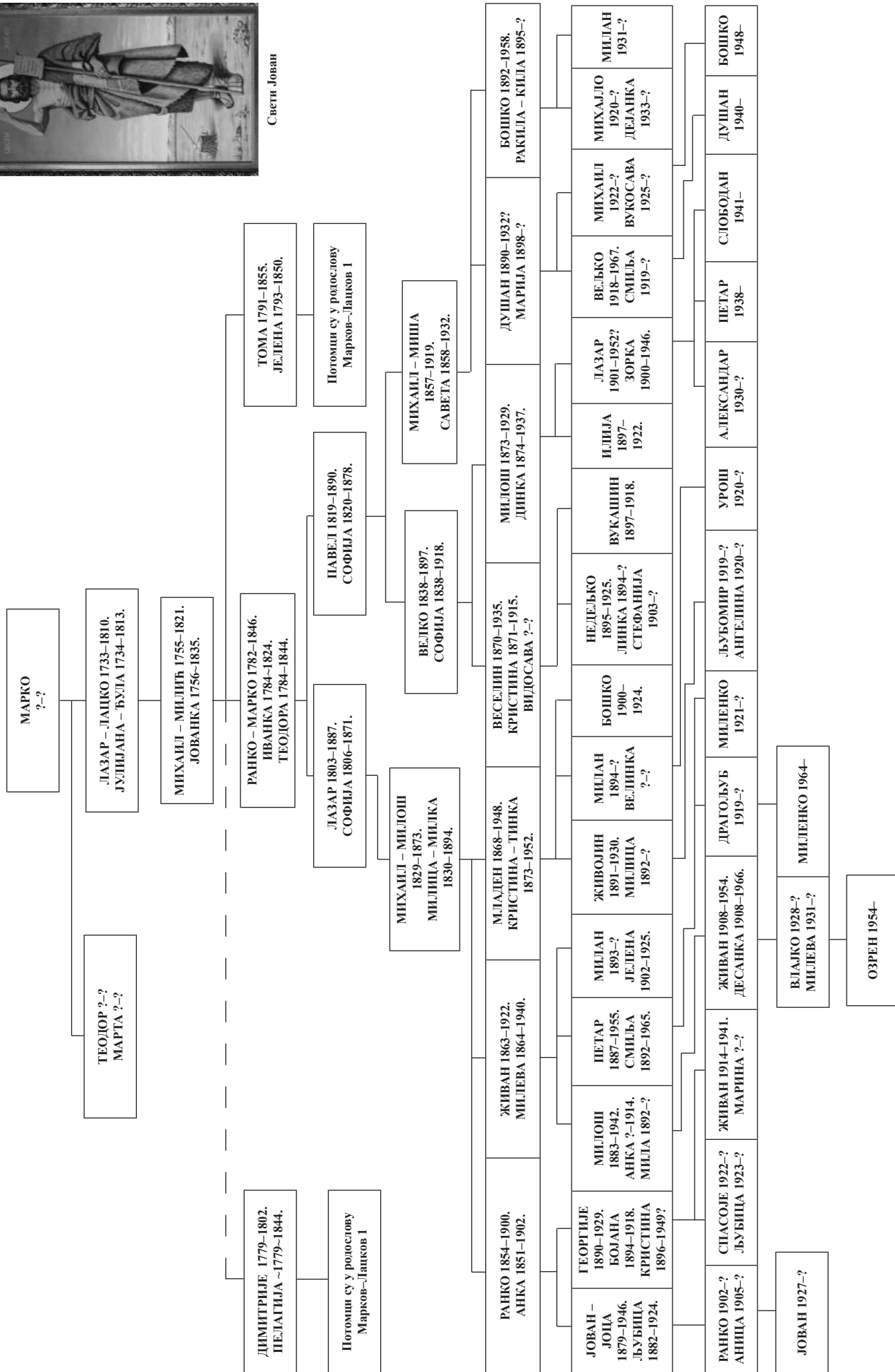
Овај род је нестао из Мокрина крајем XIX века. Лазар (1842–?) није забележен у домовном протоколу 1898–1914. године. Могуће је да се одселио са породицом.

Душан (1867–?) је живео 1898–1914. године као укућан, без жене и деце.

Родослов рода МАРКОВ–ЈАЦКОВ–КОЛАРСКИ 2

Свети Јован

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода **МАРКОВ–ЛАЦКОВ–КОЛАРСКИ**¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.	ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОВОМНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.		
	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	М.Б./Ц.Б.	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	
42	Лазар Марков	46/42	Лазар Марков	46/42	Лазар Марков	46/42	Лазар Марков	46/42	Дмитар Марков	46/42	Митар Марков	46/42	Митар Ранко Марков	46/137	Ранко Марков	46/137	Михаил Марков
369	Милић Марков	46	Милић Марков	-	46/369	Милић Лазар	46/369	Милић Лазар	46/369	Милић Лазар	46/369	Милић Лазар	46/369	Милић Марков	46/369	Милић Марков	-

Списак пореских обвезника 1776. године рода **МАРКОВ–ЛАЦКОВ–КОЛАРСКИ**²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима. Врсте пореза: 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд – додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откушнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. – без грунта = без обрадиве земље, б.к. – без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара		Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
		369	Марков Милић	Л	(из Н-42)	1/1		6-30	11-20					5-10		
		42	Марков Лазар	Л	Милић син Н-369	1/1	1-8/16	6-30	11-20	-30	9-54			5-10		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду МАРКОВ–ЛАЦКОВ–КОЛАРСКИ

Овај род води порекло од Марка Коларског. По њему је настало презиме Марков, како се данас бележи овај род. По Марковом сину Лазару – Лацку (1733–1810) настао је данашњи надимак Лацков, а презиме Коларски су потомци заборавили. Али није увек било тако. Припадници овог рода, у црквеним протоколима, забележени су у периоду 1757–1817. године 57 пута као Коларски, 14 пута као Лацков и 14 пута као Марков. У пореским списковима 1776–1810. године бележени су углавном као Марков. Само је Милић забележен два пута по оцу Лазару као Милић Лазар.

Маркови–Лацкови су дошли у Мокрин из Кањиже.³ Из Кањиже су и фамилије Недељков–Вањешев и Ковачић којима Маркови–Лацкови кумују почетком друге половине XVIII века.

Марко је забележен само четири пута, и то посредно, као отац Лазара и Теодора.

Лазар – Лацко и његов син Милић обрађују по целу сесију земље, јутро и по винограда и 33 јутара иберланда. Толику површину земље нису могли обрађивати сами. Вероватно су имали слуге.

Да је фамилија Марков–Лацков добростојећа знамо по томе што је Милић (1755–1821) купио 1814. године сто у цркви за 10 форинти, а за славу Свети Јован исте године приложио је 1 форинту.⁴

Димитрије (1779–1802) је вероватно Милићев син. У протоколу крштених је тако забележено, али пошто немамо друге потврде, у родослову су повезани испрекиданом линијом. Димитрије је забележен само у пореским списковима 1796–1803. године, а у пореском списку 1804–1807. године је његово име прецртано, јер је умро 11. 11. 1802.

За Димитријеву супругу Пелагију (1779–1844) је у домовним протоколима 1809–1817. и 1817–1824 године забележено само да је удовица. У домовном протоколу 1824–1842. године пише да је мати Теодора (1797–1874), а тек у протоколу 1842–1859. сазнајемо да је удовица почившег Димитрија (1779–1802). Пелагија је остала у кући породице Марков иако је врло млада остала удовица. То је врло ретка појава – обично су се удовице брзо преудавале.

Марков Димитрије (1831–1898) је продао 4 јутра иберландске земље 9. 2. 1876. године Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 130 гулдена.⁵

Истог дана Марков Паја (1819–1890) продао је истом купцу такође 4 јутра иберландске земље за 130 гулдена.⁶

Марков Миша (1857–1919) продао је плац 9. 10. 1891. године Радовану Кулаузову за 135,50 форинти.⁷

Марков Вељко (1838–1897) продао је земљу Јовић Живи 1. 11. 1896. године за 310 форинти.⁸ Следеће године Вељко је поново продавао земљу. Продао је 11. 10. 1897. године земљу Ранку Маркову (1854–1900) за 140 форинти.⁹ Само дан касније Вељко је продао земљу трговцу Јонашу Брауну.¹⁰

Зорка (1882–?) је после смрти супруга Георгија (1867–1906) одвела сина Велимира (1903–1973) у Варјаш (данас је то Румунија). Сви Велимирови потомци рођени су у Варјашу.¹¹

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 325.

⁴ Милош Деспотов, *Мокрински српски именованослов*, *Књига рачуна црквених 1814–1817*, Кикинда, 2012.

⁵ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/135, стр. 25.

⁶ Исто, Ф. 31, 1/136, стр. 25

⁷ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 9/3419, стр. 80.

⁸ Исто, Ф. 31, 12/4283, стр. 162.

⁹ Исто, Ф. 31, 13/4462, стр. 179.

¹⁰ Исто, Ф. 31, 13/4465, стр. 179.

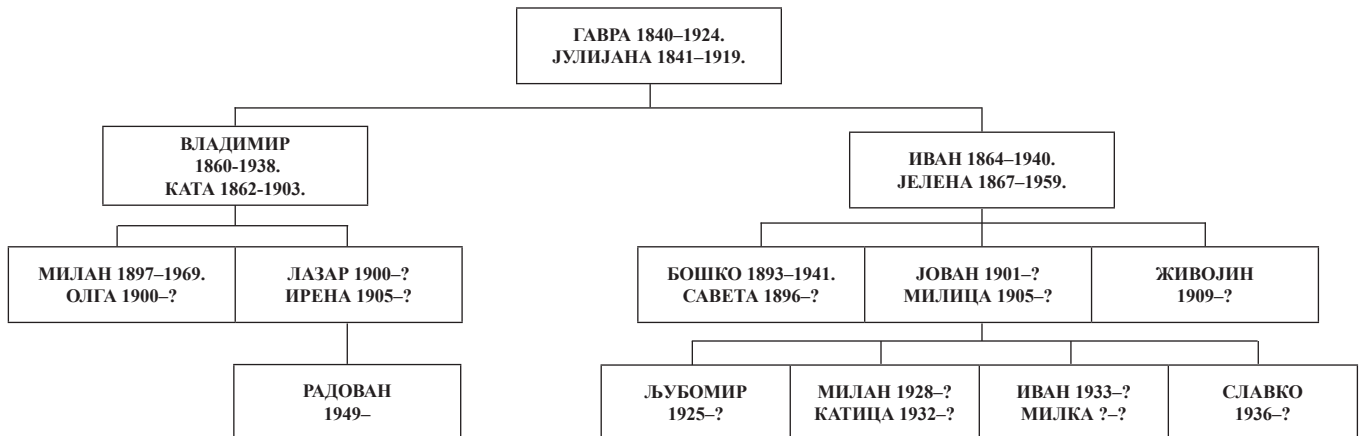
¹¹ Подаци су добијени од Зорана Маркова (1984) из Варјаша.

У домовном протоколу 1915–¹² забележени су неки подаци о супругама у роду Марков–Лацков:

- у кућу Веселина Маркова (1870–1935) је као зет ушао Иван Рацков–Грујић (1904–?);
- удовица Софија Бојин рођена Сараволац је ванбрачна Бошкова (1881–1960) супруга;
- Косана рођена Крцалин (1909–?) је Никифорова (1905–?) супруга;
- Тијана рођена Станишић је друга Петрова (1897–?) супруга. Венчани су 1931. године;
- Катица рођена Грастић (1934–?) је Радованова (1932–?) супруга;
- Јелена рођена Коканов (1902–1925) је Миланова (1899–?) супруга;
- Десанка рођена Камцијаш (1908–1966) је Живанова супруга;
- Мила (1892–?), супруга Милошева, рођена је у Великој Кикинди;
- Милева рођена Трифунов (1931–?), Влајкова супруга, рођена је у Санаду;
- Ракила – Кила (1898–?), Бошкова супруга, рођена је и венчана у Русији;
- Вукосава рођена Петров (1925–?) је Михајлова супруга;
- Дејанка рођена Димитријевић (1933–?) је из Падеја;
- Ангелина рођена Француски је Љубомирова (1919–?) супруга.

¹² Домовни протокол је после Другог светског рата вођен нередовно, а 70-их година XX века је престало свако вођење.

Родослов рода МАРКОВ–МРКУЧЕВ

Гавра Мркучев (1840–1924) је био зет у кући Алексе Попова (1806–1860). У домовним протоколима 1859–1880. и 1880–1898. године бележен је као Мркучев, а од 1898. године као Марков.

За најстаријег сина Владимира (1860–1938) забележено је да је рођен у Тиса Семиклушу (Остојићево), а кћи Марина је рођена 1862. године у Мокрину. Вероватно је Владимир дошао из Тиса Семиклуша и оженио се у Мокрину, потом неколико година живео у Тиса Семиклушу, па се преселио у Мокрин између 1860. и 1862. године, у кућу свог таста.

Списак пореских обвезника 1776. године рода **МАРКОВ–ПУШИЛ–ЦИГАНИН–КОВАЧ**²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима. Врсте пореза: 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
376	Марков Дмитар	Л	КОВАЧ, Марко отац	1/4	=	8-40	3-40	=		4-10		1-40		

Подаци и запажања о роду **МАРКОВ–ПУШИЛ–ЦИГАНИН–КОВАЧ**

Презиме Марков носили су и потомци Марка (?–1785) ковача, Циганина и његове супруге Марије. Марков син Дмитар је такође био ковач. Као домаћин куће, Дмитар је 1776. године имао $\frac{1}{4}$ сесије земље, на коју је плаћао порез у износу од 3 форинте и 40 крајцара, док је на ковачки занат плаћао порез у износу од 4 форинте и 10 крајцара. Други Марков син Теодор је такође плаћао порез на $\frac{1}{4}$ сесије земље 1892–1895. године³, а такође је бележен као ковач. Маркови, потомци Марка ковача, нестали су из Мокрина у првој половини XIX века, или су бележени под другим презименом.

Први ковачи у Мокрину су били искључиво Цигани. Срби су избегавали овај занат, а неко је морао да поправља оружје и пољопривредне алатке, да поткива коње... Један од ковача Цигана забележен је као Андреј пушкар. Ковачи Цигани су дошли у Мокрин са нашим прецима, па чак су и добијали земљу за обраду. Мартинов Мија и Марков Дмитар, обојица ковачи, обрађивали су $\frac{1}{4}$ сесије земље, ковач Павловић Давид $\frac{1}{2}$ сесије земље и 13/16 јутра винограда, а само је ковач Николин Стефан био без земље. Сви су плаћали и порез на ковачки занат од 4 форинте и 10 крајцара.⁴

Истим занатом су се бавили и очеви ковача-домаћина (Мартина, Марка и Николе), забележених у пореским списковима 1776. године.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

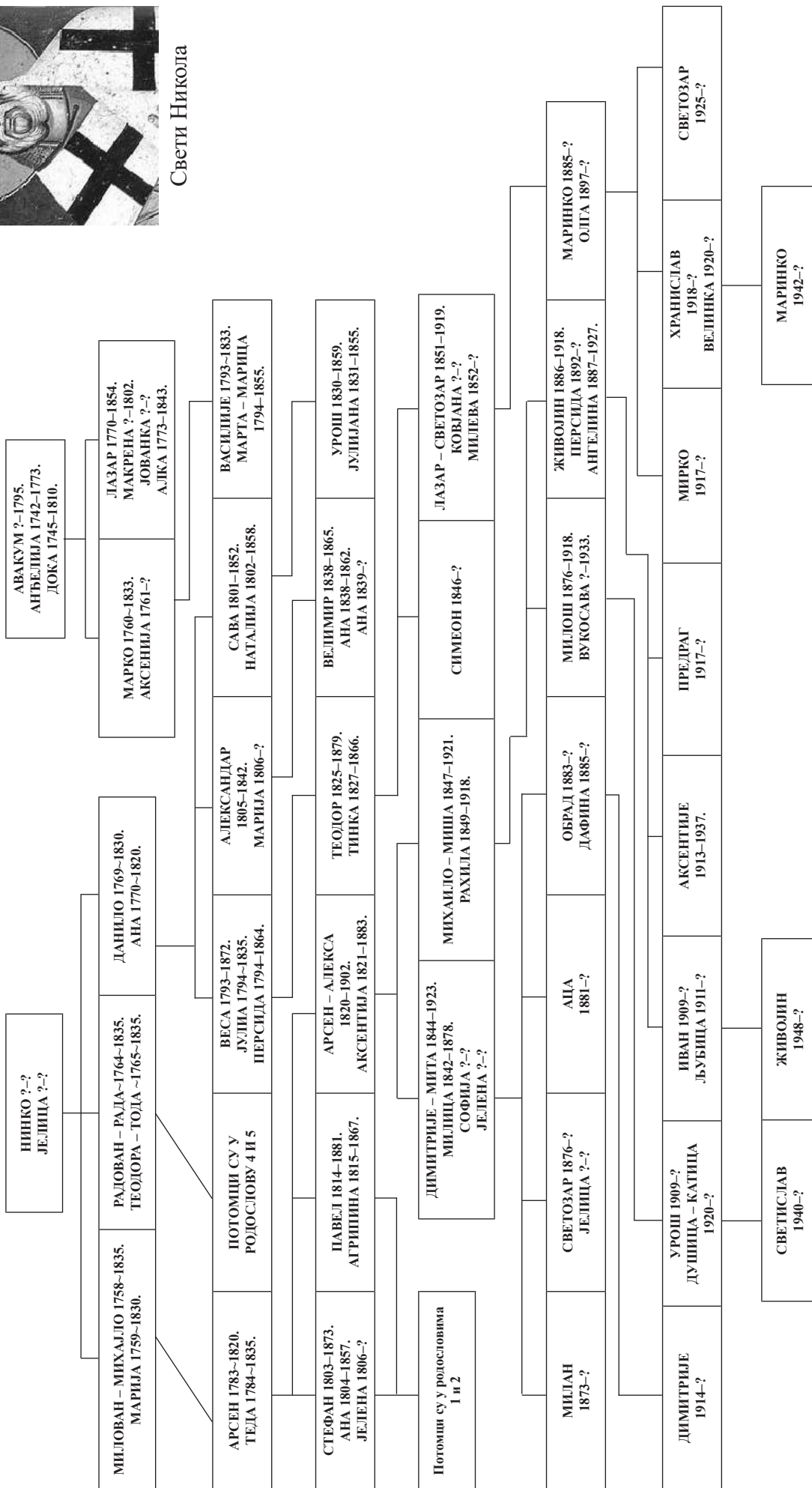
³ Лука Надлачки, *Порески списак за Мокрин 1788–1790*, необјављен рад добијен од Драгољуба Бадрићца.

⁴ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Родослов рода МАЈЛЕНЧИЋ 3

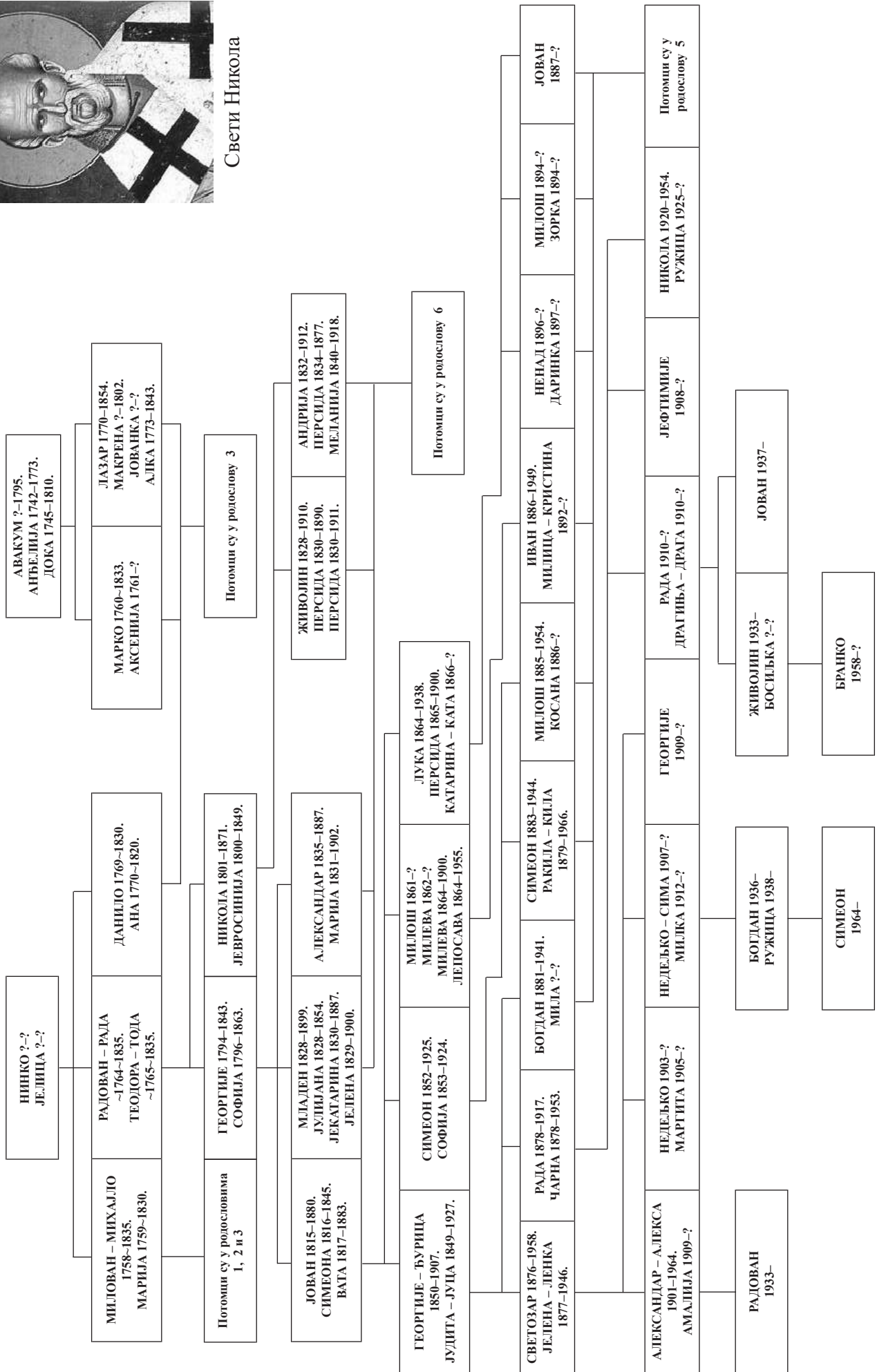
Свети Никола

Родослов рода МАЈЕНЧИЋ 4

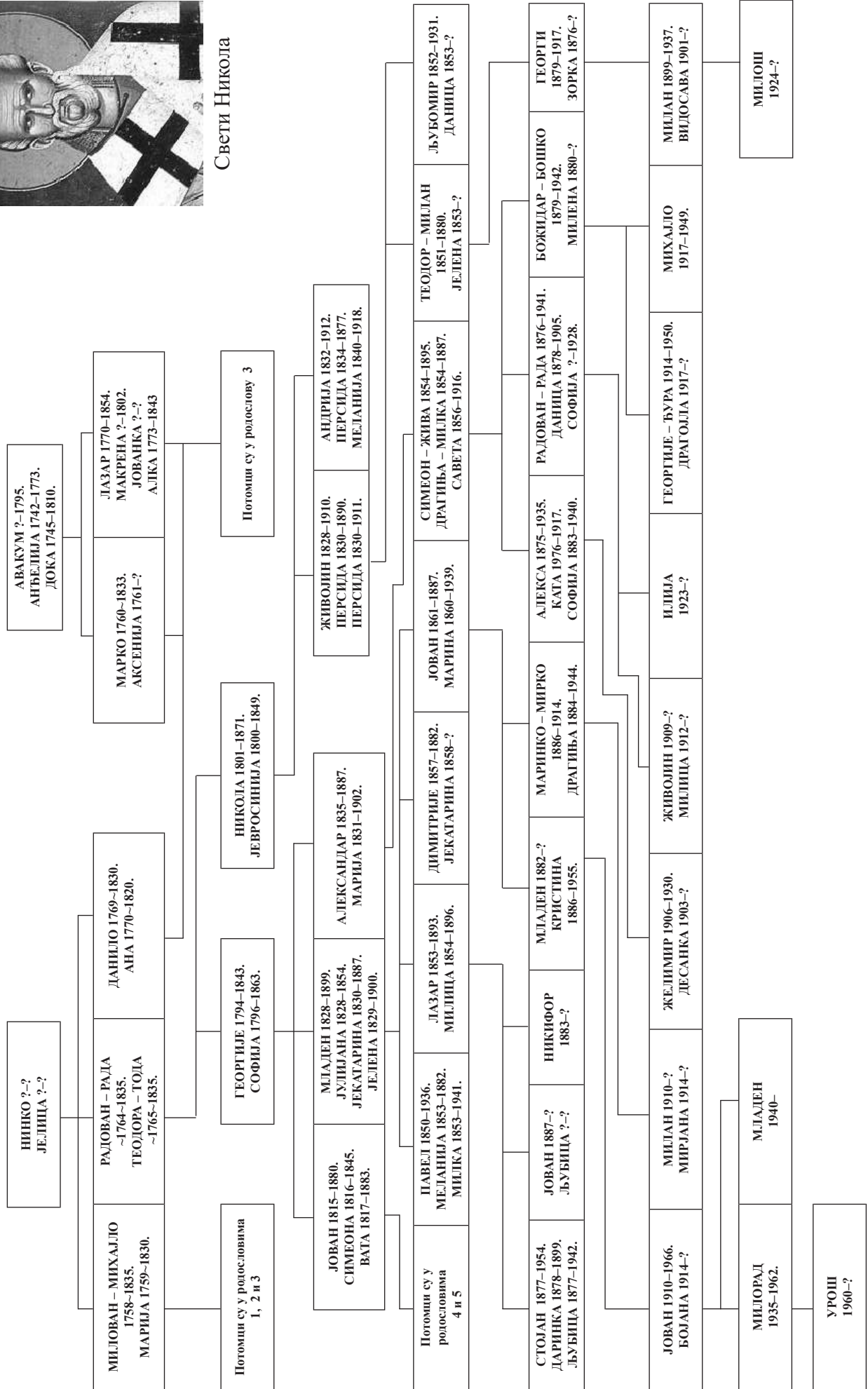
Свети Никола

Родослов рода МАЈЛЕНЧИЋ 6

Свети Никола

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода МАЛЕНЧИЋ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
229	Маленићин Милован	246/ 229	Маленић Милован	246/ 229	Маленић Милован	246/ 229	Маленић Милован	246/ 229	Маленић Милован	246/ 112	Маленић Радован	246/ 112	Маленић Радован	246	Маленић Радован	246/ 528	Маленић Радован
232	Маленић Авакум	249/ 232	Маленић Авакум	249/ 232	Маленић Марко	249/ 232	Маленић Јазар	249/ 232	Маленић Јазар	249/ 232	Маленић Јазар	249/ 232	Маленић Јазар	249	Маленић Челекетић	249/ 525	Маленић Челекетић
		249/ 232	Маленић Сава	249/ 232	Маленић Марко												
														325	Маленић Јаза	325/ 542	Маленић Јазар
				414/ 321	Милована М са 246/229	414/ 321	Маленић Милован	414/ 321	Маленић Милован	414/ 321	Маленић Милован	414	Маленић Милован	414	Маленић Милован	414/ 711	Маленић Михаил
				530	Маленић Марко	530	Маленић Марко	530/ -	Маленић Марко	530	Маленић Марко	530	Маленић Марко	530	Маленић Марко	530/ 628	Маленић Марко
														668	Маленић Данило	668/ 713	Маленић Данил

Списак пореских обвезника 1776. године рода МАЛЕНЧИЋ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, **Врсте пореза:** 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
229	Маленићин Милован	Л		1/2	15/16	6-30	6-20	-19				2-50		
232	Маленићин Авакум	Л		1/1	=	6-30	11-20	=	2-06			5-10		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду МАЛЕНЧИЋ

Род Маленчић је у Мокрин дошао из Сенте, где је 1720. године забележен домаћин Милован Маленица. Обрађивао је 9 пожунских мера оранице и 1 косу ливаде, а виноград није имао.³

Следећи податак о Маленицама–Маленчићима у Сенти је од 13. марта 1752. године. Тада је забележен редов Нинко Маленица, који је остао дужан храму СПЦ у Сенти 15 форинти и 2 форинте интереса. Као и остали дужници, дуг није хтео да врати са образложењем да ће тај новац уложити у градњу цркве у место пресељења у Банату.⁴ Испоставило се да је то место било Мокрин.

Пре пресељења у Мокрин неки сенћански граничари су прешли у Горње компаније Земаљске милиције. Можда је то случај и са Лазаром Маленчићем који је забележен у Идвору 1769. године.⁵

Први сачуван запис о Нинку у Мокрину је од 24. фебруара 1758. године, када се Нинку и Јелици Маленчић рудио син Милован. Кум на крштењу је био Која Риђички „от парохие Сенћанске“, а свештеник Теодор Риђички из Мокрина. Не знамо у каквом су сродству Нинко и Милован који је забележен као домаћин куће у Сенти 1720. године.

Презиме је прво бележено као Маленица, потом Маленичин и Маленчић, а тек крајем XIX века се усталило као Маленчић. Први пут је презиме у данашњем облику Маленчић забележено у домовном протоколу 1842–1859. године, а сви чланови овог рода забележени су као Маленчић тек у домовном протоколу 1898–1914. године.

Маленчића је било и у Сиригу. Петар Маленчић из Сирига венчао се 1787. године у Мокрину, а Василије Маленчић, такође из Сирига, кумовао је на венчању у Мокрину 1792. године Василију Петрићу из Сентивана.⁶ Маленчићи из Сирига можда и нису у сродству са мокринским Маленчићима. Могли би бити потомци и неког другог Маленице.

Не знамо кад је умро Нинко, а његов син Милован је већ 1776. године, са 18 година, домаћин куће. Обрађује половину сесије земље и 15/16 јутара винограда. Милован је општинар општине Мокрин 1791. године.⁷ За Светог Николу је Милован (1758~1835) 1815. године приложио 1 форинту и 2 крајцаре, а његов брат Данило (1769~1830) 30 крајцара.⁸

Авакум Маленчић је такође домаћин 1776. године. Обрађује целу сесију земље и 7 јутара иберланда. По кумовима се види да су Авакум и Нинко у блиском сродству. Могли би бити браћа. Авакумова грана се гаси са његовим унуком Василијем (1793~1833), па тако данас сви мокрински Маленчићи воде порекло од Нинка.

Међу Мокринчанима који су плаћали највећи десетак на посејану површину 1843. године, забележен је Паја Маленчић (1814–1881).⁹

И касније су међу онима који плаћају највећи порез у Мокрину бележени Маленчићи. Тако је 1871. године забележен Алекса Маленчић¹⁰, али не знамо да ли је то Александар (1835–1887), или Арсен – Алекса (1829–1902).

Добровољац у Буни 1849. године био је Младен Маленчић (1828–1899).

Сима Маленчић (1852–1925) је купио кућу у Мокрину и целу урбаријалну сесију земље 1877. године од Љубице Симић из Сараволе.¹¹

Попов Нова је продао 1881. године празан плац Лази Маленчићу за 200 форинти.¹²

Младен Маленчић (1828–1899) је купио 1878. године осмину урбаријалне сесије Живанић Дине за 640 форинти.¹³

³ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком XVIII века*, Нови Сад, 1966, стр. 374.

⁴ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 27.

⁵ Срета Пецињачки, Индивидуална расподела земље идворским граничарима 1769. године, *Зборник Матице српске за историју*, број 7 Нови Сад, 1973.

⁶ Милош Деспотов, Протоколи венчаних храма СПЦ у Мокрину, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁷ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 413.

⁸ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених, нав. дело.

⁹ Васа Стајић, нав. дело, стр. 310.

¹⁰ Исто, стр. 211.

¹¹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 2/595. 22. 11. 1877, Велика Кикинда, стр. 73.

¹² Исто, Ф. 31, 41/1459. 22. 3. 1881, Велика Кикинда, стр. 159.

¹³ Исто, Ф. 31, 2/870 9. 11. 1878, Велика Кикинда, стр. 101.

Жигић Живка из Башаида и Маленчић Софија из Мокрина продали су 1876. године 10 јутара земље Шандору Левију, земљораднику из Мокрина.¹⁴

Маленчић Жива (1828–1910) поконио је 1901. године унуцима Љуби и Ђурици све имање, под условом да се брину о њему и баби до краја живота.¹⁵ Тако пише у извору, али у нашем родослову: Љубомир – Љуба је син, а Георгије – Ђурица је унук и сви су из Мокрина, а не из Кикинде, како је наведено у извору. Ове податке треба проверити и у кикиндским домовним протоколима.

Маленчић Андрија (1832–1912) је 1899. године продао земљу Голић Даринки за 1.000 форинти.¹⁶

Земљорадници Маленчић Јова и Кристина Недин из Карлова су 1903. године склопили брачни уговор.¹⁷ Јова је вероватно Никола – Јован (1836–1907), а Кристина његова трећа супруга, која није ни забележена у домовним протоколима.

Маленчић Лаза (1851–1919) продао је 13. децембра 1890. године кућу са плацем Петру Гелерту из Готлоба за 300 форинти,¹⁸ а 16 дана касније купио је кућу са плацем од Ђуре Дудића.¹⁹

Маленчић Паја (1850–1936) је рођаци Маленчић Марини 1900. године продао 4 јутра земље за 1.000 круна.²⁰

Да је Маленчића осим у Мокрину и Сиригу било и у Ђали, сазнајемо из купопродајног уговора из 1897. године, када је Маленчић Велимир из Ђале купио четвртину урбаријалне сесије за 2.000 форинти.²¹

Кнежеви Мокрина су били Алекса (1875–1935) у периодима 1913–1917, 1924–? и 1929– 1931. године и Богдан (1879–1960) у периоду 1921–1924. године.

Српски добровољци из фамилије Маленчић у Првом светском рату били су: Јован, Стојан (1877–1954), Милош (1894–?) и Марко (1894–1922).²²

Потомци Душана Маленчића (1870–1919) Џери Мален и његов син Дан Мален живе у САД.²³ За Душановог сина Милоша (1892–?) је забележено да живи у Кливленду.²⁴

У САД је 1907, 1925 и 1934. године путовао Обрад Маленчић (1883–?), његова жена Дафина (1885–?) 1920. године, а син Димитрије – Дмитар (1914–?) отпутовао је у САД 1926. године. Изгледа да су тамо и остали.²⁵

Јован Маленчић из Мокрина, рођен 6. септембра 1895. године, од оца Душана Маленчића и мајке Маре рођене Телечки, проглашен је за умрлог, а као дан његове смрти сматра се 2. децембар 1919. године. Предлагач поступка Орестија Маленчић из Мокрина, брат наведеног, указује на податке да је Јован још 1915. године као аустроугарски војник упућен на фронт у Русију. „За време ратних догађаја губи му се сваки траг, а по завршетку рата и ратних догађаја није се вратио кући нити се пак шта сазнало о његовој судбини.“²⁶ Као сведоци се јављају Славко Гаврилов и Светозар Камџијаш (Општински суд у Кикинди, Р–број 334/63, одлука је донета 27. јуна 1964. године, судија Загорка Баштованов).²⁷

Нека девојачка презимена удатих за Маленчиће:

- друга супруга Ивана – Раде (1864–1912) била је Кристина – Јела рођена Коцкар (?–1932);
- супруга Добривоја – Паје (1902–?) била је Наталија рођена Попов (1906–?);
- супруга Стеванова (1907–?) била је Ленка рођена Зрнић (1910–?);
- Орестијева (1900–?) супруга Јелена (1904–?) рођена је Тешин;
- Јованова (1915–1948) супруга Даница (1920–?) рођена је Бошков;
- Миливојева (1914–1946) супруга Катица (1920–?) рођена је Ђомпарин;

¹⁴ Исто, Ф. 31, 1/204. 5. 3. 1876, Велика Кикинда, стр. 32.

¹⁵ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 15/5050. 11. 10. 1901, Велика Кикинда, стр. 235.

¹⁶ Исто, Ф. 31, 14/4714. 13. 3. 1899, Велика Кикинда, стр. 203.

¹⁷ Исто, Ф. 31, 16/5279. 26. 2. 1903, Велика Кикинда, стр. 258.

¹⁸ Исто, Ф. 31, 8/3254. 13. 12. 1890, Велика Кикинда, стр. 64.

¹⁹ Исто, Ф. 31, 8/3264. 29. 12. 1890, Велика Кикинда, стр. 65.

²⁰ Исто, Ф. 31, 14/4849. 30. 1. 1900, Велика Кикинда, стр. 216.

²¹ Исто, Ф. 31, 13/4373. 29. 3. 1897, Велика Кикинда, стр. 170.

²² Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату 1914–1918*, Мокрин, 1997, стр. 41.

²³ Добрица Маленчић, *Моји породични корени Маленчић*, необјављен рад.

²⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

²⁵ Интернет: EllisIsland, Passenger lists.

²⁶ Драгољуб Бадрљица, *Мокринчани у Русији и Руси у Мокрину, Мокрин јуче 98*.

²⁷ Исто.

- Драгољубова (1917–?) супруга Христина (1922–?) рођена је Мирков;
- Иванова (1911–?) супруга Наталија (1911–1942) рођена је Шокловачки;
- Недељкова (1912 – ?) супруга Бојана (1914–?) рођена је Кеџић;
- Станкова (1906–1965) супруга Смиља (1910–?) рођена је Ковачев;
- Урошева (1909–?) супруга Душица (1920–?) рођена је Јолић;
- Иванова (1909–?) супруга Љубица (1911–?) рођена је Свирчев;
- Алексина (1901–1964) супруга Амалија (1909–?) рођена је Јолић;
- Недељкова (1903–?) супруга Маргита (1905–?) рођена је Бајић;
- супруга Недељка – Симе (1907–?) је Милка (1912–?) рођена Туцаков из Иђоша;
- Радина (1910–?) супруга Драгиња (1910–?) рођена је Кеџић;
- Богданова (1936–?) супруга Ружица (1938–?) рођена је Мијаиловић;
- Живојинова (1933–?) супруга Бисерка рођена је Галешев;
- Стеванова (1904–1941) супруга Љубица (1905–?) рођена је Зарић;
- Илијина (1910–?) прва супруга Даница (1909–?) рођена је Јеловац, а друга Даринка (1910–?) рођена Терзин је из Кикинде;
- Душанова (1914–?) супруга Невенка – Милева (1919–?) рођена је Уверић;
- Стеванова (1913–?) супруга Јованка рођена је Марков;
- Ђурина супруга (1917–?) Марија (1921–?) рођена је Пејаков;
- Лукина (1921–?) супруга Милена рођена је Недељков;
- Јованова (1910–1966) супруга Бојана (1914–?) рођена је Попов;
- Миланова (1910–?) супруга Мирјана (1914–?) рођена је Перкучин у Новом Кнежевцу;
- Георгијева (1914–1950) супруга Драгојла (1917–?) рођена је Чобанов.²⁸

Маленчић Илија Марчић (1923–?) био је фудбалер новосадске „Војводине“ после Другог светског рата.²⁹ Син је Радована – Раде (1876–1941) и Софије (?–1928) рођене Марчићев. По мајчином девојачком презимену настао је надимак Марчић.

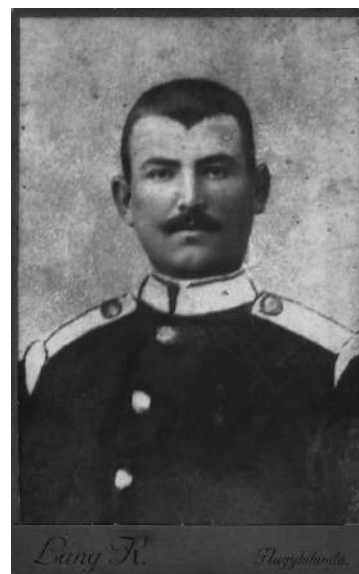
Маленчић Милана и Мирјане Спасоје (1940–?) дипломирани је инжењер агрономије, председник ИВ СО Кикинда, дугогодишњи руководилац, политички радник.

Маленчић Ката (1953) рођена Проданов (кћи Стевана и Смиљке), дипломирани је правник, судија, председник Општинског суда у Кикинди (1998–2008).

Маленчић Ненад (1988) је рукометни репрезентативац, освајач златне медаље на Медитеранским играма одржаним у Италији 2009. године.³⁰

Христина рођена Коцкар (?–1932), Север (1888–?) и Иван (1911–?), сви Маленчић

Маринко – Мирко Маленчић (1886–1914) око 1913.

²⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

²⁹ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

³⁰ Исто.

Вршидба код Маленчићих током Другог светског рата. Парњача "умрат" и "хоферов" греш. Могуће да је мајстор гепез (у белој кошуљи са бициклом и средини слике) Тоника Хилгер?...

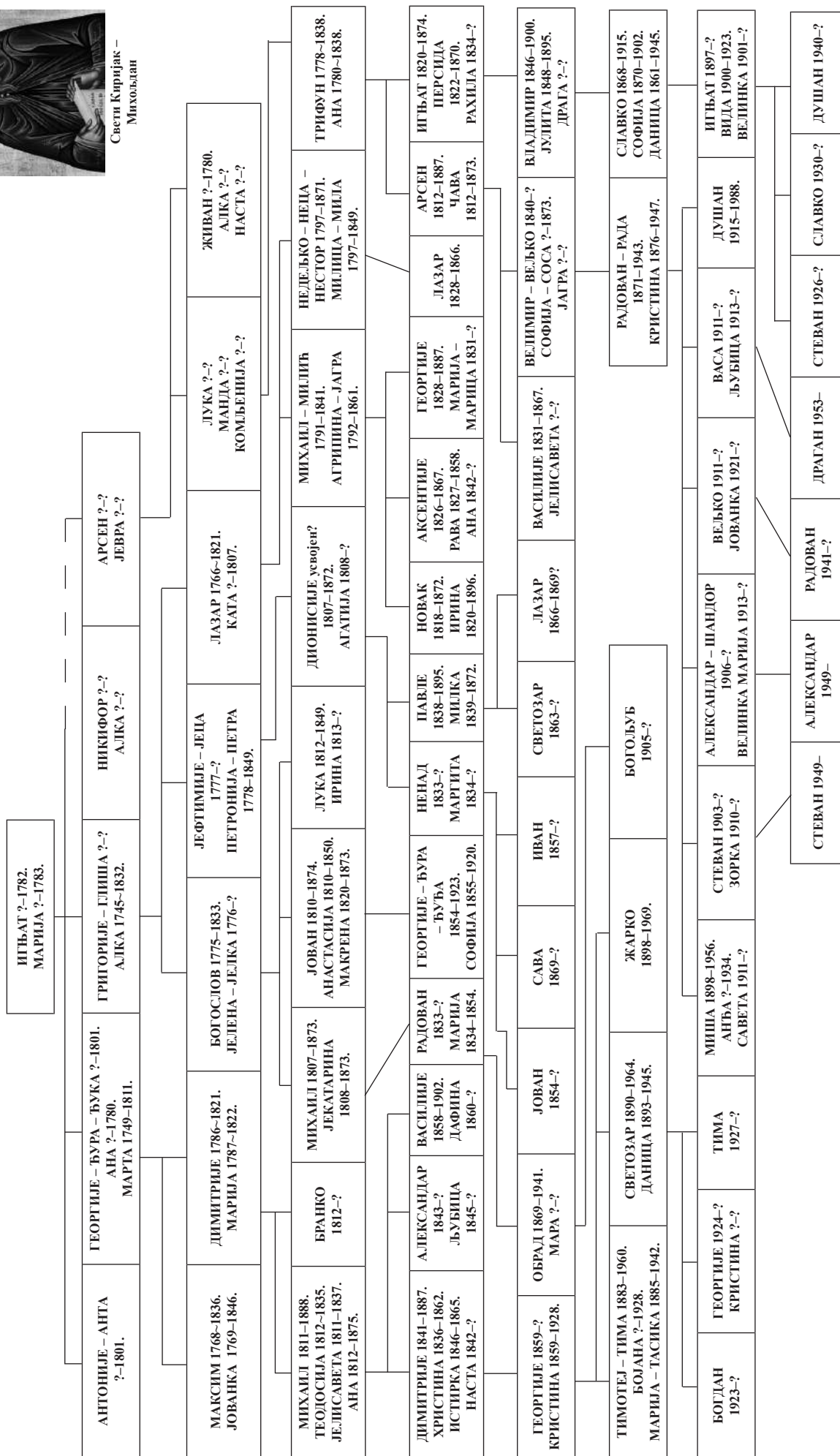

Илија (1923–?) и Грета Маленчић

Родослов рода НЕДЕЉКОВ 2

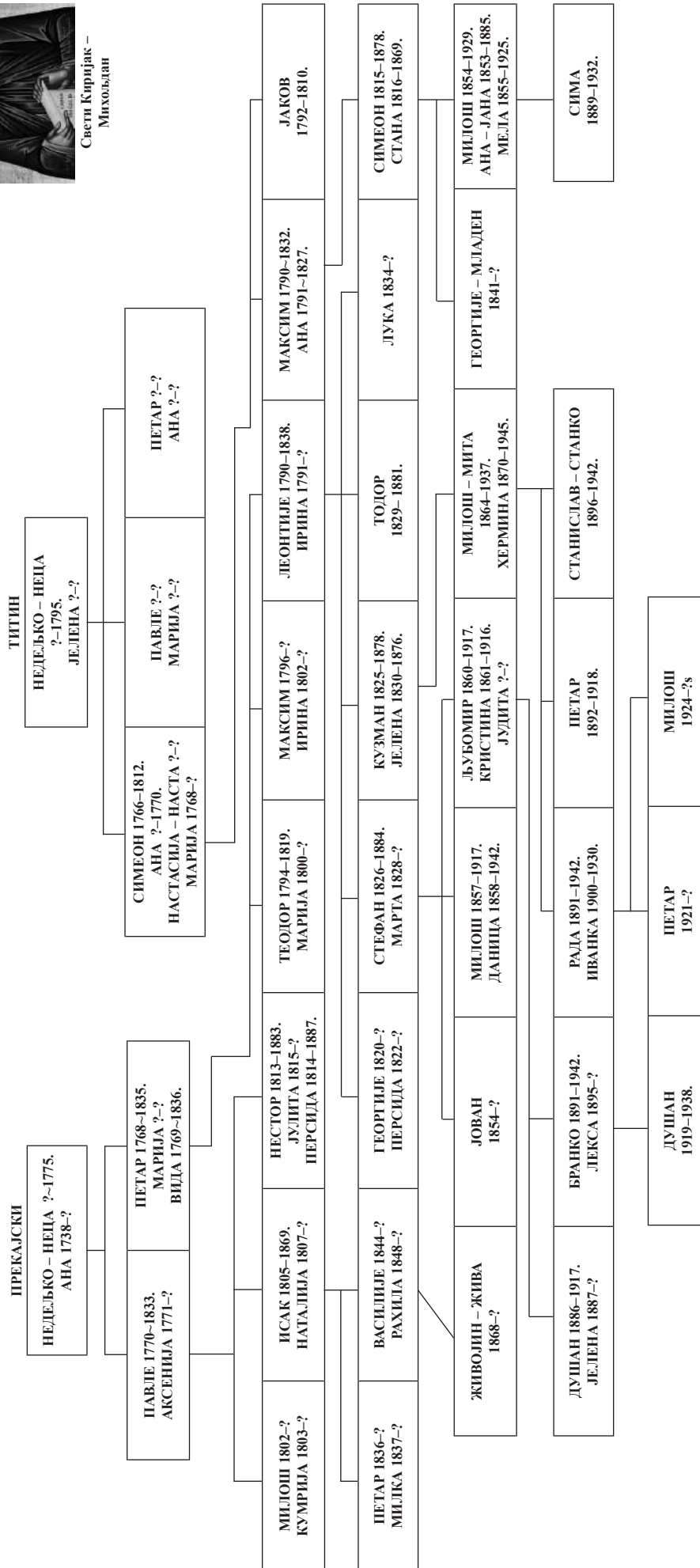
Свети Киријак –
Михољдан

Родослов рода НЕДЕЉКОВ З (ПРЕКАЈСКИ–ТИТИН)

Свети Киријак –
Михољдан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода НЕДЕЉКОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
/ 12	Недељковић Ђура	15/ 12	Недељков Ђура	15/ 12	Недељков Ђура	15/ 12	Недељков Ђура	15/ 12	Недељков Ђура	15/ 12	Недељков Ђура	15/ 12	Недељков Гапа	15/ -	Недељков Гапа	15/ 166	Недељков Кирил
361	Недељковић Глиша	24 / 21	Недељков Глиша	24 / 21	Недељков Глиша												
/ 131	Недељковић Глиша	145/ 131	Недељков Глиша	145/ 131	Недељков Глиша	145/ 131	Недељков Лазар	145/ 131	Недељков Лазар	145/ 131	Недељков Глиша Лазар	145/ 131	Недељков Лазар			145/132	Недељков Евими
- / 409	Недељковић Ђура	145/409	Недељков Ђура	145/409	Недељков Лазар	145/ 409	Недељков Лазар	145/ 409	Лаза Ђура Богосав Недељков								
/ 410	Недељковић Алга	145/410	Недељков Алга	145/410	Недељков Лазар	410- 409	Недељков Лазар	410- 409	Лаза Ђура Богосав Недељков	145/ 410	Недељков Богосав	145/ 410	Недељков Богосав	145/ -	Недељков Богосав	145/288	Недељков Богослов, 325
- / 382	Недељков Ана	395/382	Петра Недељков	395/382	Петра Недељков	395/ 382	Петра Недељков	395/ 382	Петра Недељков	395/ 382	Петра Недељков			395/ -	Петра Недељков	395/759	Петар Недељков
- / 93	Недељков Живан	107/93	Недељковић Лука	107/93	Недељковић Лука												
		91 / 84	Недељковић Сима	91 / 84	Недељковић Сима	91 / 84	Недељковић Сима	91 / 84	Недељковић Сима	91 / 84	Недељковић Сима	91 / 84	Недељковић Сима	91 / 84	Недељков Сима	91	Недељков Симеон
				94/ 84-3/4	Недељков Лука	94/ 84-3/4	Недељков Лука	94/ 84-3/4	Недељков Лука	94/ 84-3/4	Недељков Вук Лука	94/ 84-3/4	Недељков Лука Трифун	94/ -	Недељков Трифун	94/ 241	Недељков Трифун
- / 306	Иванчев Павло	330/306	Илин Михаило	330/306	Игњат Илин	330/ 306	Иванчев Макса	330/ 306	Иванчева Мара	330/ 306	Иванчева Мара			330	Челекетић Мија		
														544/ -	Недељков Максим	544/ 154	Недељков Максим
																544/154- 1/2	Недељков Димитри
								572/ -	Недељков Јова					572/ -	Недељков Андреја	572	Недељков Живан
														661/ -	Недељков Лазар	661/382	Недељков Лазар

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

Списак пореских обвезника 1776. године рода НЕДЕЉКОВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
12	Неделковић Ђира	Л	Васа, Глиша Н-361	1/1		10-50	11-20		3-54			5-10		
131	Неделковић Глиша	Л	Игњат отац, Ђура брат Н-409, Анта брат Н-410	1/1	2-2/16	8-40	11-20	-42	14-42			5-10		
361	Неделковић Глиша	Л	(из Н-12)	1/2		6-30	6-20					2-50		
382	Неделкова Ана – удовица бирташица	Л	Бирташица – удовица. Прекајац Петар, Дуг не припада Неделков Ани, већ Прекајац Петру са СТАРЕ нумере Н-324.	бс		6-30								
409	Неделковић Ђура	Л	(из Н-131)	1/1		6-30	11-20					5-10		
410	Неделковић Анта	Л	(из Н-131)	1/1		6-30	11-20					5-10		
93	Неделков Живан	Л	Арсен отац	1/1	1-7/16	10-50	11-20	-29	1-30			5-10		
511-V	Недеков...Неца ?.		(из ???)	бк	1-10/16									
5-IV	Прекаиски Петар		(из Н-382)	бк	2/16			-2						

Подаци и запажања о презимену НЕДЕЉКОВ

По породичном предању Недељкови–Вањешевци (са славом Свети Киријак – Михољдан) су се из Срема преселили у Кањижу, а одатле у Мокрин.³ Презиме су можда добили по Недељку Ивањешевом, вероватно сину Ивањешевом, по коме је настао надимак Вањешев. Постоји могућност да је презиме мокринских Недељкова настало раније. Године 1720. у Кањижи, одакле су Недељкови дошли у Мокрин, забележен је Јова Недељковић. Он је обрађивао 13 појунских мерова ораница и 2 косе ливаде.⁴

Димитрије – Мита Недељков (1785–1821) је 1815. године за своју славу Михољдан приложио 2 форинте и 8 крајцара. Истог дана су приложили: Максим (1768–1836) 2 форинте и 8 крајцара, Богосав (1775–1833) 1 форинту и 6 крајцара, Трифун (1778–1838) 1 форинту и 7 крајцара, а Гаврил – Таца (1760–1831) 18 крајцара.⁵ На основу ових података знамо да Недељкови из родословних таблица 1 и 2 славе исту славу – Михољдан.

За Арсена из родослова 2, који је рођен око 1730. године, наводи се 1768. године да је Јованов (син), а 1772. године да је Игњатов (син).⁶ Арсен Јована Недељкова најчешће значи да је Арсен син Јованов, али може да значи да Арсен живи у дому чији је домаћин Јован. У родослову смо ставили да је Арсен Игњатов син, али то није сигурно, па је веза означена испрекиданом линијом. Арсен би могао бити син Јована Недељковића из Кањиже, али ни то није сигурно.

Иванчеви који су у XVIII веку бележени и као Фишекови, нису у родбинским везама са Недељковим–Ивањешевим–Вањешевим.

Ни Недељкови–Мијанцини (са славом Свети Јован) нису род са Недељковим–Вањешевим.⁷ Они су потомци крчмара Недељка – Неце Прекајског и његове супруге Ане „бирташице“. Могуће је да је надимак Мијанцин настало по Недељковом занимању – био је механџија. Петар – Пера Недељков, Недељков и Анин син, је за своју славу Свети Јован 1817. године приложио 1 форинту и 15 крајцара.⁸ Остаје нејасно зашто остали Прекајски из Мокрина славе Светог арханђела Михаила.⁹ У кући са Недељком (?–1775) био је и Петар Прекајски (?–1782), вероватно брат. Браћа Недељко и Петар нису обрађивали земљу, осим што је Петар имао 2/16 јутра винограда.¹⁰

Приликом пресељења из Сенте у Мокрин 1752. године, Недељко Прекајски је остао дужан цркви у Сенти 8 форинти за зајам и 1 форинту интереса, а Петар 12 форинти и 36 крајцара плус 1 форинту и 15 крајцара интереса.¹¹ Недељкови који су потомци крчмара Недељка – Неце Прекајског, уписани су у родословне таблице Недељков 3. У истим таблицама уписани су и потомци Недељка – Неце Титина, који се такође бележе као Недељкови, а нису у родбинским везама са потомцима крчмара Недељка Прекајског. Недељко Титин би, судећи по неким заједничким кумовима, могао бити истог порекла са Недељковим из родословних таблица 1 и 2, али ту везу нисмо успели да докажемо.

Под презименом Недељков бележени су и други Мокринчани, на пример потомци ковача Недељка – Неце и његове супруге Јованке. Живан Недељков (1790–?) са супругом Саром (1791–?) и брат Јаков (1774–?) са супругом Мартом (1775–?) живели су 1809. године на кућном броју 572¹². Презиме су добили по ковачу Недељку, чији синови су Филип¹³ и Јова, ковач. Јова ковач је у пореском списку за 1800. годину забележен као Недељков Јова. Њега на истом кућном броју наслеђује Андрија Недељков, који је бележен и као Андрија пушкар¹⁴ (вероватно је, као ковач био задужен за поправку оружја). Андрију је наследио Живан Недељков, а у истој кући је живео и Јаков Недељков, који је приликом венчања забележен као Новобанаћанин – Циганин.¹⁵

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 325.

⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком 18. века*, Нови Сад, 1966, стр. 377.

⁵ Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених, Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Милош Деспотов, *Протоколи крштених*, нав. дело.

⁷ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 326.

⁸ Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених*, нав. дело.

⁹ Јован Ердељановић, нав. дело, стр. 325.

¹⁰ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину*, нав. дело.

¹¹ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Нови Сад, 1990, стр. 27.

¹² Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1809–1817 год., бр. куће 572.

¹³ Милош Деспотов, *Протоколи крштених б. 2. 1768, Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

¹⁴ Исто, 9. 9. 1772.

¹⁵ Милош Деспотов, *Протоколи венчаних 4. 10. 1802*, нав. дело.

Лазар Недељков (1766–1821) је узео зајам од 20 форинти 1812. године, а његов брат Богосав (1775–1833) 63 форинте 1816. године.¹⁶ Обојица су забележени у родословним таблицама 2. Њихова браћа од стрица Максим (1768–1836) и Димитрије (1786–1821), приложили су јануара 1817. године 4 и 1 форинту за оглашавање звона.¹⁷

Добровољци у Буни 1849. године били су: Георгије – Ђука (1828–1887), Васа, Јова (1810–1874) и Иса (1805–1869).¹⁸

Јован Недељков (1835–1886) је продао 1876. године 4 јутра иберландска земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 240 гулдена.¹⁹

Младен Недељков (1840–?), Дејанов Тоша и Ђерман Ђорђе, земљорадници из Мокрина, продали су 1876. године 8 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 266 гулдена.²⁰ Младен је 1884. године купио половину куће од Маргите Сич.²¹

Нестор – Неца Недељков (1813–1883) и Крстин Милутин продали су 1876. године 4 јутра иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина.²²

Ђурица Недељков је продао 1890. године 2 јутра земље Јаношу Хуњару из Велике Теремије.²³ Ђурица је продао јутро земље 1898. године месару Јакобу Веберу из Велике Теремије за 300 форинти.²⁴ Истог дана продао је 2 јутра земље Ференцу Нерору из Грабаца за 500 форинти.²⁵

Богдан Недељков (1858–1929) продао је 1891. године виноград Јожефу Вагнеру за 100 форинти.²⁶

Године 1892. Младен Недељков из Мокрина и Ленка Црвенков из Кикинде склопили су брачни уговор.²⁷

Младен (1840–?) и Радивој (1859–1941) продали су брату Богдану (1858–1929) виноград за 120 форинти 1891. године Сви су Недељков.²⁸ Младен је 1890. године продао кућу Адаму Гоцу за 150 форинти.²⁹

Владимир – Влада Недељков (1846–1900) поконио је 1898. године јутро земље жени Драги.³⁰

Милева Недељков (1860–1916) је 1901. године уговором обавезала мужа Гавру (1852–1927) да у случају њене смрти исплати деци 600 круна, колико је донела у мираз.³¹

Добровољци у Првом светском рату били су: Петар (1892–1918), Петар (1893–?), Теодор – Тоша (1885–1893) и Милош (1864–1937).³²

Приликом жетве и вршидбе јула 1897. године штрајковали су пољопривредни радници тражећи повећање и уједначавање надокнаде у натури. Као један од газда помиње се Богдан Недељков (1858–1929).³³

Бошко Недељков (1898–?) је изабран за одборника 1933. године.³⁴

Браћа Недељков–Мијанцин, земљорадник Рада (1891–1942) и бербер Станислав – Станко (1896–1942) стрељани су јер су на свом салашу направили склониште за партизана и хранили их.³⁵ Већ смо навели да је њихов брат Петар (1892–1918) био добровољац у Првом светском рату.

¹⁶ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених, нав. дело.

¹⁷ Исто.

¹⁸ Драгољуб Бадрљица, Попис добровољаца у Буни, Мокрин јуче, од броја 101, 15. јун 2005.

¹⁹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/74. 15. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 18.

²⁰ Исто, Ф. 31, 1/430. 8. 12. 1876, Велика Кикинда, стр. 56

²¹ Исто, Ф. 31, 5/2198. 30. 8. 1884, Велика Кикинда, стр. 229.

²² Исто, Ф. 31, 1/361. 16. 11. 1876, Велика Кикинда, стр. 49.

²³ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 8/3121. 27. 4. 1890, Велика Кикинда, стр. 51.

²⁴ Исто, Ф. 31, 13/4638. 7. 10. 1898, Велика Кикинда, стр. 196.

²⁵ Исто, Ф. 31, 13/4639. 7. 10. 1898, Велика Кикинда, стр. 196.

²⁶ Исто, Ф. 31, 9/3421. 9. 10. 1891, Велика Кикинда, стр. 80.

²⁷ Исто, Ф. 31, 10/3506. 15. 2. 1892, Велика Кикинда, стр. 88.

²⁸ Исто, Ф. 31, 9/3422. 9. 10. 1891, Велика Кикинда, стр. 80.

²⁹ Исто, Ф. 31, 8/3126. 29. 4. 1890, Велика Кикинда, стр. 52.

³⁰ Исто, Ф. 31, 13/4665. 21. 11. 1898, Велика Кикинда, стр. 198.

³¹ Исто, Ф. 31, 15/5061. 5. 11. 1901, Велика Кикинда, стр. 237.

³² Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Нови Сад, Мокрин, 1997, стр. 42.

³³ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 125.

³⁴ Исто, стр. 205.

³⁵ Исто, стр. 611.

Пекара Лазара Недељкова (1914–?) хапсила је немачка окупациона власт, јер је био припадник предратне четничке организације.³⁶

Петар Недељков (1893–?) је био трговац.³⁷

Софија (1893–?), супруга Теодора – Тоше, рођена је у Сиригу од оца Милоша и мајке Драге.³⁸

Даница (1893–1945), Светозарова супруга, рођена је у Кикинди од оца Луке и мајке Меланије.³⁹

Александар – Шандор (1906–?) и његова браћа Васа (1911–?) и Душан (1915–1988), били су заробљеници у Немачкој.⁴⁰

Хермина (1870–1945), Митина супруга, рођена је у Црној Бари од оца Мите и мајке Кристине.⁴¹

Јованка (1898–?), Бошкова супруга, рођена је у Иђошу од оца Живе и мајке Софије.⁴²

Персида – Сида, Јованова супруга, рођена је у Крстуру.⁴³

Даница (1888–1947), Лазарова супруга, рођена је у Ђали.⁴⁴

Костадин – Коста (1917–?) био је заробљеник у Немачкој.⁴⁵

Сава (1889–?) је био кројач.⁴⁶

Девојачко презиме Данице (?–?), Миланове (1919–?) супруге, је Уверић.⁴⁷

Девојачко презиме Кристине (?–?), Георгијеве (1924–?) супруге, је Кнежев.⁴⁸

Девојачко презиме Наде (?–?), Гаврилове (1923–?) супруге, је Завишин.⁴⁹

Девојачко презиме Марије (?–?), Петрове (1893–?) супруге, је Татарникова. Венчани су у Русији 1918. године.⁵⁰

Девојачко презиме Софије (1904–?), Жаркове (1903–1945) супруге, је Крстоношић. Рођена је у Кикинди. Девојачко презиме Љубице (1919–?), супруге Радована – Раде (1912–?), је Кирић. Такође је рођена у Кикинди. Љубица (1926–?), Јованова (1912–?) супруга, носила је девојачко презиме Рајков⁵¹

Недељкови–Вањешеви из Мокрина

Лазар Недељков–Вањеш (1914–?)

³⁶ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 339.

³⁷ Милош Деспотов, *Општина Мокрин Књига завичајника 1942–1944*. год, бр. куће 162ц, необјављен рад. Исто, бр. куће 1011.

³⁸ Исто, бр. куће 1011.

³⁹ Исто, бр. куће 1041.

⁴⁰ Исто, бр. куће 2102.

⁴¹ Исто, бр. куће 2167.

⁴² Исто, бр. куће 1461.

⁴³ Исто, бр. куће 1779.

⁴⁴ Исто, бр. куће 1711.

⁴⁵ Исто, бр. куће 1743.

⁴⁶ Исто, бр. куће 1754.

⁴⁷ Домовни протокол храма СПЦ 1915–, број куће 1046.

⁴⁸ Домовни протокол храма СПЦ 1915–, бр. куће 1041.

⁴⁹ Исто, бр. куће 1462.

⁵⁰ Исто, бр. куће 1399.

⁵¹ Исто, бр. куће 1711.

Велинка (1901–?), друга Игњатова (1897–?) супруга, рођена је у Мокрину као Маришћан.⁵²
Велинка (1913–?), Александрова (1906–?) супруга, рођена је Татић; Јованка (1921–?), Вељкова
супруга, рођена је Прекајски; а Љубица (1913–?), Васина (1911–?) супруга, рођена је Трифунац.⁵³

Радишић и Јован Недељков (1912–?)
1935.

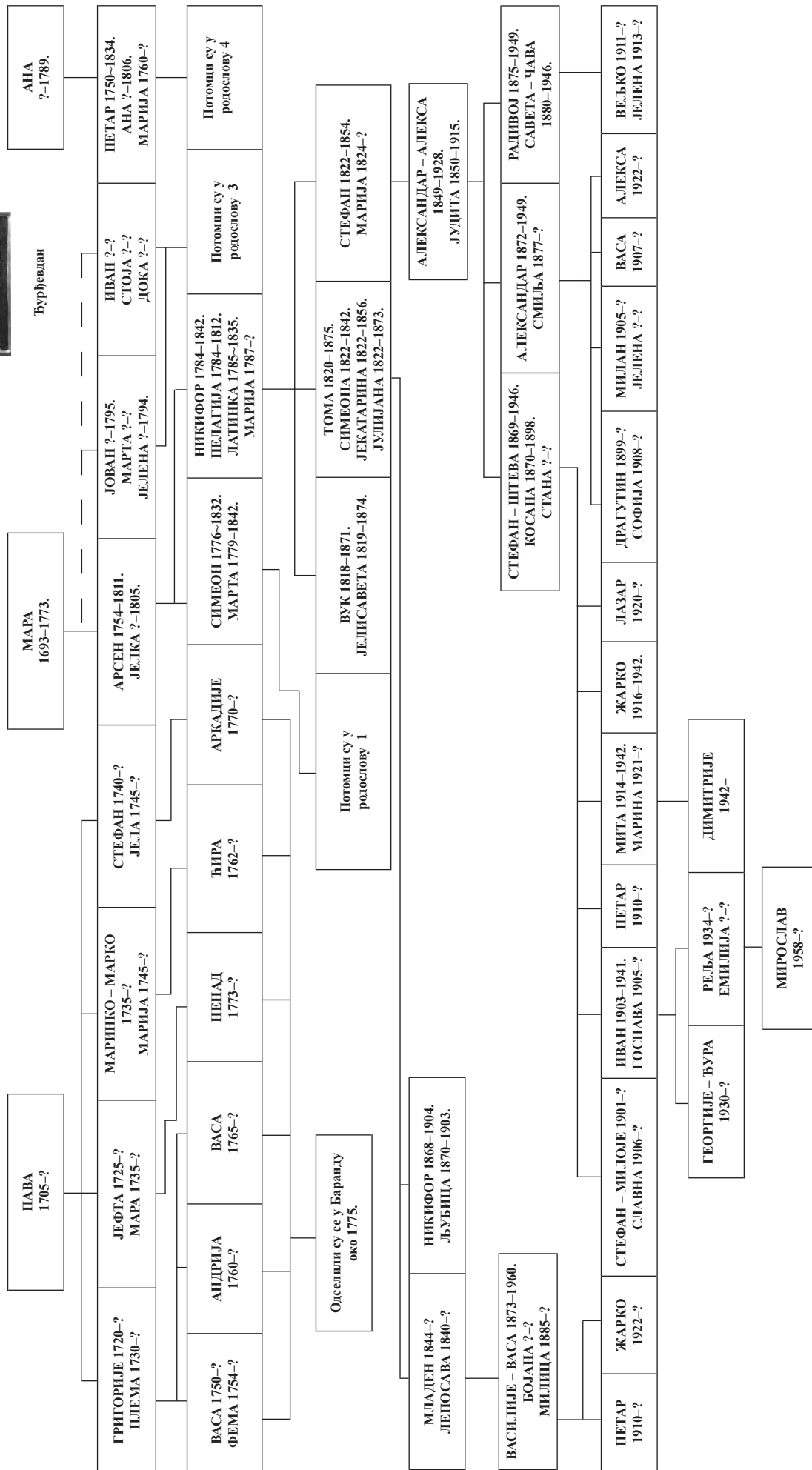

Рада Недељков–Мрвицин (1871–1943) и супруга Кристина
(1876–1947) са породицом око 1915.

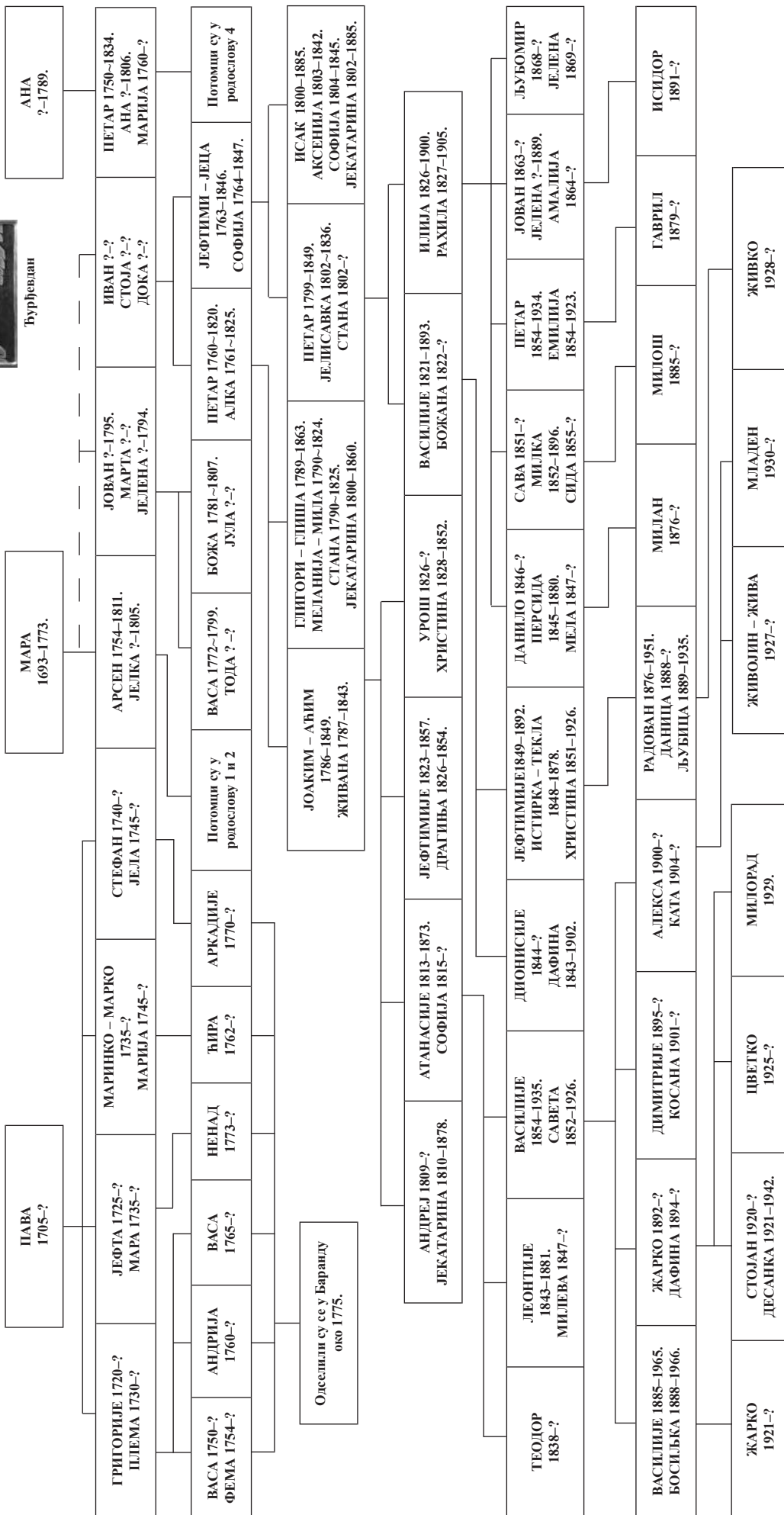
⁵² Исто, бр. куће 91.

⁵³ Исто, бр. куће 1194.

Родослов рода НОВАКОВ 2

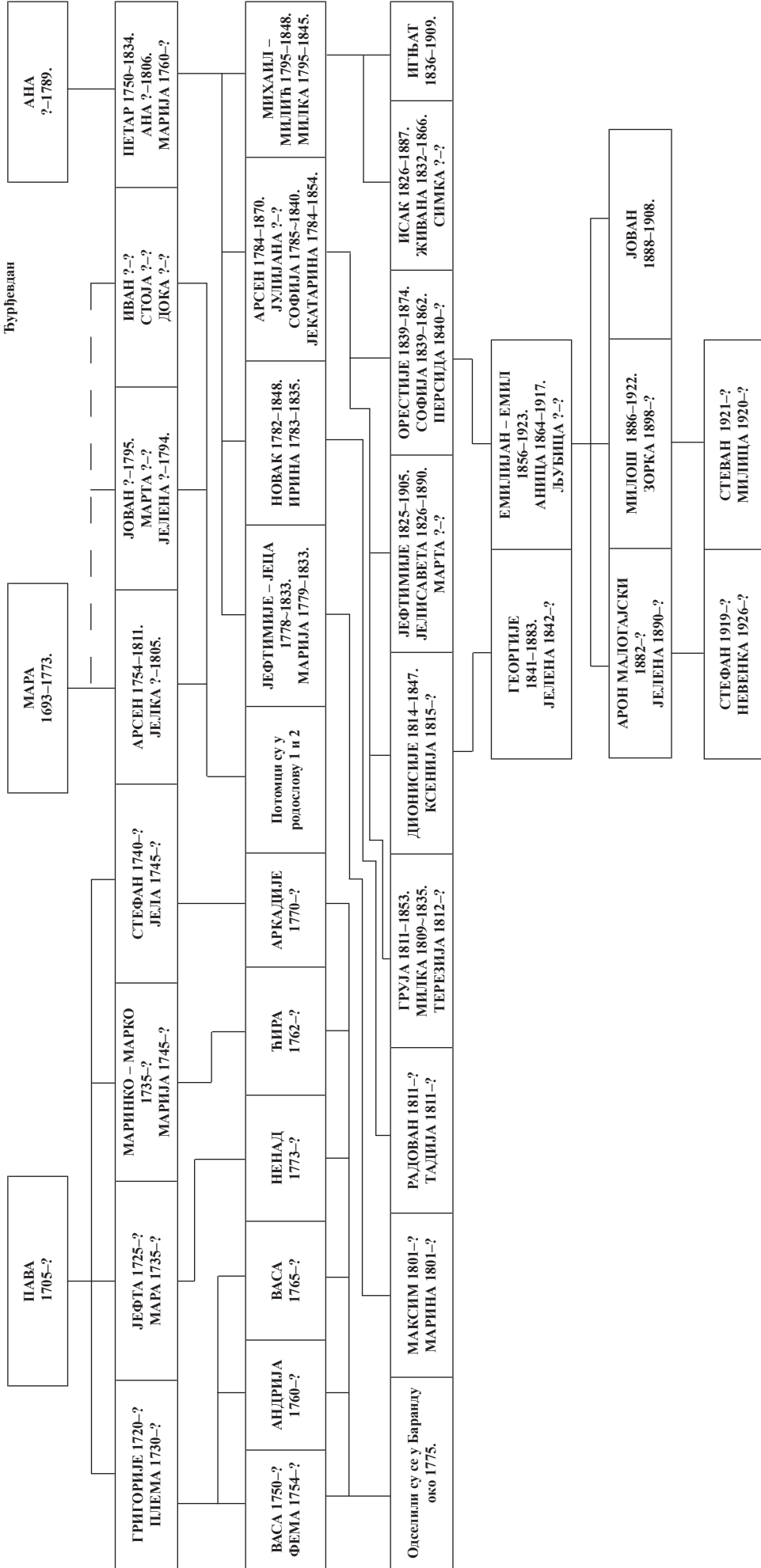
Родослов рода НОВАКОВ 3

Родослов рода НОВАКОВ 4

Бурјевдан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода НОВАКОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
18	Ђурађ Петров																
21	Петар Новаков	21 18/ 363	Петра Новаков	21 18/ 363	Петра Новаков	21 18/ 363	Петра Новаков	21/ 18	Петра Новаков	21/ 18	Петра Новаков	21/ 18	Петар Новаков	21/ 218	Петар Новаков	21/ 218	Петар Новаков
91	Јован Новаков	105/ 91	Јован Новаков	105/ 91	Васа Новаков	79/ 73	Петра Новаков	79/ 73	Петра Новаков	79/ 73	Петра Новаков	79/ 73	Петра Новаков	79/ 258	Петра Новаков	79/ 70	Јоаким Новаков
143	Иван Новаковић	155/ 143	Иван Новаков	155/ 143	Петра Новаков	155/ 143	Петра Новаков	105/ 91	Васа Новаков	105/ 91	Васа, Ђога Новаков	105/ 91	Ђога Новаков	105/ --	Јула Новаков	105/ --	Укућани Јуле
		384/ -	Атанасије Новаковић														
		449 /-	Арсен Новаков	449 /-	Арсен Новаков	449 /-	Арсен Новаков	449 /-	Арсен Новаков	449 /-	Арсен Новаков			449 /-	Сима Новаков	449 /468	Симеон Новаков

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

Списак пореских обвезника 1776. године рода НОВАКОВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
18	Петров Ђурађ	Л	1/1 суваче Н-21, Војна кућа, Новаков Петар Н-363	б.с.	2- 6/16	4-20		-48			-30		6-00	
91	Новаков Јован	Л		1/2	1-00	6-30	6-20	-20	3-36			2-50		
143	Новаковић Иван	Л		1/1	3/16	6-30	11-20	-04	8-06			5-10		
363	Новаков Петар	Л	(из Н-18)	1/2		6-30	6-20					2-50		

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински ерски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Подаци и запажања о презимену НОВАКОВ

Род Новакових је вероватно у Мокрин стигао из Кањиже. Пошто нема директних доказа, морамо се послужити посредним. По доласку у Мокрин, овом роду кумују родови Бајшански/Тешин и Недељков(ић), а Новакови кумују роду Попадић. Све наведене фамилије су дошле у Мокрин из Кањиже.³

Јован Новаков је 1758. и 1772. године у Мокрину крстио децу Јована и Маре Станков из Јозефова.⁴ Станкови су у Јозефово могли доћи при развојачењу Кањиже.

Од насељења у Мокрин, Новакови су били један од најбројнијих родова. Око 1775. године има осам ожењених мушкараца из ове фамилије. Приликом формирања Великокикиндског диштрикта, четири Павина (1705–?) сина су се изјаснила за пресељење у Опово, јер су желели да и даље остану војници.⁵ Њихове потомке касније налазимо у Баранди, где је 1925. године забележено шест кућа Новакових са надимком Шугањев и славом Ђурђевдан. Слава и надимак су остали исти као и у Мокрину, али су потомци мислили да су досељени из Кикинде, одакле води порекло већина Баранђана.⁶

Из података за ову грану рода Новаков, дошли смо до прецизнијег тумачења сродства из црквених протокола. У протоколима крштених је бележено: Јефта, Марко и Стефан Григорија Новакова. По досадашњем тумачењу, Григорије би био отац овој тројници. Међутим, у списковима за пресељење је изричито наведено да су Григорије, Јефта, Марко и Стефан браћа, а да је Пава (1705–?) мајка браће. Према томе Јефта Григорија Новакова овде значи да је Јефта из куће у којој је домаћин Григорије. Овај начин записивања најчешће значи да је Григорије отац, али овде није тако. Године рођења које су браћа дала војном пописивачу су само оријентационе, а наведене су онако како су забележене у документу.

Непосредно пре пресељења у Баранду, најмлађи од Григоријеве – Глишине браће, Стефан – Стева Новаков (1740–?), имао је спор: „27. марта 1776. пред магистрат је изведен Глиша Милићев из Мале Кикинде. Овога је судца Мокрина тучом приморао да искаже како је при крађи свиња од Пере Дудића имао за ортака Стеву Новакова, а од магистрата без батина (*benevole*) испитан, ослободио Новакова сваке кривице.“⁷

За Мару (1693–1773) је у протоколу умрлих забележено да је мати Јована Новаковића (?–1795). У протоколу крштених је 1768. године забележено: Јован Ивана Новаков. Пошто је Иван имао супруге Стоју и Доку, а и на основу рођења деце и удаје кћери, мислимо да и овде треба читати: Јован брат Ивана. На основу података из протокола крштених и венчаних, произилази да су Јован и Иван рођени око 1735. године. Граничар Јован Новаков је пао у пруско заробљеништво 1757. године и том приликом су му одузети коњ и опрема у укупној вредности од 55 форинти и 3 крајцаре.⁸ То би могао бити Јован (?–1795), али и Иван (?–?), који је такође понекад бележен и као Јован.

Арсен (1754–1811) је 1781. године изашао из куће бр. 155/143, у којој је Иван домаћин, на број 449.⁹ У родослову је приказано да су Иван и Арсен браћа, али могли би бити и отац и син. Пошто нема доказа, везе у родослову су приказане испрекиданом линијом.

У протоколу умрлих је забележено да је Ана Новакова (?–1789) из броја 21, удова, мајка Петра (1750–1834). Пава (1705–?), Мара (1693–1773), и Ана (?–1789) су вероватно удовице три брата. Потомци имају славу – Ђурђевдан, сви су бележени и као Шугањев, а кумови су исти у све три гране. Павини потомци су отишли 1776. године у Баранду, а Марини и Анини потомци су остали у Мокрину.

Јован (?–1795) који је изашао из куће у којој је домаћин Иван, 1776. године обрађује пола сесије земље, јутро винограда и 12 јутара иберланда.

Иван, у чијој кући је још увек Арсен, исте године обрађује целу сесију земље, 3/16 јутара винограда и чак 27 јутара иберланда. Порез на сесијску земљу је био 20 крајцара, а на иберланску 18 крајцара по јутру, па је то разлог зашто су се Новакови одлучили да обрађују иберландску земљу.

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 325.

⁴ Милош Деспотов, *Протоколи крштених храма СПЦ у Мокрину 1757–1817. године*, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда 2012.

⁵ Списак свих укућана граничара горње компаније Илирске регименте који су се изјаснили за пресељење у доњу компанију Илирске регименте (Јужни Банат). Списак је из бечког архива преснимио Срета Пецињачки и налази се у Историјском архиву Кикинде.

⁶ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 325.

⁷ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 411.

⁸ Јелена М. Илић, *Банатска војна крајина у другој половини XVIII века*, докторска дисертација, Београд, 2014, стр. 281, преузето са интернета.

⁹ Милош Деспотов, *Упоредни порески адресар 1776–1800*, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Петар обрађује пола сесије земље, нема виноград и не узима иберландску земљу.

Ако из пореских спискова то није сасвим јасно, из других извора се јасније види да Новакови спадају у најимућнији слој Мокринчана.

Сима Новаков (1776~1832) је за своју славу Ђурђевдан 1814. године дао прилог од 2 форинте, а 1. 7. 1817. године је платио 3 форинте за оглашавање звона.¹⁰ Власник је суваче на броју 694 од 1809. године,¹¹ па све до своје смрти. Симеонов син Максим (1802–1879) власник је сувача 50Б/177 и 50Б/178, а можда и оне на броју 59/28, која је забележена као сувача Новакова.¹² Последња сувача у Мокрину, која је радила и после Првог светског рата, била је у власништву Новакових.¹³

Кнез Мокрина 1826–1829. године био је Симеон – Сима Новаков, а 1893–1894. године Симин унук Новак (1825–1907).¹⁴

Међу десеторицом Мокринчана који су 1831. године плаћали највише аренде на иберланд и општинске трошкове били су браћа Сима (1776~1832) – 173 форинте, и Нића Новаков (1784–1842) – 134 форинте.¹⁵

Четрдесет година касније, 1871. године, међу тридесет великопоседника из Мокрина су Максим Новаков (1802–1879) и његов најстарији син Лазар (1820–1900).

Максим Новаков се спомиње и у тестаменту Ниће Јеринкића, који је написан 22. 3. 1834. године у Мокрину: „Макси Новаковом жителју здјешњем, дужан сам 110 фор. в. в. (шајна) по гласу облигације, за који капитал заложиио сам један фртал ливаде донде да уживати имаде, док се исти капитал не возврати.“¹⁶

Предузимљивост и прихватање новина у земљорадњи Новакови су показивали и у каснијем периоду: „Товарили су стоку у вагоне и теретним возом спроводили за Беч, односно за Будимпешту, где је цена била повољнија.“¹⁷

Новакови су међу првима купили косачицу „Massey Harris“ из Велике Британије¹⁸, о чему сведочи и фотографија из 1900. године.

Тридесетих година XX века био је само један трактор у Мокрину и он је био у власништву Ђуре Новакова (1884–1953).¹⁹

Богатство је имало и своју тамнију страну. Невенка – Нена Новаков (1914–1938), кћи Емилијана – Милана (1886–?), извршила је самоубиство, јер јој отац није дозволио да се уда за Радована Дудића, а месец дана касније на исти корак се одлучила и Анђелка Степанов, јер Георгије – Ђура Новаков (1884–1953) није одобрио њен брак са сином Васом (1915–?).²⁰ У оба случаја су Новакови сматрали да им пријатељи не одговарају по богатству.

Живана рођена Ђуканов (1787–1843), супруга Аћима Новакова, одрекла се наследства у корист брата Милана Ђуканова 27. 2. 1843. године.²¹

Добровољци из ове фамилије у Буни 1849. године били су: Урош (1826–?), Илија (1826–1908), Сима (1832–1890), Јеца (1823–1857) или Јеца (1825–1905) и Вук (1818–1871).²²

Кретање избеглих Мокринчана за време Буне може се делимично реконструисати из записа у домовним протоколима: Живко (1847–1849), Новаков (1825–1887) син, умро је у Пазови, у Срему, а син Обрад (1849–1874) је рођен у Обрежју.²³

Андреја (1809–?) је усинио стриц Глигорије – Глиша (1789–1863).²⁴

Орестије (1839–1874) је умро у Орловату.²⁵ Жарко (1892–?) и Алекса (1900–?) су рођени у Кикинди.²⁶

¹⁰ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених 1814–1817. године, нав. дело.

¹¹ Милош Деспотов, Протокол исповедајушћих 1809–1817. године, нав. дело.

¹² Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859. године.

¹³ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 215.

¹⁴ Драгољуб Бадрљица, *Црква, школа и општина Мокрина*, Мокрин, 1990, стр. 66–67.

¹⁵ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 312.

¹⁶ Исто, стр. 235.

¹⁷ Димитрије Кнежев, нав. дело, стр. 99.

¹⁸ Исто, стр. 94.

¹⁹ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 214.

²⁰ Исто, стр. 258.

²¹ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 458.

²² Драгољуб Бадрљица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

²³ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859. године, бр. куће 62.

²⁴ Исто, бр. куће 194.

²⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880. године, бр. куће 1306.

²⁶ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1898–1914. године, бр. куће 1634.

Добровољци из фамилије Новаков у Првом светском рату били су: Милош (1885–?), Радован – Рада (1876–1951) и Василије – Васа (1885–1965).²⁷

Стефан (1869–1946) је сахрањен као назарен.²⁸ Стефанова деца тешко су пострадала за време Другог светског рата. Сина Ивана (1903–1941) су Немци убили 1941. године, бесни што им је умакао Иванов млађи брат Мита (1914–1942).²⁹ Иванова браћа Мита (1914–1942) и Жарко (1916–1942), стрељани су јануара 1942. године у Драгутинову,³⁰ а сестра Љубица је стрељана у Јајинцима 1943. године.³¹

Слично су прошли Новакови који су оптужени да су сарађивали са окупатором. После импровизованог суђења 10. 9. 1944. године, у кукурузима код Подлокања, партизани су убили Косту Новакова (1889–1944), његовог сина Радована – Раду (1917–1944) и синовца Димитрија – Миту (1899–1944).³²

Новаков Војин и супруга Марина забележени су у домовном протоколу после 1915. године без година рођења. За Војина је забележено да је рођен у Кикинди. Син Георгије је рођен у Мокрину 1920. године.³³

У најновијем домовном протоколу су као укућани забележени Васа и Јулијана Новаков. Нису им забележене године рођења, две кћери и син Божа су рођени у Србији, а најмлађа кћи Иванка у Мокрину.

Алекса (1922–?) је живео у Београду 1942. године и био је кројачки помоћник.³⁴

Арон (1882–?) је рођен у Кикинди као Малогајски.³⁵

Девојачка презимена неких супруга Новакових: Видосава Арновљевић (1912–?) рођена у Долову је Жаркова (1904–?) супруга, Наталија Јовић (1919–?) је Васина (1915–?) супруга, Стојанка Дражић (1912–1965) је Тимотејева (1911–?) супруга, Јелена Вујин–Савулић (1913–?) је Вељкова (1911–?) супруга, Емилија Божин (?–?) је Рељина (1934–?) супруга, Гордана Милин (1902–?) из Тараша је Димитријева (1899–1944) супруга, Видосава Зирамов (1914–?) је Јефтина (1906–?) супруга, Катица Шокловачки (1908–1956) је Симица (1905–?) супруга, Славна Сивачки (1906–?) је супруга Стефана–Милоја (1901–?), Марина Вртипрашки (1921–?) је Митина (1914–1942) супруга, Косана Ристић (1901–?) је Димитријева (1901–?) супруга, Ката Мијучин (1904–?) је Алексина (1900–?) супруга, Милица Сремчев (1922–?) је Стеванова (1921–?) супруга.³⁶

Душан (1891–?) је уписао медицину на Универзитету у Инсбруку 1914. године. У подацима везаним за оца је забележено да је земљопоседник.³⁷ Душан је био лекар у Новом Кнежевцу, Љубомир (1913–?) је био поморски официр, Новак (1925–?) је био ветеринар у Мокрину, Радован (1928–?) је завршио Грађевински факултет и живео у Новом Саду, Димитрије (1942–) је завршио Стоматолошки факултет и живи у Кикинди, Миленко (1942–) је лекар и живео је у Кикинди.³⁸

Из купопродајних уговора и тестамената такође се може доћи до интересантних података:

Мела (1847–?) је 1884. године продала четвртину урбаријалне сесије мужу Данилу (1846–?) за 200 форинти.³⁹

Илија (1826–1908) је 1876. године продао 7 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 120 гулдена.⁴⁰

Јоца је 1883. године поклатио четвртину урбаријалне сесије унуку Сави, под условом да се овај брине о њему до краја живота.⁴¹

²⁷ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Нови Сад, 1997, стр. 42.

²⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960. године, бр. куће 40.

²⁹ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 561.

³⁰ Исто, стр. 614.

³¹ Исто, стр. 781.

³² Исто, стр. 710–712.

³³ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960. године.

³⁴ Књига завичајника 1942–1944. године.

³⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960. године.

³⁶ Исто.

³⁷ Ласло Сеги, *Студенти са територије данашње Војводине на европским универзитетима 1338–1919*, Нови Сад, 2010, стр. 280.

³⁸ Група аутора, *Песма игра и музика Мокрина*, Мокрин, 1987, стр. 82.

³⁹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 5/2187. 13. 8. 1884, Велика Кикинда, стр. 228.

⁴⁰ Исто, Ф. 31, 1/76. 15. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 18.

⁴¹ Исто, Ф. 31, 5/1884. 23. 2. 1883, Велика Кикинда, стр. 195.

Лаза (1820–1900) је 1877. године продао кућу и земљу Новаков Мерими за верно служење, уз обавезу да га додвори до краја живота.⁴²

Стева Стојков из Велике Кикинде је 1880. године продао кућу са плацем и земљу Новаков Мерки из Мокрина за 1.500 форинти.⁴³ Исте године Мерка је вратила кућу Сави.⁴⁴

Новаков Мила се 1877. године одрекла свог дела имања у корист брата Мирков Стеве из Велике Кикинде, под условом да овај отплати очеве дугове и њој исплати 250 форинти.⁴⁵ Од Хушћик Марије из Велике Кикинде Мила Новаков је 1883. године купила кућу са плацем за 100 форинти.⁴⁶

Младен Новаков (1844–?) је 1876. године продао осмину урбаријалне сесије Давиду Нутеру из Мокрина за 580 форинти.⁴⁷ Младен је брату Нови (1825–1907) 1881. године продао земљу за 166,68 форинти.⁴⁸ Исте године продао је Младену Рељину пола јутра земље за 67 форинти.⁴⁹

Голић Ангелина и Јана су 1878. године поклониле очуху Новаку Новакову (1825–1907) у власништво део ораница.⁵⁰ Истог дана су поклониле мајци Ватими – Вати (1830–1909) виноград у власништво⁵¹ и међусобно поделиле имање.⁵²

Новаков Нова (1825–1907) и Алекса (1849–1928) су 1897. године продали јутро земље Јакабу Веберу, месару из Мале Теремеије за 240 форинти.⁵³

Лаза Новаков (1820–1900) је 1890. године продао једно и по јутро земље Јону Терзину из Чатада за 195 форинти.⁵⁴

Нова (1825–1907) је 1897. године саставио тестамент којим у случају смрти оставља жени Вати право уживљења у кући.⁵⁵

Сава (1851–?) је 1897. године поконио жени Сиди (1855–?) 2 јутра земље у власништво.⁵⁶

Новаков Љубомира Љупка и Јелене Ђура (1884–1953), дугогодишњи ловац, вишегодишњи закупник лова, захваљујући садржајним извештајима Ловачком гласнику и Савезу, помогао је потоњим истраживачима.

Новаков Љупка и Јелене Душан (1891–1969), доктор медицине, донео је из Прага прву ногометну лопту у Мокрин, и био је лекар у Новом Кнежевцу.

Новаков Ђуре и Бојане Василије – Васке (1915–1996) био је делијаш, ловац и шахиста.

Новаков Василија и Наталије Љубомир (1952–) је дугогодишњи председник Ловачког друштва који је успоставио дугорочну сарадњу са ловцима из Италије.

Новаков Милана и Вукосаве Новак – Браца (1925–2006) био је дугогодишњи ветеринар, ловац, ногометаш и велики дародавац Мокринског музеја.

Новаков Димитрија и Гордане Радован – Бата (1928–?) био је грађевински инжењер, конструктор, генерални директор „Бетона“ у Новом Саду,

Новаков Светозара и Видосаве Миленко (1940–2018) био је доктор медицине, специјалиста у области патологије у кикиндској болници, председник Општинског одбора Демократске странке у Кикинди и републички посланик 1993–1996. године.

Новаков Мите и Марије Димитрије – Шпитаћ (1942–) доктор је стоматологије и славни мокрински рукометаш који је играо и за београдски „Партизан“.

Новаков Жарко (1950) је певач и дугогодишњи руководиоца Тамбурашког оркестра „Мокас“.⁵⁷

⁴² Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 2/597. 24. 11. 1877, Велика Кикинда, стр. 73.

⁴³ Исто, Ф. 31, 3/1274. 16. 6. 1880, Велика Кикинда, стр. 141.

⁴⁴ Исто, Ф. 31, 3/1296. 7. 8. 1880, Велика Кикинда, стр. 143.

⁴⁵ Исто, Ф. 31, 2/444. 30. 1. 1877, Велика Кикинда, стр. 58.

⁴⁶ Исто, Ф. 31, 5/1852. 5. 3. 1883, Велика Кикинда, стр. 196.

⁴⁷ Исто, Ф. 31, 1/388. 22. 11. 1876, Велика Кикинда, стр. 51.

⁴⁸ Исто, Ф. 31, 4/1477. 19. 5. 1881, Велика Кикинда, стр. 161.

⁴⁹ Исто, Ф. 31, 4/1558. 4. 11. 1881, Велика Кикинда, стр. 168.

⁵⁰ Исто, Ф. 31, 2/913. 23. 12. 1878, Велика Кикинда, стр. 105.

⁵¹ Исто, Ф. 31, 2/914. 23. 12. 1878, Велика Кикинда, стр. 105.

⁵² Исто, Ф. 31, 2/915. 23. 12. 1878, Велика Кикинда, стр. 105.

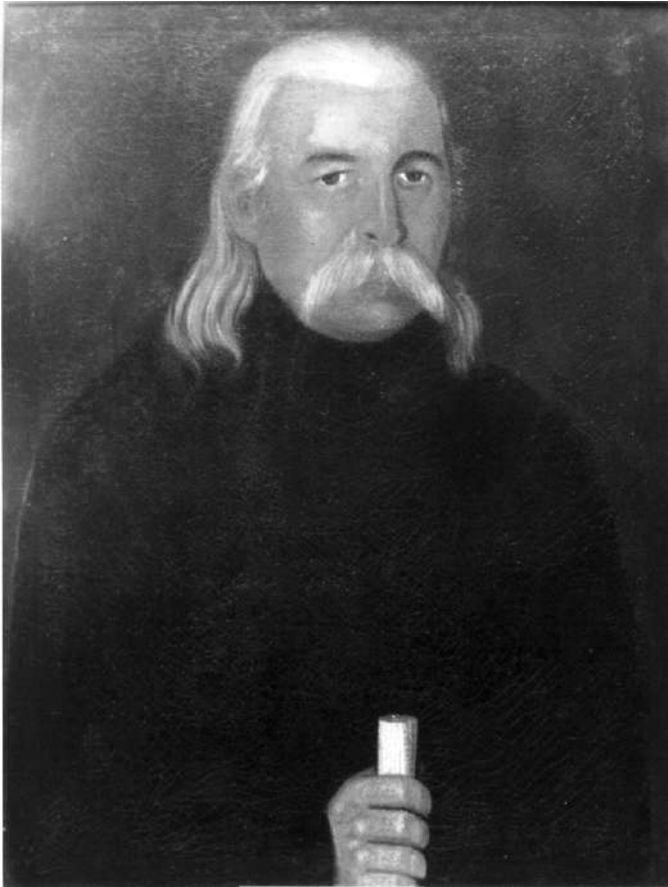
⁵³ Исто, Ф. 31, 13/4488. 15. 11. 1897, Велика Кикинда, стр. 181.

⁵⁴ Исто, Ф. 31, 8/3201. 7. 10. 1890, Велика Кикинда, стр. 59.

⁵⁵ Исто, Ф. 31, 13/4360. 16. 3. 1897, Велика Кикинда, стр. 169.

⁵⁶ Исто, Ф. 31, 13/4466. 15. 10. 1897, Велика Кикинда, стр. 179.

⁵⁷ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Максим Новаков (1802–1879) око 1855.
Рад Н. Алексића

Георгије – Тура Новаков (1884–1953)

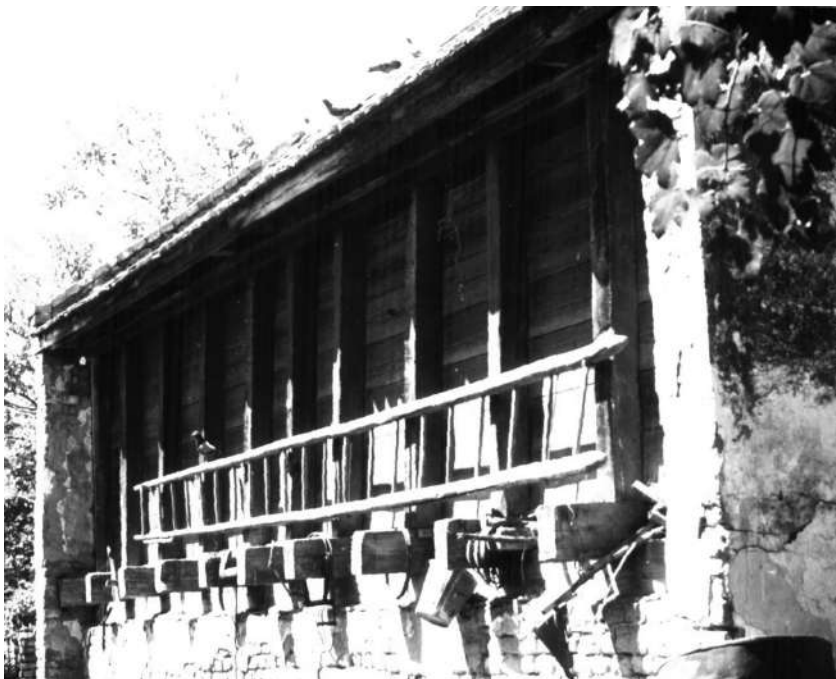
Новаков Љуба (1856–1927) са породицом око 1916.

Новаков Жарко (1892–?)
са породицом

Косидба код Новакових 1900.

Амбар за жито код Новакових

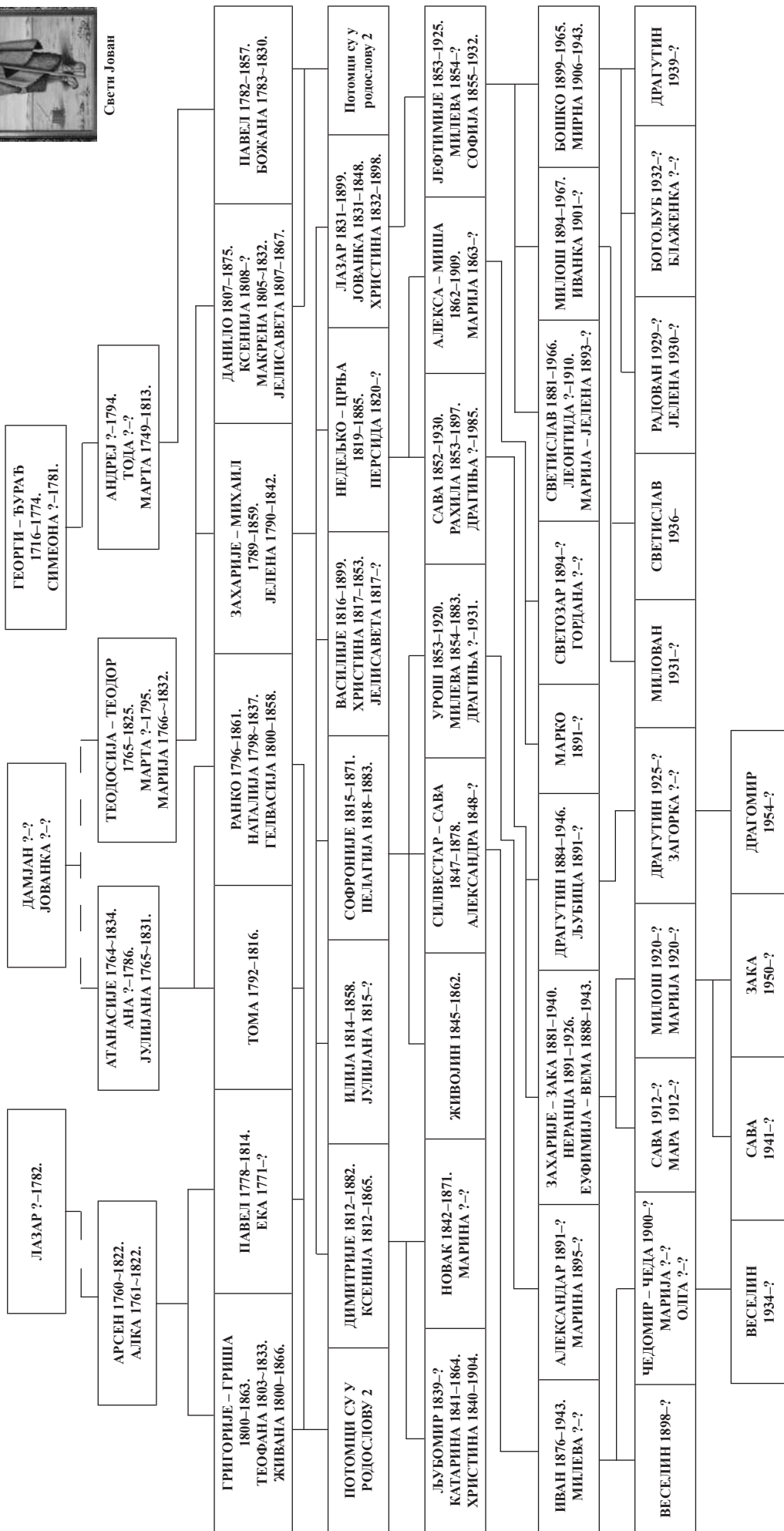

Катица Шокловачки (1908–1956) и
Сима Новаков (1905–?)

IV.17. Родослов рода ПАЛИКУЋИН I

Свети Јован

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ПАЛИКУЋИН¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
288	Јазар Паликућа	312/288	Арсен Паликућев	312/288	Арсен Паликућин	312/288	Арсен Паликућин	312/288	Арсен Паликућин	312/288	Арсен Паликућин	312/288	Арсен Паликућин	312/288	Арсен Паликућа	312/533	Арсен Паликућин
344	Атанасиа Паликућа	396	Атанасиа Паликућа	396/344	Атанасиа Паликућа	396/344	Атанасиа Паликућа	396/344	Атанасиа Паликућа	396/344	Атанасиа Паликућа	396/344	Атанасиа Паликућин	396/344	Танасиа Паликућа	396/641	Атанасиа Паликућин
		431	Адриа Паликућа	431	Адриа Паликућа	431	Адриа Паликућа	431	Марга Паликућина	431	Марга Паликућина	431	Марга Паликућина	431	Павао Паликућа	431/681	Павел Паликућин
				433	Адриа Паликућа	433	Адриа Паликућа	433	Адриа Паликућа No. -431	433	Адриа Паликућа	433	Адриа Паликућа				

Списак пореских обвезника 1776. године рода ПАЛИКУЋИН²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинги и 30 крајцара																						
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници								1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	
288	Паликућа Јазар	Л									1/2	1- 2/16	6-30	6-20	6-20	-22				2-50		
344	Паликућа Атанасиа	Л									1/2	4/16	6-30	6-20	6-20	-5				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду Паликућин

Најстарији Мокринчани са презименом Паликућин су: Лазар (?–1782), Дамјан (?–?) и Георгије – Ђурађ (1716–1774). По кумовима (Пиваров, Стајић, Грастић) видимо да су, вероватно, из Сенте, а по кумовима и слави може се закључити да су у међусобном сродству. Да је Паликућина било у Сенти видимо из списка жртава Сенћана у Буни 1849. године. Алекса Паликућин је у списку „У бежању на Тису натерани и подављени“, а Лазар Паликућин је један од оних који су „по кућама и сокаци на разне начине грозно потучени“.³ Судаћи по годинама, Георгије – Ђурађ би могао бити отац не само Андрији (?–1794) него и Лазару и Дамјану. Ипак, пошто нема доказа, то није забележено у родословним таблицама. У кући 312/288 Лазара (?– 1782) наслеђује Арсен као домаћин. Пошто других доказа нема, веза између њих је означена испрекиданом линијом. Дамјану (?–?) 1761. године кумује Петар Пиваров, а истог кума на крштењу своје деце имају Атанасије (1764–1822) и Теодосије – Теодор (1765–1822). Веза између њих је такође означена испрекиданом линијом, због недовољно доказа.

У првом пореском списку од 1776. године домаћини су Лазар и Атанасије. Обојица имају по пола сесије земље. Лазар обрађује 1–2/16 јутара винограда, а Атанасије 4/16 јутара винограда. Пола сесије земље обрађивао је и Андрија (?–1794) 1788. године, пошто се издвојио у самостално домаћинство.⁴ И у каснијим пореским списковима припадници овог рода су углавном бележени као Паликућа. У црквеним протоколима су много чешће бележени као Паликућин. Данас потомци носе презиме Паликућин, што је још један изузетак од општег правила да су презимена углавном стабилизована по пореским списковима из друге половине XVIII века.

Са почетка XIX века постоје још неки подаци о роду Паликућин. Атанасије Паликућин (1764–1834) је 13. 5. 1815. године дао 4 форинте за оглашавање звона.⁵ Павел Паликућин (1788–1857) је 29. 8. 1817. године дао добровољну милостињу СПЦ у Мокрину у износу од 3 форинте.⁶

Добровољци из ове фамилије у Буни 1849 били су: Глиша (1830–1876), Обрад (1827– 1898), Лаза (1831–1899) и Совра (1829–?).⁷

Добровољац у српској војсци у Првом светском рату био је Паликућин Стевана Стеван – Стева (1880–1958).⁸

Паликућин Цветка и Славне Прокопије – Прока (1895–1975) био је професор историје у гимназији у Великој Кикинди и Тетову, те управитељ основне школе у Мокрину.

Паликућин Цветка и Славне Богољуб – Ђука (1912 – Ниш, 1952) био је дипломирани инжењер грађевинарства који је студирао у белгијском граду Гану и дипломирао у Загребу. Радио је као пројектант у београдском предузећу „Електросрбија“ и на градилишту на Власини. Погинуо је у саобраћајној несрећи.⁹

Марија – Јелена (1893–?) рођена је Попов у Ади, Мирна (1906–?) је рођена у Крстуру, друга Чедомирова (1900–?) супруга Олга рођена је Крспогачин, Марија (1920–?) је рођена Петров, Драгутинова (1925–?) супруга Загорка рођена је Ковачев, Богољубова (1932–?) супруга Блаженка рођена је Крстанов, Вукосава (1903–?) је рођена Перкучин у Кнежевцу, Софија (1908–?) је рођена Јабланов, Десанка, супруга Стефанова (1911–?), рођена је Думитров.¹⁰

³ Сента, Зборник прилога за историју града, Сента, 2010, фототипско издање из 1935. год., стр. 55.

⁴ Лука Надлачки, *Порез 1788–1790*, необјављен рад.

⁵ Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених 1814–1817, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Исто.

⁷ Драгољуб Бадрљица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005. Историјски архив Кикинда, 3, 394, сп. 45.

⁸ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Нови Сад, Мокрин, 1997, стр. 43.

⁹ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

Цветко Паликућин (1874–1918)

Славна Паликућин (1875–1947), Цветкова супруга

Јелисавета Паликућин Бркин (1898–?) удата 1919. у Кикинди, Прокина сестра

Славна и Прока (1894–1975) Паликућин испред породичне куће, са црним шеширом Јован Сувајдин–Пуцул

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ПЕЈАКОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776-1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
233	Лазар Пејаков	250/233	Арсен Пеаков	250/233	Арсен Пеаков	250/233	Арсен Пеаков	250/233	Арсен Пеаков	250/233	Арсен Пеаков	250/233	Арсен Пеаков	250/233	Исак Пејаков	250/524	Исак Пејаков
324	Адриа Пеаков	346/324	Пеаков	346/324	Петар Пеаков	346/324	Петар Пеаков	346/324	Петар Пеаков	346/324	Петар Пеаков	346/324	Петар Пеаков	346/324	Мија Пејаков	346/595	Михаил Пејаков
		416/321	Лазар Пејаков	416/321	Лазар Пејаков	416/321	Лазар Пејаков	416/321	Лазар Пејаков	416/321	Лазар, Милић Пејаков	416/321	Лазар, Милић Пејаков	416/321	Милић Пејаков	416/788	Милић Пејаков
																зрн - / 980	Милић Пејаков

Списак пореских обвезника 1776. године рода ПЕЈАКОВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинги и 30 крајцара																
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници			1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
233	Пејаков Лазар	Л				1/4	5/16	6-30	3-40	-6	1-48					
324	Пејаков Андриа	Л				1/2	=	6-30	6-20	=				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду ПЕЈАКОВ

Роду Пејаков, у другој половини XVIII века у Мокрину, кумују официрске фамилије Милиновић и Брдарић, које су се населиле у Мокрин из Сенте. По томе би се рекло да су и Пејакови дошли из Сенте, али додатних доказа нема. Надимак им је Шемиљин, што би могло бити по насељу Шемиљ, јужно од Будима, али ни за то нема доказа.

Презиме Пејаков је забележено у пописима граничара из прве половине XVIII века. Јанко Пејаков је забележен 1720. године у Паланци³. Исто име и презиме забележено је у Петроварадину 1722. године.⁴ Можда ће нам други пописи граничара из прве половине XVIII века, који ће тек бити објављени, помоћи да утврдимо да ли постоји веза између Јанка Пејакова из Паланке и Петроварадина и Пејакових из Мокрина.

У домовном протоколу 1809–1817. године у Исаковом (1787–1865) дому 250/504 забележена је „м.у.“ (мајка удовица?) Ана (1730–1812), која би Исаку могла бити баба. У протоколу умрлих 1812. године пише: Ана Дражи Пејакова. То би могло да значи да је Ана била супруга Драже Пејакова. Због недовољно података Ана и Дража нису унети у овај родослов.

У црквеним протоколима из XIX века припадници рода Пејаков су равноправно бележени и као Шемилин. У пореским списковима из истог периода, бележени су искључиво као Пејаков. То је разлог зашто се данас воде са презименом Пејаков, а Шемиљин је надимак који се одржао до данас.

Андрију (?–1801) на кућном броју 346/234 наслеђују Петар (?–1807) и Михајло (1777–1820). Кумови су им исти, а по годинама рођења деце, Андрија је највероватније Петров и Михајлов отац. Пошто нема директних доказа, веза у родослову је означена испрекиданом линијом.⁵

Године 1776. Лазар (1751–1819) је плаћао порез на $\frac{1}{4}$ сесије, $\frac{5}{16}$ јутара винограда и 6 јутара иберланда. Андрија је обрађивао $\frac{1}{2}$ сесије земље, а виноград и иберланд није имао. По површини земље коју су обрађивали, Пејакови се не истичу, немају сувачу, ни ракијски казан⁶

Живан Аврамов је 1847. године био дужан Марку Пејаковом (1812–1875) 100 форинти и ту своју обавезу је тестаментом пренео на наследнике.⁷

Владимир Пејаков, земљорадник из Мокрина, купио је 1883. године део плаца од трговца Хенрика Крауса за 40 форинти.⁸ Владимир је купио део плаца и 1891. године од Миланков Раде.⁹

Подаци везани за супруге удате у род Пејаков:

Софија Бадрљица (1899–?), Милица Дилбер (1919–?), Ђурђина Деспотов (1928–?), Даринка Новаков, Иванова (1900–?) супруга, Јулијана Француски (1921–?), Ружица Шокловачки (1929–2004), Невенка Зиравом (1930–?), Јулијана Арсенов (1915–?).¹⁰

Пејаков Василија и Милице Перица (1958–2018), рударски инжењер, радио је у „Нафтагасу“, Канади и Кувајту.

Пејаков Душана и Миле Александар – Ацко (1883–1957) градитељ је „мокринских гајди“ и фрула. Био је и фотограф.

Пејаков Марка и Невене Миленко (1927–2003) био је пуковник ЈНА.¹¹

³ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске*, Нови Сад, 1966, стр. 302.

⁴ Славко Гавриловић, *Попис Подунавске војне границе 1722–1723. Истраживања*, бр. 12, Институт за изучавање историје Војводине 1971–1992, Нови Сад, 1989.

⁵ Милош Деспотов, *Упоредни адресари 1776–1810, Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину*, нав. дело.

⁷ Музејски радник Н. (Лука Надлачки), *Тестаменти 1. део*, Кикинда, 1954, стр. 15. (Д. Мокрин, 3226/1852).

⁸ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 5/1893. 11. 6. 1883, Велика Кикинда, стр. 200.

⁹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 9/3420. 9. 10. 1891, Велика Кикинда, стр. 80.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

¹¹ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Велимир – Душан Пејаков (1858–1928)

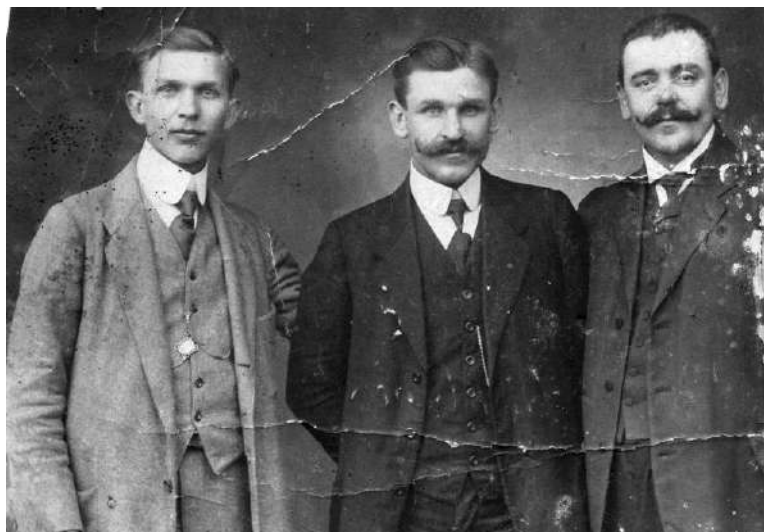

Ацко Пејаков, гајдаци и градитељ фура, Мокрин, Банат, (снимила З. Марковић, 1956.)

Александар – Ацко Пејаков (1883–1957)

Љуба Пејаков (1886–1962) са породицом у САД

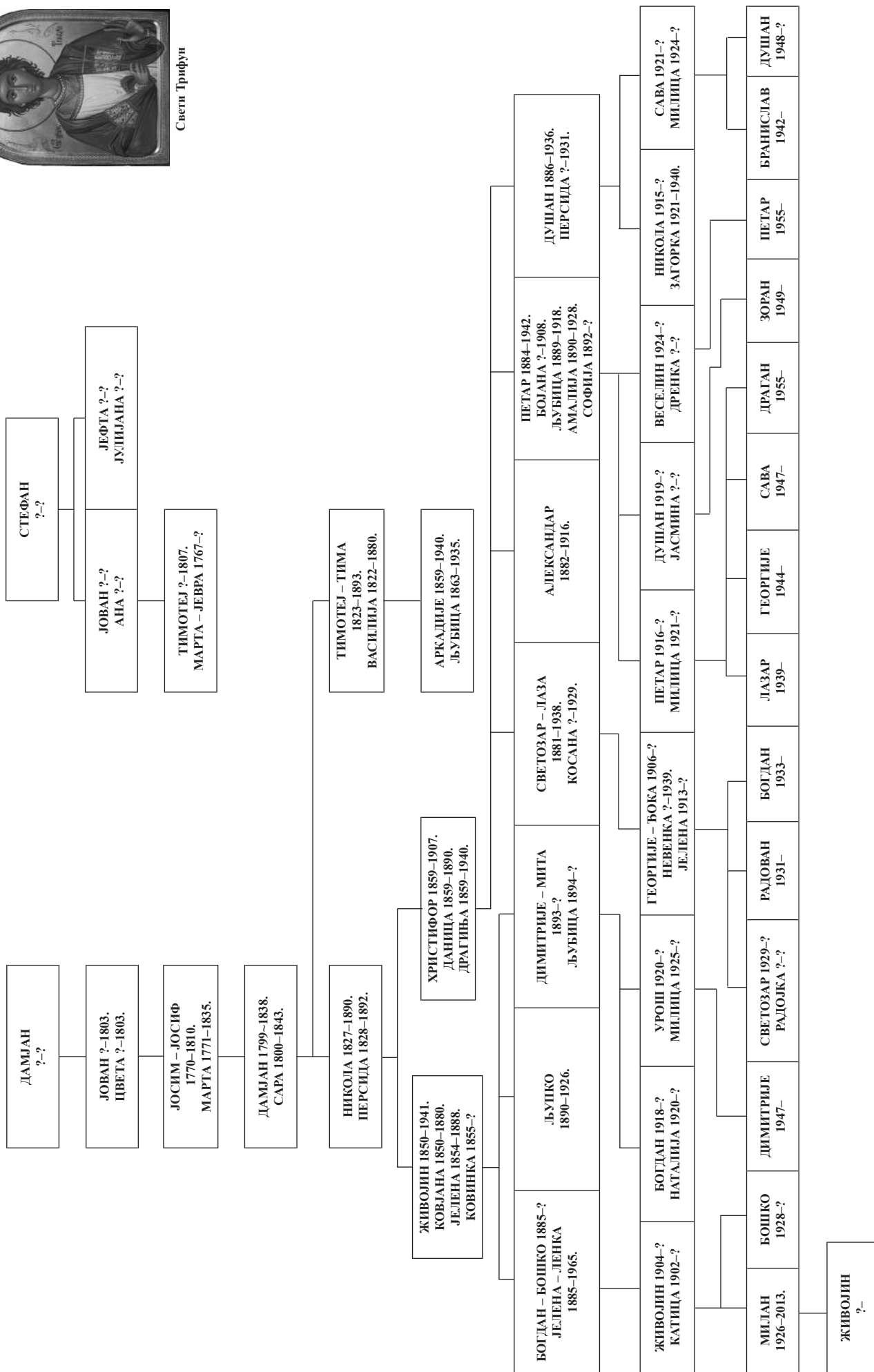

Први слева Јоца (1899–?), трећи Ацко Пејаков у САД

IV.19. Родослов рода РЕШЋАНСКИ

Свети Трифун

Упоредни порески адресар 1776–1817. године рода РЕШЋАНСКИ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
318	Јован Решћански	99/ 318	Јован Решански	99/ 318	Тима Решански	99/ 318	Тима Решћански	99/ 318	Тима Решћански	221/ -	Јосим Решански	221/ -	Јосим Решански	221/ -	Јосиф Решански	221/ 500	Јосиф Решански

Списак пореских обвезника 1776. године рода РЕШЋАНСКИ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
318	Решћански Јован	Л		1/2	11/16	6-30	6-20	-14				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду РЕШЋАНСКИ

Род Решћанских је можда стигао у Мокрин из Сенте, јер кумују Пецарским за које знамо да су из Сенте. Ипак, први запис о кумству Решћанских и Пецарских је из 1781. године, тридесетак година после досељења у Мокрин, када су већ успостављена нова кумства, па је пресељење из Сенте само једна од могућности.

Презиме Решћански настало је по насељу Реска, које је данас на граници Србије и Мађарске, са мађарске стране. Први запис о овом роду у Мокрину је из 1759. године, када је забележен Јован Рештанин (?–1803). Касније су припадници овог рода бележени као Рештански, а понекад и Ресчански³. У пореским списковима бележени су и као Решански⁴. Презиме Решћански усталило се тек крајем XIX века.⁵ У домовном протоколу 1859–1880. године браћа Тимотеј – Тима (1823–1893) и Никола – Ника (1827–1890) уписани су као Рештански. Тимотеј је Рештански, а Никола Решћански у домовном протоколу 1880–1898. године. Николини и Тимотејеви синови су у домовном протоколу 1898–1915. уписани као Решћански.

Стефанови синови Јован и Јефта су забележени неколико пута у протоколима крштених 1772–1774. године, а касније о њима нема помена, па нису ни домаћини кућа 1776. године. Каплар Јефта Стефанов се 1774. године изјаснио за одлазак у Јасеново, у Јужнобанатску границу, пред развојачење насеља из будућег Великокикиндског диштрикта.⁶ Вероватно је Јефта Решћански забележен по оцу Стефану, како је било уобичајено у то време. Могуће је да се за пресељење у Јасеново касније одлучио и Јефтин брат Јован. Било како било, њих касније не налазимо у Мокрину, па сви Решћански из Мокрина воде порекло од Дамјана и његовог сина Јована (?–1803), коме се деца рађају у периоду 1759–1772. године. По годинама рођења деце изгледа да је Јован рођен пре 1740. године. Године 1776. он обрађује половину сесије и 11/16 јутара винограда, а иберланд не узима.

Јован је бележен са свим варијацима презимена Решћански које смо навели, али и као Дамјанов – по оцу, и као Поповић из неутврђених разлога. Могућа веза је род Попов којима кумују Кецићи, као и Решћанским. Ипак, докази о сродству родова Попов и Решћански нису нађени.

Јованов син Јосиф – Јосим (1770–1810) умро је са 40 година, а његова супруга Марта се преудала 1814. године за Матеја Кирића. Јосифов и Мартин син Дамјан (1799–1838) забележен је у Кирићевој кући као Рештан Дамјан.⁷ У следећем домовном протоколу Дамјан је забележен као син Матеја Кирића (1757–1832), мада му Матеј није отац него очух⁸.

Никола – Ника Решћански (1827–1890) је био добровољац у Буни 1849. године.⁹ Александар Решћански (1882–1916) погинуо је у Галицији.

Љубица (1894–?) је из Иђоша, Наталија (1920–?) је рођена Ладичорбић, Милица (1925–?) је рођена Паликућин, Невенка (?–1939) је рођена Бугарски, Милица (1921–?) је рођена Ђуканов, Веселинова (1924–?) супруга Дренка рођена је Ђуканов, Загорка (1921–1940) је рођена Голић, Милица (1924–?) је рођена Јеринкић, Светозарова (1929–?) супруга Радоја рођена је Дукатаров¹⁰.

Решћански Богдана и Ленке Живица (1904–?), земљорадник, био је дугогодишњи диригент Српског црквеног певачког друштва у Мокрину.

Решћански Живице и Катице Милан (1927–?) био је професор историје и дугогодишњи управитељ Основне школе „Моша Пијаде“ (Касније „Свети Сава“) у Кикинди.

Решћански Живице и Катице Бошко (1933–?) био је дипломирани економиста.¹¹

³ Милош Деспотов, Протокол крштених 1814–1817, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁴ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, нав. дело.

⁵ Домовни протоколи храма СПЦ у Мокрину.

⁶ Срета Печињачки, Прилози за историју Баната и Банатске војне границе XVIII века, *Зборник Матице српске за историју*, број 2, Нови Сад, 1970.

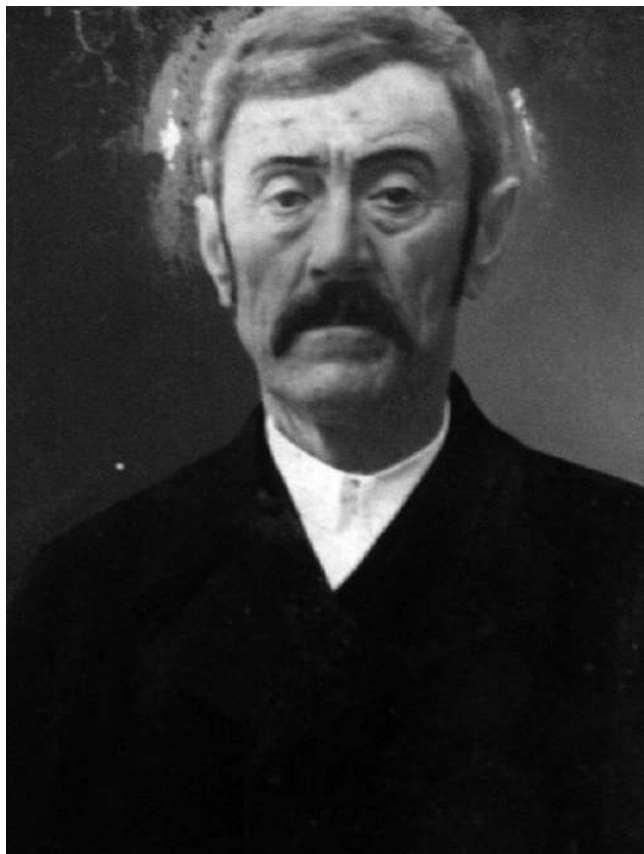
⁷ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1817–1823. године, бр. куће 234/475.

⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1824–1842. године, бр. куће 38.

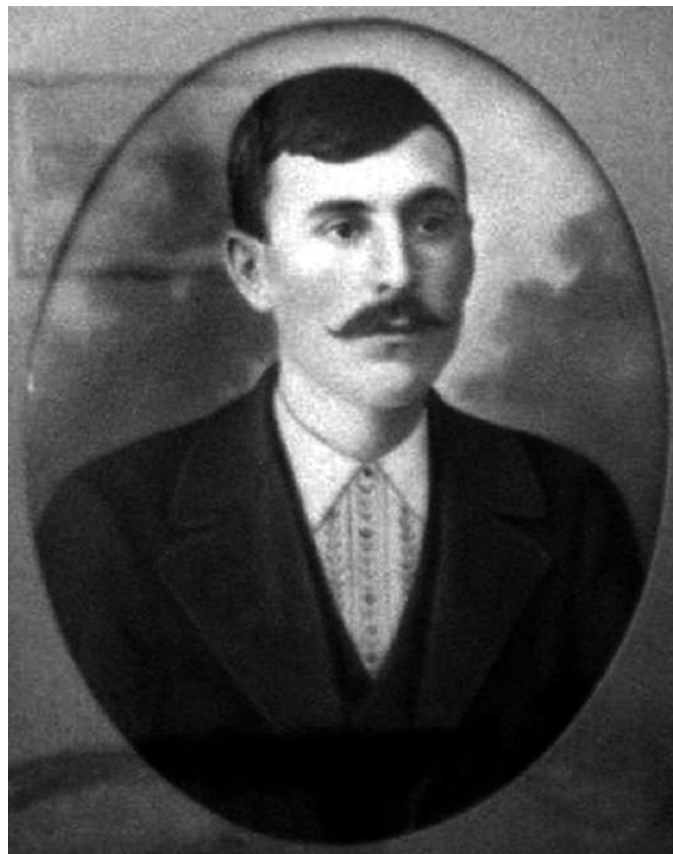
⁹ Драгољуб Бадрљица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ 1915–

¹¹ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Живојин (1850–1941)

Богдан – Бошко (1885–?)

Мокрин, Црквено певачко друштво око 1933.
Живица Решћански (1904–?), диригент, седи шести слева

Запажања и подаци о породици Сечански

Маринко Сечански се 09. 2. 1785. године оженио Аном, кћерком пароха Стефана Весича. У протоколу венчаних храма СПЦ се наводи да су младожења и млада из Мокрина.² То је први запис у црквеним протоколима о Маринку, али и о презимену Сечански у Мокрину. У пореском списку 1781–1787. године као домаћин у кући 69/64 забележен је Маринко Сечански.³ Маринко (?–1795) је био трговац, као и његови син, унук и праунук.⁴

Кристина Сечански (Мокрин, 1900 – Тител, 1980) удата Бешлин завршила је 4 разреда Женске мађарске грађанске школе у Великој Кикинди и 3 године вероисповедне Српске православне учитељске школе у Сомбору 1914–1917.⁵ Дипломирала је у Пакрацу 1918. год. Била је учитељица у Обровцу, Мокрину и Тителу до 1927. године, када је због породице престала да ради. Умрла је 1980. године у Тителу.

Њена сестра Надежда – Нада (Мокрин, 1915 – Тител, 1995) завршила је Учитељску школу у Новом Саду 1934. године. Постављена је за учитељицу 1936. године у Мошорину, затим је радила у Вилову и у Тителу, где је осам година била управитељ школе. Пензионисана је 1972. године. Није се удавала.

Мокрин су сестре коначно напустиле 1936. године, после смрти своје бабе Марије Сечански рођене Дмитровић (1843–1936). Од тада више нема Сечанских у Мокрину.⁶

Кућа Александра Сечанског (1872–1925) око 1900.

Венчање Александра Сечанског
(1872–1925)
и Видосаве рођене Поповић из Чанада
(1873–1929)

² Милош Деспотов, Протоколи венчаних храма СПЦ у Мокрину, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда. 2012.

³ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, нав. дело.

⁴ Сећање кћерке Кристине Бешлин рођене Сечански, које је прибавио Драгољуб – Бата Бадрљица.

⁵ Ученици вероисповедне Српске православне учитељске школе у Сомбору 1812–1920. године, *Годишњак Историјског друштва у Сомбору*, Сомбор, 1936/1937.

⁶ Сећање кћерке Кристине Бешлин рођене Сечански.

Породица Сечански око 1917. Кристина (1900–1980) прва слева, затим мајка Видосава, отац Александар, сасвим десно баба Марија и сестра Нада (1915–1995)

Кристина

Александар – Шандор

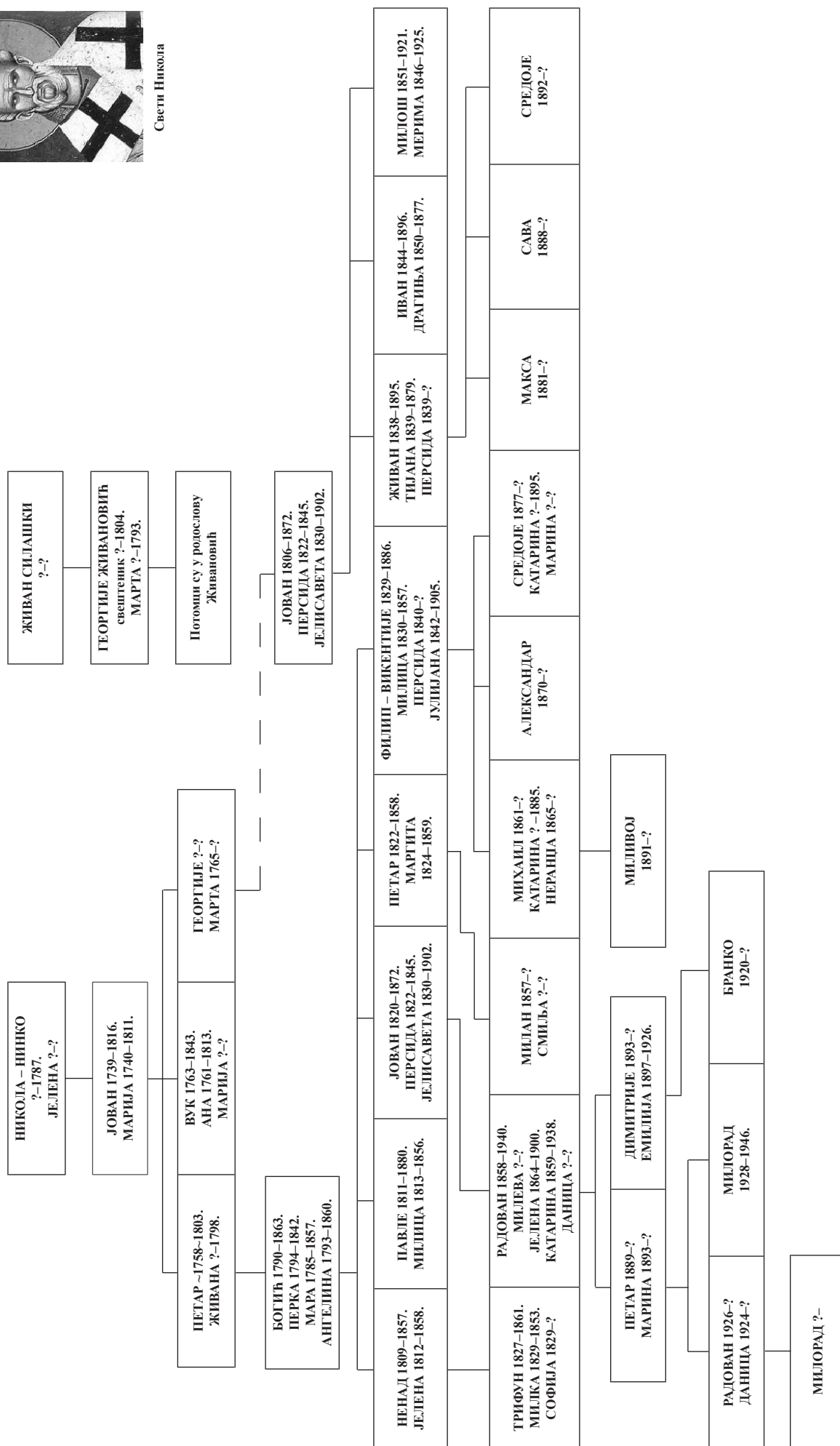

Нада

IV. 21. Родослов рода СИЛАШКИ 1

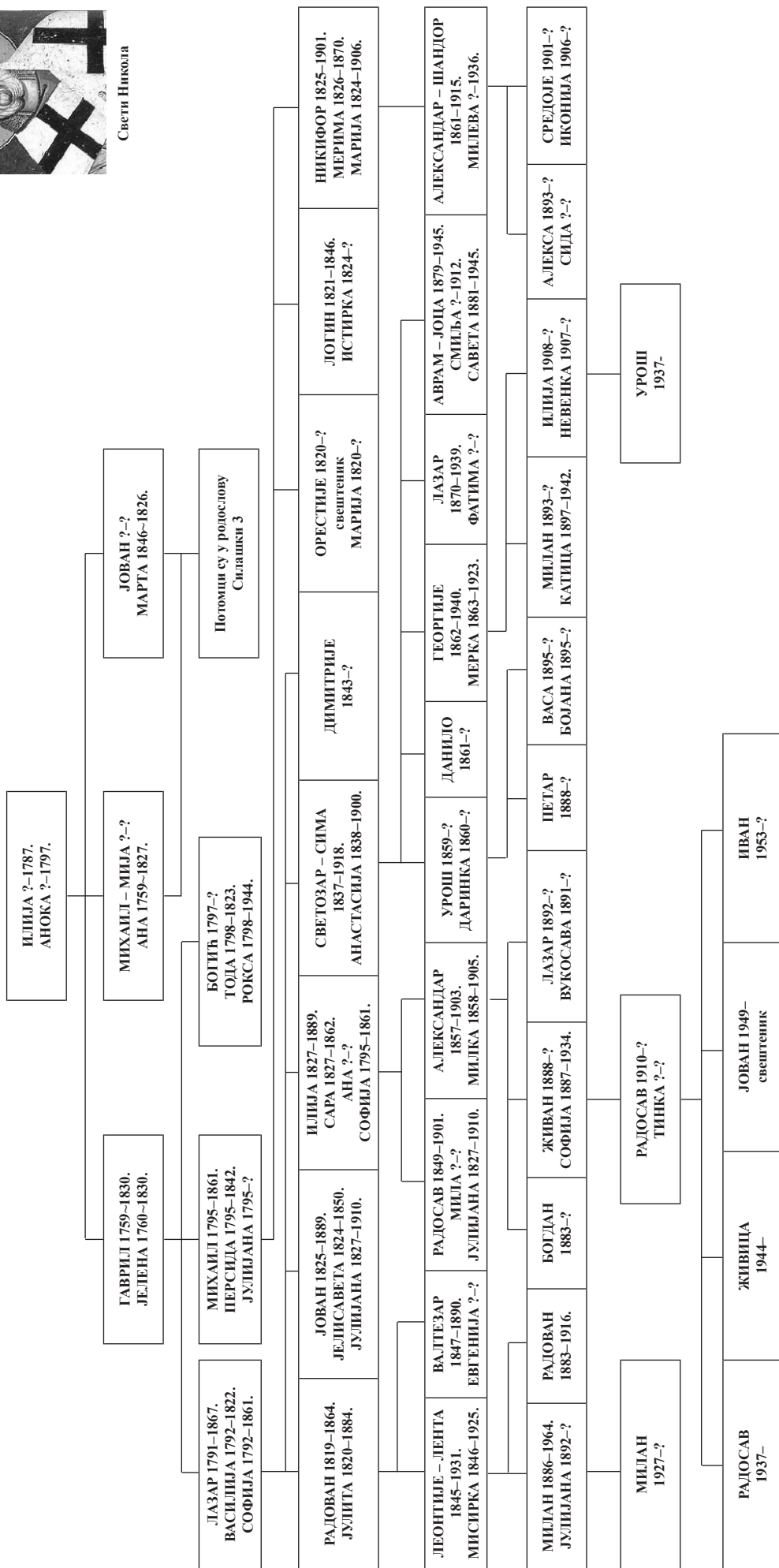
Свети Никола

Родослов рода СИЛАШКИ 2

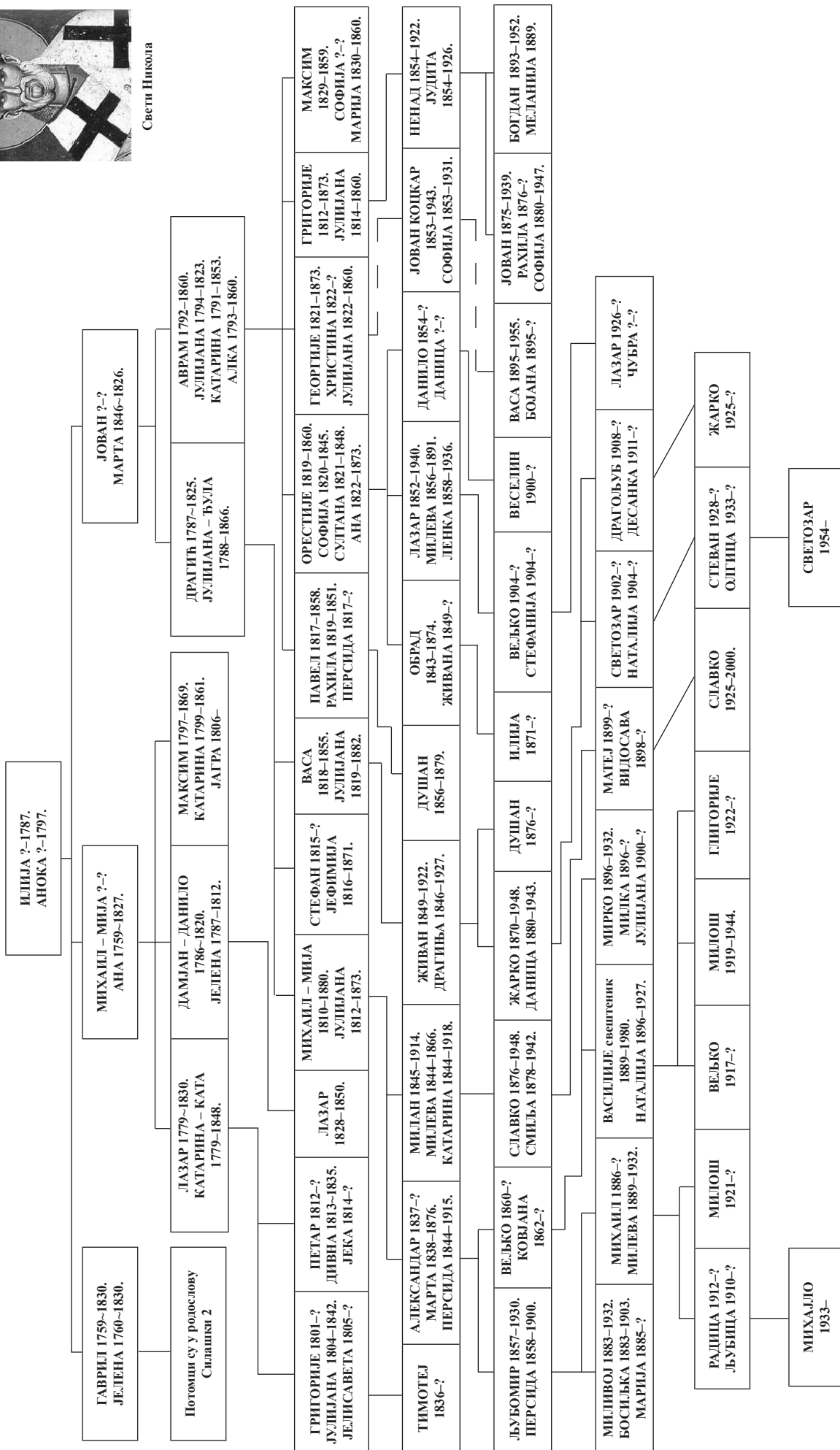
Свети Никола

Родослов рода СИЛАШКИ З

Свети Никола

Подаци и запажања о роду СИЛАШКИ

Силашки су дошли у Мокрин из Сенте³. Презиме указује на то да је неки предак дошао из Силаша, насеља из источног Баната, које је данас у Румунији.

У списку идворских граничара из 1769. године налазе се тројица са презименом Силашки: Нинко, Никола и Мија.⁴ Никола – Нинко и Мија су у то време бележени и у Мокрину, али се можда не ради о истим особама. Нинков син Јован је кумовао почетком 1768. године у Мокрину, а 1769. године му се родило дете, такође у Мокрину. Мија је вероватно сувише млад 1769. године да би био граничар. Вероватније је да су идворски граничари са презименом Силашки дошли у Идвор директно из Сенте. То је још вероватније кад знамо да је слава Силашким у Идвору иста као и у Мокрину – Свети Никола.⁵ Нинко Силашки (?–1787) из Мокрина је 1757. године пао у пруско заробљеништво и том приликом су му заплешени коњ и опрема у укупној вредности од 55 форинти и 45 крајцара.⁶

Павел Силашки из Мокрина, стар 30 година, изјаснио се за селидбу у Опово 1774. године,⁷ јер је следило развојачење, а он је хтео да и даље буде граничар. У Мокрину је забележен само једном и то 1773. године, када се њему и супрузи Марији родило дете. Павел и Марија нису забележени у родословним таблицама, јер нису нађени подаци који показују са ким су у најближем сродству.

На основу података којима располажемо, није утврђено у каквом су сродству родоначелници три гране рода Силашких: Нинко, Живан и Илија.

Већ од првог пореског списка 1776. године види се да Силашки спадају у имућније становнике Мокрина. Мија обрађује целу сесију земље, 1–10/16 јутара винограда и 16 јутара иберланда, а Јован обрађује целу сесију земље, јутро и по винограда и 27 јутара иберланда.

Мијин унук Михаил – Мија (1810–1880) такође спада у добростојеће. По једном записнику из 20. 1. 1864. године имао је кућу под бројем 1105, пола сесије старе земље, 9 ланаца иберланда, 1 виноград и целу сувачу.⁸

Род Силашких је дао пет свештеника: Георгија Живановића (?–1804) од оца Живана Силашког, његовог сина Симеона (?–1802), Орестија (1820–?) – „свештеника у Стапари“, Василија (1889–1980) и Јована (1949–). Орестије Силашки је завршио једну годину филозофије, Богословију у Вршцу 1841–1844. године⁹, и вероисповедну Српско православно учитељску школу у Сомбору 1845–1847.¹⁰ Исту школу у Сомбору завршио је и Павле Живановић (1788–?) 1815. и 1816. године, који такође припада овом роду. Пошто о њему нема забелешки из Мокрина, не знамо да ли је касније био учитељ или свештеник као отац Симеон и деда Георгије.

„27. септембра 1850. Лаза Силашки, Мокринчанин, тужио се магистрату: 'Текуће године марта месеца, позајмим ја долу писати овдашњој жителници Ани Мирков 266 фвв. тако да она мени један четврт старе земље донде у залог даје, докле она у стању не буде горњу суму новаца вратити. – Но будући да ту четврт земље њени девери сада од ње узели јесу, и она никакове земље сада нема', молио је да јој се откаже његов капитал и он намири.“¹¹

Девојачко презиме Данице (1928–?) је Србљин, Невенка (1907–?) и Радосавова (1910–?) супруга Тинка рођене су Кебић, Иконија (1906–?) је рођена Мишков у Обилићеву, Стефанија (1904–?) је рођена Туцаков, Наталија (1904–?) је рођена Васић, Десанка (1911–?) је рођена Пецарски, Лазарова (1926–?) супруга Чубра рођена је Тешић, Љубица (1910–?) је рођена Гаврилов, Олгица (1933–?) је рођена Недељков.

Сава Силашки (1888–?) је допутовао у Њујорк 1907. године, а Лазар (1893–?) 1912. године. У домовним протоколима у Мокрину није забележена њихова смрт.¹² Можда су остали у САД.

³ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 327.

⁴ Срета Пецињачки, Индивидуална расподела земље идворским граничарима 1769. године, *Зборник Матице српске за историју*, бр. 7, Нови Сад, 1973, стр. 126–127

⁵ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 102

⁶ Јелена М. Илић, *Банатска војна крајина у другој половини XVIII века*, докторска дисертација, Београд, 2014, стр. 281, преузето са интернета.

⁷ Списак граничара горње компаније Илирске регименте који су се изјаснили за пресељење у доњу компанију Илирске регименте (Јужни Банат), Историјски архив Кикинда.

⁸ Податак потиче из Историјског архива Кикинде, а добијен је од Драгољуба Бадрљице.

⁹ Др Никола Гавриловић, *Српско-румунско клерикално училиште у Вршцу 1822–1867*, Нови Сад, 1983.

¹⁰ Ученици вероисповедне Српске православне учитељске школе у Сомбору 1812–1920. године, *Годишњак Историјског друштва у Сомбору*, Сомбор, 1936/1937.

¹¹ Васа Стајић, *Великокикински диштрикт*, Кикинда, 1989, стр. 236.

¹² Домовни протокол храма СПЦ 1915–.

Силашки Радован (1930–?) био је државни репрезентативац у великом рукомету и атлетици, атлетски тренер који је створио велики број репрезентативаца и рекордера, оснивач и дугогодишњи директор Фрушкогорског маратона, међународни атлетски судија.

Силашки Василије (1889–1980) био је свештеник у Мокрину и Кикинди.

Силашки Илије и Невенке Урош (1937–) доктор је медицине, специјалиста дечје медицине, који је цео радни век провео радећи у Мокрину.

Силашки Илије и Невенке Вукица удата Томић (1926–?), дипломирани је инжењер агрономије, руководилац у Мокрину. Радила је у Институту за селекцију свиња у Новом Саду. Бавила се сликарством.

Силашки Славко (1925 – Нови Сад, 2000), инжењер, радио је у „Неимару“, „Нафтагасу“ и Урбанистичком заводу.

Силашки Јован (1949–), протојереј у Кикинди, иконописац, написао је три књиге и био старешина Храма Светог Николе у Кикинди до свог одласка у пензију крајем 2014. године.¹³

Поп Васа Силашки (1889–1980) 1915.

Тихомир Николајевић, Наталија (1896–1927) и Василије – Васа Силашки

¹³ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

Протојереј Јован Силашки (1949–)

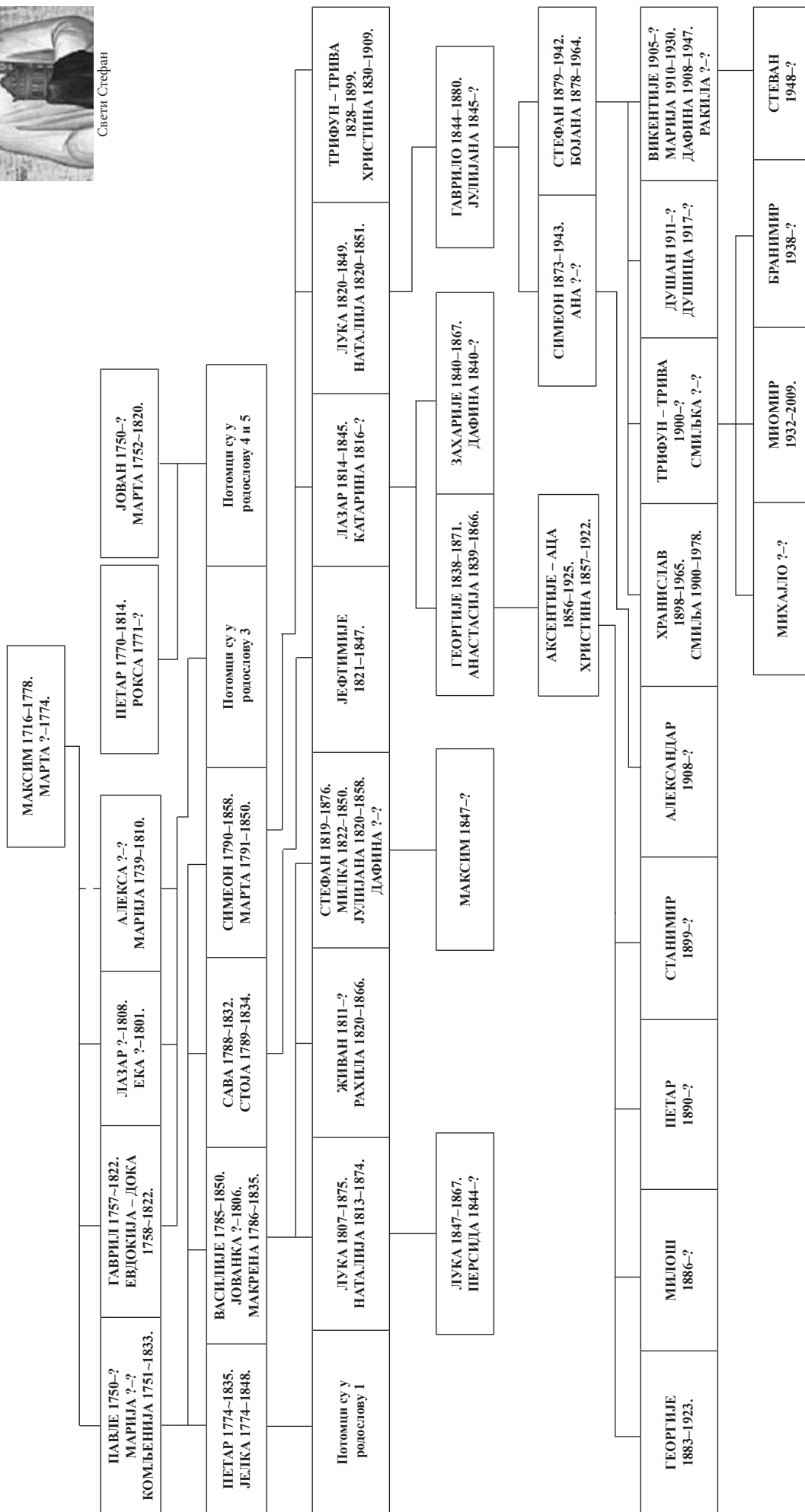

Др Урош Силашки (1937–)

Родослов рода СИМИЋ 2

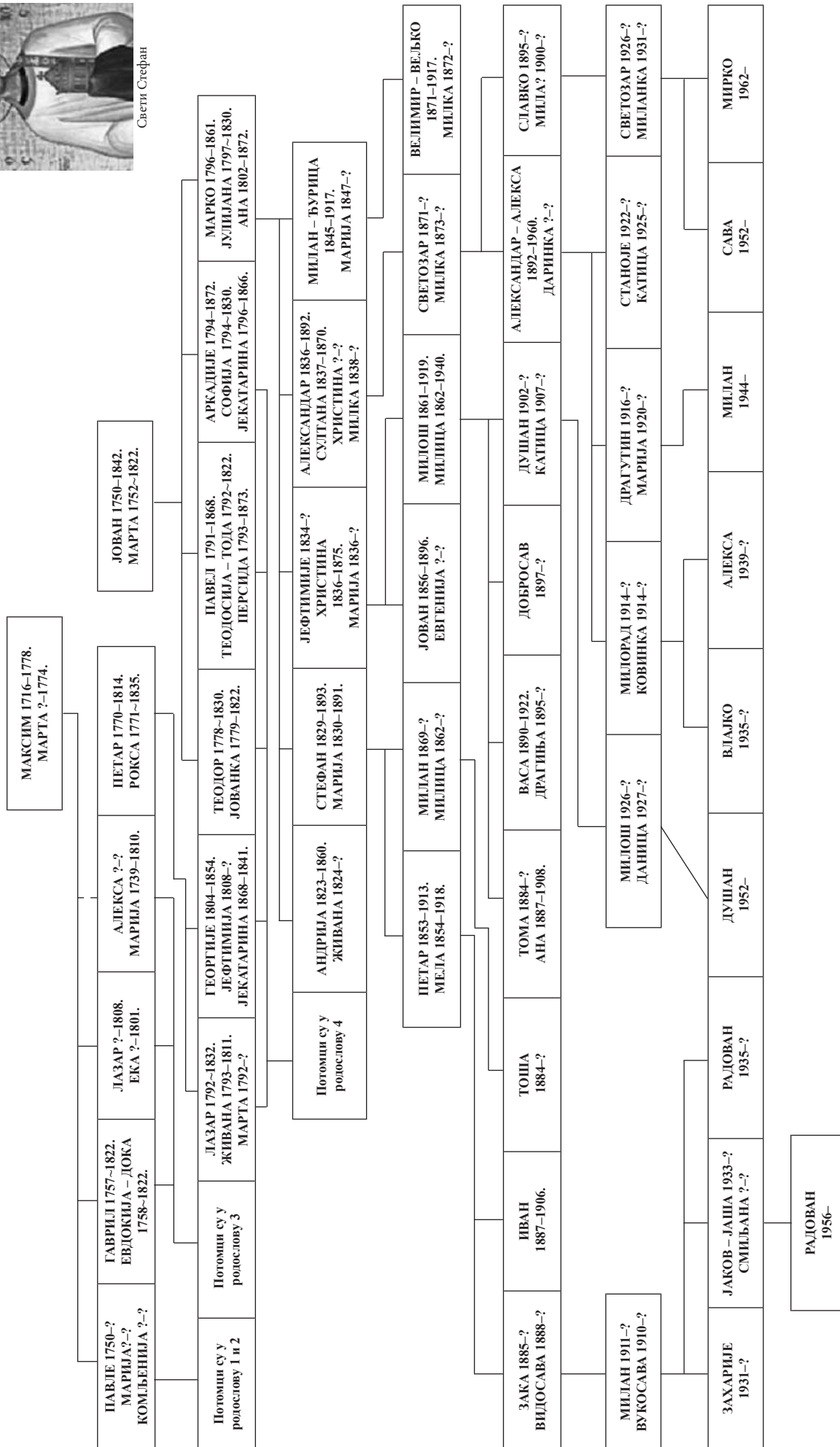
Свети Стефан

Родослов рода СИМИЋ 5

Свети Стефан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода СИМИЋ¹

ПОРЕСКИ СПИСКАК 1776-1779.	ПОРЕСКИ СПИСКАК 1781-1787.		ПОРЕСКИ СПИСКАК 1788-1791.		ПОРЕСКИ СПИСКАК 1792-1795.		ПОРЕСКИ СПИСКАК 1796-1799.		ПОРЕСКИ СПИСКАК 1800-1803.		ПОРЕСКИ СПИСКАК 1804-1807.		ПОРЕСКИ СПИСКАК 1808-1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809-1817.	
	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
	30/ 261/2	Петра Симић	30/ 261/2	Петра Симић	36/ 32	Петра Симић	36/ 32	Петра Симић	36/ 32	Петра Симић	36/ 32	Петра Симић	36/ 32	Петра Симић	36/ 200	Петар Симић
162	429/393	Павао Симић	429/393	Павао Симић	429/393	Павао Симић	429/ 393	Павао Симић	429/ 393	Павао Симић	429/ 393	-	429/ -	Елесна Симић	429/ 871	Елесна Симић
322	353/322	-	353/322	Јован Симић	353/322	Јован Симић	353/ 322	Јован Симић	353/ 322	Јован Симић	353/ 322	-	353/ -	Јован Симић	353/ 705	Јован Симић
418	320/396	Гаврило Симић	320/396	Гаврило Симић	320/396	Гаврило Симић	320/ 396	Гаврило Симић	320/ 396	Гаврило Симић			429- 1/2	Петра Симић	429 1/2 /686	Павел Симић
419		Лазар Симић		Лазар Симић	398/419	Лазар Симић	398/ 419	Лазар Симић	398/ 419	Лазар,Јован Симић	398/ 419	-	398/ -	Живан Симић	398/ 795	Живан Симић
													617 /-	Гаврило Симић	617 /680	Гаврил Симић
															617/ 796	Малеш Симић
													677/ -	Гавра Симић	677/ 680	Гаврил Симић
													677/ -	Максим Атанасијевић	677/ 890	Максим Атанасијевић
															677/ 617	Тома Симић

¹ Милош Деспогов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757-1817*, Кикинда, 2012.

Списак пореских обвезника 1776. године рода СИМИЋ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
162	Симић Павао	Л	Максим отац Гаврила, Гаврило брат Н 418, Лазар брат Н-419	1/1	1-14/16	10-50	11-20	-88	12-54			5-10		
332	Симић Јован	Л		1/2	1-15/16	6-30	6-20	-89	2-42			2-50		
418	Симић Гаврил	Л	(из Н-162)	1/1	=	6-30	11-20	=				5-10		
419	Симић Лазар	Л	(из Н-162)	1/2	=	6-30	6-20	=				2-50		

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински ерски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

Подаци и запажања о роду СИМИЋ

Презиме Симић је постојало у Мокрину и у XVII веку, пре пресељења банатских Срба у бачко Потисје 1687. године. Петко и Теша Симић су били становници Мартоноша јануара 1701. године, а у Мартонош су дошли из Мокрина. За Петка је забележено да је стар 28 година, да до тада није учествовао у борбама против Турака, а да је родом из Мокрина.³ Теша Симић се одмах после завршетка Аустријско-турског рата 1718. године преселио из Мартоноша у Ђалу. У Мартоношу је плаћао порез за две пореске главе, а од 1. новембра 1718. године до 30. априла 1719. године остао је дужан за порез – главарину у износу од 43 форинте.⁴

По предању су Симићи у Мокрин стигли из Сенте.⁵ Најстарији становник Мокрина са презименом Симић–Максим рођен је 1716. године, а његови потомци су, у црквеним протоколима, бележени искључиво као Симић. Презиме је очигледно настало раније и већ је стабилно, за разлику од многих мокринских презимена у другој половини XVIII века. Постоји могућност да су Симићи из Мокрина прешли крајем XVII века у Мартонош, а да су се средином XVIII века вратили у Мокрин, али је то само једна од могућности.

Максимови (1716–1778) синови Гаврил (1757–1822) и Лазар (?–1808) су се 1776. године издвојили у посебна домаћинства – бројеви кућа су 418 и 419. Павле (1750–?) и Алекса (?–?) су остали у родитељској кући број 162. Вероватно сви заједно обрађују 1–14/16 јутара винограда и 43 јутара иберланда, мада се порез води само на Павла.⁶

За Марту (?–1774) је, поводом смрти, забележено да је Лазарова мајка и да је умрла у 89. години. Укућани који су тај податак дали свештенику, додали су Марти двадесетак година.

Домаћин у кући број 332 је Јован (1750–1842). Он обрађује ½ сесије земље, 1–15/16 јутара винограда и 9 јутара иберланда. Судаћи по главарини, у домаћинству нема старијих мушких сродника. Са Максимовим синовима не можемо да га доведемо у везу, али су вероватно истог порекла, јер им је слава Свети Стефан заједничка.

Петар (1770–1814) је у црквеним протоколима бележен као Симић и као Кнежев. Са Петровим унуцима гаси се његова линија у Мокрину.

Постојали су још неки Симићи у Мокрину који, због недовољно података, нису уврштени у родослов:

- Јован Симић, коме је умро син 1757. године;
- Петар Симић, који је удао кћер 1788. Године;
- Сава Симић, коме је умрла кћи 1781. године.

Гаврило Симић је поводом смрти кћери Соке 21. 6. 1815. године приложио 30 крајцара за оглашавање звона, Живан Симић је 21. 8. 1817. године поводом смрти сина Арсена приложио 4 форинте, а Јован Симић 30. 9. 1817. године 30 крајцара⁷.

Јован Симић је 1817. године платио цркви 6 форинти интереса за зајам који је подигао.

За 200 купљених цигала Васа Симић (1785–1850) је платио 4 форинте 1815. године, а исте године Јелисеј (1779–1851) је платио 6 форинти за 300 цигала.⁸

Добровољци у Буни 1849. године били су: Трива (1828–1899), Штева (1829–1893), Штева (1819–1876), Јова (1830–?) и Пера (1817–1866).⁹

Средином XIX века у Мокрин се из Кикинде доселио Лука Симић (1838–1901) као усиновљени син Никифора Дражића. Лука је син Максе? Симића из Кикинде.¹⁰ Слава им је Свети Василије и нису у сродству са мокринским Симићима.

³ www.Hungaricana hu. Ubaria et Conscriptions UC 24:56.

⁴ Срета Пецињачки, Документи о бачко-банатским миграцијама 1719–1725. године, *Зборник Матице српске за историју*, бр. 6, Нови Сад, 1972.

⁵ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 326.

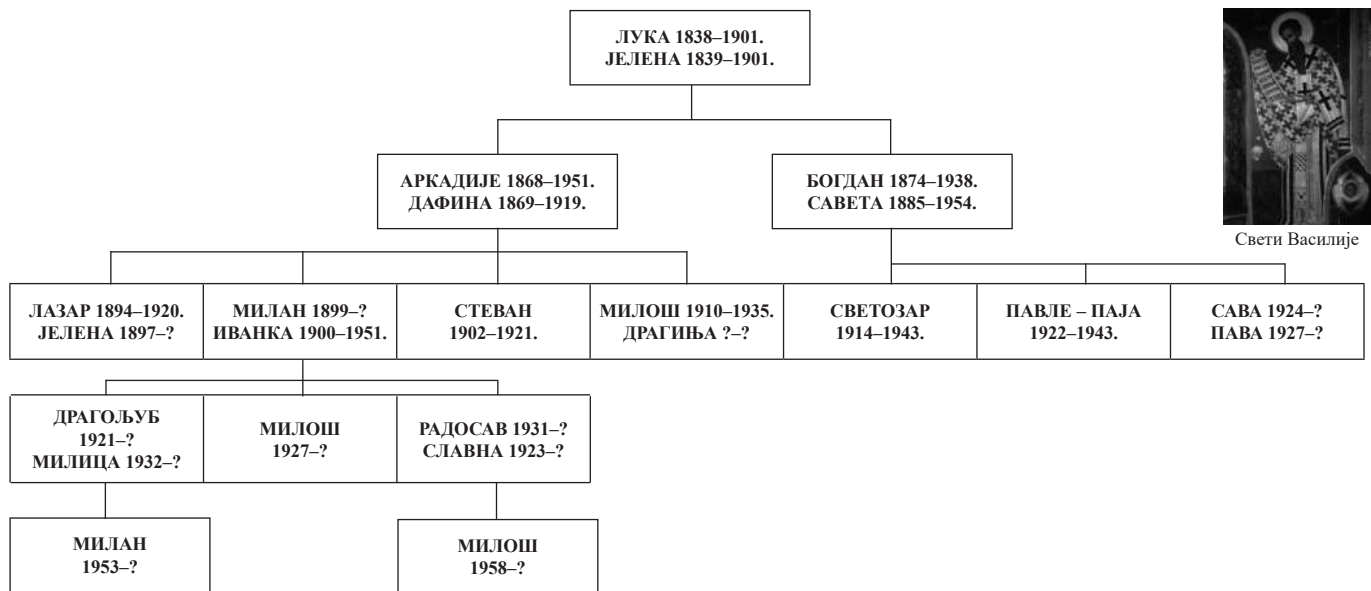
⁶ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁷ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених 1814–1817, нав. дело.

⁸ Исто.

⁹ Драгољуб Бадрлица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859 године, бр. куће 77/41.

Почетком XX века у Мокрин се доселио Георгије Симић рођен 1882. године у Бачком Петровом Селу. Имао је жену Јулку рођену у Шуљамау и три кћери. Георгије је умро у Мокрину 1924. године.¹¹ Није био у сродству са Симићима из Мокрина.

Стефана (1879–1942) је усинио стриц Трива (1828–1899).¹²

Симић Жива је 1880. године поклонио половину куће Степанов Соси. Обоје су били земљорадници.¹³ Не знамо да ли се овај податак односи на Живана (1811–?) или Живојина (1855–?).

Дудић Младен и Симић Ђула су 1876. године продали 7 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 260 гулдена.¹⁴

Симић Лела је 1880. године продала кућу и део винограда у Карлову Пери Исакову.¹⁵

Земљорадници Симић Стеван (1852–1906) и Малеш (1856–1940) из Мокрина продали су 1883. године 4 јутра земље Шандоровић Љубици из Тисахеђеша (Иђоша) за 650 форинти.¹⁶

Земљорадници Симић Милка (1873–?) и Светозар (1871–?) продали су 1876. године 3 јутра иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина.¹⁷

Симић Пантелија 1878. године продаје на коришћење пола урбаријалне сесије Давиду Нетеру за 750 форинти. Обојица су земљорадници из Мокрина.¹⁸

Симић Аксентије – Аца (1841–1919) или (1856–1925) је 1891. године поклонио јутро земље Милошу Сараволцу. Обојица су земљорадници из Мокрина.¹⁹

Симић Аксентије – Аца (1856–1925) је 1897. године продао кућу са плацем жени Кристини (1857–1922).²⁰

Симић Босиљка (1880–1947) продала је 1898. године део куће Богдану Станишићу за 225 форинти. Обоје су земљорадници из Мокрина.²¹

Симић Лазар (1826–1905) је поклонио 1899. године кућу и 17 јутара земље усвојеном сину Јовану Гаврилову. Обојица су земљорадници из Мокрина.²²

¹¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1898–1914. године, бр. куће 373. Георгије Симић се уселио у кућу деде Васе Стајића – Ђурке Стајића 1838–1908.

¹² Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1898–1914. године, бр. куће 815.

¹³ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 3/1197. 12. 3. 1880, Велика Кикинда, стр. 133.

¹⁴ Исто, Ф. 31, 1/360. 16. 11. 1880, Велика Кикинда, стр. 48.

¹⁵ Исто, Ф. 31, 3/1405. 23. 12. 1880, Велика Кикинда, стр. 154.

¹⁶ Исто, Ф. 31, 5/1807. 22. 1. 1883, Велика Кикинда, стр. 192.

¹⁷ Исто, Ф. 31, 1/224. 15. 3. 1876, Велика Кикинда, стр. 34

¹⁸ Исто, Ф. 31, 2/673. 13. 2. 1876, Велика Кикинда, стр. 81

¹⁹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 9/3385. 9. 9. 1891, Велика Кикинда, стр. 76.

²⁰ Исто, Ф. 31, 13/4333. 9. 2. 1897, Велика Кикинда, стр. 166

²¹ Исто, 13/4567. 26. 4. 1898, Велика Кикинда, стр. 189

²² Исто, Ф. 31, 14/4706. 23. 2. 1899, Велика Кикинда, стр. 202.

Симић Мила је 1897. године потписала признаницу да је од оца добила 10 форинти и да не полаже право на наследство.²³

Симић Пера (1836–1897) је 1897. године поклонио синовима Стеви, Обраду и Светозару земљу, под условом да она постане њихово власништво тек кад родитељи умру. Сви су земљорадници из Мокрина.²⁴

Милић Косана, земљорадница из Сент Петера је 1903. године продала је половину куће брату Вељку Симићу, земљораднику из Мокрина, за 48 круна.²⁵

Добровољци у Првом светском рату били су:

- Симић Неце Исак – Иса (1893–1948) „војник рођен 1883, рађен 6. IX 1916. код Кокарце. Напустио Корпус, остао у Русији, а касније се придружио батаљону СХС у Дугој Рјечки код Владивостока. Вратио се у земљу 1920.“
- „Симић Милана Светозар (1882–1926), земљорадник, вратио се из Америке 30. IV 1918. на Солунски фронт.“²⁶

Тридесетих година XX века најбољи фудбалер „Делије“ био је Миливој Симић (1913–?). „У то време био је чувен као играч Миливоје Симић звани ’Џапура’, лева полутка у тиму, веома лепо развијен, снажан играч, имао је шут као из топа, неодбранљив...“²⁷

У завршним операцијама за ослобођење Југославије погинули су Живко – Живица (1925–1945) и Неца Симић (1923–1945). Светозар Симић (1921–1998) је демобилисан као мајор.²⁸

Средином јула 1942. године нађен је немачки војник на одсуству исечен ножем по лицу и телу. За рањавање су оптужени Паја и Светозар Симић са надимком Виров. Иако је до сукоба дошло због приватних разлога, обојица су стрељана на Бањици 1943. године.²⁹

Доктора из Мокрина Симић–Главашки Трифуна и Смиљке доктор Миомир (Нови Бечеј, 1932–2009) члан је Српске академије наука и уметности.

Доктора Симић–Главашки Трифуна и Смиљке Михајло (?–?) био је члан САНУ из Вашингтона (САД). (Даница, 1998. год., стр. 395)

Доктора из Мокрина Симић–Главашки Трифуна и Смиљке син Бранимир (Нови Бечеј, 1938–?) дипломирао је електротехнику у Београду, а докторирао на Кент универзитету у Енглеској 1965. године. Осамдесетих се сели у САД и ради као професор електротехнике и физике у Кливленду. Добитник је Пупинове награде 2015. године и председник Српског народног универзитета „Вук Караџић“ из Кливленда (Даница, 1998. год., стр. 394).

Симић Миленко (1923–1997) био је вишегодишњи акцијаш, ударник на радним акцијама и радник у секцији за одржавање пруга у Кикинди. Ванредно је завршио гимназију, Вишу економску школу и Економско-правни факултет. Фудбалски судија републичког степена, Симић Милана Влајко (1935–2013) био је професор физичке културе, рукометни тренер, спортски новинар. Радио је у Мокрину и Новом Кнежевцу.

Симић Верица рођена Белош (1943–), васпитачица, била је дугогодишњи руководилац децјег вртића „Невен“ у Мокрину, који је у њено време (1986) проглашен најбољим у Војводини. Била је организатор великог броја културно-уметничких приредби, предавања, књижевних вечери и чувар народне традиције.³⁰

Девојачка презимена супруга удатих у род Симић:

Гаврилова (1917–?) супруга Ката Француски (1929–?), супруга Раде (1903–?) Јованка Силашки (1904–?), Савина (1905–?) супруга Иванка Бадрљица (1904–?), Божидарова (1907–?) супруга Драгиња Жилић, Милошева (1935–?) супруга Олга Татомиров, Средојева (1925–?) супруга Мирјана Глигорин, Симеонова (1873–?) супруга Ана Фухе, Душица Шибул (1917–?), друга супруга Викентијева (1905–?) Дафина Рељин (1908–1947), Милошева (1911–?) супруга Јованка Ћирилов (1915–?), Милорадова (1936–?) супруга Мирјана Милошев (1933–?) из Кикинде, Милошева (1897–?) супруга Љубица Крстин (1899–?), Миливојева (1913–?) супруга Загорка Адамов (1915–?), Константинова (1912–?)

²³ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 13/4372. 29. 3. 1897, Велика Кикинда, стр. 170.

²⁴ Исто, Ф. 31, 13/4454. 28. 9. 1897, Велика Кикинда, стр. 178.

²⁵ Исто, Ф. 31, 16/5428. 24. 11. 1903, Велика Кикинда, стр. 272.

²⁶ Група аутора, *Мокринчани добровољци у Првом светском рату*, Нови Сад, Мокрин, 1997, стр. 43.

²⁷ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 173.

²⁸ Душан Попов, *Мокрин у револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 766..

²⁹ Исто, стр. 635.

³⁰ Драгољуб Бадрљица, *Енциклопедија Мокрина*, необјављен рад.

супруга Катица Рељин (1914–?), Савина (1931–?) прва супруга Пава Стојков, а друга супруга Љубица Дражић (1931–?), Миланова (1910–?) супруга Вукосава Томић (1910–?), Милошева (1926–?) супруга Даница Паликућин (1917–?), Милорадова (1914–?) супруга Ковинка Голић (1914–?), Станојева (1922–?) супруга Катица Марков (1925–?), Светозарова (1926–?) супруга Миланка Богосављев (1931–?).³¹

Цветко Симић (1876–1927) и Алекса Трњић 1904. Миљивој (1913–?) и Загорка (1915–?) Симић

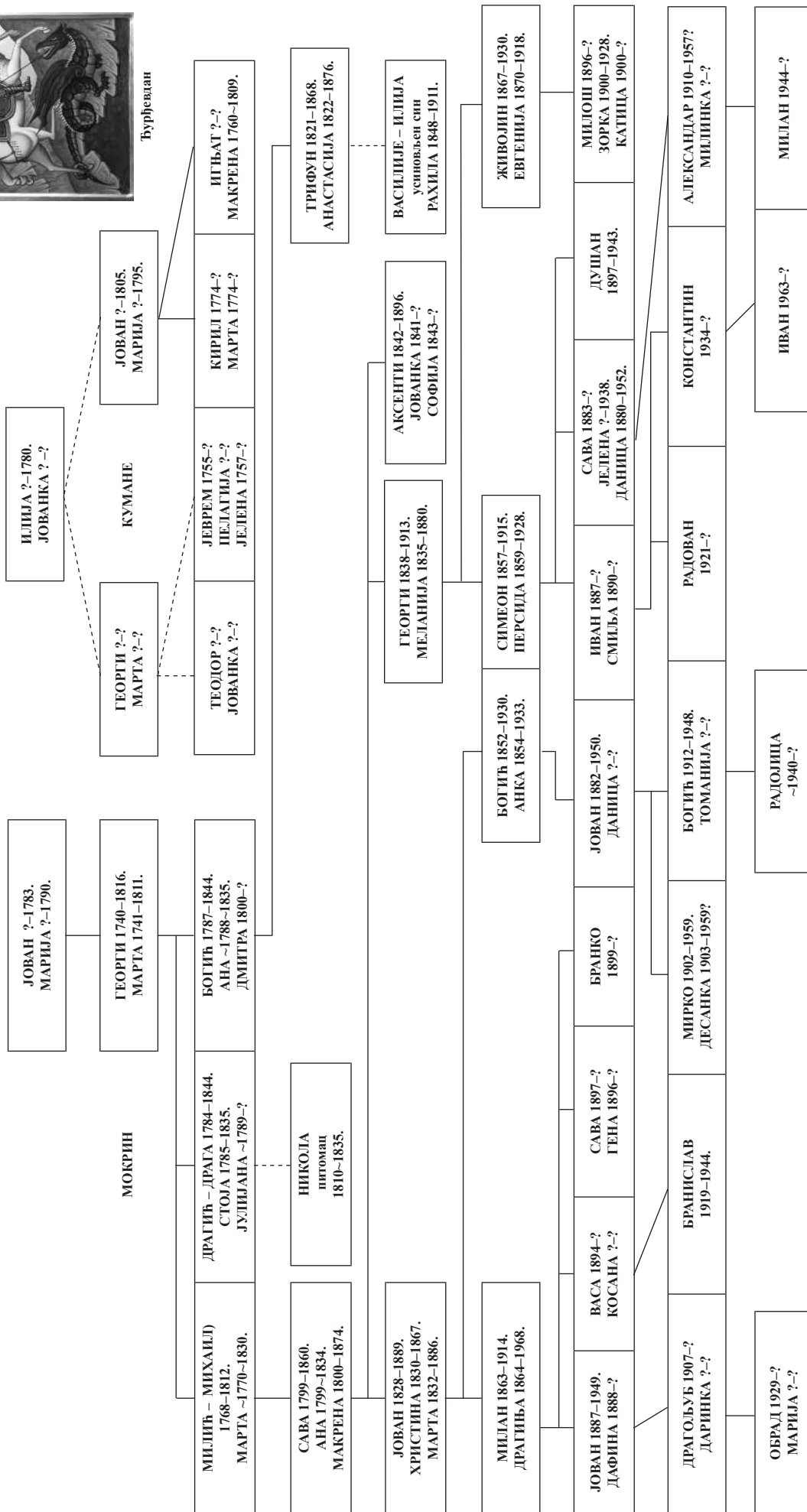
Цветко (1876–1927) и Босиљка (1880–1947) Симић

³¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину.

IV. 23. Родослов породице СТАНЧИЋ

Ђурђевдан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године породице СТАНЧИЋ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
210	Илија Станчић																
381	Ђура Станчићев	394/ 381	Ђука Станчићев	394/ 381	Ђука Станчићев	394/ 381	Ђука Станчићев	394/ 381	Ђука Станчићев	394/ 381	Ђука Станчићев	394/ 381	Милић Станчићев	394/ 685	Милић Станчићев	394/ 685- 1/2	Боглић Станчићев

Списак пореских обвезника 1776. године породице СТАНЧИЋ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу,
Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Ј – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.
Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
210	Станчић Илија	Л		1/2	14/16	6-30	6-20	-18	4-12			2-50		
381	Станчићев Ђура	Л	Јован отац	1/1	2-3/16	13-0	11-20	-44	6-36			5-10		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања уз родослов породице Станчић

Никола Станчићанин (Nikola Sztancsicsanyin) је домаћин у коморском (цивилно-кметовском) делу Сомбора 1715. године.³ Он обрађује 9 пожунских мерава оранице и 2 косе ливаде. У прилогу број 1 приказан је оригинални попис коморског дела Сомбора из 1715. године, који је Мађарски земаљски архив објавио на интернету.⁴

Oppidum Zombor m. m. d.

<i>Nomina, Cognomina, Inseminata</i>	<i>Excipiati</i>	<i>Prata,</i>	<i>Vinea</i>
<i>& Conditiones, Sa- ra, Sub iudic</i>	<i>ria</i>	<i>Salsatoria</i>	<i>Salvorum</i>
<i>colarum, & Pomeria</i>			
<i>Proissa Zomborez Index</i>	5	2	1
<i>Jovan Palancsinyanin</i>	13	1	1
<i>Pira Zomborez, Sator</i>		2	
<i>Pavilla Zomborez</i>	4	2	
<i>Zyba Zomborez, Sator</i>			
<i>Vidlin Zomborez, Pella</i>		1	1
<i>Todor Zomborez, Pella</i>		0	2
<i>Jovan Zomborez, Faber Lynda</i>		2	
<i>Todor Krinac</i>	15	2	
<i>Pavilla Zomborez, Lania</i>		2	
<i>Micor Pradinac</i>	8	2	
<i>Nikola Stancsicsanyin</i>	9	2	

Прилог 1. Део оригиналног пописа коморског дела Сомбора 1715. године

Сасвим доле је записан Никола Станчићанин (Nikola Stancsicsanyin). У попису коморског дела Сомбора 1720. године, као један од домаћина записан је Никола Станчић (Nikola Sztancsits).⁵ Изгледа да се Никола Станчићанин трансформисао у Николу Станчића. Овакве промене презимена су биле сасвим уобичајене почетком XVIII века, па и много касније. Миленко Бељански у својој монографији о Станишићу тврди да су мештани Станишића своје насеље називали и Станчићи.⁶ Из овог пописа сазнајемо да је Никола Станчић 1720. године обрађивао 63 пожунских мерава оранице, 3 косе ливаде и 2 мотике винограда. Ово је четврти посед по величини рачунајући коморски и граничарски део Сомбора.⁷ Ако се ради о истој особи, упада у очи велика разлика у обрађиваној површини 1715. и 1720. године. Ипак, треба имати у виду да је 1720. године уписивана површина ораница које је домаћин обрађивао за три године.⁸ То значи да је Никола Станчић 1720. године обрађивао 21 пожунских мерава ораница, што је такође велик напредак у односу на 1715. годину.

Главни услови за оволико повећање у обрађеној површини били су довољна људска радна снага у домаћинству и довољан број волова, који су, у то време, били искључиво коришћени за орање. Комисија за доделу ливада у Потиској граници додељивала је 0.66–1 косу ливаде по једном волу.⁹ На основу овог податка видимо да је Никола, у зимском периоду, могао да прехрани 2–3 вола 1715. године, а 3–5 волова 1720. године. У сваком случају, ако се ради о истој особи, Никола Станчић је врло брзо после Ракоцијевог устанка знатно економски ојачао.

По породичном предању породице Станчић из Кумана, које је забележено 1925. године, Станчићи су из Молдаве код Базјаша дошли у Станишић у Бачкој, а затим у Фелдвар (данас Бачко Градиште). Одатле су се преселили у Мокрин око 1751. године. Један део породице је око 1775. године

³ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком 18. века*, Нови Сад, 1966, стр. 238.

⁴ Magyar orszagos leveltar, Az 1715 evi orszagos osseiras, Vacs 14. teka.

⁵ Иван Јакшић, нав. дело, стр. 269.

⁶ Миленко Бељански, *Станишић*, Сента, 1985.

⁷ Иван Јакшић, нав. дело, стр. 350.

⁸ Акош Корконац, Проблеми задруге у Подунавској и Потиској граници (1686–1723), *Истраживања* 3, Нови Сад, 1974, стр. 77.

⁹ Исто, стр. 89.

з Мокрина отишао у Кумане.¹⁰ У 18. веку данашње Бачко Градиште се звало Фелдварац, а на северу уз Дунав, у данашњој Мађарској, је био Фелдвар и још северније Дунав Фелдвар. Породично предање, као и обично, може да буде непрецизно, а често и нетачно. У коморским пописима Сомбора 1725/1726. и 1747. године не налазимо Станчиће.

Никола Станчић (Nicola Sztancicz), желир, тј. становник без сопствене куће, пописан је у Мајшу, у Барањи, 1720. године. У овом месту Никола обрађује 6 пожунских мерава оранице и има једну косу ливаде.¹¹

У попису бачког Фелдвара из 1720. године нема Станчића,¹² а нема их ни 1715. године у попису Фелдвара из данашње Мађарске (забележен је Nicolaus Racs – Никола Србин).¹³ Такође нису забележени ни у попису Мајша 1715. године.¹⁴

Пошто је презиме врло ретко, а Николу Станчића не налазимо у попису коморског дела Сомбора 1725/1726. и 1747. године, можда је Никола баш 1720. године прешао из Сомбора у Мајш, па је те године забележен у оба насеља.

Јован Станчић је записан у попису расељених лица из Барање, која су, по позиву, дошла 1752. године пред суд да сведоче приликом граничарских размирница између Биљског и Дарђанског спахилука. Том приликом је забележено да је Јован Станчић пред суд дошао из Барачке, а да је претходно живео у Мајшу.¹⁵

Презиме Станчић није забележено у пописима Барачке 1715, 1720. и 1725/1726. године.¹⁶

На основу прикупљених података изгледа као да је ова породица била у Станишићу, па је после пресељења у Сомбор (пре 1715. године) добила презиме по месту претходног боравка, што је у то време био чест случај. Око 1720. године прелазе у барањско насеље Мајш, а између 1726. и 1752. године прелазе у Барачку. Следеће место у које су се, после 1752. године, населили био је Мокрин, а један део породице се око 1775. године преселио у Кумане. Рецимо и то да су кумови Станчићима средином XVIII века у Мокрину били Крстеканићи, који су сачували предање да су у Мокрин дошли из Мартоноша.¹⁷ Могуће је да су Станчићи пре доласка у Мокрин прешли у војну службу и живели неко време у Мартоношу.

Иако је Јован Станчић забележен у Барачкој 1752. године, а особа са истим именом и презименом записана и у Мокрину 1770. године као отац ожењеног сина Георгија¹⁸, не можемо бити сигурни да се ради о истим особама. Подаци којима располажемо су сувише оскудни.

Ђурађ Станчићев се 1752. године спомиње као дужник цркве у Сенти, који је прешао у Банат, вероватно у Мокрин.¹⁹ То би могао бити Георги – Ђура – Ђука – Ђурађ Станчић, али и овде су потребни додатни докази.

Изгледа да први запис о Станчићима у Мокрину датира од 14. 8. 1761. године, када су Илија и Јованка крстили сина Станка. Да се ради о Станчићима можемо претпоставити по куму(и) – Јоши Јована Крстеканића. На свим крштењима у породици Станчић у XVIII веку у Мокрину, Крстеканићи су кумовали. Од досељења у Мокрин до 1776. године, Крстеканићи су кумовали само члановима породице Станчић.

На броју 222/210 1776. године домаћин је Илија Станчић. Он има пола сесије земље и 14/16 јутара винограда, а обрађује и иберланд. Сигурно је већ у годинама, јер се спомиње као деда при крштењу унука Милића 19. 6. 1768. године. Илија Станчић је умро 23. 7. 1780. године, а већ 1781. године је Јован Кришан домаћин у кући број 210.

Илија је 1768. године имао синове Георгија, чија је супруга била Марта, и Јована, који је имао супругу Марију. Њих не налазимо у пореским пописима после 1776. године, ни у црквеним протоколима у Мокрину, али су записани у протоколу крштених СПЦ у Куману од 19. 2. 1774. године.²⁰

¹⁰ Јован Ердељановић, *Срби у Банату: насеља и становништво*, Нови Сад, 1986, стр. 311.

¹¹ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком 18. века*, 2. део, Нови Сад, 1968, стр. 14.

¹² Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком 18. века*, Нови Сад, 1966, стр. 365.

¹³ Magyar orszagos leveltar, Az 1715 evi orszagos osseiras, Tolna 14. teka.

¹⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком 18. века*, 2. део, Нови Сад, 1968, стр. 45–46.

¹⁵ Стеван Михалцић, *Барања*, Београд, 1991, стр. 391.

¹⁶ Душан Поповић, *Срби у Бачкој до краја 18. века: историја насеља и становништва*, Београд, 1952, стр. 240.

¹⁷ Јован Ердељановић, нав. дело, стр. 325.

¹⁸ Милош Деспотов, *Протоколи крштених храма СПЦ у Мокрину 1757–1817. године, Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012. 14. 8. 1761.

¹⁹ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Кикинда, 1989, стр. 27.

²⁰ Протокол крштених СПЦ у Куману, 19. 2. 1774.

Јован Станчићев и његова супруга Марија су крстили сина Кирила. Кум је био Василије, син Стефана Маркова, житељ кумански. Јован Станчић је умро 1805. године у Куману, а његова супруга Марија умрла је 1795. године.²¹ Син Јована Станчића Игњат кумовао је 1774. године у Куману.²² По том запису знамо да је домаћин 1809. године у кући број 60 Игњат, син Јована Станчића.²³

Али шта је са Јовановим братом Георгијем и његовом супругом Мартом? Њихови потомци су, можда, у кућном броју 59 у Куману, где је домаћин Јеврем рођен 1757. године.²⁴ У тој кући забележена је и Јевремова мати Мара. То не може бити Јованова супруга Марија, јер је она умрла 1794. године. За Георгија знамо да је имао супругу Марту. Можда је Мара Мартин надимак, или запис из Мокрина није добро прочитан. Јеврем би могао бити Георгијев син, а Јованов унук, али правих доказа немамо. Знамо да Јеврем Станчић из Кумана кумује 1786. године Ивану Мирчетићу, такође из Кумана, када се Иван венчао са Аксом Јована Попова из Мокрина. Станчићи су у Мокрину били кумови поповским породицама Живковић и Галешев, па је то, можда, наставак старих веза.

У кући број 394/381 у Мокрину 1776. године домаћин је Јованов (?–1783.) син Георги – Ђука Станчић. Интересантно је да и овај Георги има жену Марту. Георги обрађује целу сесију земље, има иберланда и 2–3/16 јутара винограда. По обрађиваној површини, а нарочито по винограду, види се да су земљорадњи озбиљно пришли, а по томе што кумују поповској породици Живковић види се да су врло угледни. Из ове куће воде порекло сви мокрински Станчићи. Станчићи у Мокрину и Станчићи у Куману имају исту славу – Ђурђевдан.

Никола (1810–1835) је питомац. То значи да није Драгићев син, него је усвојен.²⁵ За Јулијану (~1789–?) пише да је умрла, али година смрти није забележена.²⁶

Прилог 2. Први запис о Станчићима у Куману – Протокол крштених 19. 2. 1774.

Васили – Илија (1849–1892) је усиновљен син.²⁷ Тако се Драгићева (1784–1844) и Богићева (1787–1844) линија гасе током XIX века, а остаје само Милићева (1768–1812).

²¹ Подаци су добијени од професора Милоша Станчића. Подаци су из књиге умрлих СПЦ у Куману.

²² Милош Деспотов, Протоколи крштених Храма Светих архистратига Гаврила и Михаила Српске православне цркве у Мокрину 1757–1817, крштење 1. 4. 1774.

²³ Домовни протокол СПЦ у Куману 1809–1817. године, бр. куће 60.

²⁴ Исто, бр. куће 59.

²⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1824–1842, бр. куће 934.

²⁶ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859, бр. куће 934.

²⁷ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880, бр. куће 224.

За Радојицу није уписана година рођења, али се може претпоставити да је рођен око 1940. године.²⁸

Јоца Станчић је добровољац у Буни 1848. године под бројем 224.²⁹

Добровољци у српској војсци у Првом светском рату били су :

Станчић Душан, војник, вратио се у земљу 1940. године;

Станчић Васа, војник, рођен 1894. године, рањен на Добруци;

Станчић Богдана Јован, војник, одликован Георгијевском медаљом 4. степена, број 1030826, и сребрном медаљом за храброст „Милош Обилић“ , у корпусу до маја 1917. године;

Станчић Живе Милош.³⁰

Постоје и: купопродајни уговор састављен пред бележником и сведоцима, којим Аврамов Јоца и Станчић Ђурађ, земљорадници из Мокрина, продају 5 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 260 гулдена.³¹

Купопродајни уговор састављен пред бележником и сведоцима, којим Станчић Илија – Трива, земљорадник из Мокрина продаје 8 јутара иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 120 гулдена.³²

Купопродајни уговор састављен пред бележником и сведоцима, којим брат и сестра Брдарих продају део куће Богдану Станчићу за 800 форинти. Сви су земљорадници из Мокрина.³³

Купопродајни уговор састављен пред бележником и сведоцима, којим земљорадница Станчић Сиди из Мокрина продаје земљу Анталу Пескару, земљораднику из Чанада, за 150 форинти.³⁴

Купопродајни уговор³⁵ састављен пред бележником и сведоцима, којим земљорадник Станчић Васа из Мокрина продаје 9 јутара земље Јаношу Хуњару, земљораднику из Велике Теремије, за 1.975,31 форинту.³⁶

Јован Станчић (1882–1950) са породицом

²⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960, бр. куће 1725.

²⁹ Драгољуб Бадрљица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

³⁰ *Мокринчани добровољци у првом светском рату*, Нови Сад, Мокрин, 1997. Љубомир Марков, Михајло Стојаковић, Драгољуб Бадрљица, Списак добровољаца из Мокрина.

³¹ Ф. 31, 1/182. 11. 2. 1876. Велика Кикинда.

³² Ф. 31, 1/96. 16. 1. 1876. Велика Кикинда.

³³ Ф. 31, 13/4560. 30. 3. 1898. Велика Кикинда.

³⁴ Ф. 31, 8/3236. 7. 11. 1890. Велика Кикинда.

³⁵ Ф. 31, 8/3118. 21. 4. 1890. Велика Кикинда.

³⁶ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда 1875–1916*, Кикинда, 2009.

Душан Станчић (1897–1943) са породицом, Унгени (Молдавија), 1937.³⁷

Породица Душана Станчића, Бесарабија око 1922.

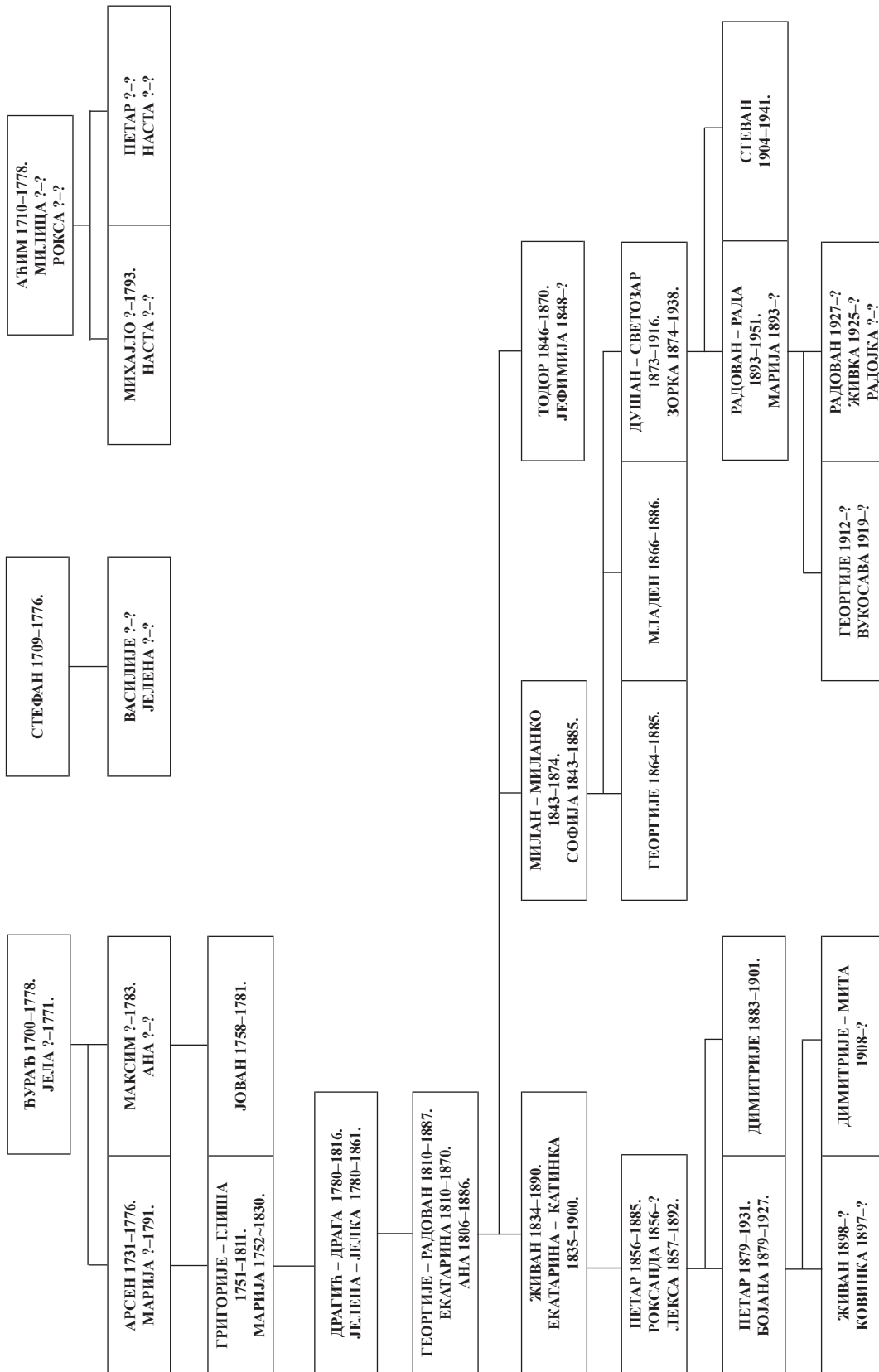
Јован Станчић (1882–1950) са својом децом

³⁷ Душан Станчић, супруга Марија и кћерка Софија – Соња послали су слику из града Унгенија (Ungheni), у Бесарабији, 5. марта 1937. године „за успомену брату Сави и Даници“ у Мокрин. Душан је после Првог светског рата остао у Русији, оженио се и живео у Бесарабији. Имао је сина и кћерку. По уласку совјетске војске у Бесарабију 1940. године, после смрти сина, Душан се са породицом преселио у Мокрин. – Драгољуб Бадрљица, Мокринчани у Русији и Руси у Мокрину, Прилози за *Мокрин јуче*, бр. 98.

IV. 24. Родослов рода СТЕПАНОВ–ПЕККИН

Ђурђевдан

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода СТЕПАНОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
78	Михајло Пекић	85/ 78	Михајло Пекић	85/ 78	Михајло Пекић	85/ 78	Михајло Пекић	85/ 78	Наста Пекића								
134	Максим Степанов	148/ 134	Глиша Степанчев	148/ 134	Глиша Стефанов	148/ 134	Глиша Стефанов	148/ 134	Глиша Стефанов Пекци	148/ 134	Глиша Степанов	148/ 134	Глиша Степанов	148/ -	Глиша Степанов	148/ 285	Глишори Степанов
412	Глиша Степанов	412	Глиша Степанчев	148/ 412	Глиша Стефанов	148/ 412	Глиша Стефанов	148/ 412	Драгић Степанов	148/ 412	Драгић Степанов	148/ 412	Драгић Степанов	148/ -	Драга Степанов		Драгић Степанов
		413	Глиша Степанчев	413	Глиша Степанов	413	Глиша Степанов	Fret рас од 148 Глиша Степанов									

Списак пореских обвезника 1776. године рода СТЕПАНОВ²

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
78	Пекић Михаил	Л	Ађим отац	б.с.	=	8-40	=	=						
134	Степанов Максим	Л	1/2 суваче Н-52, 1/1 Рак. казан, Ђурађ отац, Глиша отац Н-412	1/1	1-11/16	8-40	11-20	-34	21-18	-	- 15	5-10	3-00	8-00
412	Степанов Глиша	Л	(из Н-134)	1/1	=	6-30	11-20	=				5-10		

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, **Врсте пореза:** 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.
Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду Степанов–Пекин

По породичном предању забележеном 1925. године, Степанови су у Мокрин дошли из Сенте.³ Предак би им могао бити Мишко Степановић, граничар у Сенти 1720. године. Мишко је у Сенти обрађивао 22 пожунска мерова ораница и имао две косе ливаде.⁴

Тројица најстаријих чланова рода Степанов–Пекин забележених у протоколима храма СПЦ у Мокрину су: Ђурађ (1700–1778), Стефан (1709–1776) и Аћим (1710–1778).

Као домаћини 1776. године забележени су: Михајло (?–1793), који није имао земље, Максим (?–1783) и његов синовац Григорије – Глиша (1751–1811). Максим је имао целу сесију земље, 1–11/16 јутара винограда и обрађивао је 70 јутара аренде. Такође је имао половину суваче и ракијски казан.⁵ Вероватно је имовина била у сувласништву са синовцем Глишом, који 1788–1790. године обрађује 2 сесије земље.⁶

Степанови–Пекини су имали половину суваче 1776. године, а као власници суваче бележени су и у домовним протоколима храма СПЦ у Мокрину. Тако је Степанов Григорије (1751–1811) забележен као власник суваче у домовном протоколу 1809–1817. године. Рада (1810–1887) је имао две суваче 1817–1823. године, а једну 1824–1842. године.⁷

Драгић (1780–1816) је дао прилог од 6 форинти на барјаке и рипиде 1816. године, а за славу Ђурђевдан приложио је 1814. године 1 форинту и 10 крајцара.⁸

У пореским списковима и црквеним протоколима бележене су под презименом Степанов и особе које не припадају роду Степанов–Пекин.

На броју 72/66 бележен је Зарија Степанов у периоду 1796–1810. године.⁹ У домовном протоколу 1809–1817. Године Зарија није нађен, нити је нађена било каква веза са родом Степанов–Пекин.

Као женици у Мокрину су забележени: Теодор 1775. године, Арсен 1779. године и Петар 1816. године. Сва тројица носе презиме Степанов, сви су из Падеја и не припадају овом роду.¹⁰

У домовном протоколу 1809–1817. године забележен је Никола Степанов на броју 569/682. У следећем домовном протоколу ова породица забележена је под презименом Живков, а када је умрла Чубра, Николина синовица, забележена је као кћи Мишка Циганина.¹¹

Сава Пекић (1792–1848) убијен у Буни 1848. године у Карлову, изгледа да такође не припада овом роду.¹²

Роду Степанов–Пекин не припада ни учитељ Миливој Степанов–Течић, за кога је у домовном протоколу 1915–1960. године забележено да је из Кларије.

Међу 30 великопорезника Мокрина 1871. године налази се Рада Степанов–Пекин.¹³ Рада је имао три сина: Живана (1834–1890), Милана (1843–1873) и Тодора (1846–1870). Сина Милана је усинио Живан Суботички.¹⁴ Да би решио имовинске односе између синова, Рада је 1879. године направио два уговора. Првим је поклонио сину Живи кућу са плацем и 19 јутара земље у власништво.¹⁵ Другим уговором обавезао је сина Живу да се брине о малолетној браћи и сестри до њиховог пунолетства.¹⁶ Вероватно је реч о грешци, јер су Живина браћа давно умрла, па је вероватно био обавезан да се брине о три синовца и синовици, малолетној деци брата Милана (1843–1874).

³ Јован Ердељановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 327.

⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске почетком XVIII века*, стр. 375.

⁵ Милош Деспотов, *Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁶ Лука Надлачки, *Порез 1788–1790*, необјављен рад.

⁷ Домовни протоколи храма СПЦ у Мокрину.

⁸ Милош Деспотов, *Књига рачуна црквених 1814–1817*, нав. дело.

⁹ Милош Деспотов, *Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин*, нав. дело.

¹⁰ Милош Деспотов, *Књига венчаних 1757–1817*, нав. дело.

¹¹ Милош Деспотов, *Протоколи умрлих*, нав. дело.

¹² Домовни протокол 1842–1859. године, укућан бр. 1.

¹³ Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт 1776–1876*, Нови Сад, 1989, стр. 211.

¹⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880, бр. 191.

¹⁵ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда 2009, Ф. 31, 3/947. 18. 2. 1879, Велика Кикинда, стр. 108.

¹⁶ Исто, Ф. 31, 3/948. 18. 2. 1879, Велика Кикинда, стр. 108.

Годину дана пред смрт, 1886. године, Рада тестаментом за наследника одређује унука Душана (1873–1876)¹⁷, јер су Душанова браћа преминула раније. Истог дана продаје јутро винограда и 34 јутара земље сину Живи за 6.500 форинти.¹⁸

Радованов – Радин син Живан (1834–1890) је још увећао богатство породице, по писању тадашње штампе, на незаконит начин. „Приликом избора поглаварства 29. децембра 1884. подсолга из Кикинде је у кругу шест наоружаних жандара натурао Мокринчанима за кнеза Живу Степанова, упркос једногласне вике бирача да им он не треба, јер је у претходном мандату са општинским силницима правио чуда и покоре богатећи се на рачун општинских добара и становништва.“¹⁹ Упркос томе, Живан је био кнез Мокрина 1882–1885. године.²⁰

Степанов Живан из Мокрина, Крстоношић Лука и Шибул Прока из Кикинде су, пред бележником и сведоцима, признали да су дужни адвокату Луки Рехаку укупно 2.550 форинти за купљену телад.²¹

Један од деоничара Мокринске народне штедионице био је Живин син Петар Степанов.²²

Петар је умро 1885. године, па је Жива за наследнике, неколико дана пре смрти, одредио жену Катинку и унуке.²³

Како то понекад бива, Живанов унук Петар – Перица проћердао је сву имовину. „Перица Степанов–Пекин, који је од оца Живана наследио 200 јутара земље, али је из дана у дан банчио и коцкао се, те сав капитал потрошио и најзад дочекао да умре у туђој кући, у којој је изнајмио собу и кујну.“²⁴ У цитираном тексту пише да је Перица Живанов син, али је он Живанов (1834–1890) унук, а Петров (1856–1885) син.

Вероватно да би спречила да муж све прокоцка, Петрова жена Бојана (1879–1927) је преузела куће и преостале некретнине уговором о поклону од Петра.²⁵ Истовремено је Бојана купила парну вршалицу од мужа за 5.000 круна.²⁶

Перица Степанов је имао и циглану на излазу из Мокрина према Теремији. Циглану је продао 20-их година XX века Воји Грегорићу, Београђанину, који је држао кафану „Славија“ у Београду.²⁷

И други Радин наследник, унук Душан – Светозар, продавао је своје наследство, али је нешто и преостало.

Душан Степанов (1873–1916) је продао жени Зорки кућу, намештај и земљу за 8.000 форинти 1899. године.²⁸ Три године касније продао је 11 јутара земље Петеру Шенку, трговцу дрвима из Велике Кикинде, за 6.620 круна.²⁹

Анђелка Степанов (1917–1938) је извршила самоубиство, јер Георгије – Ђура Новаков (1884–1953) није одобрио њен брак са његовим сином Васом (1915–?).³⁰

Вукосава (1919–?) је рођена Јеринкић. Прва Радованова (1927–?) супруга Живка (1925–?) рођена је Бугарчић, а друга Радојка рођена је Петров.³¹

На салашу Душановог сина Стевана (1904–?), такозваном „Пекином салашу“, формиран је Мокрински партизански одред 8. или 9. 7. 1941. године. „Власник је био Мокринчанин Стеван Степанов–Пекин, који се због болести повукао из пољопривредног привређивања, па је салаш издао у закуп земљораднику Милану Маркову–Лацкову, који је ту и живео са својом породицом и синовцем Љубом Марковим. Велика салашарска кућа предњим делом била је окренута према северу, на ту

¹⁷ Ева Терхеш-Телечки, Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2, Кикинда 2009, Ф. 31, 6/2536. 30. 1. 1886, Велика Кикинда, стр. 262.

¹⁸ Исто, Ф. 31, 6/2537. 30. 1. 1886, Велика Кикинда, стр. 262.

¹⁹ Душан Попов, *Мокрин у Револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 105–106; Садашњост, 1884. 53 и 54.

²⁰ Драгољуб Бадрлица, *Црква, школа и општина Мокрина*, Мокрин, 1990, стр. 66–67.

²¹ Ева Терхеш-Телечки, нав. дело, Ф. 31, 1/100. 16. 1. 1876, Велика Кикинда, стр. 21.

²² Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 108.

²³ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда 2010, Ф. 31, 9/3265. 2. 1. 1891, Велика Кикинда, стр. 65.

²⁴ Димитрије Кнежев, нав. дело, стр. 110.

²⁵ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда 2010. година, Ф. 31, 16/5338. 22. 6. 1903. и 16/5341 25. 6. 1903, Велика Кикинда, стр. 264.

²⁶ Исто, Ф. 31, 16/5342. 25. 6. 1903, Велика Кикинда, стр. 264.

²⁷ Димитрије Кнежев, нав. дело, стр. 159.

²⁸ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда 2009, Ф. 31, 14/4721. 22. 3. 1899, Велика Кикинда, стр. 204.

²⁹ Исто, Ф. 31, 15/5175. 5. 9. 1902, Велика Кикинда, стр. 248.

³⁰ Димитрије Кнежев, *Мокрин и Мокринчани*, Београд, 1979, стр. 258–259.

³¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–.

страну су гледали и прозори, а улаз је био из дворишта у виду тзв. 'ајнфорта' са зеленим дрвеним стубовима. Испред улаза било је у мањем ограђеном простору засађено цвеће, а уз ограду је расла винова лоза. На кућу се с једне стране према истоку наслањала дугачка котарка, а са друге магацин и две штале, па тор за овце. Насред дворишта налазио се артерски бунар, какав су имали само богатији земљопоседници. Испред бунара постојао је дугачки цементиран валов, а мало даље разгранати велики дуд, испред кога је у време летњих жега била дебела хладовина. Иза тора налазиле су се камаре сламе и купе кукурузовине, а свуда око салаша, који није био ограђен, било је много високог дрвећа.³²

Бојана (1879–1927) и Перица Степанов (1879–1931)

Пекин салаш

Перица Степанов (1879–1931) са породицом

Живан (1898–?) и Ковинка Степанов–Пекин

³² Душан Попов, *Мокрин у Револуцији*, Нови Сад, 1986, стр. 439–440.

Анђелка Степанов–Пекин
(1917–1938) лево и Нада Секулић

Степанови–Пекини код Перице Степановог (1879–1931)

Упоредни порески адресар 1776—1817. године рода ТУЦАКОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
365	Стефан Туцак	291/ 365	Стефан Туцаков	291/ 365	Стефан Туцаков	291/ 365	Стефан Туцаков	291/ 365	Стефан Туцаков	291/ 365	Стефан Туцаков	291/ -	Стефан Туцаков	291/ -	Стефан Туцаков	291 /661	Стефан Туцаков
												291- 1/2	Лазар Туцаков	291- 1/2	Лазар Туцаков	291-½ /402	Лазар Туцаков
																403	Филип Туцак

Списак пореских обвезника 1776. године рода ТУЦАКОВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, Врсте пореза: 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан. Објашњење скраћеница: Ст = статус, Л – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће. Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара														
Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
365	Туцак Стефан	Л		1/1	1-8/16	6-30	11-20	-30	5-42			5-10		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о роду ТУЦАКОВ

Није утврђено одакле су се Туцакови населили у Мокрин. Породична предања која су забележена 1925. године, такође ништа нису знала о пореклу овог рода.³ У Сенти су 1720. године као домаћини забележени Радивој и Тромо Туцак.⁴ Јосифу Туцаковом је 1780. године умрло двоје деце, за обоје је написано да су из Старе Кањиже.⁵ То би се могло тумачити да је Јосиф дошао из Старе Кањиже, или да је одатле Јосифова жена, па да се у Кањижи породила и да су деца тамо умрла. У Мокрину се 1811. године оженио Милош Туцаков из Деске, а 1800. године је кумовао Јеремија Туцаков, који је вероватно из Бочара као и младожења.⁶ Као што видимо из наведених извора, презиме Туцаков је постојало у више насеља из шире околине Мокрина, а одакле су дошли Туцакови у Мокрин остаје за будућа истраживања.

Туцак је турска реч, а једно од значења је ратни заробљеник. За заробљенике су Турци тражили откуп тако што су пуштали једног туцака да скупља тражени откуп за себе и остале заробљенике. У писму од 9. априла 1717. године бачки епископ Григорије Димитријевић описао је пораз генерала Петраша код Титела, под чијим заповедништвом су били Срби граничари. У писму је посредно објашњено значење речи „туцак“: „Ту пак навалио Турчин мног, как мрава, и разбили, и по риту исекли. Који могао препливати, препливао; а онај који не могао – тај се удавио; а друго Турци исекли и одвели. И шајки десет потерали у Белиград. И Петраша одвели жива. Него наши капетани остали су; дао Бог. А за људе не знамо право колико је одведено докле не дође који туцак од здола; онда ћемо правије чути.“⁷

Радивој Туцак, граничар из Сенте, вероватно је добио презиме по претку који је био турски заробљеник. Занимљиво је да је и Радивој постао туцак, можда баш код Титела, и да је за његов откуп тражено 400 форинти.⁸

Родоначелници рода Туцаков у Мокрину су Петар (?–1789) и Анђелија – Анђа (1720–1810). Године 1776. њихови синови се још нису поделили, а порез се води на Стефана (1745–1818). Браћа обрађују целу сесију земље, 1½ јутро винограда и 19 јутара иберланда.⁹

Стефан је 13. 9. 1817. године платио 3 форинте, а 20. 10. 1817. године 1 форинту за оглашавање звона,¹⁰ вероватно за помен преминулим члановима рода Туцаков.

Добровољци у Буни 1849. године из рода Туцаков били су: Васа (1817–1883), Данило (1826–?), Гавра (1819–1876) и Дионисије – Дина (1828–1872).¹¹

Јован Туцаков (1828–1873) је био ожењен Јекатарином – Катом. Неке податке о овом браку сазнајемо из архивских списа које је објавио Васа Стајић: „После Буне, 12. маја 1850, Ката Туцакова, рођена Бачкуљин из Кикинде, поднела је по Ђорђу Радаку као адвокату тужбу против мужа свог, Јове Туцакова из Мокрина, од којег је ’немилостиво и управо скотски истучена’.

31. августа 1852. саслушана је Ката од средског суда. Било јој је 25 година, мати је једног детета, а живи код матере Маце Бачкуљин, јер се само бегством спасла од злостављања. И свекрва Перса Туцкова ју је једног дана трипут ударила по носу, тако да јој је истекло преко 3 сатлика крви.

9. септембра 1852. саслушан је и муж јој, Јова Туцаков. Он има 23 године, живи у кући свог оца. Признаје да је жену трипут казнио празнорук, јер је увек радила против његове воље. Пре четир године га је приморала да изађе од оца и да се погоди као слуга, јер није могла да трпи његову маћеху Персу. Годину дана касније нашла је сто разлога да се врате оцу у кућу. ’Свему је крива мати тужитељке која, откако смо се узели, тражи прилику да ме растави од жене’, тврдио је Јова Туцаков.

³ Јован Ердџановић, *Срби у Банату*, Нови Сад, 1986, стр. 328.

⁴ Иван Јакшић, *Из пописа становништва Угарске*, Нови Сад, 1966, стр. 375.

⁵ Милош Деспотов, Протоколи умрлих храма СПЦ у Мокрину 1757–1817. године, *Мокрински српски именованослов 1757–1817*, Кикинда, 2012, 14. и 28. 3. 1780.

⁶ Милош Деспотов, Протоколи венчаних храма СПЦ у Мокрину 1757–1817. године, нав. дело.

⁷ Душан Поповић, *Срби у Војводини 2*, Нови Сад, 1990, стране 80–81.

⁸ Иван Јакшић, нав. дело, стр. 375.

⁹ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

¹⁰ Милош Деспотов, Књига рачуна црквених, нав. дело.

¹¹ Драгољуб Бадрљица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

А ипак, није он био празнорук када је тукао Катy. Једна старица је чула Катy како јечи, и завиририв у двориште видела је како Јова Катy туче ужетом; склопљеним рукама молила је Јову да престане, а он је псовао: 'Ја сам твој Бог, убићу те.'¹²

Из овог документа следи да је Јованов отац Лаврентије (1811–1887), али је у домовном протоколу као отац наведен Леонтије – Леса (1809–1873). Срећом, у домовним протоколима је забележен број протокола 3.774 под којим је Јован крштен, па је могуће утврдити праву истину.

За Јекатарину – Катy забележено је само да је умрла, без ближих података. Јованов син Георгије (1854–?) рођен је у Великој Кикинди.¹³ Други Јованов син Петар „умро је у робију“.¹⁴

Живојин (1832–?) „умро је у свету“.¹⁵

Радован (1845–?) и Алексија (1845) су венчани у Кикинди 1877. године. Син Михаил им се родио пре тога – 1873. године.¹⁶

Тимотејева (1820–1889) друга супруга Марта (?–1884), син Милан (1856–?), снаха Стана и Миланов син Мита (1881–?) забележени су као назарени.¹⁷ У домовним протоколима храма СПЦ у Мокрину нису бележени становници друге вероисповести, па немамо даље податке о овој грани рода Туцаков.

Дафина (1837–?), супруга почившег Јована (1836–1872), венчала се 1875. године у Темишвару.¹⁸ Вероватно је са собом одвела најмлађег сина Станимира (1870–?), који се касније не помиње у Мокрину.

Георгије (1852–1889) је умро у будимпештанској државној болници.¹⁹

Годину дана пред смрт, Лаврентије (1811–1887) је поклонио 3 јутра земље кћерки Љубици у власништво.²⁰ Лаврентијев син Милован (1837–?) одселио се у Кикинду и тамо умро.²¹

Туцаков Радован је продао 1896. године 5 јутара земље Јаношу Луксу за 1.545 форинти. Обојица су земљорадници из Мокрина.²²

Туцаков Стева (1865–?) продао је 1897. године жени Савети три јутра земље за 300 форинти.²³

Светозар (1883–?) је са супругом Катарином (1887–?) и синовима Мирком (1908–?) и Благојем (1912–?) емигрирао у Бразил. Тамо му се родио син Георгије – Ђорђе (1924–?), који се оженио са Памом Шепаровић. Из тог брака је Жорге Туцаков (1951). Њихове фотографије су део овог родослова.

Девојачко презиме Велинкино (1900–1958) је Гаврилов.²⁴

Владин (1900–?) син Александар је рођен у Бечкерекy.²⁵

Јованка (1914–?), Миланова (1914–?) супруга, је рођена као Крстанов. Душица девојачки Мијин, Славкова супруга, рођена је у Српској Црњи 1930. године.²⁶

Девојачко презиме Живојинове (1911–?) супруге Ангелине је Сивчев. Зорка девојачки Суботички, Радованова (1920) супруга, рођена је 1923. године у Драгутинову. Добринка девојачки Бировљев, Милошева (1924–1959) супруга, рођена је 1926. године у Беодри.²⁷

Емилија девојачки Миланов (1906–1940) је рођена у Санаду, а Олга девојачки Зубанов у Великој Кикинди. Живојин (1911–?) је умро у Комлушу. Рајкино (1916–?) девојачко презиме је Богосављев.²⁸

¹² Васа Стајић, *Великокикиндски диштрикт*, Нови Сад, 1990, стр. 454.

¹³ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859, бр. куће 634.

¹⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859, бр. куће 875.

¹⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859, бр. куће 729.

¹⁶ Исто, бр. куће 730.

¹⁷ Исто, бр. куће 985.

¹⁸ Исто, бр. куће 1037.

¹⁹ Исто, бр. куће 1583.

²⁰ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 6/2618. 24. 8. 1886, Велика Кикинда, стр. 270.

²¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880, бр. куће 730.

²² Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 12/4295. 13. 11. 1896, Велика Кикинда, стр. 163.

²³ Исто, Ф. 31, 13/4507. 9. 12. 1897, Велика Кикинда, стр. 183.

²⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915, бр. куће 890/720.

²⁵ Исто, бр. куће 1229/1037.

²⁶ Исто, бр. куће 1239/729.

²⁷ Исто, бр. куће 1239/720.

²⁸ Исто, бр. куће 1322/1037.

У најновијем домовном протоколу забележен је Радивој Туцаков, рођен 1898. године у Бочару, од оца Жике и мајке Ленке. Прва супруга му је била Ана, рођена 1898. године у Кикинди, а друга Катица Илијин, са којом се венчао 1944. године. Радивој је имао синове Живојина (1920–?) и Чедомира (1925–?).²⁹ Радивој је Жикин и Ленкин син, а записан је и као Љубомир.³⁰ Ова породица највероватније не припада роду Туцакових из Мокрина.

У списку становништва Мокрина за време Другог светског рата сви домаћини из рода Туцаков су били ратари, осим Миливоја (1914–?), који је био месар.³¹

Као ратни заробљеници у Немачкој били су: Никола (1909–?) и Живојин (1920–?), син Љубомира – Радивоја (1898–?), који је дошао у Мокрин из Бочара.³²

Десно стоји Жорге Туцаков (1951), у средини седи Ђорђе Туцаков (1924–?), поред њега десно седи супруга Пама Шепаровић Туцаков, мајка Жоргеа. Фотографија је из 1971.

Жорге у Мокрину са супругом

Туцаков Славко (1923–?), отац Риста (1897 –?), супруга Радованка, Љиља Туцаков, Јованка Чобанов и Славица Туцаков

Туцаков Георгије – Ђура (1930–?)

²⁹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915, без броја куће.

³⁰ Књига завичајника 1942–1944, бр. куће 2109.

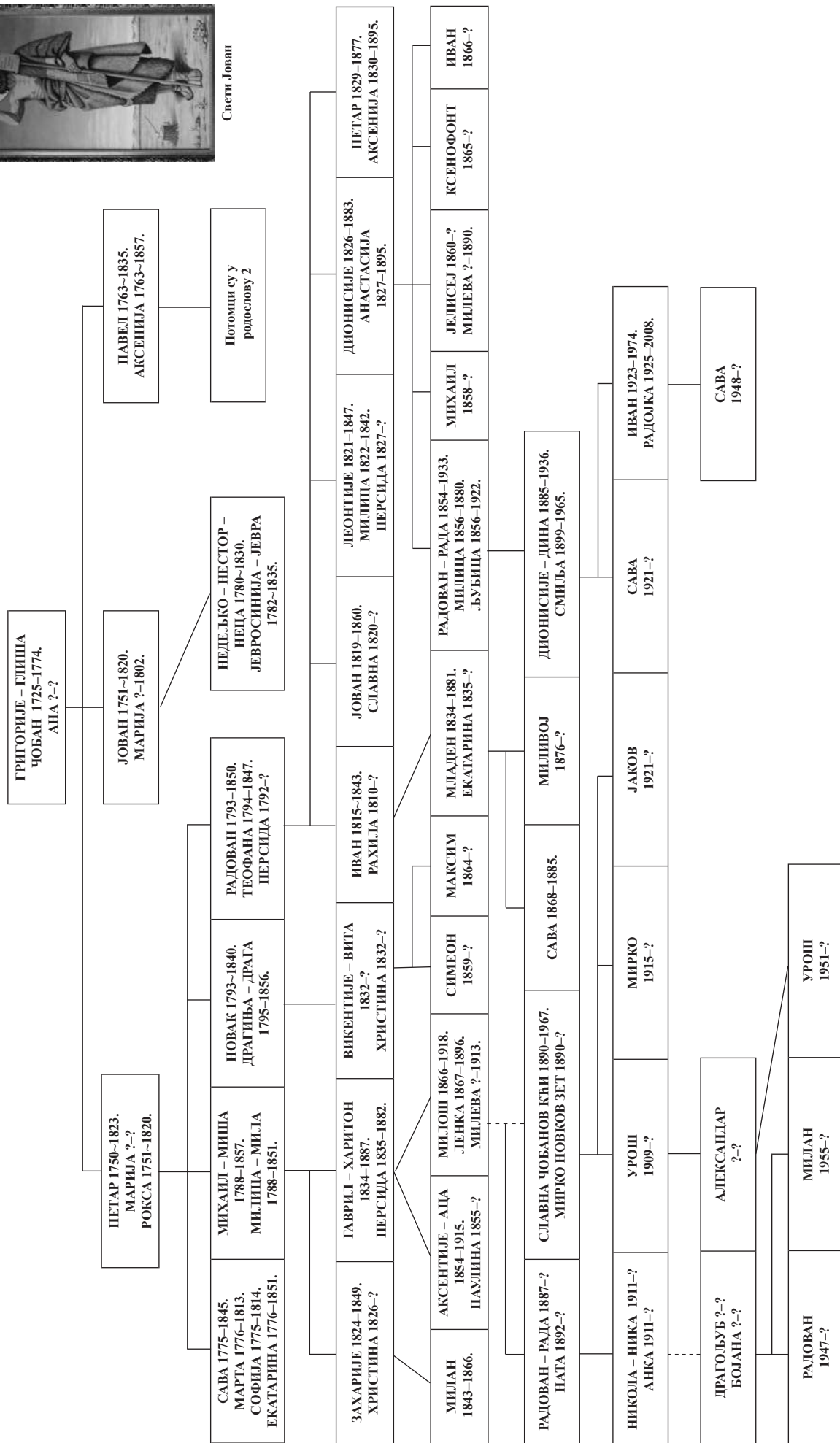
³¹ Исто.

³² Исто.

IV. 26. Родослов рода ЧОБАНОВ-ГЛИШИН 1

Свети Јован

Упоредни порески адресар 1776—1817. године ЧОБАНОВ¹

ПОРЕСКИ СПИСАК 1776–1779.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1781–1787.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1788–1791.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1792–1795.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1796–1799.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1800–1803.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1804–1807.		ПОРЕСКИ СПИСАК 1808–1810.		ДОМОВНИ ПРОТОКОЛ 1809–1817.	
МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	МБ/ ЦБ	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
	Петар Чобан	363/ 342	Павао Глишић	363/ 342	Павао Чобанов	363/ 342	Павао Чобанов	363/ 342	Павао Чобанов	363/ 342	Павао Чобанов	-	-	363/ -	Павао Чобанов	363/ 506	Павел Чобанов
463	Петар Чобан	367/ -	Јова Чобанов	363/ 463	Јова Чобанов	363/ 463	Јован Чобанов	363/ 463	Јован Чобанов	363/ 463	Јован Чобанов	-	-	363- ½	Неца Чобанов	363½ /826	Јован Чобанов
346	Јова Чобан	367/ 346	Петра Чобанов	367/ 346	Петра Чобанов	367/ 346	Петра Чобанов	367/ 346	Петра Чобанов	367/ 346	Петра Чобанов	-	-	367/ -	Петра Чобанов	367/ 853	Петар Чобанов
														632	Сава Чобанов	632/ 214- 1/2	Сава Чобанов

Списак пореских обвезника 1776. године ЧОБАНОВ²

Објашњење: 1. Величина сесије, 2. површина винограда у јутрима, 3. на број укућана – мушких, 4. основни порез на земљу, **Врсте пореза:** 5. порез на виноград, 6. порез на иберланд - додељена земља преко основне поделе, 7. порез на трговину и занат, 8. порез за некретнине – зграда суваче, 9. десетак на откупнине, 10. порез на сувачу, 11. порез на ракијски казан.

Објашњење скраћеница: Ст = статус, ЈЛ – ландум = домаћин, б.с. - без грунта = без обрадиве земље, б.к. - без куће.

Новчане вредности: Пример: 6-30 = 6 форинти и 30 крајцара

Бр. куће	Презиме и име домаћина	Ст	Укућани и нови обвезници	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
346	Чобан Јова	Л	Петар брат Н-463	1/2	13/16	6-30	6-20	-17	-36			2-50		
463	Чобан Петар	Л	(из Н-346)	1/2	=	6-30	6-20	=				2-50		

¹ Милош Деспотов, Упоредни адресар пореских обвезника општине Мокрин, *Мокрински српски именовани 1757–1817*, Кикинда, 2012.

² Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, нав. дело.

Подаци и запажања о презимену ЧОБАНОВ

У протоколима храма СПЦ у Мокрину и у пореским списковима из XVIII века бележени су многи Мокринчани као Чобан и Чобанов. Већини од њих заједничко је било само бављење истим занимањем.

Презимена најчешће нису бележена, а често је бележен газда код кога су били чобани. Ђурађ је чобан Галешев, Игњат је чобан Тешин, а Данил је чобан Силашки Јована...

Јован чобан Влах и његова супруга Јованка из Чанада забележени су само једном – у протоколу крштених 1764. године. Они су живели у кућном броју 88 у периоду 1776–1886. године, а можда су забележени и под презименом Лауш.

По домовном протоколу 1809–1917. године, Чикош Влах Данил (1758–?) и његова супруга Марта (1759–?) су живели на кућном броју 228.

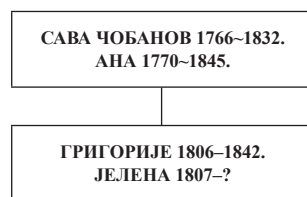
За Јосифа чобана Вртипрашких је забележено и презиме – Банча. Када се Јосифу родио син Јован 1782. године, кум на крштењу је био Букур Чобанов. Букурови потомци се данас бележе као Србљин, а као Чобанов је забележен по свом оцу Букуру чобану. Старији Букур није био чобан код неког газде, него је чувао своје стадо.

За Кирила Чобанова забележено је да је кравар.

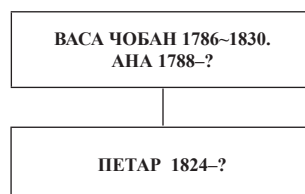

Од петорице Кирилових синова само је Тимотеј – Тома умро у Мокрину. Томини синови су умрли млади, па Кирилова лоза није настављена у Мокрину.

Сава и Ана су почетком XIX века живели на кућном броју 632 / 214^{1/2}.³ Григорије није забележен у домовном протоколу 1809–1817. Можда је посинак.

У Григоријеву (1806–1842) кућу је ушао Димитрије Мирков као зет (муж Григоријеве кћери Ане). Сава је можда у некој вези са Јосифом Банчом, чобаном код Вртипрашких, јер обојици кумују Србљини, а можда су та кумовања само веза по чобанској линији.

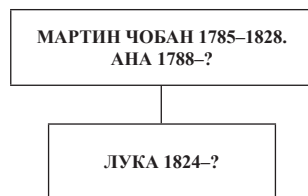

³ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1809–1817. године.

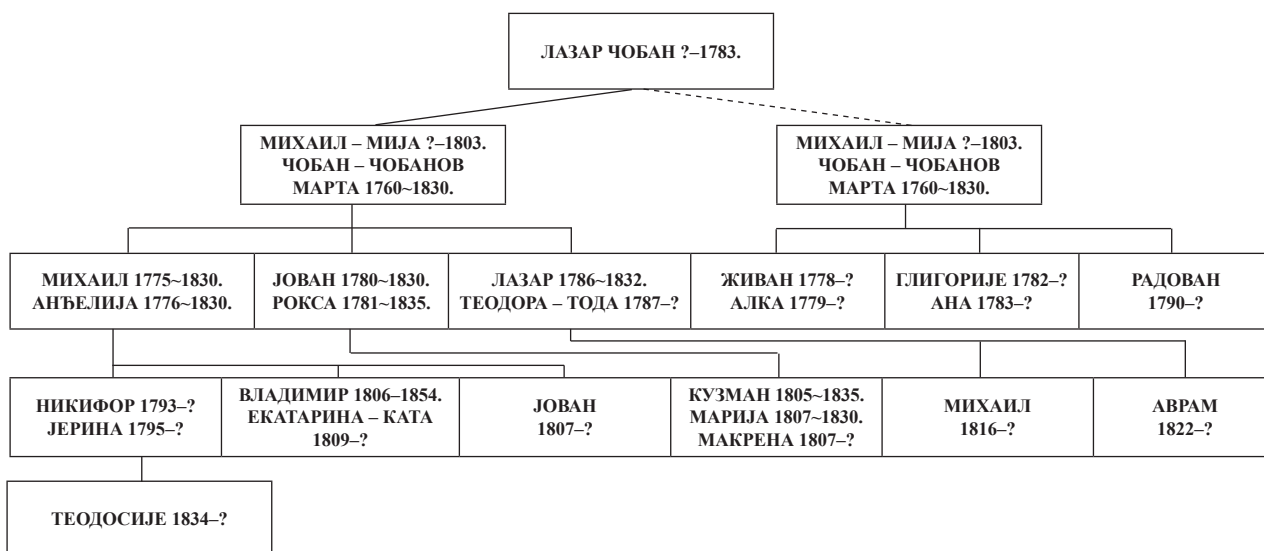
После Васине смрти супруга, Ана се преудала у Кикинду и вероватно са собом одвела сина Петра.

Данил Чобан (1772–?), чобан код Јована Силашког, имао је супругу Ану (1772–?), али није имао мушких наследника у Мокрину.

Мартин Чобан (1785–1828) је имао жену Ану (1788–?) и сина Луку (1824–?). После Мартинове смрти, Ана се преудала и са собом одвела сина Луку.

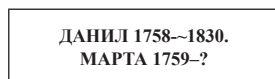
Лазар Чобан је забележен као домаћин 1776. године.

Теодора – Тода (1787–?) се преудала у Велику Кикинду и са собом повела синове, а Никифор се такође одселио из Мокрина, па потомци Лазара Чобана нестају из Мокрина, бар под презименом Чобанов.

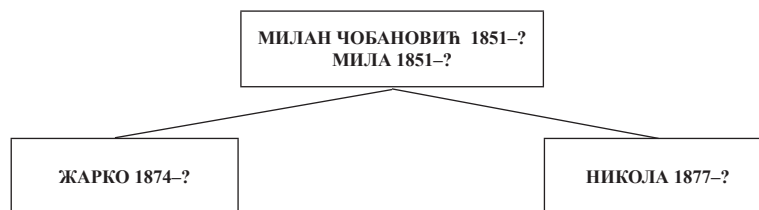
Није поуздано утврђено да ли је и Симеон Лазић Лазаров син. Симеон – Сима је укућанин у кући у којој је домаћин Лазар Чобан и из ње излази 1776. године. По томе би могао бити Лазаров син, али кумови нису исти, па не можемо бити сигурни. На истом кућном броју 341 године 1781. забележени су Сима Лазић и Сима Крстин. Да ли је то једна особа и у каквој је вези са Лазаром Чобаном утврдићемо кад будемо проучавали Лазиће и Крстине.

Данил чикош Влах је био домаћин на кућном броју 228 у периоду 1809–1817. године. У истој кући живи и Георгије, који би му могао бити брат. У следећем домовном протоколу 1817– 1823. године на кућном броју 494 забележени су Данил (1772–?) и Марта (1771–?).

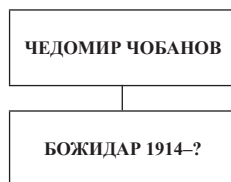

У XIX веку је такође било досељеника са овим презименом:

Милан Чобановић је први пут забележен у домовном протоколу 1859–1880. године као укућанин бр. 120. Дошао је са стране и вероватно се одселио крајем XIX века. Није забележен у домовном протоколу 1898–1914. године.

Чедомир Чобанов је ушао као зет у кућу Аркадија Решћанског (1859–?). Није забележена година рођења, а вероватно је дошао са стране у Мокрин.⁴

Ковач Славко Чобанов је у Мокрин дошао из Чоке. Славкови родитељи Лаза и Ната нису дошли у Мокрин. Анђелка (1923–?) је рођена Вујин.⁵

Завиша је дошао са стране у Мокрин и вероватно се брзо одселио.

Ковач Младен Чобанов је у Мокрин дошао из Потиског Светог Николе (Остојићево).

⁴ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1898–1914. године, кућа бр. 1114/1586.

⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960. године, укућан бр. 224.

Подаци и запажања о роду Чобанов–Глишин

Најстарији члан овог рода забележен у Мокрину је Григорије – Глиша Чобан (1725– 1774). По њему је цео род бележен као Чобанов. Припадници овог рода су понекад записивани као Глишин чак и у другој половини XIX века. Данас сви Глишини потомци носе презиме Чобанов, а презиме Глишин је заборављено.

У пореском списку 1776–1781. године браћа Петар и Јован су домаћини и забележени су као Чобан. Можда су били и чобани као отац Глиша, али су обрађивали по пола сесије земље, имали 13/16 јутара винограда и два јутра иберланда.⁶

Захарије (1824–1849) „погибе од пушке“.⁷ У списку добровољаца из 1849. године Захарије Чобанов је записан као Зака Глишин, а његова смрт је подробније описана: „у в. Бечкереку чрез (од) содруга при егзерциру убиен.“⁸

Поред Захарија из фамилије Чобанов–Глишин, добровољци у Буни 1849. године били су: Гаврил – Харитон (1834–1887), Јован – Јоца (1819–1860) и Радован – Рада (1817–1879). Сва четворица су забележени са презименом Глишин.⁹

Викентије – Вита (1832–?) је ушао у кућу Михаила Кљајића као зет. Забележен је под презименом Глишин.¹⁰ Витина кћи рођена 1861. године удала се у Панчево.¹¹ Витин син Максим (1864–?) је добио дозволу за венчање 1886. године.¹² Максим је тражио и добио дозволу за брак (Доказ о слободном статусу) од СПЦ у Мокрину, јер су се негде одселили. Можда је место пресељења Панчево, где се удала његова сестра. Не знамо да ли су се после пресељења презивали Чобанов или Глишин.

Младен (1834–1881) и његов син Сава (1868–1885) су умрли у Башаиду.¹³

Михаил (1858–?) се венчао у Великом Бечкереку 1887. године.¹⁴ Његова млађа браћа такође нису забележена у Мокрину после 1880. године. Можда су и они отишли са братом.

Мирко Новков (1890–?) је ушао у кућу Чобанов као зет. Његов син Урош рођен је у Крстуру.¹⁵

Драгољуб Новков је усвојени син Николе – Нике (1911–?). Девојачко презиме његове супруге Бојане је Адамов.¹⁶

Јакова – Јашу (1821–1902) је усинио Јован Пецарски (1797–1865).¹⁷

Душана (1865–1929) је усинио Петар Карлић (1832–1911).¹⁸

Мила (1886–?) је рођена у „Српској Чанади“.¹⁹ Њен син Петар се одселио у Панчево.

Девојачко презиме Јулијанино (1880–1922) је Варађанин, девојачко презиме Драгињино (1913–?) је Попов, Јованка (1900–?) је рођена Белесић у Кикинди, Радојка (1916–?) је рођена Толмач.²⁰

Интересантни подаци се налазе и у Краљевској јавнобележничкој канцеларији у Великој Кикинди за период 1875–1916. године:

- Милева Чобанов продала је 29. 11. 1876. године три јутра иберландске земље Алберту Бергеру, трговцу из Сегедина, за 133 гулдена;²¹
- Аца Чобанов (1854–1915) је продао 27. 4. 1890. године 2,5 јутра земље Јаношу Хуњару, земљораднику из Велике Теремије, за 525 форинти;²²

⁶ Милош Деспотов, Списак пореских обвезника општине Мокрин за 1776. годину, *Мокрински српски именованици 1757–1817*, Кикинда, 2012.

⁷ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1842–1859. године, бр. куће 747.

⁸ Драгољуб Бадрлица, Попис добровољаца у Буни, *Мокрин јуче*, од броја 101, 15. јун 2005.

⁹ Исто.

¹⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880. године, бр. куће 276.

¹¹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880. године, бр. куће 276.

¹² Исто.

¹³ Исто, бр. куће 555.

¹⁴ Исто, бр. куће 553.

¹⁵ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960. године, бр. куће 709/556.

¹⁶ Исто.

¹⁷ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1859–1880. године, бр. куће 541.

¹⁸ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1880–1898. године, бр. куће 162.

¹⁹ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1898–1914. године, бр. куће 752.

²⁰ Домовни протокол храма СПЦ у Мокрину 1915–1960. године, бр. куће 690/541.

²¹ Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 1*, Кикинда, 2009, Ф. 31, 1/417. 29. 11. 1876, Велика Кикинда, стр. 55..

²² Ева Терхеш-Телечки, *Краљевска јавнобележничка канцеларија Велика Кикинда: аналитички инвентар 2*, Кикинда, 2010, Ф. 31, 8/3122. 27. 4. 1890, Велика Кикинда, стр. 55..

- Ковјана Чобанов (1870–1914) је продала 6. 11. 1895. године земљу брату Јоци Сувајдином за 370 форинти;²³
- Рада Чобанов (1854–1933) је 31. 10. 1890. године купио земљу од Деаковић Јулијане из Новог Сада за 450 форинти.²⁴

Владимир – Влада Чобанов (1873–1942) емигрирао је у САД 1908. године заједно са супругом Данком рођеном Гаврилов (1880–1953), сином Добривојем, у Америци прозваним Џон (1903–1978), и кћерком Драгињом – Дороти (1906–1968). У САД су добили кћер Катицу – Кети (?–1973). Деца Добривоја – Џона рођена у Америци била су: Хана (1927–?), Силвија (1928–2008), Ричард (1930–1930), Милан (?–?), Даница (?–?), Софија (?–?), Нада (1940–2014) и Ивон (1942–1997). У Америци нису мењали презиме Чобанов.

Владина кћер Драгиња – Дороти је у САД била удата за Џозефа Суботића родом из Сараволе.

Душан Чобанов (1896–1957)

Бошко (1932–2002) у првом разреду, 4. слева у горњем реду

Драгојла Чобанов стоји прва слева

Венчање Милене Туцаков
и Бошка Чобанова

²³ Исто, Ф. 31, 12/4072. 6. 11. 1895, Велика Кикинда, стр. 142.

²⁴ Исто, Ф. 31, 8/3228. 31. 10. 1890, Велика Кикинда, стр. 61.

РЕЦЕНЗИЈА

Мокрински родослови II, друга књига аутора Радована Шокловачког је пред нама. Она је плод петогодишњег истраживачког рада и представља наставак прве књиге *Мокрински родослов*, штампане 2015. године.

У обе књиге обрађено је по 26 презимена. Мокрин има неколико стотина различитих презимена и ово представља добар искорак у тежњи да се обраде сва. Радован Шокловачки је, истражујући и обрађујући родослове, истражио и мокринске родове тих презимена. Све је то обрадио и историјски и социолошки и на тај начин дао велики допринос проучавању српских породица Мокрина у последње 252 године, колико постоји овај Мокрин.

Захваљујући објављеној литератури о Србима у Хабзбуршкој монархији 16–18. века, аутор је закорачио и у дубљу прошлост ових родова. Велики број извора које Радован Шокловачки користи и истраживање могућег порекла Мокринчана пре пресељења у данашњи Мокрин 1750. године, шири могућности за што тачније утврђивање порекла Мокринчана и пре поменутог досељења. Грађа која је коришћена за период после 1757. године, она је која се налази у Архиву Српске православне цркве у Мокрину и у Кикиндском архиву. Та грађа је веома сређена и без обзира на то што јој недостају записи из времена грађења цркве 1962–1765. године, она је Радовану, који се у њој сналази на завидном нивоу, послужила као врло поуздан ослонац. Аутор је себи обезбедио и велики број копија разних извора и литературе, па му је све то омогућило лако кретање кроз време како би дошао до тачних закључака.

Оно што морамо схватити јесте чињеница да је начин на који се ми данас односимо према записивању имена и презимена сасвим другачији од оновременог односа према записивању истих. Данас је та проблематика регулисана законом и свака промена захтева судску одлуку. У оном времену ништа није било регулисано законом, већ је начин записивања зависио од записивача, којих је тада било и црквених и државних.

Црквено записивање је било слободно, па је записивано као када се пише поезија или роман: записивач је записивао имена и презимена онаквим какви су били у тренутној ситуацији. То је могло да буде рођење, венчање или смрт, а за поуздане иносферије доста је зависило и из какве породице је био записивани. Било је то феудално време у феудалној држави, која је имала своје феудалне класне слојеве, па се све то одражавало и на облик записиваних података.

Државни записивачи су опет имали своје критеријуме. Они су били војног и пореског карактера и њихови критеријуми су тражили тачност и једнообразност у записивању. Из тог разлога су се поменути два начина записивања сударала у интересима, али су и утицала једно на друго.

Сукоб та два начина је био тако велик да је чак и цар из Беча морао да пише владицима да је неопходно да се уједначи начин записивања имена и презимена, као и да облик презимена мора бити сталан. То је временом довело до тога да су наша презимена почела да добијају сталан облик у обраћању држави, али се у црквеним записима та ствар није променила. Тамо се још дуго задржало „песничко“ записивање.

Овај обимни рад расветлио је и једну велику проблематику о кретању чланова домаћинства и у друге крајеве из Мокрина, што је пресудно утицало на смањење броја становника. Првих сто година Мокрина, у феудалном времену, одликује врло велики ред који су диктирали феудални закони. Организовање Мокринчана је било врло праведно и имовински равномерно распоређено.

После буржоаске револуције, срушен је феудални систем и почело је успостављање буржоаског система. Добијене су многе слободе које су једнима донеле бољитак, али је већина народа са тим слободама само изгубила, јер су у феудалном времену домаћинства Мокрина добијала од цара сесијску земљу на коју су плаћали порез. У буржоаском времену земља више није додељивана, већ је почела отимачина за њу, што је довело до стравичног осиромашења великог дела становника. Тада почиње стално исељавање становника Мокрина и разбијање породица.

Социјално јаче породице се враћају задружном организовању домаћинства, како би се спасиле од пропадања, док су се друге породице распадале, осиромашене и расељаване. Расељавање је ишло према Србији, САД и према већим насељима у окружењу, а у овој књизи је до детаља описано ово расељавање из Мокрина и насељавање у нове пределе, што даје посебан квалитет обради ове теме.

Милош Деспотов

Радован Шокловачки
МОКРИНСКИ РОДОСЛОВИ II

Издавачи
БАНАТСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР
ЈНА 35, Ново Милошево
069/783-155, 063/644-369
e-mail: banatskikulturnicentar@gmail.com
www.banatskikulturnicentar.blogspot.com
www.bkcknjige.rs

и
АРХИВ ВОЈВОДИНЕ
Жарка Васиљевића 2А, Нови Сад
021/4891-800, 021/522-332
www.arhivvojvodine.org.rs

За издаваче
Радован Влаховић
Др Небојша Кузмановић

Уредник
Радован Влаховић

Рецензент
Милош Деспотов

Лектура и коректура
Мср Милана Поучки

Прелом
БКЦ

Дизајн корица
Сенка Влаховић

Штампа
ЈП Службени гласник, Београд

Тираж
500

ISBN 978-86-6029-507-3 (БКЦ)
ISBN 978-86-81930-20-5 (Архив Војводине)

Ново Милошево, Нови Сад, 2021.

Финансијска подршка
Удружење „Раша Попов” Мокрин

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

929.52(=163.41)(497.113 Mokrin)"17/18"
314.148(=163.41)(497.113 Mokrin)

ШОКЛОВАЧКИ, Радован

Мокрински родослови. 2 / Радован Шокловачки. - Нови Сад : Архив Војводине ;
Ново Милошево : Банатски културни центар, 2021 (Београд : Службени гласник). -
230 стр. : табеле, генеал. табле ; 30 см. - (Едиција Историја)

Тираж 500. - Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-6029-507-3 (БКЦ)

ISBN 978-86-81930-20-5 (АВ)

а) Породице, српске -- Родослови -- Мокрин -- 18-20. в. б) Мокрин -- Становништво
-- Порекло

COBISS.SR-ID 43751945

Мокрински родослови, друга књига аутора Радована Шокловачког је пред нама. Она је плод петогодишњег истраживачког рада и представља наставак прве књиге *Мокрински родослови*, штампане 2015. године.

У обе књиге обрађено је по 26 презимена. Мокрин има неколико стотина различитих презимена и ово представља добар искорак у тежњи да се обраде сва. Радован Шокловачки је, истражујући и обрађујући родослове, истражио и мокринске родове тих презимена. Све је то обрадио и историјски и социолошки и на тај начин дао велики допринос проучавању српских породица Мокрина у последње 252 године, колико постоји овај Мокрин.

Милош Деспотов

БАНАТСКИ
КУЛТУРНИ
ЦЕНТАР

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

ISBN 978-86-6029-507-3

9 788660 295073